

Masarykova univerzita
Filozofická fakulta

Česko–makedonský
a
Makedonsko–český slovník

Ivan Dorovský

Dragi Stefanija

Brno
1994

Mikrotypová edice
Filozofické fakulty

Česko-magyariské
II
szókötlet – české slovník

Ivan Dorovský
Ladislav Bělák

© Ivan Dorovský, Masarykova univerzita Brno, 1994
ISBN 80-210-0929-2

Brno
1994

ÚVOD

Počátky česko-slovensko-makedonských kulturních styků klademe do počátku 2. poloviny 9. stol. Jsou spjaty s příchodem Konstantina-Cyrila a Metoděje a jejich žáků na Velkou Moravu roku 863. Pro potřeby mise mezi Slovany na Velké Moravě sestavil, jak známo, Konstantin první slovanskou abecedu (hlaholici) a ještě před odchodem na Moravu přeložil z řečtiny do makedonského nářečí z okolí Soluně evangeliář a další nejnuttnější biblické texty a bohoslužebné knihy. Překladatelská činnost soluňských bratří a jejich spolupracovníků je spjata především s novým písmem, jehož vytvoření zahájilo nové stránky jak v dějinách slovanských národností, tak také v dějinách celého lidstva. Je rovněž spjata se vznikem staroslověnštiny, která v té době plnila funkci všeslovanského spisovného (psaného) jazyka.

V staroslověnském Životě Konstantinově se mj. píše: „Když přišel Konstantin s bratrem na Moravu, přijal je Rostislav s velkou ctí a shromáždil žáky, dal je k němu do učení. Když byl čtyřicet měsíců působil na Moravě, odešel Konstantin s bratrem do Říma vysvětit své žáky. /.../ V Benátkách shrnuli se na Konstantina biskupové, kněží a mniši jako havrani na sokola a mluvili opět: Jak to, že Slovanům vytvořil písmena, vždyť Boha sluší se slaviti jen ve třech jazycích. Odpověděl jim Filozof: „Což nepadá déšť od Boha na všechny stejně? Nebo slunce také nesvítí na všechny? Nedýcháme na vzduchu všichni stejně? Kterak se tedy vy nestydíte chtít, aby i ostatní jazyky a národy byly slepé a hluché?“

Makedonské nářečí z okolí Soluně se stalo základem, na němž se budoval, dotvářel a zdokonaloval první slovanský spisovný jazyk. Nářečí bylo ústní, kdežto staroslověnština tvořila naddialektový model, v němž byly texty psány. A byla srozumitelná všem Slovanům. Tento nadnářeční model byl podle vzoru „velkého řeckého jazyka“ dobře filologicky propracován a neustále zdokonalován a obohacován o prvky jiných nářečí.

Makedonština byla kodifikována jako spisovný jazyk koncem 2. světové války. Její základ tvoří centrální nářečí jak je navrhla vůdčí osobnost makedonského separatistického hnutí z počátku našeho století Krste Misirkov (1874 - 1926). Ten totiž správně soudil, že na rozdíl od okrajových dialektů jsou středomakedonská nářečí nejméně zasažena cizími vlivy. Napsal, že veleško-prilepsko-bitolsko-ochridské nářečí tvoří „jádro makedonského jazyka“. Pro spisovnou makedonštinu zvolil v podstatě fonetický pravopis.

Na IV. mezinárodním slavistickém sjezdu v Moskvě v roce 1958 byla zdůrazněna důležitost studia slovanských jazyků pro vzájemné všestranné poznávání slovanských národů. Znalost kteréhokoli slovanského jazyka ovšem předpokládá dostatek základních studijních pomůcek, k nimž nesporně patří mluvnice a slovníky.

Potřeba česko-makedonského a makedonsko-českého slovníku se pociťovala již v prvních letech po roce 1945. Četné mimoliterární a mimokulturní faktory však nedovolovaly podobnou pomůcku vydat. V uplynulých desetiletích nesměla u nás vycházet díla makedonských básníků, prozaiků a dramatiků, ačkoli šlo ve směr o díla vysokých uměleckých kvalit, která vyšla často v mnoha evropských jazycích. Vydání děl makedonských autorů si totiž nepřáli tehdejší představitelé Bulharska, které neuznávalo, že existuje makedonský národ, jehož literatura se stala rovněž součástí evropské kultury.

Jenže situace se v posledních několika letech podstatně změnila. Makedonská republika se na jaře 1993 stala mj. rovnoprávným členem Organizace spojených národů a v červenci téhož roku také členem Středoevropské iniciativy. Ve studijním roce 1993/1994 byli poprvé v dějinách studia české slavistiky přijati na filozofické fakultě pražské a brněnské univerzity první studenti ke studiu makedonského jazyka, literatury a kultury. V Praze bude studovat makedonistiku sedm a v Brně čtyři posluchači. Po absolvování by měli zaplnit naléhavou potřebu vědeckých pracovníků, tlumočnicků a překladatelů. Postupně se rozvíjející vyájemné hospodářské a kulturní styky mezi oběma našimi zeměmi se nemohou obejít bez kvalitních znalců makedonského a českého jazyka.

Česko-makedonský slovník obsahuje asi 8000 slov a slovních spojení. Jsou to většinou stylisticky neutrální slova, některé nejzákladnější odborné termíny a některá nejužívanější ustálená frazeologická spojení. Při sestavování tohoto prvního česko-makedonského slovníku jsem vycházel především ze Slovníku spisovné češtiny (1978). Přitom jsem přihlédl také k Frekvenčnímu slovníku současné české publicistiky (1980) a k některým jiným slovníkům, které uvádím v seznamu použité literatury. Protože cílem slovníku je mj. také výchova makedonských bohemistů, připojil jsem na začátek slovníku stručný přehled mluvnické spisovné češtiny, který zpracovala doc. dr. Dagmar Dorovská CSC.

Základ makedonsko-českého slovníku tvoří frekvenční slovník současné makedonské publicistiky, který zpracoval prof. dr. Dragi Stefanija z lublaňské univerzity a jenž obsahuje 4200 slov. Považoval jsem ovšem za nutné jej doplnit o dalších více než tisíc slov a ustálených slovních spojení. Zařadil jsem do něj především některá tzv. slovní hnízda a frazeologická spojení a zkompletoval slovesné vidové dvojice. Příslušná slovesa jsem opatřil zvrtnou částicí, která zcela chyběla. Ze Stefanijova frekvenčního slovníku jsem byl nucen vypustit několik desítek slov. Byly to většinou názvy obyvatel makedonských měst nebo některé srbizmy. Zato jsem u předložek, spojek a částic uvedl všechny, nebo téměř všechny ekvivalenty a opatřil je příklady. Kvůli jednotnosti s jeho česko-makedonskou částí jsem u všech makedonských sloves uvedl 3. osobu jednotného čísla, u ostatních druhů slov pak jejich bližší charakteristiku. Na konci makedonsko-české části slovníku je připojen stručný výklad makedonské mluvnice, který zpracoval rovněž Dragi Stefanija.

V česko-makedonské části slovníku uvádím u sloves infinitiv a koncovku 1. osoby jednotného čísla. Ostatní slova pak označuji takto: m = mužský rod, ž = ženský rod, s = střední rod, mn. = množné číslo, pomn. = slovo pomnožné, sg. =

singulár, pl. = plurál, příd. = přídavné jméno, zájm. = zájmeno, čís. = číslovka, dok. = dokonavé sloveso, ned. = nedokonavé sloveso, přísl. = příslovce, předl. = předložka, spoj. = spojka, část. = částice. U některých slov uvádím jejich bližší charakteristiku zkratkami: anat. = anatomický, lék. = lékařský, folkl. = folklórní, sport. = sportovní, gram. = gramatický, nář. = nářeční.

Budu nesmírně rád, poslouží-li tento první makedonsko-český a česko-makedonský slovník k rozvoji vzájemných česko-makedonských kulturních styků a ke sblížení našich národů.

V Brně v srpnu 1993

Ivan Dorovský

Použité pomůcky

1. Frekvenční slovník současné české publicistiky. Za vedení Marie Těšitelové zpracoval kolektiv oddělení matematické lingvistiky Ústavu pro jazyk český ČSAV, Praha 1980.
2. Gavriš, K.: Makedonsko-ruski rečnik, Skopje 1969.
3. Havránek, B., Jedlička, A.: Česká mluvnice, Praha 1981.
4. Horák, E.: Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátský slovník. Bratislava 1991.
5. Rečnik na makedonskiot jazik so srpsko-hrvatski tolkuvanja. I-III, Skopje 1961-1967.
6. Romanska, Cv.: Češko-bálgarski rečnik. Treto preraboteno izdanie, Sofija 1961.
7. Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Praha 1978.
8. Tolovski, D., Illič-Svityč, V.: Makedonsko-ruskij slovar', Moskva 1963.

Makedonská azbuka

А а

Б б

В в

Г г

Д д

Ѓ ѓ

Е е

Ж ж

З з

С с

И и

Ј ј

К к

Л л

Љ љ

М м

Н н

Њ њ

О о

П п

Р р

С с

Т т

Ќ к

У у

Ф ф

Х х

Ц ц

Ч ч

џ џ

Ш ш

STRUČNÝ PŘEHLED SPISOVNÉ ČEŠTINY

Čeština patří spolu se slovenštinou, polštinou (a kašubtinou), dále s již vymřelou severní slovinštinou, horní a dolní lužičtinou a s vymřelou polabštinou k západoslovanským jazykům.

Česky mluví asi 95% obyvatel České republiky, tj. asi 9,7 milionu osob. Dále mluví česky obyvatelé české menšiny na Slovensku a české etnické skupiny v USA, Kanadě, ve Spolkové republice Německu, v Charvátsku, Rakousku a v některých dalších zemích.

Základ spisovné češtiny tvoří středočeské nářečí. Podobně jako ostatní západoslovanské jazyky se také čeština vyznačuje stálým přízvukem (je na první slabice), změnou skupin *ter, telt* na *tret, tlet*, tj. za *or, ol, er, el* máme *ra, la, ře, le*. Čeština (stejně např. jako slovenština) si zachovala např. *+dl, tl* (mýdlo, pletl). Spisovná čeština užívá latinského písma, do něhož zavedla také diakritická znaménka (čárku, kroužek, háček).

Tzv. obecná čeština je nadnářečním útvarem, který je blízký hovorové češtině. Spisovná čeština se od obecné češtiny liší mj. četnými morfologickými archaizmy.

Čeština má pět samohlásek a dvacet pět souhlásek. Samohlásky jsou: *a, e, i, o, u*, které mohou být krátké nebo dlouhé (*á, é, í, ó, ú, ý*). Samohláska *u* může být také s kroužkem (*ů*). Souhlásky jsou: *a, c, č, d, ď, f, g, h, ch, j, k, l, m, n, ň, p, r, ř, s, š, t, ť, v, z, ž*.

PŘÍZVUK

Jak jsme již uvedli, spisovná čeština má stálý přízvuk na první slabice, kterou vyslovujeme nejsilněji. Je to tzv. hlavní přízvuk. Kromě tohoto přízvuku mají mnohoslabičná slova rovněž tzv. přízvuk vedlejší, který je ovšem slabší, než přízvuk hlavní.

TVAROSLOVÍ

V češtině rozlišujeme jména ohebná a neohebná. Ohebná slova se skloňují. Jsou to: podstatná jména, přídavná jména, zájmena a číslovky. Slovesa patří k ohebným slovům, která se časují.

Spisovná čeština má sedm pádů. Jsou to: 1. nominativ, 2. genitiv, 3. dativ, 4. akuzativ, 5. vokativ, 6. lokál a 7. instrumentál. Čeština rozlišuje číslo jednotné a množné (singulár a plurál).

Vzory skloňování podstatných jmen

Mužský rod

Jména životná se skloňují podle vzoru pán, muž, jména neživotná podle vzoru hrad a stroj. Přitom první ze dvou vzorů je tvrdý, druhý měkký.

Vzor pán		Vzor muž	
Jedn. číslo	množ. číslo	Jedn. číslo	množ. číslo
1. pán	páni, pánové	muž	muži, mužové
2. pána	pánů	muže	mužů
3. pánovi (pánu)	pánům	mužovi, muži	mužům
4. pána (=2.pádu)	pány	muže	muže
5. pane!	=1.pádu	muži!	=1.pádu
6. (o)pánovi(pánu)	(o) pánech	mužovi, muži	mužích
7. (s) pánem	pány	mužem	muži

Podstatná jména neživotná mají

tvrdý vzor hrad		měkký vzor stroj	
Jedn. číslo	množ. číslo	Jedn. číslo	množ. číslo
1. hrad	hrady	stroj	stroje
2. hradu	hradů	stroje	strojů
3. hradu	hradům	stroji	strojům
4. hrad(=1.pád)	hrady	stroj (=1.pádu)	stroje
5. hrade!	hrady !	stroji!	stroje!
6. (o) hradě	hradech	stroji	strojích
7. hradem	hrady	strojem	stroji

Podstatná jména rodu mužského, která mají v 1. pádě jedn.číslo koncovku -a nebo -e, se skloňují podle vzoru

předseda		soudce	
Jedn. číslo	množ. číslo	Jedn. číslo	množ. číslo
1. předseda	předsedové	soudce	soudci, -ové
2. předsedy	předsedů	soudce	soudců
3. předsedovi	předsedům	soudci, -ovi	soudcům
4. předsedu	předsedy	soudce	soudce
5. předsedo !	předsedové	soudce !	=1.pádu
6. (o) předsedovi	předsedech	soudci, -ovi	soudcích
7. předsedou	předsedy	soudcem	soudci

Podstatná jména rodu ženského, která mají koncovku v 1. pádě jedn. čísla -a nebo -e, se skloňují podle vzoru

žena		růže	
Jedn. číslo	množ. číslo	jedn. číslo	množ. číslo
1. žena	ženy	růže	růže
2. ženy	žen	růže	růží
3. ženě	ženám	ruží	růžím
4. ženu	ženy	růží	růže

5. ženo !	ženy !	růže !	růže !
6. (o) ženě	(o) ženách	(o) růži	(o) růžích
7. ženou	ženami	růží	růžemi

Pro podstatná jména ženského rodu bez koncovky v 1. pádě jedn. čísla má čeština dva vzory. Vzor píseň má v 2. pádě jedn. čísla zakončení -e(-ě), vzor kost má v 2. pádě jedn. čísla koncovku i.

Vzor píseň		vzor kost	
Jedn. číslo	množ. číslo	Jedn. číslo	množ. číslo
1. píseň	písně	kost	kosti
2. písně	písní	kosti	kostí
3. písní	písním	kosti	kostem
4. píseň	písně	kost	kosti
5. písní !	písně !	kosti !	kosti !
6. (o) písní	(o) písních	(o) kosti	kostech
7. písní	písněmi	kostí	kostmi

Podstatná jména rodu středního mají v 1. pádě buď koncovku -o,-e nebo -i. Skloňují se podle tří vzorů: město, moře, stavení. Vzor kuře je tzv. vzor smíšený.

Vzor město		vzor moře	
Jedn. číslo	množ. číslo	Jedn. číslo	množ. číslo
1. (4. a 5.) město	města	moře	moře
2. města	měst	moře	moří
3. měst	městům	moří	mořím
6. (o) městě,-u	městech	moří	mořích
7. městem	městy	mořem	moří

Vzor stavení		vzor kuře	
Jedn. číslo	množ. číslo	Jedn. číslo	množ. číslo
1. (4. a 5.) stavení	stavení	kuře	kuřata
2. stavení	stavení	kuřete	kuřat
3. stavení	stavením	kuřeti	kuřatům
6. (o) stavení	staveních	(o) kuřeti	kuřatech
7. stavením	staveními	kuřetem	kuřaty

PŘÍDAVNÁ JMÉNA

Tvoří se nejčastěji příponami -ní (večer-večerní),-ný (bolest-bolestný), -ský (muž-mužský), -cký (vesnice-vesnický), -ový (svět-světový), -í (dívka-dívčí). Méně často se tvoří přídavná jména pomocí přípon -(n)atý (koleno-kolenatý), -itý, -ovitý (dřevo-dřevitý, strup-strupovitý), -avý, -ivý (tma-tmavý, hnís-hnisavý, děs-děsivý), -ěný (plátno-plátěný, bavlna-bavlněný).

Přídavná jména se dále tvoří rovněž z přičestí minulého a přičestí trpného: minulý, trvalý, pečený, vařený.

Pro stupňování přídavných jmen má spisovná čeština tři stupně : první stupeň (pozitiv): skvělý, druhý stupeň (komparativ) skvělejší, třetí stupeň (superlativ) nejskvělejší.

Přídavná jména označují rod (starý muž, stará žena, malé dítě), číslo (starý pán, staří páni), pády (starý, starého) a mají někdy také rozdílné tvary pro životná a neživotná jména (staří lidé, špatné časy).

Přídavná jména se skloňují podle toho, zda mají tvar základní (starý, stará, staré, jarní) nebo jmenný (zdráv, bratrův). Podle koncovky se základní tvary přídavných jmen dělí na tvrdé (starý) a měkké (jarní). Podle toho se také skloňují.

Vzor mladý

rod mužský	rod ženský	rod střední
Jedn. číslo		
1. mladý	mladá	mladé
4. mladého (pro neživotné mladý) (mladý)	mladou	mladého
2. mladého	mladé	mladého
3. mladému	mladé	mladému
6. (o) mladém	mladé	mladém
7. mladým	mladou	mladým
množ. číslo		
1. mladí (pro neživotné mladé)	mladé	mladá
4. mladé (u neživ. = 1.pádu)	mladé	=1.pádu
2. mladých	mladých	mladých
3. mladých	mladých	mladých
6. (o) mladých	(o) mladých	(o) mladých

Vzor jarní

Jedn. číslo	rod mužský	rod ženský	rod střední
1. jarní	jarní	jarní	jarní
4. jarního (u neživ. jarní)	jarní	jarní	jarní
2. jarního	jarní	jarní	jarního
3. jarnímu	jarní	jarní	jarnímu
6. jarním	jarní	jarní	jarním
Množ. číslo pro všechny tři rody a pro životné i neživotné tvary			
1. jarní	4. jarní		
2. jarních	6. (o) jarních		
3. jarním	7. jarními		

Jmenné tvary přídavných jmen jsou pouze v 1. pádě jedn. a množ. čísla. Shodují se s tvary tvrdých vzorů podstatných jmen.

Rod mužský	rod ženský	rod střední
Jedn. číslo		
1. zdráv	zdráva	zdrávo

množ. číslo

1. zdraví (u neživ.zdrávy)

zdrávy

zdráva

Přídavná jména přivlastňovací s příponou -ův (-ova, -ovo) a s příponou -in (-ina, -ino) mají stejné, tzv. tvrdé skloňování.

Rod mužský

rod ženský

rod střední

Jedn. číslo

1. otcův

otcova

otcovo

2. otcova

otcovy

otcova

3. otcovu

otcově

otcovu

4 otcova (u neživot. otcův)

otcovu

otcova

(otcovo)

6. (o) otcově,-ovu

otcově

otcově,-ovu

7. otcovým

otcovou

otcovým

množ. číslo

1. otcovi (u neživ. otcovy)

otcovy

otcova

2. otcových

otcových

otcových

3. otcovým

otcovým

otcovým

4. otcovy (i pro neživ.)

otcovy

otcova

6. (o) otcových

otcových

otcových

7. otcovými

otcovými

otcovými

ZÁJMENA

Podle významu rozeznáváme zájmena:

1. osobní (a zvrtná): např. já, ty, on, my, vy, oni, sebe, si
2. přivlastňovací: např. můj, náš, tvůj, váš
3. ukazovací: ten, tento, tehle, onen, takový
4. tázací: kdo, co, který, jaký, čím
5. vztažná: jenž, který(ž), jaký, čím, kdo(ž), co(ž)
6. neurčitá: někdo, něco, něčí, některý, kdosi, cosi, jakýsi
7. záporná: nic, nikdo, ničí, nijaký, žádný aj.

Zájmena mají v podstatě stejné mluvnické významy jako podstatná a přídavná jména a skloňují se jednak jako přídavná jména, jednak mají skloňování zájmenné, které je buď tvrdé (vzor ten) nebo měkké (vzor náš).

Mužský rod

ženský rod

střední rod

Jedn. číslo

1. ten, náš

ta, naše

to, naše

2. toho, našeho

té, naší

toho, našeho

3. tomu, našemu

té, naší

tomu, našemu

4. toho, našeho (než. =1.pád)

tu, naši

toho, našeho
(než.=1.pád)

množ. číslo

1. ti, naši

ty, naše

ta, naše

2. těch, našich	těch, našich,	těch, našich
3. těm, našim	těm, našim	těm, našim
4. ty, naše	=1.pádu	=1.pádu
6. (o) těch, našich	(o) těch, našich	(o) těch, našich
7. těmi, našimi	těmi, našimi	těmi, našimi

ČÍSLOVKY

Podle významu rozeznáváme v češtině číslovky:

1. základní: jeden, pět, dvacet, sto...(odpovídají na otázku kolik)
2. řadové: první, druhý, třetí, padesátý...(odpovídají na otázku kolikátý, který)
3. druhové: dvoji, troje, paterý...(odpovídají na otázku kolikerý)
4. násobné: dvojnásobný, stonásobný...jednou, třikrát...(odpovídají na otázku kolikanásobný, kolikrát).

Číslovky se až na některé násobné a neurčité skloňují. Číslovky řadové, druhové a násobné vyjadřují různými tvary pád, číslo a rod. Skloňují se jako přídavná jména vzoru tvrdého nebo měkkého.

Základní číslovka jeden má skloňování jako ten, číslovky tři, čtyři se skloňují podle vzoru kost (samozřejmě s některými odchylkami).

SLOVESA

Různými tvary vyjadřují osobu, číslo, čas, způsob a rod slovesný. To znamená, že se slovesa časují. Časování pravidelných sloves se dělí podle tvaru 3.osoby jednotného čísla přítomného času zakončeného na:

1. -e: nese, bere, maže
2. -ne: tiskne, mine
3. -je: kupuje
4. -í: prosí, trpí, sázejí
5. -á: dělá

Třídy a vzory pravidelných sloves seřazených podle tvaru 3. os. sg. přítomného času, podle kmene minulého a podle infinitivu:

I. třída

1. nese	nesl	nést
2. bere	bral	brát
3. maže	mazal	mazat
4. peče	pekl	péci/péct
5. umře	umřel	umřít

II. třída

1. tiskne	tiskl	tisknout
2. mine	minul	minout
3. začne (zajme) (zajmout)	začal (zajal)	začít

III. třída

1. kryje	kryl	kryt
2. kupuje	kupoval	kupovat

IV. třída

1. prosí (3. os. pl. prosí)	prosil	prosit
2. trpí (3. os. pl. trpí)	trpěl	trpět
3. sází (3. os. pl. sázejí)	sázel	sázet

V. třída

1. dělá	dělal	dělat
---------	-------	-------

Nepřavidelná slovesa být, chtít, jíst a vědět mají 3. osobu přítomného času sg. je, chce, jí, ví.

Příklady časování

Sg.						Rozkazovací způsob
1. nesu,	beru,	mažu	peču,	umřu	nes, ber,	maž, peč,
2. neseš,	bereš,	mažeš,	pečeš,	umřeš	umři	
3. nese	bere	maže	peče	umře		
Pl.						
1. neseme,	bereme,	mažeme,	pečeme,	umřeme		
2. nesete,	berete,	mažete,	pečete,	umřete		
3. nesou,	berou,	mažou,	pečou,	umřou		

Přechodník přítomný: nesa, nesouc, nesouce

bera, berouc, berouce

maže, mažíc, mažíce

peka, pekouc, pekouce

umra, umrouc, umrouce

Přechodník minulý:

dones, donesši, donesše

sebrav, sebravši, sebravše

pomazav, pomazavši, pomazavše

upek, upekši, upekše

umřev, umřevši, umřevše

Příčestí trpné:

nesen, brán, mazán, pečen,

II. třída

Sg.	Pl.
1. tisknu, minu, začnu	tiskneme, mineme, začneme
2. tiskneš, mineš, začneš	tisknete, minete, začnete
3. tiskne, mine, začne	tisknou, minou, začnou

Rozkazovací způsob: tiskni, miň, začni
tiskněte, miňte, začněte

Přechodník přítomný: tiskna, tisknouc, tisknouce

mina, minouc, minouce
začna, začnouc, začnouce
Přechodník minulý: přitisknuv, přitisknuvši, přitisknuvše
minuv, minuvši, minuvše
začav, začavši, začavše

Příčestí trpné: tištěn (tisknut), minut, začat

III. třída

Sg.

1. kryji, kupuji
2. kryješ, kupuješ
3. kryje, kupuje

Pl.

- kryjeme, kupujeme
kryjete, kupujete
kryjí, kupují

Rozkazovací způsob: kryj, kupuj
kryjte, kupujte

Přechodník přítomný: kryje, kryjíc, kryjíce
kupuje, kupujíc, kupujíce

Přechodník minulý: zakryv, zakryvši, zakryvše
nakupovav, nakupovavši, nakupovavše

IV. třída

Sg.

1. prosím, trpím, sázím
2. prosíš, trpíš, sázíš
3. prosí, trpí, sází

Pl.

- prosíme, trpíme, sázíme
prosíte, trpíte, sázíte
prosí, trpí, sázejí

Rozkazovací způsob: pros, trp, sázej
proste, trpte, sázejte

Přechodník přítomný: prose, prosíc, prosíce
trpě, trpíc, trpíce
sázeje, sázejíc, sázejíce

Přechodník minulý: poprosiv, poprosivši, poprosivše
strpěv, strpivši, strpivše
zasázev, zasázevši, zasázevše

V. třída

Sg.

1. dělám
2. děláš
3. dělá

Pl.

- děláme
děláte
dělají

Rozkazovací způsob: dělej, dělejte

Přechodník přítomný: dělaje, dělajíc, dělajíce

Přechodník minulý: udělav, udělavši, udělavše

Některá slovesa mají tvary přítomného času jak podle vzoru dělá, tak podle vzoru maže (viz I. třída): např. skáká -skáče, kousá-kouše, orá-oře, česá-češe, párá-páře aj. Některé odchylky jsou rovněž v rozkazovací způsobu a v přechodníku přítomném. Sloveso mít má podle vzoru dělá pouze tvary z kmene přítomného. Tvary z kmene minulého jsou podle vzoru trpět (viz IV. třída).

Nepřavidelná slovesa být, chtít, vědět a jíst se časují takto:

Sg.	pl.	sg.	pl.	sg.	pl.
1. jsem	jsme	chci	chceme	vím (jím)	víme (jíme)
2. jsi	jste	chceš	chcete	víš (jíš)	víte (jíte)
3. je	jsou	chce	chtějí, chtějí	ví (jí)	vědí (jedí)

Rozkazovací způsob: bud', chtěj, věz, jez
bud'te, chtějte, vězte, jezte

Přechodník přítomný: jsa, jsouc, jsouce
chtěje, chtějíc, chtějíce
nebo chtě, chtěc, chtěce
věda, vědouc, vědouce
jeda, jednouc, jednouce (velmi zřídka)

Přechodník minulý: byv, byvši, byvše
chtě, chtěvši, chtěvše
vyzvěděl, vyzvědělši, vyzvědělše
vyjed, vyjedši, vyjedše

Kromě tvarů jednoduchých, o nichž jsme stručně pojednali, mají česká slovesa také tvary složené. Patří k nim:

budoucí čas, minulý čas, přítomný a minulý podmiňovací způsob (kondicionál) a opisné trpné tvary.

Budoucí čas		Minulý čas	
1. budu volat	budeme volat	volal jsem	volali jsme
2. budeš volat	budeme volat	volal jsi(i volals)	volali jste
3. bude volat	budou volat	volal	volali

Podmiňovací způsob přítomný		minulý	
1. volal bych	volali bychom	byl bych volal	byli bychom volali
2. volal bys	volali byste	byl bys volal	byli byste volali
3. volal by	volali by	byl by volal	byli by volali

Jsou možné také tvary:

1. býval bych volal	bývali bychom volali
byl bych býval volal	byli bychom bývali volali
2. býval bys volal	byli byste volali
byl bys býval volal	byli byste bývali volali atd.

Opisné trpné tvary:

přítomný čas: sg. jsem volán, jsi volán, je volán

	pl.	jsme voláni, jste voláni, jsou voláni
rozkazovací způsob		buď volán
		buďte voláni
přechodník přítomný		jsa volán, jsouc volána, jsouc voláno, jsouce voláni...
budoucí čas		budu volán, budeš volán atd.
minulý čas		byl jsem volán, byl jsi volán, byl volán...
podmiňovací způsob	přítomný	byl bych volán, byl bys volán...
	minulý	byl bych býval volán...
přechodník minulý		byv vyvolán, byvši vyvolána, byvši vyvoláno, byvše vyvoláni...
infinitiv		být volán

PŘÍSLOVCE

Jsou to neohybná slova, která blíže charakterizují okolnosti dějů a předmětů: místo (zde), čas (dnes, brzy), způsob (pocitivě, radostně), příčinu (proto). Označují rovněž stupeň vlastnosti nebo míru věci (velmi záslužný, neobyčejně krásně, dost jablek). Ve větě se spojují se slovesy, přídavnými jmény nebo s jinými příslovci. Bývají základem jednočlenných vět (bylo zima, je mi skvěle). Některá příslovce mohou vyjadřovat trojí stupeň vlastností nebo míry, tzn. že se stupňují jako přídavná jména: krásně, krásněji, nejkrásněji.

PŘEDLOŽKY

Vyjadřují podobné okolnosti a vztahy jako příslovce. Svůj vlastní význam vyjadřují až ve spojení s podstatnými a přídavnými jmény, dále s číslovkami a zájmeny. Rozeznáváme předložky vlastní (do, na, před, v, s, ve, se, pro aj.) a nevlastní (kolem, pomocí, místo, blízko, během aj.). Každá předložka se pojí s určitým jedním nebo několika pády.

SPOJKY A ČÁSTICE

Spojky bývají jednoduché nebo složené. Spojují jednotlivé větné členy nebo věty. Jejich přehled by vyžadoval výklad o české skladbě (syntaxi), která však není součástí těchto stručných poznámek.

Částice uvozují jednotlivé věty, naznačují jejich druh, modální odlišení nebo emocionální zabarvení. Bývají zpravidla na začátku věty.

CITOSLOVCE

Citoslovce vyjadřují city, nálady a vůli mluvícího, nebo na něco upozorňují, či označují různé zvuky, hlasy apod. Zvukomalebná (onomatopoická) citoslovce jsou např. bum, prásk, bác, mňau, checheche, neboť označují hlasy a zvuky.

Zpracovala Dagmar Dorovská

ČESKO-MAKEDONSKÝ SLOVNÍK

A

a, spoj.

rodiče a děti

dva a dva

byla zima, proto zatopil

a co teď ?

absolutní, příd.

ačkoli(ač), sp.

ačkoli nechceš, musíš

zavolat(ohlásit se)

adaptace, ž

administrace, ž

administrativní, příd.

adresa, ž

adresovat, -uji, ned. i dok.

advokát, m

aféra, ž

africký, příd.

agent, m

agentura, ž

agresivní, příd.

akademie, ž

akce, ž

akorát, přísl.

akt, m

aktivita, ž

aktivizovat, -uji, ned. i dok.

aktivní, příd.

aktuální, příd.

akumulace, ž

Albánc, m

Albánie, ž

albánský, příd.

album, s

ale, spoj.

и, па, но

родители и деца

два и два

беше студено, па затоа

запали оган

а сега - што ?

апсолутен

иако, макар

макар и да не сакаш, ќе

треба да се јавиш

адаптација

администрација

административен

адреса

упати, испрати

адвокат

афера

африкански

агент

агенција

агресивен

академија

акција

токму

акт, постапка, ж, чин,

официјален документ

активност

активира, ned. i dok.

активен

актуален

акумулација

Албанец

Албанија

албански

албум, m

ама, но, ами, туку

prší, ale vítr nefouká
na poštu nešel, ale běžel
byl nemocen, ale přesto přišel
do práce
přišli, ale ne všichni
aliance, ž

alternativa, ž
Alžírsko, mm
Alžířan, m
amatér, m
amatérský, příd.
ambice, ž
ambulance, ž
americký, příd.
Američan, m
Amerika, ž
analýza, ž
analyzovat, -uji, ned. i dok.
anatomie, ž
angažmá, neskl.
angažování, s
angažovanost, ž
angažovat, dok. i ned.
anglický, anglicky, příd.
Angličan, m
Anglie, ž
ani(ni), spoj., část.
neřekl ani slovo
on nesmí ani pínout

ani ryba, ani rak
ani jeden
ani nejí, ani nepije
ani nevím, zda přišel
ano, část.
antifašistický, příd.
antijugoslávský, příd.
antikomunistický, příd.
antitéze, ž
anulovat, -uji, ned. i dok.
aparát, m

врне, ама ветер не
дува
на поштата не отиде,
туку трчаше
беше болен, но на рабо-
та ипак дојде
дојдоа, но не сите
сојуз, m, политички до-
говор
алтернатива
Алжир
Алжирец
аматер, љубител
аматерски
амбиција
амбуланта
американски
Американец
Америка
анализа
анализира, док. i ned.
анатомија
ангажман, m
ангажман, m
ангажираност
ангажира, док. i ned.
англиски
Англичанец
Англија
ни, нити, ниту
нити збор не рече
тој не смее ни да крк-
не
ни жив, ни умрен
ниеден
ниту јаде, ниту пие
нити знам дали дојде
да
антифашистички
антијугословенски
антикомунистички
антитеза
анулира, поништи
апарат

- státní aparát
- apelovat, -uji, ned. i dok.
- apokalyptický, příd.
- apoštol, m
- apozice, ž, gram.
- april, m
- arabský, příd.
- argument, m
- archaický, příd.
- architektonický, příd.
- architektura, ž
- archiv, m
- archivní, příd.
- armáda, ž
- Armén, m
- Arménie, ž
- arménský
- asi, část.
- asi hodinu
- asi někde přšelo
- asistent, m
- asociace, ž
- aspekt, m
- aspoň, alespoň, část.
- dej mu aspoň něco
- astma, s
- ať (necht')
- ať vstoupí
- atentát, m
- atentátník, m
- atlet, m
- atletický, příd.
- atletika, ž
- atmosféra, ž
- atd.
- atomový, příd.
- atraktivní, příd.
- Australan, m
- Austrálie, ž
- australský
- државен апарат,
- администрација, ж
- апелира
- апокалиптички
- апостол
- апозиција
- април, шегa, ж, променливо време
- арапски
- аргумент
- архаичен
- архитектонски
- архитектура
- архив
- архивски, архивен
- армија
- Ермен
- Ерменија
- ерменски
- некаде, можеби
- некаде еден час
- можеби негде врнеше
- асистент
- асоцијација, здружение, s
- аспект, гледна точка
- барем, макар
- дај му макар нешто
- астма, ж
- нека
- нека влезе
- атентат
- атентатор
- атлетичар
- атлетски
- атлетика
- атмосфера
- и така натака, итн.
- атомски
- атрактивен
- Австралиец, Австралианец
- Австралија
- австралиски

autobus, m
autochtonní, příd.
automatický, příd.
automobil, m
 osobní automobil
automobilismus, m
automobilový, příd.
autonomní, příd.
autor, m
autorita, ž
avantgarda, ž
avšak, spoj.
 šel, avšak nedošel
Ázerbájdžán, m
Ázerbájdžánec
ázerbájdžánský, příd.
až, přísł.
 zůstal až do konce
 bylo tam pět až deset osob

vlak odjíždí až za dva hodiny

až přijdeš, zahrajeme si

až skončíš, odejdi

B

babička, ž
bača, m
bádat, -ám, ned.
badatel, m
badatelský, příd.
bahno, s
báj, ž
bajka, ž
bakterie, ž
balet, m
balista, m (albán. fašista z let
2. svět. války)
balistický, příd.
Balkán, m
balkánský, příd.
Bangladéš, m
Bangladéšan, m

автобус
автохтон
автоматски
автомобил
 лека кола, ж
автомобилизам
автомобилски
автономен
автор
авторитет, m
авангарда
но, ами
 отиде, но не стигна
Азербейџан
Азербейџанец
азербейџански
до, дури до, кога
 остана да крај
 имаше таму пет до
 десет души
 возот поаѓа дури
 за два саати
 кога дојдеш, ќе за-
 играме
 кога свршиш, оди си

баба
овчар, главен овчар
истражува, проучува
истражувач
истражувачки
кал, ж, батак, m
мит, m, измислица
басна
бактерија
балет

балист
балистички
Балкан
балкански
Бангладеш
Бангладешанец

banka, ž
bankovka, ž
bankovní, příd.
barva, ž
barvoslepý, příd.
báseň, ž
básnický, příd.
básník, m
bastard, m
bát se, bojím se, ned.
bavlna, ž
bažant, m
bažina, ž
bdít, -bdím, ned.

bečet, -ím, (ovce, tele), ned.
bedna, ž
běh, m
běhat, -ám, ned.
(za někým)

strkat krk do smyčky

bekat, -ám, ned.
Bělehrad, m
bělehraský, y, příd.
Begličan, m
Belgie, ž
běloch, m
Bělorus, m
Bělorusko, s
benzín, m
beran, m
Besarábec, m
Besarábie, ž
beseda, ž

běsnit, -ím, ned.
beton, m
bez, beze, předl.
bez pochyby
odešel jsem bez rozloučení
být bez starosti

банка
банкнота
банкарски
боја
далтоничен, далтонист
песна
поетски
поет
копиле, s ,бастард
плаши се, страхува се
памук, m
фазан
батак, m
бдее

мека
сандак, m
бег, m, трка, ž
трча
(зад некого, по не-
кого)
трча во устата на
ѓаволот

мека
Белград
белградски
Белгиец
Белгија
белец
Белорусин
Белорусија
бензин
овен
Бесарабиец
Бесарабија
беседа, пријателски раз-
говор, реч, проповед
беснее
бетон
без
без сомневање
си отидов без да
се збогувам
да биде без грижа

bezbolestný, příd.
bezmocnost, ž
bezmocný, příd.
bezodpadový, příd.
bezpečnost, ž
 osobní bezpečnost
bezpečný, příd.
bezprostřední, příd.
bezrohý, příd.
bezúhonný, příd.
bezúspěšný, příd.
bezvědomí, s
 ztratit vědomí
běžný, příd.
 běžný účet (u banky)

bída, ž
bilance, ž
bílý, příd.
biologie, ž
bít (se), biji (se). ned.

 zvony odbíjeji
Bitolan, m (obyvatel města Bitoly)
bitolský, příd.
bitva, ž
blahopřání, s
blahopřát, -eji, ned.
 blahopřeji k narozeninám
 blahopřeji k svátku

blána, ž (lék.)
bláto, s
blázen, m
 dělat si blázny
blázinec, m
bláznit - ím, ned.
 neblázni !

blaženost, ž

blb, blbec, m
bledý, příd.

безболен
немоќ, слабост
немоќен, слаб
безотпаден
безбедност, сигурност
 лична безбедност
безбеден, сигурен
непосреден
шут
беспрекорен
безуспешен
несвест, ж
 падне во несвест
тековен
 тековна сметка (во
 банката)

беда
биланс, m
бел
биологија
бие (се), удира, мава,
бори се
 камбаната бие
Битолчанец
битолски
битка
честитка, ж
честита
 честитам роден ден
 честитам по повод
 празникот
мрежа, ципа
кал, ж
луд
 прави шега
 лудница, ж
лудува
 не прави глу-
 пости !
идиличност, блажен-
ство, s
идиот, глупак
блед

blecha, ž
blízko, předl.
blížkost, ž
blízký, příd.
blokovat, -uji, dok. i ned.
blýskat (se), -ám (se), ned.
bod, m
bod ve sportu
bodat (se), -ám (se), ned.
bodnout (se), -nu (se), dok.
Bogdančan, m (obyvatel Bogdanců)
bohatství, s
bohemismus, m
bohemista, m
bohemistika, ž
bohatý, příd.
boj, m
kruté boje
bojovat, -uji, ned.
bojovník, m
bojovnost, ž
bojový, příd.
bok, m
bolest, ž
bolesti hlavy
bolet, -ím, ned.
bolí mě břicho
Bolívie, ž
Bolivijec, m
bomba, ž
bombardovat, -uji, ned. ned.
borůvka, ž
bosenský, příd.
Bosna, ž
Bosňan, m
bota, ž
bouře, ž
sněhová bouře
bouřlivý, příd.
box, m
boxér, m
boxovat, -uji, ned. i dok.
brada, ž

болва
близу, блиску
недалеку
близина, близость
близок, околел
блокира
блеска
бод, пункт
поен, m, бод
боде (се)
бодне (се)
Богданчанец
богатство
бохемизам, чехизам
бохемист
бохемистика
богат, обилен
борба, ж
жестоки борби
бори се
борец
борбеност
борбен
страна, ж, бок, m
бол, m, болка, ж
главоболка, ж
боли
ме боли мевот
Боливија
Боливиец
бомба
бомбардира
боровинка
босански
Босна
Босанец
чевел, m
бура
снежна бура
бурен
бокс
боксер
боксува
брада

brambor, m
bránit (se), ned.
brankář, m
brankářský, příd.
Brazilec, m
Brazílie, ž
bratr, m
bratranec, m

bratranec z druhého kolena

bratrský, příd.

bratrství, s

bravo, přísl.

brázda, ž

jít brázdou

brigáda, ž

Brit, m

Británie, ž

britský, příd.

brožura, ž

brusle, ž

mn.

bruslař, m

brýle, pomn.

brzy, brzo, přísl.

břeh, m

břemeno (břímě), s

buben, m

březen, m

břicho, s

bolí mě břicho

budit (se), -ím (se), ned.

budit dojem

budižkničemu, m

budoucí, příd.

budoucnost, ž

budovat, -uji, ned.

bujný, příd.

Bulhar, m

Bulharsko, s

bulharský, -y, příd.

bunkr, m

buržoazie, ž

byť, m

компир, кромпир
одбранува, брани (се)

голман

голмански

Бразилец

Бразилија

брат

братучед

втор братучед

братски

братство

браво, бравос !

бразда

оди по браздата

бригада

Британец

Британија

британски

брошура

лизгалка,

лизгалки

лизгач

очила

наскоро, набргу, набр-

зо, скоро, брзо

брег

бreme, товар, m

тапан

март

мев, m, утроба, ž

ме боли мевот

буди (се)

прави впечаток

никаквец, за никаде

иден

иднина

гради

буен

Бугарин

Бугарија, ž

бугарски,

бункер

буржоазија

стан

být, přít. čas jsem, jsi, je, ned.

být hrdý
být k dispozici

být přítomen
je-li tomu tak
není tomu tak
to nic není

bytí, s

bytost, ž
bývalý, příd.

Byzanc, ž
Byzantinec, m
byzantský, příd.

C

Cařihrad, m
cedit, -ím, ned.

cech, m
celina, ž
celistvý, příd.

celkem, přísl.
celkem vzato
celkový, příd.
celost, ž
celostný, příd.
celý, příd.

cena, ž

cena útěchy
za každou cenu
za žádnou cenu

cenit, -ím, ned.
cennost, ž
centimetr, m
centrála, ž
cenralismus, m
centrální, příd.
centrovat, -uji, ned.
centrum, s
cesta, ž

služební cesta

постои, состои

гордее се
расположлив е, на рас-
положение

присуствува

аку е така

не е така

тоа ништо не е

битие, живот, m

суштество, s

бивш

Византија

Византиец

византиски

Истамбул

цеди

цех

целина

целосен

општо, воопшто,

општо земено

вкупен, општ

целост

целосен

сиот (сета, сето,

mn. сите)

целокупен, цел

цена, награда

утешна цена

по цена на сé

по никаква цена

цени

вредност

сантиметар

централа

центризам

централен

центрира

средиште, центар, m

сообраќајница,

пат, m, патување

службен пат

šťastnou cestu!
Mléčná dráha
cestovat, -uji, ned.
cestovní, příd.
cestovní výdaje
cestovní pas, m
cestovní kancelář, ž
cibule, ž
cibulový, příd.
cifra, ž
cícha, ž
cíl, m
církev, ž
cit, m
citát, m
citelný, příd.
cítit (se), -ím (se), ned.
citlivost, ž
citlivý, příd.
civilizace, ž
cizí, příd.
cizina, ž
cizinec, m
cizinecký, příd.
cizinecký ruch
cizerník, m
co, zájm.
co je to za člověka?
co je nového?
dělej, co můžeš
co to stojí?
den co den
ctít, -ím, ned.
cukr, m
cvička, ž
cyklus, m

Č
čaj, m
čára, ž

среќен пат
Млечен пат
патува
патен
патни трошоци
пасош, m
туристичко биро
кромид, m
кромиден
бројка, цифра
навлака
цел, ж
црква
чувство, s
навод, цитат
осетен, чувствителен
насетува, насети, осе-
ќа (се), сеќава (се)
чувствува (се)
сензибилитет, m
осетливост
осетен, чувствителен,
сензибилен
цивилизација
туѓ
странство, s, туѓина, ж
странец, туѓинец
странски
странски туризам
леблебија, ж
што, колку
што човеќе тој ?
што има ново ?
прави што можеш
колку струва тоа?
секој ден
почитува
пеќер
патика
циклус

čaj
шарка, линија,

демаркаční čára
poznámka pod čarou

čarodějnice, ž

čas, m

včas

letní čas

před časem

budoucí čas

během času

čas od času

je nejvyšší čas

časný, příd.

časopis, m

časový, příd.

časový signál

část, ž

částečně, přisl.

částečný, příd.

částice (k tvoření bud. času)

částka, ž

často, přisl.

častokrát, přisl.

Čech, m

Čechy, pomn.

čekat, -ám, ned.

čekatel, m

čelní, příd.

čelný, příd.

Černá Hora

Černohorec, m

černý, příd.

černý pátek(nešťastný den)

černá káva

čerstvý, příd.

čert, m

jdi mi k čertu !

červánky (ranní), mn.

brzy ráno

červen, m

červenec, m

červený, příd.

Česko, s

демаркациона линија

фуснота

вештерка

време, s

на време

летно време

предвремено

идно време

со текот на времето

одвреме навреме

крајно време e

ран

списание, s

временски

сигнал за точно

време

дел, m

донекаде, делумно, делум

делумен

ке

износ, m, сума

често, неретко

честопати, многупати

Чех

Чехија

чека

кандидат

челен

челен

Црна Гора

Црногорец

црн

црн петок

црно кафе, s

свеж, пресен

ѓавол

иди по ѓаволите,

ајде во неповрат !

мугри, mn.(j.č.мугра, ž)

од темна мугра

јуни

јули

црвен

Чехија, ž, Чешка

Československo, s

česnek, m

česnekový, příd.

čest, ž

s kým mám tu čest mluvit ?

čestný, příd.

četa, ž

četba, ž

četný, příd.

čí, zájm.

čilý, příd.

čin, m

trestní čin

místo činu

Čína, ž

Číňan, m

čínský, příd.

činit, ím, ned.

činit si nároky

činit dojem

činitel, m

činnost, ž

číslovat, -uji, ned.

činoherní, příd.

číslo, s

telefonní číslo

jednotné číslo

množné číslo

pořadové číslo

číst, čtu, ned.

čistit, -ím, ned.

čistý, příd.

číše, ž

křišťálová číše

číšník, m

článek, m (v tisku)

článek pod čarou

člen, m

člen korespondent

řádný člen

člen SKJ

členka, ž

Чехословакија, Чехосло-
вачка, ž

лук

луков

чест

со кого имам чест

да зборувам ?

чесен, совесен

чета

лектира, четиво, s

многуброен

чиј

свеж, снаодлив, жив

постапка, ž

кривична постапка

лицеместо

Кина

Кинез

кинески

чини, прави

претендира

прави впечаток

чинител, фактор

дејност, преокупаија

нумерира

драмски

број, m, бројка, ž

телефонски број

еднина

множина

реден број

чита

чисти

чист, бистар

чаша

кристална чаша

келнер

напис, статија, ž

фельтон

член

дописен член

редовен член

скоовец

членка

člověčí, příd.
člověk, m
popudlivý člověk

člun, m
čmoud, m
čočka, ž
kontaktní čočka

čoud, m
čtenář, m
ČTK (Česká tisková kancelář)

čtvero, čís.
čtvrť (část města, vesnice), ž
horní čtvrť (konec města, vesnice)

čtvrtina, ž
čtvrtý, čís.
čtverečný, příd.
čtyřicet, čís.
čtyřletý, příd.
dál(e), přísł.

dále! (vstupte!)
kousek dál
dále uvidíme

daleko, přísł.
dálnice, ž
další, příd.
dáma, ž

D

Dán, m
Dánsko, s
dar (schopnost), m
dar řeči
dar (pozornost)
darovat, -uji, ned.
dát, dám, dok.
dát do pořádku
dát podnět
dát k dispozici
dát pozor
dej mi pokoj!
dát do kapsy

човеков, човечки
човек
човек со бујна
крв
чамец
чад
леќа
контактна леќа

чад
читател
ЧТА (Чешка телеграфна
агенција)

четворица
маало, s, населба
горно маало

четвртина
четврти
квадратен, кубен
четириесет
четиригодишен
подалеку, понатаму
потаму, натаму
да, повелете!
малу потаму
натаму ќе видиме

далеку
автопат, m
натамошен
дама

Данец
Данска
дарба, ж
дарба за говорење
подарок, поклон
надарува, подарува
даде
среди
покрене иницијатива
дам на располагање
внимава
остави ме на мира!
стави в цоб

dát se do pláče
datum, s
dávat, dávám, ned.
dávat hodiny
dávat do důchodu
dávat do pořádku
dávat něčemu podobu(tvar)

dávka, ž
dávno, přísl.
dávny, příd.
dbát, dbám, ned.
dbát o něco, někoho

dcera, dcerka, ž
debata, ž
dědic, m
dědický, příd.
dědictví, s
dědičnost, ž
dědit, -ím, ned.
defenziva, ž
defilé, s
definice, ž
definitivní, příd.
dech, m
děj, m
dějepis, m
dějinný, příd.
dějiny, pomn.
dějství, s
drama o třech dějstvích
deka, ž
prošivaná deka
deka, neskl.
deset deka
děkan, m
děkanství, s
deklarace, ž
dekorum, s
děkovat, -kuji, ned.
děkovný (dopis), příd.
dělat, -ám, ned.
dělat pokroky
dělej !

расплаче се
датум, m
дава
дава уроци
пензионира
уредува, средува
обликува
доза
одамна, поодамна
дамнешен
држи, грижи се, пази
се грижи за нешто,
за некого

ќерка
дебата, дискусија
наследник
оставински
наследство, оставина, ž
наследност
наследува
дефензива, одбрана
дефиле, m
определба, дефиниција
конечен, дефинитивен
дишење, s
дејство, s
историја, ž
историски
историја, ž
акт, m, чин, m, дејство
драма во три чина
ќебе, s
јорган, m
декаграм, m
сто грама
декан
деканат, m
декларација
декор, m
благодари
благодарствен
прави, чини
напредува
ајде! побрзо!

dělat zkoušku
dělat rozdíl

dělat úhrn
dělat závěr
nemám s tím co dělat

dělat si blázna
dělat se, -á se
dělá se vítr

dělba, ž
delegace, ž
delegační, příd.
delegát, m
dělení, s

dělit, -ím, ned.
dělit na kousky
délka, ž
po celé délce
vlnová délka
zeměpisná délka

dělnice, ž
dělnický, příd.
dělník, m
dělo, s
děloha, ž
dělostřelecký, příd.
dělostřelectvo, s
demise, ž

podat demisi
demižon, m
demokracie, ž
demokratický, příd.
demonstrace, ž
demonstrant, m
demonstrovat, -uji, ned.
den, dne, m

celý den
pracovní den
dobrý den!
den za dnem
před několika dny

полага испит
разликува, прави
разлика
сумира
прави заклучок
немам ништо општо
со тоа
се подиграва
станува, се прави
започнува да дува

поделба
делегација
делегатски
делегат
поделба, ж, делба, ж, де-
леж, m
дели
дроби
должина
по сета должина
бранова должина
географска дол-
жина

работничка
работнички
работник
топ, m
материца
артилериски
артилерија, ж
оставка

поднесе оставка
дамацана, ж
демократија
демократски
демонстрација
демонстрант
демонстрира
ден

цел ден
работен ден
добар ден!
ден по ден
пред некој ден

jednou, jednoho dne	еден ден
celé dny	со денови
na stáří	под стари денови
den co den	секој ден
Den republiky	Ден на републиката
denár, m	денар
denice, ž	Деница
denně, přísl.	секој ден, секојдневно
denní, příd.	дневен
pořad dne	дневен ред
denní výdělek,	дневница, ž
deprese, ž	депресија
depat, -ám, ned.	тапчи, гази, угнегува
děravý, příd.	дупчест
derviš, m	дервиш
děs, m	страв, ужас
desátek, m	десетина, ž
deset, čisl.	десет, десетина, десетица
desetiletí, s	деценија, ž
desetina, ž	десетина
desetislabičný verš	десетерец
děsit, -ím, ned.	плаши
děsivý, příd.	страшен, ужасен
deska, ž	плочка, плочка, штица
	табла
gramofonová deska	грамофонска плоча
pamětní deska	спомен-плоча
obyčejně mn. desky	корици
dešť, m	дожд
liják, m	пороен дожд
dešťový, příd.	дожделив, дождовен
	врнежлив
dešťový čas, čas dešťů	врнежливо време
dešťové srážky, mn.	врнеж, m
detail, m	детал
dětský, příd.	детски
děvče, s	девојка, ž
devět, čisl.	девет
devize, ž	девиза
devizový, příd.	девизен
devizy, pomn.	валути
dialog, m	дијалог
diety, pomn.	дневници
dík, m	благодарение, s

vzdát dík
díky bohu
díky tomu, že
diktovat, -uji, ned.
díl, m
dilema, s
dílna, ž
dílo, s
 životní dílo
 umělecké dílo
dimenze, ž
dinár, m
diplomacie, ž
diplomatický, příd.
 diplomatické styky
 diplomatický sbor
 diplomatické zastupitelství
díra, dírka, ž
 klíčová dírka
 nosní dírka
direktiva, ž
disciplína, ž
disciplinární, příd.
disertace, ž
diskuse, ž
diskutovat, -uji, ned.
dispečer, m
disponovat, -uji, ned.
distribuce, ž
dítě, dítěte, s
 mn. děti
div, m
 není divu
div divoucí
 k velkému údivu
divadelní, příd.
 divadelní představení
 divadelní kus, m
divadlo, s
divák, m
dívat se, -ám se, ned.
dívčí, příd.
 konvalinka, ž
dívka, ž

изразува благодарност
слава богу
благодарение на тоа што
диктира
дел
дилема, ж
работилница
дело, опус, m
 животно дело
 уметничко дело
димензија
динар
дипомација
дипломатски
 дипломатски односи
 дипломатски кор
 дипломатско претставништво
дупка
 дупка од клучарница
 ноздра
директива
дисциплина
дисциплински
теза, дисертација
дискусија, расправа, беседа
дискутира
диспечер
располага
распределба, дистрибуција
дете, чедо
 mn. деца
чудо, s
 не е чудо
 чудо на чудесиите
 за големо чудо
театарски
 театарска претстава
 пиеса, ж
театар, m
гледач
гледа, посматра
момин, момински
 момина солза
девојка, мома

stará panna
divný, příd.
díž(e), ž
dlaň, ž
dlažba, ž
ocitnout se na dlažbě
dlaždice, ž
dlouholetý, příd.
dlouhý, příd.
po dlouhé době
dluh, m
na dluh
dlužní: úpis
dna, ž
dnes, přísl.
dnes ráno
dnešní, příd.
dno, s
do, předl.
vstoupit do pokoje
jít do práce
je mi do pláče
doba, ž
roční doba
doba přijímání potravy
dobrodruh, m
dobrodružství, s
dobrovolnický, příd.
dobrý, příd.
dobrou noc
docent, m
dočasný, příd.
dočista, přísl.
to je mi dočista jasné
dočkat se, -ám se, ned.
dodat, -ám, dok.
dodávat, -ávám, ned.
dodávat odvahy
dodatečný, příd.
dodavatel, m
dodávka, ž
dodržet, -ím, (slovo) dok.
dodržovat, -uji, ned.
dogmatický, příd.

стара мома
чуден
ноќви, mn.
дланка
калдрма
се најде на улицата
плочка
долгогодишен
долг
по долго време
долг
на кредит
облигација
подагра
денес(ка)
сабајле, утрото
денешен
дно, газар
до, в, во, на
влезе во собата
оди на работа
ми се плачи
време, s
годишно време
оброк m
авантурист
авантура, ж
волонтерски
добар
добра ноќ
доцент
привремен
начисто
со тоа сум начисто
доживее, дочека
достави
доставува
охрабрува
дополнителен
доставувач
набавка, доставка
издржи
издржува
догматски

dogmatismus, m	догматизам
dohánět, -ním, ned.	достига, достигнува
dohled, m	надзор
dohlížet, -ím, ned.	надзира, посматра
dohlížitel, m	посматрач, надзирател
dohnat, -ženu, dok.	стаса, дотера, достигне
dohonit, -ním, dok.	достигне, догони
dojatý, příd.	трогнат
být hluboce dojat	е длабоко трогнат
dojem, m	впечаток
dobrý dojem	добар впечаток
zanechat dobrý dojem	остави добар впечаток
dojemný, příd.	трогателен
dojič, m	молзничар
dojička, ž	молзничарка
dojímat, -mám, (se), ned.	импресионира, возбудува (се)
dojímový, příd.	импресивен, впечатлив
dojit, dojím, ned.	молзе
dojný, příd.	молзен
dojná kráva	молзна крава
dokázat, -žu, dok.	докаже
dokazovat, -zují, ned.	докажува
doklad, m	документ
úřední doklad	службен документ
osobní, cestovní doklady	лична, патна исправа
dokonalý, příd.	совршен
dokonce, část.	дури
dokořán, přisl.	ширум, сосема, напълно
dokoupit, -pím, dok.	докупи
doktor, m	доктор
dokud, zájm.	доколку, дури
dokument, m	документ
dokumentace, ž	документација
dolar, m	долар
dole (směrem), přisl.	долу, надолу
sem tam	надолу-нагоре
domáci, příd.	куќен, домашен
domáci krb	пепелиште, s
domáci, m (pan)	домаќин, газда
(paní)	домаќинка, газдарница
doména, ž	домен, m
domloutvat, -vám, ned.	договора, спогодува
domluva, ž	спогодба, договор
domluvit, -vím, dok.	договори

domovní, příd.	куќен
donášet, -ášim, ned.	донесува, доставува
donést, -nesu, dok.	донесе, достави
snesl mu mudré z nebe	му донесе од пиле млеко
donucovat, -uji, ned.	присилува
donutit, -ím, dok.	присили
dopis, m	писмо, s
doporučený dopis	препорачено писмо
dopisovatel, m	дописник
doplněk, m	додаток, предикат
doplněk k zákonu, k návrhu	амандман
doplnit, -ím, dok.	додаде, дополни
doplňovací, příd.	дополнителен
doplňovat, -ňuji, ned.	додава, дополнува
doporučovat, -uji, ned.	препорачува
doprava, ž	сообраќај, m, транспорт
železniční doprava	железнички сообраќај
městská doprava	градски сообраќај
dopravní, příd.	сообраќаен
dopravní nehoda	сообраќајна незгода, не- среќа
doprovázet, -ím, ned.	придружува
doprovod, m	придружба, ž
doprovodit, -dím, dok.	придружи
dorazit, -zím, dok.	пристигне, стаса, стигне
dorážet, -žím, ned.	стигнува, пристига
doručovací, příd.	доставен
dorůst, dorostu, dok.	дорасне
dořici, dořict, dořeknu, dok.	дорече, договара
dosah, m	домет
dosáhnout, dosáhnou, dok.	достигне, постигне, наврши
dosahovat (určitého věku)	навршува, постига, постигнува
on už má deset let	тој наврши десет години
dosavadní, příd.	досегашен
dosíci, viz dosáhnout	
dosier (fascikl s osobními spi- sy)	досје, s
doslovný, příd.	буквален
doslovný překlad	буквален превод
dosoudit, -ím, dok.	досуди
dospělost, ž	полнолетност, зрелост
zkouška dospělosti	матурски испит, матура
dospělý, příd.	возрасен, полнолетен
dospět, dospějí, dok.	дорасне, дојде, стигне

dospět k přesvědčení	дојде до убедување
dospět k závěru	дојде до заклучок
dost, přísl.	доста
dostat, dostanu, dok.	прими, стекне, добие
dostatečný, příd.	доволен, достатен
dostávat, -ám, ned.	прима, добива
dostaveníčko, s	рандеву, m, средба, ž
dostihnout, -nu, dok.	стаса, стигна
dostihovat, -uji, ned.	стигнува
dostřel, m	дострел, досег
dosud, přísl.	досега
dotek, m	допир
dotknout se, dotкну se, dok.	допре
dotýkat se, -ám se, ned.	допира (се)
dotýkat se cti	посега
doufat, -ám, ned.	надева се
dovádět, -ádím, ned.	доведува
dovědět se, dovím se, dok.	дознае
dovednost, ž	вештина
dovést, dovedu, dok.	доведе, умее
dovést domů hosty	доведе гости дома
dovídat se, -ívám se, ned.	познава, дознава
dovolená, ž	одмор, годишен одмор
dovolit, -ím, dok.	дозволи, одобри
dovolovat, -uji, ned.	дозволува, одобрува
dozírat, -írám, ned.	назира
dozrát, dozrají, dok.	назрее
dozrávat (též o době), -vám, ned.	назрева
dožít, -žiji, dok.	доживее
dožívat, -ám, ned.	доживува
dráha (běžecká), ž	писта
drahocenný, příd.	драгоцен, скапоцен
drahocenný kámen	скапоцен камен
drahý, příd.	скап
drak, m	ламја, ž
létající (papírový) drak	летачка, ž
drama, S	драма, ž
dramatický, příd.	драмски, драматичен
drápat, drápu, ned.	гребе
dres, m	дрес
drobit, -ím, ned.	дроби, троши
drobnost, ž	ситница
drobný, příd.	ситен
droga, ž	дрога

drolit, -lím, ned.	троши, рони
druh, m	сорта, ž, вид
druholigový, příd.	второлигашки
druholigový hráč	второлигаш, m
druhý, čísl.	втор
družstvo, s	тим, m
držet, -ím, ned.	држи
má rozhodující slovo	го држи главниот збор
nemá stání	не го држи местото
plným hlasem, nahlas	колку што глас го држи
držet dietu	држи диета
držet se, drží se, ned.	се држи, крепи се
stařík se ještě drží	старецот уште се крепи
dřevo, s	дрво, mн. дрва
dřívější, příd.	поранешен, дотогашен
duben, m	април
dubnový, příd.	априлски
duch, m	дух
důchod, m	пензија, ž
důchodce, m	пензионер
důchodový, příd.	пензиски
duchovní, příd.	духовен
důkaz, m	доказ
důl, m	рудник
důležitost, ž	сериозност, важност
důležitý, příd.	битен, важен, сериозен, суштествен
dům, m	куќа, ž, дом
vydavatelský dům	издавачка куќа
duo (dueto), s	дует, m
důraz, m	акцент
důsledek, m	консеквенција, ž, последица, ž
důsledný, příd.	доследен, последователен
důstojnický, příd.	офицерски
důstojný, příd.	достоинствен
duše, ž	душа
uzavřený člověk	потајна душа
do posledního dechu	до сетна душа
drahoušku!	душо!
duševní, příd.	ментален, душевен, психички
Dušíčky, pomn.(2.л.)	задушница, ž
důvěra, ž	доверба, верба
důvěřovat, -řuji, ned.	верува, доверува
důvod, m	повод, причина, ž

bez důvodu
z rodinných důvodů
důvtip, m

důvtipnost, ž
dva, čís.
dva-tři, čisl.
dvacátý, příd.
dvacet, čisl.
dvakrát, čisl.
dvanáct, čisl.
dveře, pomn.
dvojice, ž
dvojitý, příd.
dvojverší, s
dvoudenní, příd.
dvůr, m
dýchat, -ám, ned.
dým, m
dynamický, příd.
džbán, m
 hliněný džbán
džinsy, mn.
džip, m
džus, m

E

egejský, příd.
Egypt, m
Egypt'an
egyptský, příd.
ekolog, m
ekologický, příd.
epos, m
Eritrea, ž
Eritrejec, m
erb, m
esej, m
eso, s
Estonec, m
Estonsko, s
etiketa, ž
Etiopie, ž
Etiopan, m

без причина
од семејни причини
остроумност, ж, остроумие, s,
инвенција, ж
остроумност, инвентивност
два, двајца
два-три
дваесетти
дваесет
двапати
дванаесет
врата, ж
двојка, ж
двоен
двостих, m
дводневен
авлија, ж, двор
дише
чад
динамичен
стомна, ж
 куп
фармерки
цип
овошен сок, цус

egeјски
Египет
Египћанец
египетски
еколог
еколошки
еп
Еритреја
Еритреец
грб
есеј
ас, m
Естонец
Естонија
етикетција
Етиопија
Етиопјанец

etnický, příd.
etnografie, ž
eunuch, m
evakuace, ž
evakuovat, -uuji, ned. i dok.
evidence, ž
Evropa, ž
Evropan, m
evropský, příd.
existence, ž
existovat, -uji, ned.
existující, příd.
exodus, m

етнички
етнографија
евнух
евакуација
евакуира
евиденција
Европа
Европеец
европски
опстанок, m, егзистенција
постои
постоечки
исход, екзодус

F

fabrika, ž
fakt, m
 nevyvratitelný fakt
faktor, m
fakulta, ž
fakultativní, příd.
fakultní, příd.
faleš, ž
falešný, příd.

фабрика
факт
 непобитен факт
чинител, фактор
факултет, m
факултативен
факултетски
фалш, m
лажен, фалшив, фалсифициран
дволичен

fandit, -ím, ned. (sport.)
fanoušek, m (sport.)
fantastický, příd.
fantazie, ž
fara, ž
farář, m
fašismus, m
fašista, m
fašistický, příd.
fatální, příd.
faul, m
favorit, m
fáze, ž
fazole, ž
 zelená fazole
federace, ž
federalismus, m
federální, příd.
federativní, příd.

навива
навивач
фантастичен
фантазија, вообразба
енорија
свештеник, поп
фашизам
фашист
фашистички
судбоносен, фатален
фаул
фаворит
фаза
грав, m
боранија, ž
федерација
федерализам
федерален
федеративен

fejton, m
fena, ž
fenomé, m
fér, příd. neskl.
festival, m
fešák, m
fialka, ž
Fidži, neskl.
Fidžijec, m
fik, m
figura, ž
figurovat, -ruji, ned.
filharmonie, ž
Filipí, m
Filipíny, pomn.
film, m
filmař, m
filmový, příd.
filozof, m
filozofický, příd.
filozofie, ž
filtrovat, -truji, ned.
Fin, m
finále, s neskl.
finální, příd.
 finální výrobek
 vedlejší věta
financovat, -uji, ned.
finanční, příd.
finiš, m
Finsko, s
firma, ž
fixní, příd.
 fixní idea
flámovat, -uji, ned.
fond, m
forma, ž
formace, ž
formalistický, příd.
formát, m
 kniha velkého formátu
formovat, -uji, ned.
formule, ž
fórum, s

фелтон
кучка
феномен
фер
фестивал
убавец
виолетка
Фици
Фициец
смоква, ž (strom i plod)
фигура, става
фигурира
филхармонија
Филипинец
Филипини
филм
снимател
филмски
философ
философски
философија
цеди, филтрира
Финец
финале
финален
 финален производ
 финална реченица
финансира
финансиски
финиш
Финска
фирма
фиксен
 фикс-идеја
лумпува, пијанчи
фонд
форма, облик, m
формација
формалистички
формат
 книга од голем формат
формира, обликува
формула
форум, m

fosfor, m
fotbal, m
fotbalista, m
fotbalový, příd.
fotograf, m
fotografický, příd.
fotografie, ž
fotografovat, -uji, ned.
foukat, -ám, ned.
frajer, m
Francie, ž
Francouz, m
francouzský, příd.
frank, m
fraška, ž
freska, ž
fronta, ž
 stát ve frontě
fujavice, ž
fundament, m
fundamentální, příd.
fungovat, -uji, ned.
 výtah nefunguje
funkce, ž
funkcionář, m
fyzický, příd.
fyzika, ž
fyzikální, příd.

G

galerie, ž
 umělecká galerie
generace, ž
generál, m
generální, příd.
 generální konzul
geografie, ž
geografický, příd.
 geografická šířka, délka
geolog, m
geologický, příd.
 geologický útvar
 geologické složení
geometrie, ž

фосфор
фудбал
фудбалер
фудбалски
сликар, фотограф
сликарски
фотографија, слика
слика, снима, фотографира
дува
мангуп
Франција
Француз
француски
франк
лакрдija, фарса
фреска
фронт, m
 стои на ред
виулица
темел, фундамент
фундаментален, темелен
работи, функционира
 лифтот не работи
функција
функционер
физички
физика
физички

галерија
 уметничка галерија
поколение, s, генерација
генерал
генерален
 генерален конзул
географија
географски
 географска ширина, должина
геолог
геолошки
 геолошка формација
 геолошки состав
геометрија

deskriptivní geometrie

gesto, s
 Ghana, ž
 Ghaňan, m
 gramatika, ž
 gramotný, příd.
 gratulace, ž
 gratulovat, -luji, ned.
 grekofil, m
 Gruzie, ž
 Gruzinec, m
 guma, ž
 gurmán, m
 gymnázium, s

H

hadr, m
 studený hadr (na čelo)
 háj, m
 jdi do háje!
 hájit, -jím, ned.
 hala, f
 hanba, ž
 hanobit, -bím, ned.
 hasič, m
 hasit, -ím, ned.
 hasit žízeň
 hasit vápno
 uhasínat (o člověku, zví-
 řeti)
 havárie, ž
 házenkář, m
 házenkářka, ž
 házenkářský, příd.
 házet, házím, ned.
 hektar, m
 hendikep, m
 hendikepovaný, příd.
 Hercegovce, m
 Hercegovina, ž
 hercegovský, příd.
 herec, m
 herecký, příd.
 herečka, ž

нацртна геометрија

гест, m
 Гана
 Ганец
 граматика
 писмен
 честитка
 честита
 гркоман
 Грузија
 Грузинец
 гума
 гурман
 гимназија, ž

крпа, ž
 ладни крпи, mn.
 корија, ž
 оди по ѓаволите!
 брани, чува, штити
 хол, m
 срамота
 шце, навредува, осрамотува
 пожарникар
 гаси
 гаси жед
 гаси вар
 гаси се

несреќа
 ракометар
 ракометарка
 ракометен
 фрла
 хектар
 хендикеп
 хендикепиран
 Херцеговец
 Херцеговина
 херцеговински
 актер, артист
 актерски
 артистка

heroin, m
heslo, s
hezky, příd.
hierarchický, příd.
historik, m
hit, m
hlad, m
 mám hlad
 umírám hladem
hladný, příd.
 hladný jak vlk
 hladné slepici o prosu se
 zdává
hlas, m
 plným hlasem, nahlas
 ani památky
hlasatel, m
hlasatelka, ž
hlasovací, příd.
 hlasovací lístek
 hlasovací místo
 hlasovací právo
hlasovat, -suji, ned.
hlava, ž
 palička česneku
 hřebíková hlavička
 hlava rodiny
 přát totéž někomu
 na vlastní zodpovědnost
 nemít všech pět pohromadě
 lámat si hlavu
 rvát si vlasy, tlouci se do
 hlavy
hlavní, příd.
 hlavní město

hle !
 hle kolik !
hledat, -ám, ned.
 hledat odbyt
 ti dva se hledali, až se
 našli
hledisko, s
hledišťe, s

хероин
девиза, парола, ž
убав
хиерархиски
историчар
ХИТ
ГЛАД
 гладен сум, ми се јаде
 умирам од ГЛАД
гладен
 гладен како волк
 гладна кокошка просо
 сонува
глас, звук, репутација
 со цел глас
 ни гласа, ни трага
спикер
спикерка
гласачки
 гласачко ливче
 гласачко место
 гласачко право
гласа
глава, капитола
 глава лук
 глава на шајка
 глава на семејството
 и на ваша глава
 на своја глава
 не е со сите во главата
 си ја крши главата

 си ја бие главата
главен, основен
 главен град, престолни-
 на, ž
еве, види
 олку!
бара, тражи, побарува
 пласира
се истркало грнето, си го
нашло капачето
гледниште, став, становиште,
гледалиште

hlídač, m
hlídat, -ám, ned.
hlídka, ž
hloubka, ž
hluboký, příd.
hluchý, příd.
hlušina, ž
hmota, ž
 umělá hmota
hmotný, příd.
hmyz, m
hned, přísł.
hněv, m
hodina, ž
 kolik je hodin?
 v pět hodin
 za půl hodiny přijdu

vyučovací hodina
úřední hodiny
dávat hodiny
hodinář, m
hodinky, pomn.
hodiny, pomn.
 kapesní hodinky
 náramkové hodinky
 nástěnné hodiny
 věžní hodiny
hodnocení, s
 kladné hodnocení
hodnota, ž
hodnotit, -tím, ned.
hodnost, ž
hodnotný, příd.
hojný, příd.
 hojná účast
Holand'an, m
Holandsko, s
holič, m
holičský, příd.
holit (se), -ím (se), ned.
holub, m
holý, příd.
 holýma rukama

чувар
чува
стража, стражарница
длабина, длабочина
длабок
глув
јаловица, неплодна почва
супстанција, материја
 пластична материја
материјален
инсект
веднаш
гнев
час, саат
 колку е часот ?
 во пет часот
 ќе дојдам за половина
 саат, час
 наставен час
 работно време
 дава уроци
саатчија, часовничар
часовник, m
часовник, m
 цебен часовник
 рачен часовник
 сиден часовник
 саат-кула
оценка, ж, вреднување, s
 позитивна оценка
цена, вредност
оценува, вреднува
титула, ранг, m, звање, s
вреден, квалитетен
обилен
 големо учество
Холанганец
Холандија
бербер
берберски
бричи (се)
гулаб, галаб
гол
 со голи раце

s holou hlavou	со гола глава, без капа
homogenní, příd.	хомоген
hora, ž	планина
horečka, ž	треска, температура
horizont, m	хоризонт, видик
horní, příd.	горен
hornický, příd.	рударски
hornictví, s	рударство
horník, m	рудар
hořet, -ím, ned.	гори
hořet plamenem	пламти
hořící :svíce, ž	светилка
hořký, příd.	горчлив
hospoda, ž	крчма
zájezdni hospoda,	хан, m
hospodář, m	домаќин, стопан
hospodařit, -řím, ned.	стопанисува
hospodářský, příd.	стопански, економски
hospodářský činitel	стапанственик
hospodářství, s	стопанство
hospodyňka, ž	домаќинка, стопанка
host, m	гостин
hostina, ž	веселба, банкет
hostovat, -uji, ned.	гостува
hotel, m	хотел
hotový, příd.	готов
houba, ž	габа, печурка
mycí houba	сунѓер
houkačka, ž	сирена, клаксон, m
houpat se, houpu se, ned.	лулее се
housenka, ž	гасеница
houska, ž	кифла
housle, pomn.	цигулка, виолина
houževnatě, přísl.	упорно
houževnatost, ž	упорност
houževnatý, příd.	упорен
hovězí, příd. (maso)	говедско (месо)
hovno, s	лајно
hovořit, -řím, ned.	говори, разговара, зборува
hovoří se, že	се зборува дека...
hra, ž	игра
hra herce	глума, ž
hráč m	играч
hračka, ž	играчка

hraní, s
hranice, ž
hranol, m
hrát, hraji, ned.
tancovat, -uji, ned.
posmívat se, -ívám se
hrát (v divadle)
hrát na roh
hrát na klavír
uděláš to a jak, holečku!

hrbol, m
hrdina, m
hrdinský, příd.
hrdinský čin
hrdinství, s
hrdlo, s
hrdlo lahve
má tři kusy dobytka
živi tři lidi
záškrt, m
hrdost, s
hrdý, příd.
hrnec, m
noční hrnec
ti dva se hledali až se
našli
žrout
hromada, ž
valná hromada
hromadit, -ím, ned.
hromadný, příd.
hromadný úhyn, m
hrot, m
hrozny, mn.
hrubý, příd.
hrubý příjem
hrubá mše
hrud', ž
hrušeň, ž.
planá hrušeň
hruška, ž
hřát (se), hřeji (se), ned.
hubenost, ž

свиреж, m, играње, s
граница
призма, ž
игра, свирѝ
игра оро
си игра мајтап
игра (улога)
труби
свирѝ пијано
ке го направиш и оро ке
играш!
грпка, ž
херој, јунак
херојски
подвиг
јунаштво, јунаштина, подвиг
грло
грлашка, ž
има три грла добиток
храни три грла
лошо грло, дифтерија, ž
гордост
горд
тендере, s, грне, s
ноќник
се истркало грнето
си го нашло капачето
ѓупско грне
куп, m, грамада
општо собрание
собира, трупа
масовен, колективен
помор
бод
грозје, s
груб, безобразен
бруто доход
голема литургија
гради, ромн., ž
круша
дива круша
круша
грее (се), угрева (се)
слабост

hubený, příd.
hudba, ž
vojenská hudba
hudební, příd.
hudební nástroj
hudebník, m
humanistický, příd.
humánní, příd.
hustě, přisl.
hustý, příd.
hvězda, ž
kometa
filmová hvězda
hvízd, m
hvízdát, -ám, ned.
hýbat (se), -bu i -ám (se), ned.
hynout, hynu, ned. (básn.)

CH

chápat, -pu, ned.
charakter, m
charakteristický, příd.
charakteristický rys
charakteristika, ž
charakterizovat, -uji, ned.
charakterní, příd.
Charvát i Chorvat, m
Charvátsko i Chorvatsko, s
charvátský i chorvatský, příd.
chatrč, ž
chemický, příd.
chirurgický, příd.
chlad, m
chládek, m
chladit (se), -ím (se), ned.
chladnička, ž
chladný, příd.
chlapec, m
chléb, m
chléb každodenní, vezdejší
vítat chlebem a solí
chlév, m
chlum, m
chlup, m

слаб
музика
воена музика
музички, музикален
музикален инструмент
музичар, музикант
хуманистички
хуман
густо, често
густ, чест
свезда
опашеста свезда
филмска свезда
свирид
свири
движи (се)
мрее, губи се

разибра, сфака
карактер
карактеристичен
обележје, s
карактеристика
карактеризира
карактерен
Хрват
Хрватска
хрватски
колиба
хемиски
хирушки
лад, мраз
ладовина, ж, ладнина, ж
лади (се), ладнес
ладилник, m, фрижидер, m
ладовен, студен
чедо, дете
леб
леб насушен
дочекува со леб и сол
штала, ж, ар, m
рид, брдо, s
косма, ж

chodba, ž
cholera, ž
cholesterol, m
choulostivý, příd.
choulostivá věc
chovat, -ám, ned.
chovat se, -ám se, ned.
chrabý, příd.
chrám, m
hlavní chrám
chrámový, příd.
chránit, -ím, ned.
chřtán, m
chtít, chci, ned.
jak chcete
chtěl bych vidět Prahu
ať se stane co se stane

nechtě
chudoba, ž
chudobný, příd.
chudokrevný, příd.
chudý, příd.
chuť, ž
dobrou chuť!
chvastoun, m
chvějný, chvějivý, příd.
chvilé, ž
na chvíli
před chvílí
chvost, m
chyba, ž
tisková chyba,
chybit, -ím, ned.
chybný, příd.
chytat, (se), -ám (se), ned.
chytit, (se), -ím (se), dok.

I

i, spoj.
smál se i plakal
přijdu, i když nemám čas
idea, ž
ideální, příd.

ходник, m
колера
холестерол
чувствителен, деликатен
деликатна работа
одгледува
однесува се
храбар
храм (соборна црква)
катедрала
соборен, црквен
чува, штити
уста, ž
сака, пожелува
како сакате
ми се сака да ја видам Прага
што сака нека биде!
што било било!
без да сака
сиромаштија, беднотија
сиромашен, беден
анемичен
сиромашен, беден
апетит, m, вкус, m,
добар (пријатен) апетит!
фалбација, фалач
трепеглив
миг, m, момент, m,
за момент
пред малку
опашка, ž
грешка
печатна грешка
промаши, згреши,
погрешен, неправилен
фаќа (се)
фати (се)

и, иако
се смеел и плачел
ќе дојдам, иако немам време
идеја, мисла
идеален

identifikace, ž
identifikovat, -uji, ned.
identita, ž
ideologický, příd.
ideologie, ž
ideový, příd.
idyličnost, ž
ilegální, příd.
ilegální pracovník,
ilindenský, příd.

imaginace, ž
impuls, m
incident, m
Ind, m
Indie, ž
individuální, příd.
individuálnost, příd.
individuum, s
Indonésan, m
Indonésie, ž
infarkt, m
inflace, ž
informace, ž
informovat, -uji, ned.
ingredience, ž
iniciativa, ž
inkoust, m
inspekce, ž
inspekční, příd.
inspektor, m
inspirace, ž
inspirovat, -uji, ned.
instinkt, m
instiktivní, příd.
institute, ž
institut, m
instrukce, ž

instrumentální, příd.
integrace, ž
integrita, ž
intelektuál, m
intelektuální, příd.

идентификација, ž
идентификува
идентитет, идентичност
идеолошки
идеологија
идеен
идиличност
илегален
илегалец
илинденски (vztahuje se k svátku sv. Iliji 2.8. a k povstání v roce 1903)
имагинација
поттик, m
инцидент
Индиец
Индија
индивидуален
индивидуалност
индивида, ž, фигура, ž
Индонезиец
Индонезија
инфаркт, срцев удар
инфлација
информација
информира
состојка
иницијатива, потфат, m
мастило, s
инспекција
инспекциски
инспектор
инспирација
инспирира
инстинкт, нагон
инстинктивен, нагонски
установа, институција
институт, завод
инструкција, правилник, m
пропис, m
алатен, инструментален
интеграција
интегритет, m
интелектуалец
интелектуален

intenzita, ž
intenzivní, příd.
interpretace, ž
intervence, ž
intervenovat, -uji, ned. i dok.
interview, s, neskl.
intimní, příd.
invalida, m
invalidita, ž
invalidní, příd.
invalidní důchod
investice, ž
investiční, příd.
investovat, -uji, ned.
inženýr, m
Ir, m
Iračan, m
Irák, m
Írán, m
Íránec, m
iredenta, ž
iredentista, m
iredentistický, příd.
Irsko, s
Island, m
Island'an, m
Ital, m
Itálie, ž
Izrael, m
Izraelec, m
izotop, m

J

já, zájm.
jabloň, ž
jádro, s
jak (velký), zájm. přisl.
jak se jmenuješ?
jakmile, spoj.
jakmile se vrátíš, přijdu
jakoby, část.
jakost, ž
jakostní, příd.
jaký, zájm.

интензитет, m
интензивен
интерпретација
интервенција
интервенира
интервју, m, разговор, m
интимен
инвалид, сакат, příd.
инвалидност
инвалидски
инвалиднина
инвестиција
инвестиционен
инвестира
инженер
Ирец
Ирачанец
Ирак
Иран
Иранец
иредентизам
иредентист
иредентистички
Ирска, ž
Исланд
Исландец
Итаљанец
Италија
Израел
Израелец
изотоп

јас
јаболкница
јадро
колјав, како
како се викаш?
штом
штом се вратиш, ќе дојдам
небаре
квалитет, m,
квалитетен
каков

jalovina, ž
jalový, příd.
jalová kráva, země
jáma, ž
oční důlek, m
Japonec, m
Japonsko, s
jaro, s
na jaře, zjara
jasnost, ž
jasný, příd.
jasné počasí, s
jatečný: příd.
jatečný dobytek
jatka, pomn., jatky, ž, pomn.
jazyk, m
mateřský jazyk
cizí jazyk
držet jazyk za zuby

mít duši na jazyku
aby ti jazyk zdřevěněl
jazykověda, ž
jazykovědec, m
jazykovědný, příd.
jazykový, příd.
jazykový koutek, m
jeden, čís.
jeden po druhém
jeden jako druhý
jedenáct (osob), čisl.
jedenáctý, příd.
jedinečný, příd.

jediný, příd.
jednání, s
jednat, -ám, ned.
jednobarevný, příd.
jednoduchý, příd.
jednoduše, přísl.
jednomyslný, příd.
jednopokojový, příd.
jednopokojový byt
jednota, ž

јаловица
јалов
јалова крава, земја
јама
очна јама
Јапонец
Јапонија, ж
пролет, ж
напролет
јаснина, јасност
јасен, ведар, очигледен
ведро време

добиток за клање
кланица, ж
јазик
мајчин јазик
туѓ, странски јазик
си ја затвори устата,
не ја кажува тајната
умира
камен ти под јазик
лингвистика
лингвист
лингвистички
јазичен
јазично катче, s
еден
еден по друг
сите исти
единаесетмина
единаесетти
поединечен, единствен, еди-
нечен
единствен
чин, m, постапка, ж, дејство
чини, дејствува, постапува
еднобоен
едноставен, прост
просто, едноставно
едногласен, еднодушен
едноособен
едноособен стан
единство, s

jednotka, ž	единица
jednotlivec, m	поединец
jednotlivý, příd.	поединечен
jednotný, příd.	единствен
jeho, zájm.	негов
jehož, záj.	чиј
jejich, zájm.	нивни
Jemen, m	Јемен
Jemenec, m	Јеменец
jemný, příd.	фин, суптилен
jenž, zájm.	кој, којшто
jeptiška, ž	калуѓерка
jestliže (jestli), spoj.	ако, штом, штотуку
ještě, přísł.	уште
a ještě jak !	уште како !
jet, jedu, ned.	иде
chce se mi praštit ho	ми иде да го удрам
vracet se domů	иде си
uráží mě to	иде ми криво
jev, m	појава, ž
přírodní jev	природна појава
jezení, s	јадење
jezero, s	езеро
jícen, m	уста, ž, хранопровод
jídlo, s	јадење
jih, m	југ
jihoslovanský, příd.	југословенски
jinak, přísł.	инаку
jinoch, m	младинец, момче, момченце
jiný, příd.	инаков, друг
jíst, jím, ned.	јаде
svrbí mě ruka	ме јаде раката
projídat peníze	јаде пари
dostat výprask	ке јаде котек
být jedlý	се јаде
oni se mezi sebou žerou	тие се јадат меѓу себе
mám hlad	ми се јаде
jistota, ž	сигурност
jistě, přísł.	секако
jistý, příd.	извесен, сигурен, некој си
jít, jdu, ned.	иде, оди
šel do důchodu	се пензионира
jitro, s	утро
dobré jitro	добро утро

jižní, příd.
jmeniny, pomn.
jméno, s
podstatné jméno
jmenovat, -uji, ned.
Jordánec, m
Jordánsko, s
jsem
jsoucí, příd.
Jugoslávec, m
Jugoslávie, ž
jugoslávský, příd.
junák, m
junta, ž

K

k ,ke, ku, předl.(ve vztahu k,
ve srovnání s)

cesta k úspěchu
dávám dřívko k dřívku

mám kalhoty k patám
bylo nás ke stu
jdu k lékaři
jeden ku třem
k otázce

kabina, ž
kácet, kácím, ned.

kacíř, m
kádrový, příd.

kalkulace, ž

Kambodža, ž

Kambodžan, m

kámen, m

mlýnský kámen

uhelný kámen

skalice modrá

aby ti jazyk zdřevěněl

kamenný, příd.

kamenné uhlí

kamenolom, m

kamera, ž

kampaň, ž

volební kampaň

јужен
именден, име
име

именка, ž

назначува

Јорданец

Јордан

сум, 1. os. jedn. čísla od slovesa být

постоечки

Југословен

Југославија

југословенски

јунак

хунта

наспрема, кон, до, на
околу

пат кон успех

полагам дрвце кон дрвце

дрвце до дрвце

имам панталони до петите

бевме околу стотина

одам на лекар

једен спрема три

кон прашањето

кабина

сече

еретичар

кадровски

калкулација

Камбоџа

Камбоџанец

камен

воденички камен

аголен камен

модар камен

камен ти под јазик

камен

камен јаглен

каменолом

камера

кампања

изборна кампања

Kanada, ž
Kanaďan, m
kanál, m
kanár, m
kancelář, ž
kancelář, m
kandidát, m
kandidatura, ž
kandidovat, -duji, ned. i dok.
kapacita, ž
kapalný, příd.
kapitál, m
kapitálový, příd.
kapitán, m

kapka, ž
kapsa, ž
kariéra, ž
karikatura, ž
karton, m
kašlat, kašlu, ned.
kašlat krev
katalyzátor, m
katastrofa, ž
katedrála, ž
kategorický, příd.

kategorie, ž
káva, ž
černá, bílá káva
turecká káva
kavalérie, ž
Kazach, m
Kazachstán, m
kázeň, ž
kázeňský, příd.
kazit, kazím, ned.
kazit náladu
každodenní, příd.
každodennost, ž
každý, zájm.
v každém případě
kde, přísl.
kdo, zájm.

Канада
Канаѓанец
канал
канаринец, канарка, ž
канцеларија
канцелар
кандидат
кандидација, кандидатура
кандидира
капацитет
течен
главнина, капитал
капитален
капетан (од артилерија)
капитен (спорт.)
капка
цеб
кариера
карикатура
картон
кашла
кашла крв
катализатор
катастрофа
катедрала, соборна црква
категорички, категоричен
императивен
категиорија
кафе, с
црно, бело кафе
турско кафе
коњица
Казахстанец
Казахстан
дисциплина
дисциплински
расипува
расипува кеф, расположба
секојдневен, катадневен
секојдневје, с
секој
во секој случај
каде
кој, којшто

kdy, přísl.	кога
kiks, m	кикс
kilogram, m	килограм
kilometr, m	километар
kinooperatér, m	снимател
Kirgiz, m	Киргистанец
Kirgistán, m	Киргистран
kladný, příd.	позитивен
klamat, klamu, ned.	лаже, разочарува
klas, m	клас
klasický, -y, příd.	класички, класичен
klášter, m	манастир
klášterní, příd.	манастирски
klavír, m	клавир
klep, m	сплетка, ž
klepat, klepu, ned.	чука, удира, тропа
klepat se, klepu se, ned.	треси се(од студ, страв)
kleveta, ž	клевета, сплетка
klevetit, - ím, ned.	клевети, озборува
klíč, m	клуч
houslový klíč	виолински клуч
klíčit, - čím, ned.	рти
klíční: kost	клуч, m
klíčový, příd.	клучен, основен
klíčová otázka	клучно, основно прашање
klid, m	мир, тишина, ž, спокојство, s
duševní klid	душевен мир
klidně, přísl.	мирно, мадро, мадру, тивко
sed' klidně, buď hodný	седи мадро, мирно
buď hodný, ať si to neschy- táš	седи мадро, да не носиш мадро
klidný, příd.	мирен, спокоен
klima, s	клима, ž
klinika, ž	клиника
klíště, s	крлеж, m
klobouk, m	шешир
klouzat (se), kloužu (se)	лизга се
klub, m	клуб
kluziště, s	лизгалиште
kluzký, příd.	лизгав
kluzká cesta	лизгав пат
kmen, m	стебло, s, племе, s
kmotr, m	кум
kmotra, ž	кума

knih, ž	книга	книга
knih stížností	книга за поплаки	книга за поплаки
knihovna, ž	библиотека	библиотека
knír, m	мустак и мустак	мустак и мустак
pod vousy	под мустак	под мустак
knížka, ž	книшка	книшка
žakovská knížka	ученичка книшка	ученичка книшка
pracovní knížka	работничка книшка	работничка книшка
spořitelní knížka	штедна книшка	штедна книшка
knížní, příd.	книжевен, литературен	книжевен, литературен
koalice, ž	коалиција	коалиција
koaliční, příd.	коалиционен	коалиционен
kobalt, m	кобалт	кобалт
kočičí, příd.	мачешки, мачкин	мачешки, мачкин
kočka, ž	мачка, маца	мачка, маца
je to pro kočku	за ништо не чини	за ништо не чини
koho (viz kdo)	кого	кого
kojenec, m	рулек	рулек
kolébka, ž	лулка	лулка
od kolébky do hrobu	од лулка до дупка	од лулка до дупка
kolektiv, m	колектив	колектив
kolektivní, příd.	колективен	колективен
kolem, přísł.	околу	околу
sešli se kolem ohně	тие се собраа околу огнот	тие се собраа околу огнот
pohádali se kvůli domu	се скараа околу кук ата	се скараа околу кук ата
kolem dokola, přísł.	ширум	ширум
kolemjdoucí, m	минувач	минувач
koleso, s	коло	коло
kolik, zájm. čísl.	колку	колку
kolkovné, s	такса, ž	такса, ž
kolo, s (jízdní)	велосипед, m, бицикл, m,	велосипед, m, бицикл, m,
mlýnské kolo	воденично коло	воденично коло
(hry, rozhovorů)	рунда, ž	рунда, ž
kolona, ž	колона	колона
koloniál (obchod)	колонијал, бакалница, ž	колонијал, бакалница, ž
koloniální, příd.	колонијален	колонијален
koloniální obchod	колонијал, бакалница	колонијал, бакалница
kolonie, ž	колонија	колонија
studentská kolonie	студентска колонија	студентска колонија
kolos, m	колос	колос
kolový, příd.	велосипедски	велосипедски
Kolumbie, ž	Колумбија	Колумбија
Kolumbijec, m	Колумбиец	Колумбиец
kombinace, ž	комбинација	комбинација

kombinát, m	комбинат
komentář, m	коментар
komentátor, m	коментатор
komentovat, uji, ned.	коментира
komisař, m	комесар
komise, ž	комисија
zkušební komise	испитна комисија
komorní, příd.	камерен
komorní hudba	камерна музика
kompenzace, ž	надоместок, m, компензација
kompenzovat, -uji, ned.	надоместува
kompetentní, příd.	надлежен, компетентен
kompetentnost, ž	надлежност, компетенција
komplet, m	комплет
kompletní, příd.	комплетен
komplikovaný, příd.	сложен, комплициран
kompozice, ž	композиција
komu, zájm.	кому
komunikace, ž	комуникација
městská komunikace	градска комуникација
komunikační, příd.	сообрак аен
komunista, m	комунист
koncentrace, ž	концентрација
koncept, m	концепт
koncert, m	концерт
koncertovat, -uji, ned.	концертира
konec, m	крај, престан
konec konců	на крајот на краиштата
nevidět konce	не му се гледа крајот
konec závodní dráhy	финиш
konečný, příd.	финален, краен, конечен
dům na konci	дефинитивен
konečný výsledek	крајната кук а
konev, ž	краен резултат
leje jako z konve	кофа
konference, ž	лее како од котли
konfiskovat, -uji, ned.	конференција
konflikt, m	конфискува
konfrontovat, -uji, ned.	судир, конфликт
konírna, ž	соочува, конфронтира
konkurence, ž	штала
konkurent, m	конкуренција
konkurz, m	конкурент
	конкурс

konstatovat, -uji, ned.

kontakt, m

kontext, m

kontinent, m

kontinuita, ž

kontrarevoluční, příd.

kontrast, m

kontrola, ž

kontrolor, m

kontrolovat, -uji, ned.

konvalinka, ž

konvertibilní, příd.

konverzace, ž

konzervativní, příd.

konzervovat, -uji, ned.

konzulární, příd.

konzulát, m

kopáč, m

zlatokop, m

kopaná, ž

kopat, kopy, ned.

kopat nohou do míče

kopec, m

Korea, ž

Korejec, m

korekce, ž

korektní, příd.

kormidlo, s

kořen, m

zapustit kořeny

kořen všeho zla

kostel, m

kostka, ž

kostky jsou vrženy

koš, m

hrudní koš

košík, m

košíkář, m

košíkářský, příd.

košíková, ž

kotel, m

leje jako z konve

koule, ž

констатира

допир, контакт

контекст

континент

континуитет, m

контрареволуционен

контраст

контрола

контролор

контролира

момина солза

конвертибилен

разговор, конверзација

конзервативен

конзервира

конзуларен

конзулат

копач

копач на злато

фудбал, m

копа

шутира

рид, брдо, s

Кореја

Кореец

корекција

коректен

кормило

корен

пушти корен, фати корен

корен на сите зла

црква, ž

коцка

коцката е фрлена

кош, кошница, ž

граден кош

кошница

кошаркар (спорт.)

кошничар

кошаркарски, кошничарски

кошарка

котел

лее како од котли

топка

zeměkoule, ž
sněhová koule
koulet (se), koulím (se), ned.
koupat (se), koupu (se)
koupele, pomn.
koupelna, ž
koupit, -ím, dok.
kousek, m
 kousek chleba
 tři kousky masa
kout, m
 rodný kout
koutek, m
 jazykový koutek
kožený, příd.
 kožená taška, ž
kožich, m
kožní, příd.
 kožní nemoc
krabice, ž
krádež, ž
kraj, m
 rodný kraj
krajina, ž
 krajina kolem
krajský, příd.
král, m
královna, ž
královský, příd.
království, s
krása, ž
krást, krađu, ned.
krátce, přisl.
krátkozraký, příd.
krátký, příd.
kravinec, m
krejčová, ž
krev, ž
krevní, příd.
 krevní tlak
 pokrevní vazby
kriminál, m
kriminální, příd.
 kriminální román

земјина топка
снежна топка
тркала (се)
бања (се)
бањи, мп.
бања
купи
парче, s
 парче леб
 три парчиња месо
кат
роден кат
катче, s
 јазично катче
кожен
 кожена торба
кожув
кожен
 кожна болест
кутија
кражба
крај, област, покраина, предел
 роден крај
предел, пејсаж
 околина, ж
покраински, областен
крал
кralица
кралски
кралство
убавина
краде
накратко, накусо
кратковиден
кус, краток
лепешка, ж
шивачка
крв
крвен
 крвен притисок
 крвни врски
криминал
криминален
 криминален роман

kritérium, s
kritický, příd.
kritické vydání
kritický věk
kritický okamžik
kritik, m
literární kritik
kritika, ž
kritizovat, -zují, ned.
krize, ž
krizový, příd.
krk, m
mít tři kusy dobytka
živit tři lidi
záškrť, m
kroj, m
lidový kroj
krok, m
kromě, přísł.
kronikář, m
kruh, m
vládní kruhy
kruhový, příd.
krvavý, příd.
krychlový, příd.
krychlový metr
kryt (se), kryji (se), ned.
křehký, příd.
křesťan, m
křesťanský, příd.
křesťní, příd.
křesťní list
křídlo, s
levé, pravé křídlo
pod křídla
křídlový, příd.
křik, m
křižovat se, -žují se, ned.
křtit (se), křtím (se), ned.
který, zájm.
Kuba, ž
Kubánc, m
kudrnatý, příd.

критериум, m
критички, критичен
критично издание
критична, кризна возраст
критичен момент
критичар
литературен критичар
критика
критикува
криза
кризен
врат, грло, s, шија, ж
има пет грла добиток
храни три грла
лошо грло
носија, ж
народна носија
чекор, стапка
освен
хроничар
круг
владачки кругови
кружен
крвав
кубен, квадратен
квадратен, кубен метар
крие (се)
кревок
христијанин
христијански
рштелен
крштелно свидетелство,
крштелница, ж
крило
лево, десно крило
под крила
крилен
повик
крсти се
крсти (се)
кој, којшто
Куба
Кубанец
кадрав

kudy, přisl.
kufr, m
kuchařský, příd.
kukat, -ám, ned.
kukuřice, ž
kúl, m
kulhat, -ám, ned.
kulhat na pravou nohu
kulka, ž
kultura, ž
duchovní kultura
kulturní, příd.
kúň, m
kupec, m
kupit, -ím, ned.
kupovat, -uji, ned.
kupovat zajíce v pytli
kupředu, přisl.
kur, m (domáci)
kuří oko
kúra, ž
Kurd, m
Kurdistán, m
kurník, m
kurz, m
politický kurz

kurýr, m
kus, m
kutálet se, -álím se, ned.
kúže, ž
až na kúži
Kuvajt, m
Kuvajťan, m
kvalita, ž
kvalitní, příd.
kvantita, ž
kvarnost, ž
květ, m
květen, m
květina, ž
květiny, květy, mn.
kvota, ž
kvůli, předl.

каде
куфер, сандак
кулинарски, готварски
кука
мисирка, пченка
кол
криви, куца
криви, куца на десната нога
куршум, m
култура
духовна култура
културен
ковь
купувач
трупа, собира
купува
купува заек во вреќе
напред
кокошка, петел
набој, m
кора
Курдистанец
Курдистан
кокошарник
курс, правец
политички курс
курс на политика
куруир, пратеник
парче, примерок
тркала се
кожа
до кожа
Кувajt
Кваец, Квајк анец
квалитет, m
квалитетен
квантитет, m
брзошлетост
цвет
мај
цвет
цвете, s
квота
оради, заради, околу

pohádali se kvůli domu
Kypr, m
Kypřan, m
kypřý, příd.
kysat, -sá i -še, ned.
kytarista, m

L

laboratorní, příd.
laboratoř, ž
laciný, příd.
ladit (se) (hud. nástroj)
láhev, ž
 polní láhev
lak, m
lakovaný, příd.
lámat (se), lámu (se), ned.
Laos, m
Laosan, m
láska, ž
laskavý, příd.
látat, -ám, ned.
látka, ž

leadr, lídr, m
lebeda, ž
leckdo, zájm.
léčebný, příd.
léčit (se), -ím (se) , ned.
led, m
ledakdo, záj.
leden, m
ledový, příd.
legenda, ž
lehkovážný, příd.
lehký, příd.
 mnoho štěstí
 nemá všech pět pohromadě
lehnout (si), lehnu (si), dok.
lejno, s
lék, m
 najde se východisko
lékárna, ž
lékař, m

се скараа околу кук ата
Кипар
Кипарец
растресит, ровок, ровит
кваси, врие, стасува
гитарист

лабораториски
лабораторија
евтин
настројува (се),напштимува
шише
 матарка
лак
лакиран
крши (се)
Лаос
Лаосанец
шубов
шубезен
крпи
материја, супстанција
штоф
лидер
лобода
кој и да е, секој
терапевтски
лекува (се)
мраз, лед
кој и да е, секој
јануари
мразен
легенда
лекомислен, лежерен
лесен
 со лесно
 тој е лесен на умот
легне
лајно
лек
 ќе се најде лек
аптека
лекар, доктор

lékařský, příd.
lékařství, s
veterinární lékařství
lenivý, příd.

lenoch, m
lepenka, ž
lepit (se), -ím (se), ned.
lepkový, příd.
les, m
listnatý les
lesk, m
lesní roh
lest, ž
let, m
letadlo, s
leták, m
létat, -ám, ned.
letec, m
letectví, s
letět, -ím, ned.
letiště, s
letitost, ž
letní, příd.
v létě
léto, s
babí léto

letošní
letovisko, s
levák, m
levice, ž
levicový, příd.
levý, příd.
levá ruka
lež, ž
ležérní, příd.
ležet, -ím, ned.
v tom je zakopaný pes
lhář, m
lhát, lžu, ned.
nemýlím- li se
lhostejný, příd.
lhůta, ž

лекарски
лекарство
добиточно лекарство
мрзлив, ленлив
лежи лебу, да те јадам
ленливец, мрзло
картон, m
лепи (се)
леплив, лепкав
гора, шума, корија
лисна гора
сјај, великолепије, s
труба, ж
лукавство
лет, летеж
авион, m
леток
лета
авијатичар, пилот, летач
авијација, ж, воздухопловство, s
лета
аеродром, m, леталиште
старост
летен
летно време, лете
лето
второ(гупско,мало,циган-
ско) лето
годинашен, овогодишен
летувалиште
левучар
левица (пол. страна)
левичарски
лев
левица, ж
лага, маменица
лежерен
лежи
во тој грм лежел заекот
лажливец, измамник, лашко
мами, лаже
ако не се лажам
рамнодушен, индиферентен
рок

libánky, pomn.	меден месец, m
liberál, m	либерал
Libye, ž	Либија
Libyjec	Либиец
líc, m	лице, s
rub a líc	лице и опачина, ž
líc, ž	лице, s
políbit na líc	да те целува на лицето
lid, m	народ
lidé, pomn.	свет
mnoho lidí	многу свет
lidovost, ž	народност
lidový, příd.	народен
lidový kroj	народна носија
lidový poslanec	народен пратеник
lidové výrobky	народни ракотворби
lídr, m	лидер
lidský, příd.	човсков, човечки
lidstvo, s	човештво
liga, ž	лига
limit, m	лимит
linka, ž	линија
rovná linka	права линија
autobusová linka	автобуска линија
linie nejmenšího odporu	линија на помал отпор
list, m	лист
list těsta	кора, ž
listeček, m	ливче
lístek, m	билет
lístek na autobus	билет за автобус
lístek do kina	билет за во кино
jídelní lístek	листа за јадења
kandidátní lístek	кандидатска листа
listí, s	шума, ж (suché listí jako krmivo)
listina, ž	листа, повелба
listopad, m	ноември, листокап (подле лидовиho календбше)
liška, ž	лисица, лиса (Кума Лиса)
polární liška	северна лисица
literární, příd.	книжевен, литературен
literát, m	книжевник, писател
literatura, ž	литература, книжевност
krásná literatura	убава литература

bulvární literatura

litr, m
 loď, ž
 kosmická loď
 letadlová loď
 loďka, ž
 logický, příd.
 logika, ž
 lokalita, ž
 loket, m
 lokomotiva, ž
 loni (vloni), přisl.
 loňský, příd.
 lord, m
 louka, ž
 loutka, ž
 loutkový, příd.
 loutkové divadlo, s
 lov, m
 lovec, m
 lovecký, příd.
 lovecká sezona
 lovit, -ím, ned.
 lovit v kalných vodách
 ložisko, s
 ložnice, ž
 lstivý, příd.
 Lucemburčan, m
 Lucembursko, m
 luční, příd.
 luční květiny
 lůžko, s
 smrtelné lůžko
 lyrický, příd.
 lyrika, ž
 lyžování, s
 lžíce, ž
 to není pro tebe

 lžička, ž

M

macecha, ž
 mačkat, -ám, ned.(tlačítko)

плитка литература

литар
 кораб, m, брод, m
 космички кораб
 носач на авиони
 чамец, m
 логичен, логички
 логика
 локација
 лакот, mп. лакти, шндч.лактови
 локомотива
 лани
 лански, минатогодишен
 лорд
 ливада
 кукла
 куклен
 куклен театар
 лов, m, ловидба, ж
 ловец
 ловен, ловечки
 ловна сезона
 лови
 лови во матна вода
 лежиште, целина, ж
 спална
 лукав
 Луксенбургиец
 Луксембург
 ливадски
 ливадски цвек а
 легло, кревет, m
 смртно легло
 лиричен, лирски (поет)
 лирика
 скијање
 лажица
 не е таа лажица за твојата
 уста
 лажичка

маштеа, макеа
 натиск

Magagaskar, m
Madaskařan, m
Mađar, m
Mađarsko, s
major, m
Makedonec, m
Makedonie, Ź
makedonský, -y, příd.
malíček, m
malíčkost, Ź
to je malíčkost,

moje malíčkost
malíčký, příd.
po malíčku
malířský, příd.
malířství, s
málopočetný, příd.
malovat, -uji, ned.
malý, příd.
od mala (od malíčka)
malý prst, malíček
manažer, m
mandát, m
mandle, Ź
mám zánět mandlí

slané, pražené mandle
manifestace, Ź
manipulovat, -luji, ned.
manžel, m
manželka, Ź
mapa, Ź
márnice, Ź
Maročan, m
Maroko, s

máry, mn.
masný, příd.
maso, s
hovčzí maso
uzené maso
mastičkář, m
matematika, Ź

Мадагаскар
Мадаскарец
Унгарец
Унгарија
мајор
Македонец
Македонија
македонски
мал прст
ситница
тоа е ситница, тоа ништо
не е
мојата маленкост
малечок, малечкав
малку по малку
сликарски
сликарство
малуброен
црта, слика
мал, ситен
од мал
малиот прст
менажер
мандат
крајник, м, бадем, м
имам воспаление на крајни-
ците
солени, пржени бадеми
манифестација
манипулира
сопруг, другар, маж
сопруга, другарка, жена
карта
мртвачница
Мароканец
Мароко

мртовечки одар
месен
месо
говедско месо
суво месо
шарлатан, надрилекар
математика

materiál, m
stavební materiál
matka, ž
stará matka, babička
maturant, m
maturita, ž
maturovat, -ruji, ned.
mávat (se), -ám (se), ned.
mávnout, -mávnou, dok.
mávl rukou
maximální, příd.
maximum, s
mdloby, mn.
meč, m
kadá hůl má dva konce
mečet, -ím, ned. (koza)
medvěd(ice), m
Velká medvědice
Malá medvědice
mechanický, -y, příd.
mechanika, ž
mechanismus, m
mechanizace, ž
měnit, ím, ned.
měnit peníze
měnit střih
menšina, ž
národnostní menšina
měřit (se), -ím (se), ned.
dvakrát měř, jednou řež
měsíc, m
za svitu měsíce
každý měsíc
měsíční
měsíční plat, m
měsíčník, m
město, s
městský, příd.
metafora, ž
metat, -ám, ned.
metoda, ž
metodologický, -y, příd.
metodologie, ž
metr, m

материјал
градежен материјал
мајка
стара мајка
матурант
матура
матурира
мавта (се, мава (се)
мавне
мбвна со раката
максимален
максимум, m
несвест, ж
меч
секој меч има две сечила
мека
мечка, ж
Големата мечка
Малата мечка
механички
механика
механизам
механизација
менува, сменува
менува пари
прекројува
малцинство, s
национално малцинство
мери (се)
пет пати мери, еднаш крои
месец, месечина
по месечина
секој месец
месечен, месечев
месечна плата, ж
месечно списание, s
град
градски, урбан
метафора
фрла
метод, m, метода, ж
методолошки
методологија
метар

krychlový metr	квадратен, кубен метар
Mexičan, m	Мексиканец
Mexiko, s	Мексико
mez, ž	меѓа
mezek, m	маска, ž, муле, s
mezera, ž	пропуст, празнина
mezi, přísl.	меѓу
mezi Brnem a Prahou	меѓу Брно и Прага
mezi lidmi	меѓу луѓето
poprali se mezi sebou	тие се истепаа меѓу себе
mezi jiným	меѓу другото
mezičas, m	меѓувреме
mezilidský, příd.	меѓучовечки, интерперсонален
mezinárodní, příd.	меѓународен
meziregionální, příd.	меѓурегионален
mezitím, přísl.	меѓутоа
míč, m	топка, ž
míchat (se), -ám (se), ned.	меша (се)
míle, ž	миша
miliarda, ž	милијарда
milion, m	милион
milosrdný, příd.	милосрден
milosrdná sestra	милосрдна сестра
milostný, příd.	љубовен
milovaná (-ý), příd. folkl.	либе
milovaný, příd.	шубен, сакан
milovník, m	шубител, шубовник
milý(milovaný), příd.	миленик, пријатен
mimo (vně), přísl.	надвор, вон, освен
mimo sebe	надвор од себе си
mimo zákon	надвор од законот
mimo to	надвор од тоа
mimořádný, příd.	извонреден, вонреден
mina, ž	мина
minimální, příd.	минимален
minimum, s	минимум, m
ministrský, příd.	министерски
ministrský předseda	министер-претседател
ministerstvo, s	министерство
ministr, m	министер
ministrský předseda	министер-претседател
minometná puška, ž	пушкомитралез, m
minout, minu, dok.	одмине
minout cíl	промаши

minulost, ž	минато, s
minuta, ž	минута
míra, ž	мера, мерило, димензија
metrická míra	метричка мера
ve velké míře	во голема мера
do té míry	до таа мера
mírný, příd.	мирен, благ
mísit (se), -ím (se), ned.	меша (се)
místní, příd.	локален, местен
místnost, ž	месност, просторија
místo, s	место, пункт, m
na samém místě	на самото место, на лице
místo schůzky	место
místopředseda, m	рочиште, s
mistr, m	потпретседател
hodinářský mistr	мајстор
mistrovský, příd.	м,ајстор саатчио
mistrovství, s	мајсторски
	мајсторство, вештина, првен-
	ство (спорт.)
mít, mám, ned.	има
mám dvacet let	имам дваесет години
má platnost do...	важи до...
to neplatí	тоа не важи
mít před sebou	претстои
mít úspěch	успева
mít vliv	влијае
nemá všech pět pohromadě	тој е лесен на умот
má prázdnou kotrbu	има муви во главата
má za ušima	има муви на капата
mítink, m	митинг, собир
mizet, -ím, ned.	исчезнува
mládež, ž	младина
mládežnický, příd.	младински
mládí, s	младост, ž
mladík, m	младинец, младич, момчак
mladý, příd.	млад
mladý a nezkušený	млад и зелен
mlátit, -ím, ned. (slámu)	врши
mlčet, -ím, ned.	молчи
mlčí jak zařezaný	тој молчи како залсан
mlčí jako hrob	тој молчи како гроб
kdo mlčí, souhlasí	кој молчи, тој сведочи
úskočně, zákeřně	молчи-толчи

mléčný, příd.
 mléčný bar
 mléčný zub
 Mléčná dráha
 mlékárna, ž
 mléko, s
 kyselé mléko, kyška
 snesl mu modré z nebe
 mlha, ž
 mlhavý, příd.
 mlít, melu, ned.
 s ním nemelu, nepeču
 tlachat, mlít hubou

 mluva, ž
 mluvit, -ím, ned.
 mluvit makedonski
 mluvit otevřeně, na rovinu

 mluvnické, ž
 mlýn, m
 parní mlýn
 mlynář, m
 mlýnský, příd.
 mlýnský kámen
 mlžit (se), -ím (se), ned.
 mnich, m
 mnoho, přísl.

 mnohokrát, přísl.
 množné (číslo), s, gram.
 množství, s

 mobilizace, ž
 mobilizovat, --uji, ned.
 moc, ž
 kupní síla
 státní moc
 zákonodárná moc
 moc, přísl.
 moci, moct, mohu, ned.
 je-li to možné
 je to možné ?

млечен
 млечен ресторан
 млечник
 Млечен пат
 млекарница
 млеко
 кисело млеко
 му донесе од пиле млеко
 магла
 маглив, магловит
 меле
 со него не мелама брашно
 устата му меле како воде-
 ница
 говор, m
 говори, зборува
 зборува македонски
 криво да седиме, пра-
 во да зборуваме
 граматика
 мелница, воденица, ž, млин
 парна мелница
 воденичар, мелничар
 воденичен, воденички
 воденичен камен
 маглосува (се)
 калуг ер
 многу, мнозина, многуми-
 на (јен о мужнх небо о му
 жнх а женбх)
 многупати
 множина
 количество, квантитет, мнош-
 тво, множество
 мобилизација
 мобилизира
 мок , сила, власт
 куповна мок
 државна мок
 законодавна мок
 многу
 може
 ако се може
 се може ли ?

jaksi mi není dobře	нешто не можам
mocný, příd.	моќен, силен
moč, ž	моч
močit (se), -ím (se), ned.	моча (се)
moda, ž	мода
model, m	модел
moderní, příd.	модерен, современ
modrý, příd.	син, модар
modrá skalice	модар, син камен
zelená skalice	зелен камен
lilek, baklažan	модар, син патлиџан
modré kruhy pod očima	сини колџа под очите
mohutný, příd.	голем, силен, моќен
Moldavan, m	Молдавец
Moldávie, ž	Молдавија
moment, m	час, момент
hned	за час
od té chvíle, od toho momentu	од тој час
monarcha, m	монарх
Mongol, m	Монголец
Mongolsko, s	Монголија
monopolní, příd.	моонополен, монополски
monotónní, příd.	монотон, едноличен
montáž, ž	монтажа
montážní, příd.	монтажен
montážní domek	монтажна кук а
monumentální, příd.	монументален
mor, m	куга, ž, мор, чума, ž, по-
	мор
morálka, ž	морал, m
morální, příd.	морален
Morava, ž	Моравија
Moravan, m	Моравец
morfologický, příd.	морфолошки
morfologie, ž	морфологија
morový, příd.	чумен
morová nákaza	чумна зараза
moře, s	море
mořeplavec, m	морепловец
mořský, příd.	морски
most, m	мост
pohyblivý most	подвижен мост
kapitánský můstek	капитански мост
motiv, m	мотив

motivovat, -uji, ned.	мотивира
motor, m	мотор
motorový, příd.	моторен
motorový vlak	моторен воз
motyka, ž	мотика, копачка
motýl, m	пеперуга, ž
moudrost, ž	мудрост
moudře, přísl.	мудро
moudrý, příd.	мудар
moucha, ž	мува
dvě mouchy jednou ranou	со еден куршум два зајака
ovád	говедска мува
dělat z komára velblouda	од мува прави биво
mouka, ž	брашно
kukuřičná mouka	пченкарно брашно
mozaika, ž	мозаик, m
mozek, m	мозок
mícha, ž	кичмен мозок
malý mozek, mozeček	мал мозок
otřes mozku	сотресение на мозокот
do morku kosti	до мозокот на коските
mozkový, příd.	мозочен
mozková blána	мозочна ципа
mozol, m	набој
možná, přísl.	можеби
on ho možná nezná	тој можеби не го знае
možnost, ž	можност
mračit se, -ím se, ned.	мурти се (о чловкму)
mračit se, -čí se (obloha)	наоблачува се
mračno, s	облак, m
mramor, m	мермер
mravenci, příd.	мравји, мравски
kyselina mravenčí	мравја киселина
mravenec, m	мрава, ž, мравка, ž
mraveniště, s	мравјалник, m
lidské mraveniště	човешки мравјалник
mravní, příd.	морален
mravnost, ž	морал
mravouka, ž	етика
mráz, m	мраз
mrkat, -ám, ned.	мига
mrknout, mrknu, dok.	мигне
ani okem nemrkl	окоето не му мигна
on nemrkl	тој не мигна

mrtvola, ž
mrtvolný, příd.
mrtvý, příd.
opilý do němoty
mrzák, m
mudrovat, -uji, ned.
můj, zájm.
podle mého názoru
došlo na má slova
munice, ž
muset, musím, ned.
muška, ž
muzeum, n
muž, m
mužský, příd.
mužstvo, s
my, záj.
mýlit se, -ím se, ned.
nemýlím -li se
myslet, -ím, ned.
myšlenka, ž
mýtický, příd.
mýtus, m
mžik, m
mžikat, -ám, ned.

N

na, předl.
sedí na židli
jde do kina
jede k moři
vystoupil na horu
není to dobré
voní mátou
nabídnout, -nu, dok.
nabízet, -ím, ned.
nábytek, m
nabývat, -ám, ned.
nacionalismus, m
náčelník, m
náčrt, m
načrtat, -ám, dok.
načrtávat, -ávám, ned.
nad, předl.

мртовец, m
мртовечки
мртов, починат
мртов пијан
сакат, пшнд.
мудрува
мој
по моему, според мене
на мосто дојде
муниција
мора, треба
мушичка
музеј, m
маж
машки
тим, m, екипа, ž
ние
лаже се, греши
ако не се лажам
мисли
идеја
митски
МИТ
МИГ
мига

на, над, врз
седи на стол
оди на кино
оди на море
се качи на планината
не е на арно
мириса на мента
понуди
нуди
мебел
придобива, добива
национализам
началник, предводник
нацрт, концепт
нафрла
нафрлува
над, врз

nad hlavou
nad pět let
zapůsobil na něho
junák nad junáky
jazyk se buduje na základě ná-
řečí
nadání, s
nadaný, příd.
nadávat, -ávám, ned.
naděje, ž
ztrácet naději
lékař už nedává naději
být v naději
nádherný, příd.
nádoba, ž
nádobí, s, pomn.
nádraží, s
nádržka, ž
nadstavba, ž
nafilmovaný, příd.
nafoukávat se, -ávám se, ned.
nafouknout se, -knu se, dok.
před někým
nafukovat se (před někým)
naházet, -ím, dok.
nahazovat, -uji, ned.
nahodit si (na záda), -ím si, dok.
náhle, přísl.

náhlý, příd.
nahlédnout, -dnu, dok.
náhoda, ž
jaká náhoda!
nahodilý, příd.
náhodný, příd.
nahoru, přísl.
nahore, přísl.
nahradit, -ím, dok.
nahrazovat, -zuji, ned.
nahý, příd.
pouhým okem
holá pravda

над главата
над пет години
наврши влијание над него
јунак над јунаци
јазикот се гради врз основа
на дијалектите
талент, m, дарба, ž
надарен, талентиран
пшуге, руга
надеж
губи надеж
лекарот не дава надеж
таа е трудна, бремена
чудесен, прекрасен
сад
садови, mn.
станица
резервоар, m
надградба
снимен
надува се
надуе се
натопори се
натопорувоа се
нафрли, метна
нафрлува, наметнува
наметне, нафрли
невиделица, невидено,
одеднаш, неочекувано
наеднаш
ненадеен, неочекуван,
насре
случај, m, случајност
случка
каква случајност!
случаен
случаен
нагоре, угоре
горе
надомести
надоместува
гол
со голо око
гола вистина

úplně nahý, jak jej matka
stvořila
nacházet (se), -ím (se), ned.
nachlazení, s
nachodit se, -ím se, ned.
najednou, přisl.
nájem, m
nájemce, m
najevo, přisl.
věk vyjde najevo
najezený, příd.
najít se, -jím se, dok.
najít (se), -jdu (se), dok.
potkalo je neštěstí
považoval za dobré
vyřídil si to
sehnal lístky do divadla
buďte zdraví !

dostal se do úzkých
našlo se po ruce
náklad, m
nakládat, -ám, ned.

naklánět se, -ím se (na bok), ned.
nakloněný, příd.
naklonit (se), -ím (se), dok.
náklonnost, ž
nakonec, na konec, přisl.

na konec obce
nákres, m
nálada, ž

naléhat, -ám, ned.
naléhavý, příd.
nálet, m
nález, m
lékařský nález (diagnoza)
nalézat, -zám, ned.
naleziště, s
nalézt, -leznu, dok.
náležet, -ím, ned.

голеничок

наоѓа (се), стои
настин, m, настинка, ž
наоди се, набара се
одеднаш, наеднаш
наем
наемател
најаве
работата ќе излезе најаве
најаден, сит
најаде се
најде (се), изнајде
ги нашла несреќа
најде за добро
најде крај
најде билети за во театар
добре најдов! Одповед' hosta na
uvítání domácích slovy:
добредојде!
се најде во небрано лозје
се најде при рака
товар, трошок, тираж
товарува, оптоварува, натоварува (се)
настранува се, наклонува се
наклонет
настри се, наклони се
наклоност, наклонетост
накрај, најнакрај, најсетне
најпосле, најодзади
накрај село
проект, нацрт
настроение, s, настројба, расположба, расположение, s
настојува
настојчив, неоддюжен
напад
наод
лекарски наод
наоѓа, изнаоѓа
наоѓалиште, целина
најде
припаѓа, следува

náležící, příd.
náležitý, příd.
naložený, příd.
naložit, -ím, dok.
náměstek, m
 náměstek ministra
náměstí, s

námět, m
námítka, ž
namotat (se), -ám (se), dok.
namotávat (se),ávám (se), ned.
nános, m (po dešti)
naopak, přísl.
nápad, m
napadat, -ám, ned.
napadení, s
napadnout, -nu, dok.
napájet (se), -jím (se), ned.
napínat (se), -nám (se), ned.
napnout (se), -nu (se), dok.
napočítaný, příd.
napojit (se), -jím (se), dok.
nápor, m
naproti (proti), přísl.

napříč, přísl.
narazit, -ím, dok.
narážet, -žím, ned. (na dobrou,
špatnou odezvu)
narážka, ž
 činit narážku
narkoman, m
narkomanie, ž
národ, m
národněosvobozenec, příd.
národněosvobozenec, boj
národní, příd.
 národní hospodářství
 lidový poslanec
 lidový kroj
 lidové výrobky
 národní banka
národnost, ž

својствен
соодветен
товарен, натоварен, оптоварен
натовари
помошник
 помошник министер
плоштад, средсело (uprostřed
obce)
тема, сиже
приговор, m, замерка
навие (се)
навива (се)
натлак, натлака
напротив, наопаку
идеја, ж, мисла, ж
напаѓа, куца
напад
нападне
напојува (се)
напрега (се)
напругне (се)
наброен
напои (се)
напор, стремез
наспроти(в), наспротива
спроти
откосо
наиде

наидува
загатка
навестува
наркоман
наркоманија
нација, ж
народноослободителен
народноослободителна борба
народен, национален
 народно стопанство
 народен пратеник
 народна носија
 народни умотворби
 народна банка
националност, народност

nárok, m
 mám na to nárok
 narodeniny, pomn.
 narušit, -ím, dok.
 narušovat, -uji, ned.
 náruživý, příd.
 náruživý zpěvák
 narychlo, přisl.
 nárys, m
 náradí, s
 nářečí, s

 naříkat, -íkám, ned.
 nařízení, s
 každý dům má svůj pořádek

 nařít, -ím, dok.
 nařizovat, -zuji, ned.
 nashromáždit, -ím, dok.
 nashromažďovat, -uji, ned.
 následek, m
 následovat, -uji, ned.
 následující, příd.
 nasměrovaný, příd.
 nasměrovat, -uji, dok.
 nastat, -nu, dok.
 nastávat, -ávám, ned.
 nástěnný, příd.
 nástěnné noviny
 nastražit (uši), -ím, dok.
 nástroj, m

 nástrojový, příd.
 nastuzení, s
 nasycený, příd.
 nasycovat se, -uji se, ned.
 насытит se, -тím se, dok.
 náš, záj.
 našinec, m
 natáhnout (se) -hnu se, dok.
 natahovat se, -uji se, ned.
 natahovat, -uji, ned.
 natahovat hodiny, hodinky
 nátlak, m

претензија, ž, право
 имам на тоа право
 роденден, m
 наруши
 нарушува
 страсен
 песнопоец
 набргу, набрзо
 проект, нацрт
 орудие, алат
 говор, m, дијалект, m,
 наречје
 лелека
 наредба, ž
 секоја кука си има своја
 наредба
 нареди
 наредува
 натрупа
 натрупува
 последица, ž, консеквенција, ž
 следи, уследи
 следен, нареден, натамошен
 насочен
 насочи
 настане, настапи
 настанува, настапува
 сиден
 сиден весник
 начули (уши)
 орудие, s, алат, m, инстру-
 мент, m
 алатен, инструментален
 наставка, ž, настин, m
 сит, најаден
 најадува се
 најаде се
 наш
 наш човек, земјак
 испружи (се)
 пружи се
 курдисува
 курдисува часовник
 напор, притисок, насилба, ž

pod nátlakem
natož, přísl.
neumí svůj jazyk, natož cizí

naučit (se), -ím (se)
náušnice, ž
nával, m
navát, -anu, dok.
naválo mnoho sněhu
naviják, m
návnada, ž
návod, m
k použití
podle návodu
návrat, m
po návratu
návrh, m (plánu, zákona)
návrh zákona
navrhnout, -hnu, dok.
navrhovat, -uji, ned.
co navrhuje ?
navrhovatel, m
návštěva, ž (krátká)
jít na návštěvu
děkujeme za návštěvu
navštěvovat (se), -uji (se), ned.
navštivenka, ž
navštívit, -ím, dok.
návyk, m
ze zvyku (návyku)
navždy, přísl.
jednou provždy
nazdar
názor, m
podle mého názoru
názorný, příd.
názorné vyučování
název, m
nazpaměť, přísl.
nazvat, -zvu, dok.
nazývat, -ývám, ned.
ne, část.
on nepřišel

принуда, ž
под притисок
камоли
не го знае својот ја-
зык, камоли странски

научи (се)
обетка
навала, ž
навее
наве многу снег
мотовило, s, мотовилка, ž
мамка, мамец, m
упатство, s
упатство за употреба
според упатството
повраток, враќање, s
по враќањето
нацрт, предлог
нацрт на закон
предложи
предлага
што предлагате ?
предлагач, тужител
наврат, m, посета
оди на посета, на гости
ви благодариме за посетата
посетува (се)
посетница
посети
навика, обичај
од навика
за навек, за секогаш
еднаш за секогаш
здраво
поглед, мислење, суд
по мое мислење
нагледен
нагледна настава
наслов, термин, натпис
наум, наизуст
нарече
наречува, нарекува
не
тој не дојде

ne, nechci
to je velký rozdíl, ne?
nebe, s
pod širým nebem
nebezpečí, s
nebezpečný, příd.
nebo, spoj.
buď, anebo
necky, pomn.
něco, přísl.
v mnohém
o něco dříve
tři měsíce a něco
divná věc
nečas, m
nečekaný, příd.
nečitelný, příd.
nečitelný podpis
nedaleko, přísl.
nedávno, přísl.
nedávný, příd.
neděle, ž
každou neděli
Květná neděle
masopust
tuto neděli
nedělní, příd.
nedělní oběd
nedisciplinovaný, příd.
nedoceňovat, -ňuji, ned.
nedočkavost, ž
zbláznit se nedočkavostí
nedočkavý, příd.
nedochůdče, s
nedokonalý, příd.
nedostatek, m

nedostat se, -nu se, dok.
nedostávat se, -vám se, ned.
nedovolený, příd.
nedovolená rychlost
nedovolená stavba
nedovyslovený (do konce)
nedůslednost, ž

не, не сакам
тоа е огромна разлика, не?
небо
под ведро небо
опасност, ж
опасен
или
или, или
копана, ж, копанка
нешто
во многу нешто
нешто порано
три месеци и нешто
чудно нешто
невреме
неочекуван
нечитлив
нечитлив потпис
недалеку, близу
неодамна, скоро, доскоро
неодамнешен
недела, седмица
секоја недела
Цветна недела
сирна недела
неделава
неделен
неделен ручек
недисциплиниран
потценува, не доценува
нетрпение, s
полуде од нетрпение
нетрпелив, нестрплив
недоносче
несовршен
недостиг, недостаток, мана, ж
грешка, ж
недостаса, недостигна
недостасува, недостига
недозволен
недозволена брзина
дивоградба
недоречен
недоследност

nedůsledný, příd.
nedůvěra, ž
vyslovit nedůvěru
nedůvěřivý, příd.
nedvojsmyslný, příd.
neefektivní, příd.
negativní, příd.
nehájený, příd.
nehajitelný, příd.
nehet, nehtu, m
zimolez, bot.
nehoda, ž
dopravní nehoda
nechtít, nechci, ned.
nechutný, příd.
nechutný žert
nějak, zájm. přisl. neurč.
nějaký, zájm.
nejdříve, přisl.
nejen(om), přisl.
nejistý, příd.
nejméně, přisl.
nejprv(e), přisl.
nejvíc(e), přisl.
nejvyšší, příd.
nekázeň, ž
někde, přisl.
někdejší, příd.
někdo, zájm. neurč.
po jisté době
někdy, zájm.
neklid, m
neklidný, příd.
několik, čísl.
několikrát, čísl.
nemanželský, příd.
nemanželské dítě
Němec, m
Německo, s
německý, příd.
nemít, nemám, ned.
já nemám košili
v sále nejsou stoly
dnes tu ještě není

недоследен
недоверба
изгласа недоверба
сомнителен, недоверлив
недвосмислен
неефикасен
негативен
небранет, небранен
неодбранлив
нокот
орлови нокти
несреќа
сообраќајна несреќа
нејќе
невкусен, одвратен
невкусна шега
некако
некаков
најнапред, најпрвин, најпрво
не само
несигурен
најмалку
првин, најпрвин, најпрво
најмногу
врховен, највисок
недисциплина
некаде
некогашен, поранешен
некој, понекој
по некое време
некогаш, понекогаш
немир, неспокој
неспокоен, немирен
неколку, два три, неколкумина
неколкупати
вонбрачен
вонбрачно дете
Германец
Германија
германски
нема
јас немам кошула
во салата нема маси
денеска уште го нема

nemoc, ž
 souchotiny, pomn.
nemocnice, ž
nemocniční, příd.
nemocný, příd.
nemovitost, ž
nemovitý, příd.
 nemovitý majetek
nemožný, příd.
nenapravitelný, příd.
nenáročný, příd.
nenasytný, příd.
nenávidět (se), -vidím (se), ned.
nenávist, ž
nenávratnost, ž
 jdi mi k čertu!
neobvyklý, příd.
 neobvyklý jev
neocenitelný, příd.
neodborný, příd.
neodkladný, příd.
neodpustitelný, příd.
neodvratný, příd.
neochvějný, příd.
neomylný, příd.
neosobní, příd.
 neosobní sloveso, s
neplodný, příd.
nepoctivý, příd.
nepočetný, příd.
nepohotovost, ž
nepohotový, příd.
nepochopení, s
nepochopitelný, příd.
nepochybný, příd.
neporušenost, ž
nepořádek, m
nepostizetelný (těžko k nalezení)
nepovoláný, příd.
nepozornost, ž
nepozorný, příd.
nepravda, ž
nepřát si, -eji si, ned.
nepřátelský, příd.

болест, заболување, s
 сува болест, ž
болница
болничен, болнички
болен
недвижност
недвижен
 недвижен имот
невозможен
непоправлив
скромнен
ненасытен
мрази (се)
омраза
неповрат, m
 иди во неповрат!
необичен
 феномен
непроценлив, неocenлив
нестручен, неквалифициран
итен, хитен, неодложен
непростлив
неминовен, неизбежен
непоколеблив
непогрешлив, непогрешен
безличен
 безличен глагол
јалов
нечесен
малуброен
неснаодливост
неснаодлив
неразбирање
неразбирлив, несфатлив
несомнен, неоспорен
целост, неоштетеност
неред
недоловлив
незван
невнимание, s, невнимателност
невнимателен
невистина, лага
нејќе
непријателски, противнички

nepřítel, m
nepředvídaný, příd.
nepředvídané výdaje
nepřekonatelný, příd.
nepřerušný, příd.
nepřesný, příd.
nepřetržitý, příd.
nepřetržitý spánek
nepřijatelný, příd.
nepřijatelný návrh
nepřijemnost, ž
nepřijemný, příd.
nepřímý, příd.
nepřítel, m
nepřítomnost, ž
nepříznivý, přít.
nepříznivé podmínky
nepsaný, příd.
nerad, přisl.
nerost, m
nerovnoprávný, příd.
nerovnoprávné postavení
nerozbitný, příd.
nerozbitné sklo
nerozhodně
nerozvinutost, ž
nerozvinutý, příd.
nerospustný, příd.
nerušený, příd.
nerušený vývoj
nerv, m
nervový, příd.
nervová soustava
nervozní, příd.
neřešitelný, příd.
neřešitelný problém
neřku-li
neshoda, ž
neschopný, příd.
neslaný, příd.
neslaný, nemastný
neslyšný, příd.
nesmělý, příd.

непријател
непредвиден
непредвидени трошоци
непремостлив
непрекинат, непрекинлив
неточен, непрецизен
непрекинат, континуиран
непрекинат сон
неприфатлив
неприфатлив предлог
непријатност
непријатен
посреден, индиректен
непријател, противник
отсуство, с
неповолен
неповолни услови
непишан
нерадо, без воља
минерал
нерамнорпавен
нерамноправна положба
непробоен
непробојно стакло
нерешено
неразвиеност
неразвиен
нерастворлив
непречен
непречен развиток
нерв
нервен
нервен систем
нервозен
неразрешлив
неразрешлив проблем
камоли, да не речам
непогодба, несогласност
неспособен
несолен
ни риба, ни рак, ни смрди,
ни мириса, несмасен
нечуен
несмел

nesmrtelný, příd.	бесмртен
nesnadnost, ž	тешкотија, ž
nesnadný, příd.	тежок
nesolventnost, ž	неликвидност
nesouhlas, m	несогласица, неспогодба
nespavost, ž	несоница, бессоница
nespočet, m	безброј
nespokojenost, ž	незадовољност, незадовољство, s
nespokojený, příd.	незадовољен
nesporný, příd.	неоспорен, несомнен
nespravedlnost, ž	неправда, неправедност
nesprávnost, ž	неправилност, погрешност
nesprávný, příd.	неправилен, погрешен
nešťastník, m	несреќник
nešťastný, příd.	несреќен
neštěstí, s	несреќа, беља, ž, беда, ž
automobilové neštěstí	автомобилска несреќа
na neštěstí	за несреќа
dostal se do neštěstí	си ја најде бељата
v tom je neštěstí, že nemám	во тоа е бељата што не-
peníze	мам пари
netopýr, m	лиљак
netrpělivost, ž	нетрпение, нестрпливост
netrpělivý,	нетрпелив
netvor, m	чудовиште, s
neuctivý, příd.	неучтив, нељубезен
neudržitelný, příd.	неодржлив
neúnavnost, ž	неуморност
neúnavný, příd.	неуморен
neúplný, příd.	неполн, некомплетен
neúprosný, příd.	неумолив
neurčitek, m	инфинитив
neurčitý	неодреден
neúrodný, příd.	нероден
neúrodný rok	неродна година
neúrodná půda	неродна земја
neúspěšný, příd.	неуспешен, безуспешен
neuvěřitelný, příd.	неверојатен
nevědomky, přísl.	несвесно
nevěra, ž	невера, неверба
manželská nevěra	прељуба, ž
nevěsta, ž	невеста, младоженка
nevhodný, příd.	неудобен, незгоден
nevhodný vtíp, žert	незгодна шега

невиданý, пфд.
невиданý úспех
невидомý, пфд.
невítанý, пфд.
неволе, ж
невшедní, пфд.
невýхнутелнý, пфд.
невýходнý, пфд.
невýлчítелнý, пфд.
невýлчítелнá хороба
невуужítý, пфд.
невувратítелнý, пфд.
незadržítелнý, пфд.
незамěнителнý, пфд.
незамěstнанý, пфд.
незасвеченý, пфд.
незauжатý, пфд.
незáвислост, ж
незáвислý, пфд.
незбытнý, пфд.
нездар, m
нездвофíлý, пфд.
незíштнý, пфд.
незíштнá помoщ
незкroтнý, пфд.
незкyшенý, пфд.
незлетíлý, пфд.
незмар, m

to je незмар !
незнáмост, ж
незнáмý, пфд.
незpracованý, пфд.
незрídка, пфíсл.
незúчáстнєнý, пфд.
незúчáстнєнє земє
незвратнý, пфд.
неж, нежли, spoj.
leтошнí зима je chладнєjší
неж лoшскá
нежнý, пфд.
nic, зájm.
jak nic
to nic неní

невиден
невиден успех
слеп
непожелен
револт, m
несекoјдневен, необичен
неизбежен
неповолен
неизлечлив
неизлечлива болест
неискористен
непобитен
несопирлив
незаменлив
невработен
неупатен
непристрасен
независност
независен
потребен, неопходен
незгода, ж, неуспех
неучтив
несебичен
несебичнá помoщ
нескротлив
неискусен
малолетен, малолетник, m
хидра, ж, корав, жилав, неу-
ништив човек
тој е неуништив
неизвесност
неизвесен, непознат
суров, необработен
неретко
неврзан, неангажиран
неврзани земји
неповратен
одошто, отколку
зимава е постудена одошто
ланската
нежен, благ
ништо
како ништо
тоа ништо не е

ani za nic
ničít, -ím, ned.
nijaký, zájm.
nikdo, zájm.

nikdo jiný
nikdy, záj.
nit (nitka), ž
nit hovoru
nízký, příd.
nížina, ž
noc, ž

dobrou noc
hluboká noc
dnes v noci
noclehárna, ž
nocovat, -uji, ned.
noční, příd.
nočník, m
noha, ž

pomalým krokem, zvolna jít
sotva se táhne, jde
vzhůru nohama

Nor, m
norma, ž
normální, příd.
Norsko, s
nos, m

nevidí dál, než na špičku nosu
nosič, m
nosít, -ím, ned.
nositel, m
nosnost, ž
notes, m
nováček, m
novina, ž
novinář, m
novinový, příd.
noviny, pomn.
nový, příd.

do další úrody
Novozéland'an, m
Nový Zéland, m
nuance, ž
nukleární, příd.

за ништо живо
уништува
никаков
никој

никој друг
никогаш, никојпат
нишка
нишка на разговор
низок
рамнина, рамница
ноќ

добра ноќ
мртва ноќ
ноќеска
ноќевалиште, с
ноќева
ноќен
нокшир, ноќник
нога (mn. nose)

нога за нога
нога пред нога
наопаку, наопачки

Норвежанец
норма
нормален
Норвешка, спр. Норвегија
нос (mn. носови)

негледа подалеку од носот
носач
носи
носител
носивост
потсетник, нотес
новајлија, новак
новина, новост, вест
новинар
новинарски
весник, m
нов

до ново
Новозеландец
Нов Зеланд
нијанса
нуклеарен

nutit, -ím, ned.
nutný, příd.
nůž, m
nůžky, pomn.
nýbrž, spoj.
ne tak, nýbrž takhle
nynější, příd.
nyní, přísl.
co teď (nyní) ?
a tu máš !
a nyní ukaž !

O

oáza, ž
obal, m
obálka, ž
obálka knihy
obava, ž
občan, m
občanský, příd.
občanský průkaz
občanství, s
občasný, příd.
obdělání, s
obdiv, m
období, s
obě
obecní, příd.
obecní úřad
oběd, m
před obědem
po obědě
oběh, m
krevní oběh
obehrát, -ám, dok.
obehrávat, -ávám, ned.
obepínat, -ínám, ned.
oběsit se, -ším se, dok.
pověsila se mu kolem krku
oběť, ž
obětavý, příd.
obhajoba, ž
obhajovat, -uji, ned.

натурува, принуђува
нужен, потребен
нож (mn. ножеви)
ножица, ж, ножици, mn.
туку
не така, тука вака
сегашен
сега
ами сега ?
ете ти сега !
сега те сакам

оаза
амбалажа, ж
плик, m
омот, m, корица, ж
страв, m
граѓанин
граѓански
лична карта, ж
граѓанство, државјанство
повремен
обработка, ж
чудење, с
период, m
обете
општински
општина
ручек
пред ручек
по ручек
промет, циркулација, ж
циркулација на крвта, крвоток
надигра
надигрува
опфаќа
обеси се
му се обеси на вратот,
на тилот
жртва
несебичен, пожртвуван
одбрана
одбранува

obchod, m	трговија, <i>ж</i> , магазин, дуќан, продавница, <i>ж</i>
obchodní, příd.	трговски
obchodovat, -uji, ned.	тргува
objasnit, -ím, dok.	објасни
objasňovat, -uji, ned.	објаснува
objednat (si), -ám (si), dok.	нарача
objednávat, -ám, ned.	нарачува
objekt, m	објект
objektivní, příd.	објективен
objev, m	открытие, с, пронајдок, м
objevit, -ím, dok.	открие, пронајде
objevit se, -ím se, dok.	појави се
objevovat, -uji, ned.	открива, пронаоќа
objevovat se, -uji se, ned.	појавува се
objímat (se), -mám (se), ned.	гуши (се), прегрнува се
oblačnost, <i>ж</i>	облачност
oblačný, příd.	облачен
oblak, m	облак
oblast, <i>ж</i>	област, подрачје, с, покраина, <i>ж</i> регион, м
oblastní, příd.	покраински, областен
obléci se, obleču se, dok.	облече се
oblékat se, -ám se, ned.	облскува се
oblíbenec, m	милиник, фаворит
obloha, <i>ж</i>	небо, с
jasná obloha	ведро небо
obměňovat, -uji, ned.	модифицира, изменува (се)
obnovit, -ím, dok.	воспостави, обнови
obnovovat (se), -uji (se), ned.	воспоставува, обновува (се)
obojživelník, m	водоземец
obor, m	струка, <i>ж</i> , сфера, <i>ж</i> , специјал- ност, <i>ж</i>
obout (se) -obuji (se), dok.	обуе (се)
obouvat (se), -ouvám (se), ned.	обува (се)
obrácený, příd.	обратен, свртен
obracet, -ím, ned.	свртува
obracet pozornost	свртува внимание
obradovat, -uji, dok.	израдува, обрадува
obrana, <i>ж</i>	одбрана, заштина, дефен- зива
obránce, m	бранител, бек (спорт.)
obranný, příd.	одбранбен
obrat, m	пресвртница, <i>ж</i> , обрт, м,

obrat zboží
 daň z obratu
 obrátit (se), -ím (se), dok.
 obrátit pozornost
 obrať se !
 obratnost, ž
 obratný, příd.
 obraz, m
 umělecký obraz
 krevní obraz
 obraz krajiny
 obrazivost, ž
 obraznost, ž
 obrazovka, ž (televizní)
 obřad, m
 svatební obřad
 obrození, s
 obrys, m
 obsadit, -ím, dok.
 obsah, m
 krychlový obsah
 obsahovat, -uji, ned.
 obsahový, příd.
 obsazovat, -uji, ned.
 obsloužit, -ím, dok.
 obsluha, ž
 obsluhovat, -uji, ned.
 obstarat, -ám, dok.
 obština, ž
 obtěžovat, -uji, ned.
 promiňte, že vás obtěžuji
 obunický, příd.
 obuvník, m
 obvinění, s
 obviněný, příd.
 obvinít, -ím, dok.
 obviňovat, -uji, ned.
 obvod, m
 obvyklý, příd.
 obyčej, m
 lidový obyčej
 obyčejný, příd.

промет, m
 промет на стока
 данок на обрт
 сврти (се)
 сврти внимание
 сврти се !
 умешност, снаодливост
 снаодлив
 слика, ж
 уметничка слика
 крвна слика
 пејсаж, m
 вообразба, фантазија
 фигуративност, вообразба
 екран, m, мал екран
 обред, церемонија, ж
 свадбен обред
 преродба, ж
 контура, ж
 резервира, освои, окупира
 содржина, ж,
 кубатура, ж
 содржи
 содржински
 освојува, резервира, окупира
 послужи
 услуга, сервис
 служи
 набави, обезбеди, осигури
 општина
 вознемирува
 извинете што ве вознеми-
 рувам
 чевларски
 чевлар
 обвинение
 обвинет, тужен
 обвини, тужи
 обвинува, тужи
 подрачје, с, округ, рајон
 обичен, вообичаен
 обичај, навика, ж
 народен обичај
 обичен

obydlený, příd.
 obydlený dům
 obývací pokoj, m
 obyvatel, m
 obyvatelé města, mn.
 obzor, m
 obžaloba, ž
 obžalovaný, příd.
 obživa, ž
 oceán, m
 ocel, ž
 ocenit, -ím, dok.
 oceňovat, -uji, ned.
 očekávat, -ávám, ned.
 očistit, -ím, dok.
 očišťovat, -uji, ned.
 očkovat (se), -uji (se), ned.
 od, z(e), než
 od doby, co
 od koho to máš
 dům z kamene, kamenný dům
 román od Tolstého
 jsem větší než on
 ze dne na den
 odbíjená, ž
 odbíjenkář, m
 odbor, m
 odborník, m
 odborný, příd.
 odbory, pomn.
 odbyt (zboží), m
 odcizit (se), -ím (se), dok.
 oddat, -ám, dok.
 oddávat, -ávám, ned.
 oddělení, s
 oddělený, příd.
 oddělit, -ím, dok.
 oddělovat, -uji, ned.
 oddíl, m
 odebrat, -írám, ned.
 odebrat, -beru, dok.
 odedávna, přísl.
 odehrát (se), -raji (se), dok.
 odehrávat (se) -ávám (se), ned.

населен
 населена куќа
 дневна соба, ж
 жител
 граѓанство, s
 хоризонт, видик
 обвинителство
 сторител, m, туженик
 исхрана. ж
 океан
 челик, m
 оцени
 оценува, цени, вреднува
 чека, очекува
 исчисти
 чисти, лачи
 вакцинира (се)
 од, предл.
 откако
 од кого го имаш тоа
 куќа од камен
 роман од Толстој
 јас сум поголем од него
 од ден на ден
 одбојка
 одбојкар
 оддел
 специјалист, стручњак
 стручен
 синдикати
 пласман
 оттуѓи (се), открадне, откраде
 венча
 венчава
 отделение, оддел, m
 одделен, издвоен
 оддели, издвои
 одделува
 одред
 одзема, абониран е
 одземе
 одамна, одвреме
 одигра (се)
 одигрува (се)

odejít, -jdu, dok.
odejmout, -jmu, dok.
odepření, s
odesílat, -ám, ned.
odeslat, -šlu, dok.
oděv, m
odhadovat, -uji, ned.
odhalovat, -uji, ned.
odhazovat, -uji, ned.
odhlásit (se), -ím (se), dok.
odhodit, -ím, dok.
odhodláni, s
odhodlaný, příd.
odcházet, -zím, ned.
odchod, m
před odchodem
odchovanec, m
odchovat, -ám, dok.
odjakživa, přísl.

odjet - jedu, dok.
odjíždět, -jíždím, ned.
odlétat, -étám, ned.
odletět, -ím, dok.
odlišnost, ž
odlišovat (se), -uji (se), ned.
odliv, m
přiliv a odliv
odloučit, -ím, dok.
odloučený, příd.
odložit, -ím, dok.
odměna, ž
odměněný, příd.
odměnit, -ím, dok.
odměnit se, -ím se, dok.
odměňovat, -uji, ned.
odmítat, -ám, ned.
odmítavý, příd.
odmítavá odpověď, ž
odmítnout, -tnu, dok.
odmítnutí, s
odmítnutý, příd.
odmotat (se), -ám (se), dok.
odmotávat (se), -ám (se), ned.

отиде, појде
одземе
отказ, m
испраќа
испрати
облека, ж, одело, s
проценува, одредува цена
открива
отфрла
одјави (се)
отфрли
решителност, ж
решителен
поаѓа
поаѓање, s
пред поаѓање
питомец
воспита
одвреме, од памтивек, отсеко-
гаш
отиде, појде
поаѓа
излетува
излета
одлика, ж, различност
одликува се, разликува се
одлив
прилив и одлив
оддели, раздели
одделен, разделен
одложи
награда, хонорар, m
награден
награди
оддолжи се, отблагодари се
наградува
негира, одбива, отфрла
негативен, одбивен
негативен одговор
одбие, откаже
отказ, m
откажан, одречен, одбиен
одвие (се)
одвива (се)

odnášet, -ím, ned.	однесува, сноси
odnepaměti, přísl.	од памтивек, отсекогаш
odnést, - nesu, dok.	однесе
odnímat, viz odejmout	
odpadek, m	отпадок
odpadní, příd.	отпаден
odpárat (se), -ám (se), dok.	отпара (се)
odpírat, -ám, ned.	противи се
odpočatý, příd.	одморен
odpočinek, m	одмор, почин
odpočinout si, -inu si, dok.	одмори, почине
odpočívat, -ám, ned.	почива, починува, одмара се
odpoledne, přísl.	попладне, отпоручек
odpor, m	отпор
odporovat, - uji, ned.	спротивставува се
odpouštět, -ím, ned.	проштвава, простува
odpověď, ž	одговор, m
odpovědnost, ž	одговорност
odpovědný, příd.	одговорен
odpovídající, příd.	соодветен
odpovídat, - ídám, ned.	одговара
odpracovat, -uji, dok.	одработи
odpůrce, m	противник, сторител, туженик
odpustit, -ím, dok.	прости
odraz, m	одраз
odrazit (se), -ím (se), dok.	одрази, одбие (се)
odrážet (se), -ím (se), ned.	одразува се
odřici (se), odřeknu (se), dok.	одкаже (се)
odřikat (se), -íkám (se), ned.	одкажува (се)
odřít si (kůži), -odřu si, dok.	одере
odrodilec, m	одметник
odsedět si (trest), -ím si, dok.	одлежи
odskakovat, -uji, ned.	отскокнува
odsoudit, -ím, dok.	осуди
odsouzení, s	осуда, ž
odstavený, příd.	суспендиран
odstěhovat se, -uji se, dok.	пресели се
odstín, m	нијанса, ž
odstraněný, příd.	суспендиран, отстранет
odstranit, -ím, dok.	отстрани
odstraňovat, -uji, ned.	отстранува
odstředivka, ž	центрифуга
odsuzovat, -uji, ned.	осудува
odtáhnout (se), -nu (se), dok.	повлече се, извлече се

odtahovat se, -uji se, ned.

odtamtud, přisl.

odtud, přisl.

odumírat, -írám, ned.

odůvodnit, -ím, dok.

odvaha, ž

odvážit se, -ím se, dok.

odvážný, příd.

odvést, -du, dok.

odvětví, s

hospodářské odvětví

odvíjet (se), -íjím (se) ned.

odvolání, s

odvolaný, příd.

odvolat, -ám, dok.

odvolat z funkce

odvolat slovo

odvolat se na zákon

odvolávat, -ám, ned.

odvracet, -ím, ned. (pozornost)

odvracet nebezpečí

odzbrojení, s

ofenziva, ž

ofenzivní, příd.

oficiální, příd.

ofsajd, m

ohánět se, -áním se, ned.

ohně, m

zahrávat si s ohněm

dát ruku do ohně

ohlas, m

ohlásit, -ím, dok.

ohlásit se, -ím se, dok.

ohled, m

s ohledem na to, že

ohluchnout, -nu, dok.

ohmatat, -ám, dok.

ohmatávat, -ám, ned.

ohnisko, s

ohodnocovat, -uji, ned.

ohodnotit, -ím, dok.

oholit (se), -ím (se), dok.

ohrada, ž

повлекува

оттаму

одовде, оттука

изумира

оправда, образложи

храброст, смелост

осмели се

храбар, смел

однесе

гранка, ž

стопанска гранка

одвива (се)

отповикување, жалба, апе-

лација, ž

отповикан

отповика

отповика от должността

го повлече зборот

апелира на законот

отповикува

одвраќа, спречува

спречува опасност

разоружување

офанзива

офанзивен

официјален

офсајд

мавта (со рацете)

оган

си игра со огнот

ја стави раката во огнот

одзив, m, реакција, ž

пријави, соопшти

јави се, осва се

оглед

со оглед на тоа што

оглуви

опипа, фати

опипува, фаќа

фокус, m, жариште

оценува

оцени

обричи, избричи (се)

ограда, плот, шлет

ohradit, -ím, dok.
ohradit se, -ím se, dok. (proti něčemu)
ohraničený, příd.
ohraničit, -ím, dok.
ohraničovat, -uji, ned.
ohromný, příd.
ohříváč, m
ohřívát, -ívám, ned.
ochladit (se), -ím (se), dok.
ochlazovat, -uji, ned.
ochota, ž
 děkuji vám za ochotu
ochotnický, příd.
ochrana, ž
 ochrana životního prostředí

ochranný, příd.
 ochranné prostředky, mn.
ochrnutý, příd.
oj ! , cit.
okamžik, m
okamžitě, přísl.
okamžitý, příd.
okénko, s
oklamat, -amu, dok.
okno, s
oko, s
 na stranu, na ucho
 úkošem
 z očí do očí, tváří v tvář
 chránit jako oko v hlavě

 dívá se na mne nepřijemně
okolí, s
okolní, příd.
okolnost, ž
 polehčující okolnosti
 shodou okolností
okolo, přísl.
 okolo ohně
okov, m
okraj, m
okrajový, příd.
okrasa, ž

огради, загради
огради се (од нешто)
ограничен
ограничи
ограничува
огромен
грејач
угрева
олади, излади
оладува, изладува
љубезност, спремност
 ви благодарам за љубезноста
аматерски
заштита
 заштина на животната
 средина
заштитен
 заштитни средства
парализиран
oj!
час, момент, миг
веднаш, одма
моментен, моментален
прозорче, шалтер, m (на пошћ)
излажи, измами
прозорец, m
око
 над око
 од под очи
 очи в очи
 да го пазиш како очите во
 главата
 ме гледа со криво око
околина, ж
околен
околност
 олеснувачки околности
 случајно
околу
 околу огнот
ведро, s, кофа, ж
крај, периферија, ж
периферен, спореден
украc, m

okres, m
 okruh, m
 okružní, příd. (cesta)
 okupace, ž
 okupační, příd.
 okupant, m
 okupovat, -uji, ned.
 okurka, ž
 okysličit, -ím, dok.
 olej, m
 růžový olej
 rostlinný olej
 strojný olej
 rybí olej
 olejnatý, příd.
 olejnaté kultury
 oliva, ž
 olivový, příd.
 olivová ratolest
 olízat (si), -žu (si), dok.
 prsty si olizli
 oliznout, -nu, dok.
 olověný, příd.
 olovo, s
 olympijský, příd.
 omáčka, ž
 omamný, příd.
 omamné prostředky, mn.
 omdlít, omdlet, -ím, dok.
 omezený, příd.
 omezovat, -uji, ned.
 omlouvat (se), -ám (se), ned.
 omluvit (se) - ím (se), dok.
 omrzet (se), -ím (se), dok.
 omrzelo mě
 nudím se
 omyl, m
 omylem
 on, ona, ono, zájm.
 oněmět, -ím, dok.
 oněmět hrůzou
 onemocnění, s
 onemocnět, - ím, dok.
 onen, zájm.

околија, ž
 округ, сфера, ž,
 окружен, обиколка, ž
 окупација
 окупационен
 окупатор
 окупира
 краставица
 оксидира
 масло, s
 ѓулово масло
 растително масло
 машинско масло
 рибино масло
 маслодаен
 маслодајни култури
 маслина, маслинка
 маслинен
 маслинена гранка
 излиже
 прстите си ги излижаа
 излиже
 оловен
 олово
 олимписки
 сос, m
 опоен
 опојни средства, mn.
 онесвести се
 ограничен, глупав
 ограничува
 оправдува (се)
 оправда (се)
 здодее, досади
 ми досади, ми се здодеа
 здодева ми се
 грешка, ž
 погрешно
 тој таа, тоа
 онеми
 онеми од страв
 заболување
 разболи се, поболи се
 оној

oni, ony, záj.
 opačný, příd.
 opadat, -ám, dok.
 opadávat, -ávám, ned.
 opak, m
 opakovací, příd.
 opakování, s.
 opakovanost, ž
 opakovat, -uji, ned.
 opalovat se, -uji se, ned.
 opanovat, -uji, dok.
 opasek, m
 stahovat si opasek
 opatrný, příd.
 opatrovat, -uji, ned.
 opatrovník, m
 opatření, s
 bezpečnostní opatření, mn.
 opera, ž
 operace, ž
 operační, příd.
 operační sál
 operní, příd.
 opět, přísł.
 opětovat, -uji, ned.
 opětovat lásku
 opětovný, příd.
 opice, ž
 to ti neprojde !
 opičí, příd.
 opírat (se), -írám (se), ned.
 opilý, příd.
 opilý do němoty
 oplácet, -ím, ned.
 oplatit, -ím, dok.
 oplývat, -ám, ned.
 opona, ž
 zvedla se opona
 opora, ž
 opouštět, -ím, ned.
 opovážit se, -ím se, dok.
 opovrhovat, -uji, ned.
 opozdit se, -ím se, dok.
 opozice, ž

тие
 спротивен, опачен, наопачен
 опадне
 опаѓа
 спротивност, ж, наопаку
 повторен
 повторување
 повторливост
 повторува
 сонча се
 освои
 појас, каиш
 си го стега каишот
 претпазлив
 грижи се
 старател
 мерка, ж
 претпазни мерки, mn.
 опера
 операција
 операционен
 операциона сала
 оперски
 пак, поново
 повторува, возвраќа
 возвраќа љубов
 повторен
 мајмун, m
 во Прилеп мајмун не игра
 мајмунски
 навалува (се), потпира се
 пијан
 мртов пијан
 возвраќа
 возврати
 обилува, избилува
 завеса
 завесата се дигна
 поддршка, дирек, m
 напушта
 осмели се
 презира
 изостане, задоцне
 опозиција

opoziční, příd.
oprava, ž
opravdový, příd.
opravdu, přísł.
opravit, -ím, dok.
oprávnění, s
oprávněný, příd.
opravovat, -uji, ned.
opřeny, příd.
opřít (se), opřu (se), dok.
optimismus, m
opus, m
opustit, -ím, dok.
opuštěný, příd.
oráč, m
orat, orám i ořu, ned.
orba, ž
 hluboká orba
orgán, m
organismus, m
organizace, ž
organizační, příd.
organizátor, m
organizovat, -uji, ned.
orchestr, m
orientace, ž
orientovat se, -uji se, ned. i dok.
originalita, ž
originální, příd.
orlí, příd.
 orlí nos
orloj, m
ornice, ž
ortel, m
 ortel smrti
ořech, m
osada, ž
osamělost, ž
osamělý, příd.
osamocenost, ž
osamoceny člověk
osamostatnit se, -ím se, dok.
osamostatňovat se, -ňuji se, ned.
osídlený, příd.

опозиционен
корекција, поправка
вистински, вистинит
вистина
поправи
овластување
овластен, надлежен
поправува, коригира
навален, потпрен
навали се, потпира се
оптимизам
опус
напушти
напуштен
орач
ора
орање
 длабоко орање, s
орган, тело, s
организам
организација
организационен
организатор
организира, одржува
оркестар
ориентација
ориентира се, снаоѓа се
оригиналност
оригинален
орлов
 орлов нос
саат-кула
ораница
осуда, пресуда
 смртна пресуда
орев
населба
осаменост
осамен
самот, самотија
самец
самоопредели се
самоопределува се
населен

osídlit, -ím, dok.	насели
osidlo, s	стапица, ž
padnout do osidel	падна во стапица
osika, ž	јасика, трепетлика
chvět se jako osika	трепери како трепетлика
osířet, -ím, dok.	осироти
oslabený, příd.	ослабен
oslava, ž	прослава
oslavít (se), -ím (se), dok.	прослави (се)
oslavovat (se), -uji (se), ned.	слави (се), прославува (се)
osm, čísl.	осум
osmělit se, -ím se, dok.	осмели се
osnova, ž	основа
osoba, ž	лице, s, лик, m
osobně, přísl.	лично
osobní, příd.	личен
osobní průkaz totožnosti	лична карта, ž
osobní vlak, m	патнички воз
osobní zájmena	лични заменки
osobnost, ž	личност
známá osobnost	позната личност
ospravedlnit (se), -ím (se), dok.	оправда се
ospravedlňovat (se), -uji se, ned.	оправдува се
osprchovat se, -uji se, dok.	истушира се
ostatky, pomn.	мошти
ostatně, přísl.	впрочем
osten, m	остен, трн
ostrážitý, příd.	буден, претпазлив
ostrov, m	остров
ostružina, ž	капина
ostrý, příd.	остар, љут
ostrá kritika	остра критика
ostra paprika	љута пиперка
ostrý spor	конфликт
ostří, s	острина, ž, острило, s, острица, ž
ostýchavý, příd.	срамежлив
osud, m	судба, судбина, ž, удел, m
osudový, příd.	судбоносен
osvědčení, s	уверение, потврда, ž
osvědčený, příd.	осведочен
osvěta, ž	просвета
osvětlení, s	осветление
osvětlit, -ím, dok.	осветли, објасни

osvětový, příd.
osvěžit se, -ím se, dok.
osvícenec, m
osvícenský, příd.
osvobodit (se), -ím (se) dok.
osvobozenec, příd.
osvobozovat (se), -uji (se), ned.
osvojit (si), -jím (si), dok.
osvojovat si, -juji si, ned.
ošetřovatel, m
ošetřovatelka, ž

ošetřovna, ž
ošidit, -ím, dok.
otáčivý, příd.
otázka, ž
otazník, m
otcovský, příd.
otcovství, s
otec, m

jaký otec, takový syn
oteplít se, -í se, dok.
oteplovačky, pomn.
oteplovat se, -uji se, ned.
otevřený, příd.
otevřít (se) -řu (se), dok.
otočný, příd.
otročit, -ím, ned.
otrok, m
otrokyně, ž
otřást, otřesu, dok.
otvírat, -írám, ned.
otvor, m
ovád, m
ovace, ž
ovce, ž
ovčák, m
ovčácký, příd.
ovčí, příd.
ovčí sýr
ověřený, příd.
ověřit (si), -ím (si), dok.
ovoce, s
ovocný, příd.

просветен
освежи се
просветител
просветителски
ослободи (се)
ослободителен
ослободува (се)
освои, усвои
усвојува, освојува
болничар
болничарка, медицинска се-
стра
амбуланта
измами, излажи
обртен, вртлив
прашање, s
прашалник
татковски, татков
татковство
татко

каков татко, таков син
стопли се
топла спортска облека
угрева се, топли се
отворен
отвори (се)
обртен, вртлив
робува
роб
робинка
потресе
отвора
дупка, ж, пробив, m
говедска мува, ж
овација
овца
овчар
овчарски
овчи, овчки
овчо сирење, s
осведочен, проверен
провери
овошје
овошен

ovocná šťáva
ovocný strom
ovšem, přísl.
ovzduší, s
ozařování, s
ozbrojený, příd.
ozbrojit (se), -jím (se), dok.
ozdoba, ž
označení, s
označit, -ím, dok.
označovat, -uji, ned.
oznámení, s
 svatební oznámení
 trestní oznámení
oznámit, -ím, dok.

oznamovat, -uji, ned.

ozvěna, ž
ožlet, -ím, dok.
oženit se, -ím se, dok.

P

pacient, m
padák, m
padat, -ám, ned.
padělek, m
padnout, -nu, dok.
padoucnice, ž
pahorek, m
pach, m
páchat, -ám i -šu, ned.
pachatel, m
páchnout, -nu, ned.
Pákistán, m
 Pákistánec, m
pakostnice, ž
pakt, m
palác, m
palatalizace, ž
palec, m
Palestina, ž
Palestinec, m
pálit, -ím, ned.

овошен сок
овошка, ž
меѓутоа, се разбира
атмосфера, ž
зрачење
вооружен
вооружи се
украс, m, накит, m, декорација, ž
ознака, ž
означи, назначи
назначува, означува
соопштение, изјава, ž
 покана на свадба
 кривична пријава
соопшти, изјави, пријави
известити, јавити, огласити
најавува, соопштува, прија-
вува, известува, јавува
ехо, s
прежали
ожени се, венча се

пациент
падобран
паѓа
фалсификат
падне
епилепсија
рид, тумба, ž
смрдеж, смрдеа
врши, прави (злосторства)
злосторник, престапник
смрди
Пакистан
Пакистанец
подагра
пакт
палата, ž
палатализација
палец, прст
Палестина
Палестинец
гори, пече, љути

palivo, s
pálivý (chuťově), příd.
památka, ž
památník, m
pamatovat si, -uji si, ned.
pán, m
domácí pán
panenský, příd.
panenství, s
pánev, ž

panchart, m
paní, ž
paní domácí
panický, příd.
panický strach
panika, ž
panna, ž
panoráma, s
panovník, m
pánský, příd.
pantofel, m
pánvička, ž
papež, m
papežský, příd.
papír, m
papírový, příd.
papoušek, m
papouškovat, -uji, ned.
paprika, ž
pálivá paprika
plněné papriky
pára, ž
vodní pára
plnou parou
být pod parou
paprsek, m
pár, m
manželský pár
paradox, m
paralelka, ž
paralelní, příd.
parašutista, m

гориво
љутив
спомен, m, сувенир, m
споменик
памети
господин
домаќин
девствен, момински
моминство, девственост
тиган, м, басен, m, тава, ж
карлица (анат.), ж
копиле, s
госпоѓа
домаќинка
паничен
паничен страв
паника
девица
панорама, ж
владар, владетел
машки, за мажи
чевел
тавче, s
папа
папски
хартија, ж
хартиен
папагал
повторува, имитира папагал
пиперка
љута пиперка, чушка
полнети пиперки
пареа
водна пареа
со полна пареа, со сите
сили
пијан е
лач
двојка, пар
брачна двојка, брачен пар
парадокс
паралелка
паралелен
падобранец

parazit, m
parazitní, příd.
parcela, ž
park, m
 městský park
parkovat, -uji, ned.
parlament, m
parlamentní, příd.
parta, ž
 veselá parta
partikularismus, m
partner, m
partyzán, m
partyzánský, -y, příd.
pas, m (cestovní)
pás, m
 bezpečnostní pás
 podvazkový pás
 sahat někomu po pás
 běžící pás
pásek, m
 magnetofonový pásek
páska, ž
 lepicí páska
 cílová páska
pásmo, s
 tropické pásmo
 rozhlasové pásmo
pasový, příd.
 pasová kontrola
past, ž
 dostat se do pasti
pastorek, m
pastorka viz pastorkyně
pastorkyně, ž
paša, m
 žít si jako paša
pašerák, m
pašovat, -uji, ned.
patofyziologie, ž
pátrání, s
pátrat, -ám, ned.
patrný, příd.
patro, s (v ústech), anat.

паразит
паразитски, паразитен
парцела
парк
 градски парк
паркира
парламент, собрание
парламентарен, собраниски
друштво, s
 весело друштво
партикуларизам
партнер
партизан
партизански
пасош
појас
 сигурносни појас
 појас за чорапи
 ми е до половината
 конвеер
лента, ж
 магнетофонска лента
лента, панделка
 лента за лепење
 финишна лента
појас, m, зона, ж, монтажа, ж
 тропска зона
 радиомонтажа
пасошки
 посошка контрола
стапица
 падна во стапица
пасторок

паќерка, параќерка
паша
 си живее како паша
криумчар
криумчари, шверцува
патофизиологија
потрага, ж
тражи
уочлив
непце, s

patrový, příd. lingv.
páv, m

pyšný jak páv

pavlač, ž

pavouk, m

pavučina, ž

pavučinový, příd.

pažba, ž

paždí, s, anat.

pod paždím

pec, ž

péci, péct, peču, ned.

péče, ž

pečivo, s

pečlivý, příd.

pečovat, -uji, ned.

pedagog, m

pedagogický, příd.

pedagogika, ž

pedál, m

pedantní, příd.

pekáč, m

pekař, m

pekelný, příd.

peklo, s

pěkně, přísl.

pěkný, příd.

pěna, ž

penalta, ž

peněžní, příd.

peněžní částka, ž

pěnit (se), -ím se, ned.

peníze, pomn.

pentle, ž

penze, ž

penzista, m

pepř, m

černý pepř

červený pepř

periodický, příd.

perla, ž

perlet', ž

perlet'ový, příd.

непчен

мисир, m, мисирка, ž

паун, m

горд како паун

чардак, m

пајак

пајажина

пајаков

кондак, кундак, m

мишка, ž, пазува

под мишка

печка, фурна

пече

грижа, нега

печиво

грижлив, вреден

грижи се, негува

педагог

педагошки

педагогија

педал

педантен

тава, тепсија, ž

фурнација

пеколен

пекол, ад, m

убаво

убав

пена

пенал, m

паричен

парична сума, ž

пени се

пари, помн.

лента, панделка, ž

пензија

пензионер

пипер

црн пипер

црвен пипер

периодичен, повремен

бисер, m

седеф, m

седефен

perlový, příd.
permanentní, příd.
perokresba, ž
perspektiva, ž
pes, m
 ovčácký pes
 v tom je zakopaný pes
pěstovat, -uji, ned.
pestrý, příd.
pěší, příd.
pěšky, přisl.
pět, čísl.
pětka, ž
petržel, ž
pěvec, m
pevnina, ž
pevnost, ž
pevný, příd.
 pevná vůle
 pevná měna
piano, s
pidimužik,
pieta, ž
píchat, -ám, ned.
pichlavý, příd.
 ostnatý drát, m
pijan (opilec), m
pijavice, ž
pikantní, příd.
 pikantní vtíp
pila, ž
pilíř, m
pilník, m
 pilník na nehty
pilot, m
pilotní, příd.
pilulka, ž
 hořká pilulka
 antikoncepční pilulka
pinzeta, ž
písek, m
 drobný písek
 zrnko písku
 stavět na písku

бисерен
непрекинат, перманентен
цртеж цртан со перо
изглед, m, перспектива
куче, пес (mн. пци),
 овчарски пес
 во тоа е работата
одгледува
разновиден, шарен
пеш
пеш, пешки
пет, петмина (osob)
петка
магдонос, m
пејач
копно, s
крепост, твдина
тврд, цврст, стабилен
 цврста воља
 цврста валута
пијано, клавир, m
цуце, s
пиетет, m
дупи, боде
бодлив
 бодлива жица, ž
пијаница
пијавица
пикантен
пикантен виц
пила
столб, дирек
турпија, ž
 турпија за нокти
пилот
пилотски
пилула
 горчлива пилула
 контрацептивна пилула
пинцета
песок
 ситен песок
 зрно песок
 гради на песок

písemnictví, s
 písenný, příd.
 píseň, ž
 lidová píseň
 labutí píseň
 pískat, -ám, ned.
 pískot, m
 písmeno, s
 malé písmeno
 velké písmeno
 písmo, s
 latinské písmo
 cyrilské písmo
 Písmo svaté
 píšťalka (pastýřská), ž
 pít, piji, ned.
 to je jednoduše nádhera!
 kouřit
 pitný, příd.
 pitná voda
 pitva, ž
 pivo, s
 černé pivo
 sklenice piva
 pivovar, m
 pláč, m
 plakat, -áču, ned.
 plačtivý, příd.
 plačtivé údolí
 plachetnice, ž
 plachý, příd.
 plakát, m
 plamen, m
 plamenný, příd.
 plamenný pozdrav, pohled
 plán, m
 planeta, ž
 planout, -anu, ned.
 plánovat, -uji, ned.
 planý, příd.
 planá jablň,
 planá slova
 plastický, příd.
 plastická chirurgie

писменост, книжевност
 писмен
 песна
 народна песна
 лебедова песна
 свире
 свиреж
 буква, ž
 мала буква
 голема буква
 писмо, s, букви, mн.
 латиница, ž
 кирилица, ž
 Библија, Свето писмо
 кавал, m, свирка, ž
 пие
 во чаша да го пиеш!
 пие тутун
 пивок
 вода за пиење, s
 секција
 пиво
 црно пиво
 чаша пиво
 пиварница, ж
 плач
 плаче
 плачлив
 долина на солзите
 едрилица
 плашлив
 плакат
 пламен
 пламен
 пламен поздрав, поглед
 план
 планета
 пламти
 планира
 неплоден, див, јалов
 дива јаболкница
 јалови зборови
 пластичен
 пластична хирургија

plašit, -ím, ned.
plášť, m
nemocniční plášť
plat, m
platební, příd.
platforma, ž
platit, -ím, ned.
platit hotově
zákon platí pro všechny
jízdenka už vám neplatí
platí!
plátno, s
křídlo stanu
platnost, ž
platný, příd.
platonický, příd.
platonická láska
plavání, s
plavat, -vu, ned.
plavba, ž
plavec, m
plavecký, příd.
plavecký bazén
plavky, pomn.
plavovláska, ž
plavý, příd.
plaz, m
plazit se, -ím se, ned.
pláž, ž
plena, ž
plemeno, s
ples, m
maškarní ples
pleso, s
plešivý, příd.
plet', ž
plet'ový, příd.
plet'ový krém
plískanice, ž
plnit, -ím (úkol), ned.
plnoprávný, příd.
plný, příd.
plná moc

плаши
мангил, шинел, шинела, ж
мушама, ж
болнички мангил
плата, ж
платежен
платформа
плаќа
плаќа во готово
законот важи за сите
билетот веќе не ви важи
важи!
платно
шаторско платно
важност
важечки
платонски
платонска љубов
пливање
плива
пловидба
пливач
пливачки
пливачки базен
костим за капење
русокоса, блондинка
рус, русокос
лазач
лази
плажа
пеленка, повој, m
племе, сој, m, раса, ж
бал
бал под маски
планинско езеро
келеш, m
кожа, тен, m
за лице
крем за лице
лапавица
извршува
полноправен
полн
полна моќ, полномошно, пол-

plod, m	НОМОШТИЕ, S
plocha, ž	ПЛОД
plot, m	ПОВРШИНА
plyn, m	ОГРАДА, Ž, ПЛЕТ, ПЛОТ
plynovod, m	ГАС
plynulý, příd.	ГАСОВОД
plytký, příd.	ТЕЧЕН, НЕПРЕКИНАТ, РЕДОВЕН
plytvat, -ám, ned.(peníze)	ПЛИТОК
po, předl. se 4. a 6. p.	РАСФРЛА
jit po ulici	ПО
být ve vodě po kolena	ОДИ ПО УЛИЦАТА
po celý rok	Е ВО ВОДАТА ПО КОЛЕНА
po prvé	ВО ТЕКОТ НА ГОДИНАТА
hledat po kapsách	ПРВ ПАТ
po jednom	БАРА ПО ЦЕБОВИТЕ
poslat po synovi	ПО ЕДЕН
poznat po hlase	ИСПРАТИ ПО СИНОТ
po případě (popřípadě)	ГО ПОЗНА ПО ГЛАСОТ
pobláznit, -ím, dok.	ЕВЕНТУАЛНО
pobočka, ž	ПОЛУДИ
pobouřit (se), -ím (se), dok.	ФИЛИЈАЛА
pobřeží, s	ОГОРЧИ (СЕ), РАСТРЕВОЖИ СЕ,
pobyt, m	РАЗБУНГУВА СЕ
pobývat, -ám, ned.	КРАЈБРЕЖЈЕ
pocit, m	ПРЕСТОЈ
pocítit, -ím, dok.	ПРЕСТОЈУВА
pocít'ovat, -uji, ned.	ЧУВСТВО, S
pocťa, ž	ПОЧУВСТВУВА, ОСЕТИ
pocťivý, příd.	ЧУВСТВУВА, ОСЕКА
počasí, s	ЧЕСТ
pěkné počasí,	ЧЕСЕН
proměnlivé počasí	ВРЕМЕ
vítr přináší pěkné počasí	УБАВО ВРЕМЕ
předpověď počasí	ПРОМЕНИЛИВО ВРЕМЕ
počet, m	ВЕТРОТ НОСИ УБАВО ВРЕМЕ
počítač, m	ПРОГНОЗА ЗА ВРЕМЕТО
počítat, -ám, ned.	БРОЈ, КОЛИЧИНА, Ž
počítat s něčí pomocí	КОМПЈУТЕР
pod, pode, předl. se 4. a 7. p.	БРОИ, НАБРОЈУВА, СМЕТА
spadnout pod stůl	СМЕТА СО НЕЧИЈА ПОМОШ
ležet pod stolem	ПОД
venku je pod nulou	ПАДНА ПОД МАСАТА
	ЛЕЖИ ПОД МАСАТА
	НАДВОР Е ПОД НУЛАТА

pod tisíc korun nejdu	под илада корони не одам
pod podmínkou	под услов
pod cizím jménem	под друго име
podat, -ám, dok.	подаде
podávat, -ám, ned.	подава
podcenit, -ím, dok.	потцени
podceňovat, -uji, ned.	потценува
poděkovat, -uji, dok.	заблагодари (се)
podél, přísl.	низ
podél řeky	низ реката
sestupovat z kopce	тој слегува низ ридот
motá se po dvoře	тој се вртка низ дворот
podělit, -ím, dok.	подели
podepřít, -u, dok.	поткрепи, поддржи, потпре
podepsat (se), -íšu (se), dok.	потпише (се)
podepisovat (se), -uji (se), ned.	потпишува (се)
podezřelý, příd.	сомнителен, подозрителен
podezření, n	сомнение, подозрение
podezřívat, -ívám, ned.	сомнева се, подозира
podiv, m	чудо, s, сензација, ž
podivný, příd.	чуден
podivuhodný, příd.	чудесен
podklad, m	подлога, ž, основа, ž
podkroví, s	мансарда, ž
podlaží, s	кат, m
podle, předl. s 2.p.	по, покрај, според
jít podél lesa	оди покрај шумата
jít podél vozu	оди покрај колата
poznat podle hlasu	го позна по гласот
podle poslední módy	според последната мода
podle návodu	според упатството
podle všeho se zdá, že	по сè изгледа дека
podmanit si, -ím si, dok.	подчини, пороби, освои
podmaňovat, -uji, ned.	подчинува, поробува, освојува
podmínit, -ím, dok.	услови
podmínka, ž	услов, m
předběžná podmínka	предуслов
pracovní podmínky	работни услови
pod podmínkou	под услов
podmiňovat, -uji, ned.	условува
podnájem, m (částka)	кирија, ž
podnebí, s	клима, ž
podněcovat, -uji, ned.	побудува, покренува
podnět, m	побуда, ž, повод, m, инција-

podnik, m	тива, ž, поттик, m
podnikat, -ám, ned.	претпријатие, s
podnikatel, m	претприемам
podniítit, -ím, dok.	претприемател, претприемач
podnos, m	побуди
podoba, ž	табла, ž, послужавник, m
podobat se, -ám se, ned.	лик, m, облик, m, форма, ž
na koho se podobám	личи
podobáme se	на кого ти личам ?
podobný, příd.	си личиме
podpatek, m	сличен
na vysokých podpatcích	потпетица, ž
podpis, m	со високи потпетици
vlastnoruční podpis	потпис
	своерачен, сопственорачен
podpora, ž	потпис
podporovat, - uji, ned.	поддршка
podpořit, - ím, dok.	поддржува
podrobně, přísl.	поддржа
	подробно, детално, надолго
podrobnost, ž	и нашироко
podstata, ž	подробност, ž, детаљ m
v podstatě	суштина, супстанција
podstatný, příd.	во суштина
podvečer, m	битен, суштествен, суштински
podvědomí, s	квечерина, ž
podvodník, m	потсвест, ž
podvratný, příd.	измамник
poéma, ž	субверзивен
poetika, ž	поема
poezie, ž	поетика
pohádka, ž	поезија
pohladit, -ím, dok.	приказна, бајка
pohlaví, s	погали
pohled, m	пол
na první pohled	поглед, изглед
být klidný jen na pohled	на прв поглед
pohlednice, ž	е мирен само навидум
pohodlí, s	разгледница
udělejte si pohodlí	удобност, комфор
pohnout, -nu, dok.	раскомотете се
pohostinství, s	помести, покрене
pohoštění, s	угостителство
	трпеза, ž, гозба, ž

pohovořit, -ím, dok.
pohraniční, příd.
pohraniční stráž

pohraničník, m
pohřbít, -ím, dok.
pohřeb, m
pohyb, m
pohyblivý, příd.
pohybovat (se), -uji (se), ned.
pocházet, -ím, ned.
pochod, m
pochopit, -ím, dok.
pochopitelný, příd.
pochválit (se), -ím (se), dok.
pochybnost, ž
pochybný, příd.
pochybovat, -uji, ned.
pojem, m
pojištěnec, m
pojištění, s
sociální pojištění
pojišťovat, -uji, ned.
pokladna, ž
státní pokladna
pokoj, m
pokoj, m (klid)
pokojný, příd.
pokolení, s
pokoušet, -ím, ned.
pokračování, s
pokračovat, -uji, ned.
pokrčit, -ím, dok.
pokrčit rameny
pokrm, m
pokročilý, příd.
pokrok, m
pokrokový, příd.
pokrýt (se), -yji (se), dok.
pokrývat (se), -yji (se), ned.
pokrývka, ž
pokud, přísl.
pokus, m
pokusit se, -ím se, dok.

поразговара
граничен
гранична стража, стражар-
ница, ж
граничар
закопа, погреб
погреб
движение, s
мобилен, подвижен
мрда (се), движи (се)
произлегува, потекнува
поход, марш
разбере, сфати
разбирлив
пофали (се)
сомнение, s, скепса, ж
сомнителен
сомнева се
поим
осигуреник
осигурување
социјално осигурување
осигурува
каса
народна каса
соба, ж, одаја, ж
спокојство, s, мир
спокоен, мирен
поколение, генерација, ж
обидува, искусува
продолжение
продолжува, трае
собра
ги собра, ги крена рамениците
јадење, храна, оброк
напреден
напредок, прогрес
напреден, прогресивен
покрие (се)
покрива (се)
кебе, ж, покров, m
доколку
опит, експеримент
обиде се, проба

pokušení, s
pokyn, m
pol, m
Polák, m
pole, s
pole působnosti

poledne, s
v poledne
poledník, m
polemika, ž
polévka (polívka), ž
polevit, -ím, dok.
polevovat, -uji, ned.
policajt, m
police, ž
policejní, příd.
policejní oddělení
policie, ž
politický, příd.
politický vůdce
politik, m
politika, ž
polní, příd.
polní hlídač
poloha, ž
polovina, ž
Polsko, s
polský, příd.
polštář, m
pomalu, přísl.
pomalý, příd.
poměr, m
milostný poměr
pomlouvač, m
pomluvit, -ím, dok.
pomlouvat, -ám, ned.
pomluva, ž
pomník, m
pomoc, ž
pomoci, pomoc, pomohu, dok.
pomocník, m
pomocný, příd.
pomsta, ž

искушение
налог, инструкция, ž
пол
Пољак
поле, нива
домен, компетенција, ž
поприште, s
пладне
напладне
меридијан
полемика
супа, чорба
попушти
попушта
полицаец
полица
полициски
стражарница, ž
полиција
политички
првак, лидер
политичар
политика
полски
падар
положба, местоположба
половина, пол, m
Полска
полски
перница, ž,
полека
бавен
однос, пропорција
љубовен однос
клеветник
наклевети, озбори
клевети, озборува
клевета, сплетка
споменик
помош
помогне
помошник
помошен
одмазда, освета

pondělí, s
ponechat, -ám, dok.
ponechávat, -ávám, ned.
popelnice, ž
popelník, m
popírat, -ám, ned.
popisovat, -uji, ned.
poplatek, m
poplést, -tu, dok.
poprava, ž
poprvé, přísl.
popřát, -eji, dok.
popsat, -íšu, dok.
popud, m

popularita, ž
popularizovat, -uji, ned.
populární, příd.
porada, ž
poradce, m
poradit (si), -ím (si), dok.
poranit, -ím, dok.
porazit, -ím, dok.
porážka, ž
porce, ž
porodit, -ím, dok.
porodní asistentka,
porodnost, ž
porozumět, -ím, dok.
Portugalec, m
Portugalsko, s
poručit, -ím, dok.
poručník, m
porušit, -ím, dok.
porušovat, -uji, ned.
pořádek, m
pořadí, s
pořádný, příd.
pořekadlo, s
poselství, s
poschodí, s
poskytnout, -nu, dok.
popularizovat, -uji, ned.
populární, příd.

понеделник, m
препушти, остави
препушта, остава
канта, ž
пепелница, ž
негира, одкажува се
опишува
такса, ž, данок, m
смеша, обрка
смртна казна, екзекуција
првпат
посака, пожелува
опише
импулс, поттик, побуда, ž
повод
популарност
популаризира
популарен
совет, m, состанок, m
советник
посоветува, снајде се
повреди
порази, победи
пораз, m
порција, оброк, m
роди
акушерка
наталитет, m
разбере
Португалец
Португалија
нареди, нарача
старател
наруши
нарушува
ред
ред, редослед
уреден
поговорка, ž, пословица, ž
порака, ž
кат, m
пружи, понуди
популаризира
популарен

porada, ž
poradce, m
poradit (si), -ím (si), dok.
poranit, -ím, dok.
porazit, -ím, dok.
porážka, ž
porce, ž
porodit, -ím, dok.
porodní asistentka,
porodnost, ž
porozumět, -ím, dok.
Portugalec, m
Portugalsko, s
poručit, -ím, dok
poručník, m
porušit, -ím, dok.
porušovat, -uji, ned.
pořádek, m
pořadí, s
pořádný, příd.
pořekadlo, s
poselství, s
poschodí, s
poskytnout, -nu, dok.
poskytovat, -uji, ned.
poslanec, m
poslanecký, příd.
poslat, -šlu, dok.
poslední, příd.
poslechnout (si), -nu (si), dok.
posléze, přísl.
poslouchat, -ám, ned.
posloužit, -ím, dok.
posluhovat, -uji, ned.
posmívat se, -ám se, ned.
postarat se, -ám se, dok.
postava, ž
postavení, s
postavit, -ím, dok
postel, ž
postelový, příd.
postranní, příd.

совет, m, состанок, m
советник
посоветува, снајде се
повреди
порази, победи
пораз, m
порција, оброк, m
роди
акушерка
наталитет, m
разбере
Португалец
Португалија
нареди, нарача
старател
наруши
нарушува
ред
ред, редослед
уреден
поговорка, ж, пословица, ж
порака, ж
кат, m
пружи, понуди
пружи, нуди, овозможува
пратеник
пратенички
испрати, упати
последен
слушне
потем
слуша
послужи, услужи
послужува, служи
подиграва се, подбива се,
си игра мајтап, пеза
погрижи, потруди
фигура, снага, лик, m
раст, m
положба, ж, позиција, ж
изгради, постави
кревет, m, легло, s
креветски
страничен

postoupit, -ím, dok.	постапи, унапреди
postup, m	постапка, <i>ž</i> , унапредување (služební)
postupný, příd.	постепен
postupovat, -uji, ned.	постапува, унапредува
posuněk, posuněk, m	гест, гестикалација, <i>ž</i>
pošeptat, -ám, dok.	шепне
poškodit, -ím, dok.	оштети
poškození, s	оштета, повреда
poškozený, příd.	повреден, оштетен
poškozovat, -uji, ned.	оштетува
pošta, <i>ž</i>	пошта
letecká pošta	авионска пошта
poštou	преку пошта
pot, m	пот, <i>ž</i>
potápěč, m	нуркач
potápět se, -ím se, ned.	нурка се, тоне, дави се
poté, přísl.	потоа
potenciál, m	потенцијал
potěšit, -ím, dok.	израдува, направи радост
potěšení, s	задоволство, радост, <i>ž</i>
potíže, <i>ž</i>	тешкотија, <i>ž</i>
potkat, -ám, dok.	сретне
potkávat, -ám, ned.	среќава, сретнува
potlesk, m	аплауз
potok, m	поток, трапче, s, трап
potopit se, -ím se, dok.	нурне се, удави се
potrava, <i>ž</i>	храна, јадење, s
potrestaný, příd.	казнет
potrestat, -ám, dok.	казни
potřást, -třesu, dok.	потресе
potřeba, <i>ž</i>	потреба
potřebný, příd.	потребен, нужен
potřebovat, -uji, ned.	ми треба
co potřebuješ ?	што ти треба?
potvrdit, -ím, dok.	потврди, утврди, констатира
potvrzení, s	потврда, <i>ž</i> , уверение
potvrzovat, -uji, ned.	потврдува, констатира, утврдува, уверува
poukazovat, -uji, ned.	посочува, упатува
pout', <i>ž</i>	собор, m
pouzdro, s	кутија, футрала, <i>ž</i>
použít, -iji, dok.	примени, употреби
použití, s	употреба, примена, <i>ž</i>

používat, -ám, ned.
povaha, ž
poválečný, příd.
povědět, -povím, dok.
povědomí, s
povel, m

pověst, ž

povídat, -dám, ned.
povidla, pomn.
povinnost, ž
povinný, příd.
povlak, m
povolání, s
povolat, -ám, dok.
povolávat, -ávám, ned.
povolení, s
povolit, -ím, dok.
povolovat, -uji, ned.
povoz, m
povrch, m
povstání, s
povyk, m
povzbudit, -ím, dok.
povzbuzovat, -uji, ned.
pozdě, přísl.
pozemek, m
pozice, ž
pozitivní, příd.
poznámenat, -ám, dok.
poznámenávat, -ávám, ned.
poznámka, ž
poznat (se), -ám (se), dok.
poznávat (se), -ám (se), ned.
pozor, m
pozorovat, -uji, ned.
pozorovatel, m
pozůstalost, ž
pozvání, s
pozvat, -zvu, dok.
požádat, -ám, dok.
požadavek, m
požadovat, -uji, ned.

употребува, применува -
карактер, m
повоен
каже, рече
свест, ž
заповет, ž, команда, ž, на-
редба, ž
предание, s, репутација, ž,
легенда, ž, мислење, s
кажува, раскажува, разговара,
пекмез, m
обврска, долг, m, должност
должен, задолжителен
навлака, ž
професија, ž, занимање
повика
повикува
дозвола, ž
попушти, дозволи, одобри
дозволува, попушта, одобрува
кола, ž, превозно средство, s
површина, ž
востание
вик, шум, повик, врева, ž
охрабри, подбуди
охрабрува, подбудува
доцна
парцела, ž, земјиште, s
позиција, став, m
позитивен
означи, одбележи
означува, одбележува
белешка, примедба
познае (се)
познава (се)
внимание, s
внимава, согледува
посматрач
заоставштина, оставина
покана, ž
покани
замоли
молба, претензија, ž
претендира, бара, тражи

požívat, -ám, ned.	ужива, служи се, конзумира
požívat autority	авторитетен е
práce, ž	работа, труд, m,
pracovat, -uji, ned.	работи, труди се
pracovitý, příd.	работлив, трудољубив, деловен
pracovní, příd.	работен
pracovní doba, ž	работно време, s
pracoviště, s	работно место
prádelna, ž	перална
práh, m	праг
domáci práh	куќен праг
prach, m	прав
praktický, příd.	практичен
pramen, m	извор
pramenit, -ím, ned.	извира
pramenný, příd.	изворен, изворски
prapor, m	знаме, s
prase, s	прасе, свиња, ž
divoké prase	дива свиња, ž
mít se jak prase v žitě	живее како бубрег во лој
praskat, -ám, ned.	треска, пука, крши се
prášek, m	прав, апче, s
prášek na praní	прав за перење
prášek proti bolesti hlavy	апче против главоболка
prát (se), peru (se), ned.	пере, тепа се,
pravda, ž	вистина, правда
pravděpodobný, příd.	веројатен
právě, přisl.	имено, штотуку, тукушто
právě přišel	штотуку дојде
právě tak	толку така
pravice, ž	десница
pravidelný, příd.	редовен, регуларен
pavidlo, s	правило, начело
právní, příd.	правен
právo, n	право
pravý, příd.	десен
praxe, ž	практика
prázdniny, pomn.	распуст, m
Pražan, m	Пражанин
pražit, -ím, ned.	пржи, пече
slunce praží	сонцето пече
pražský, příd.	прашки
precizní, příd.	прецизен

precizovat, -uji, ned.	прецизира
prémie, ž	премија
prezentovat, -uji, ned.	презентира
prezident, m	претседател
princip, m	начело, s, принцип
priorita, ž	приоритет, m
privilegium, s	привилегија, ž
privilegovaný, příd.	привилегиран
prizma, s	призма, ž
prkno, s	штица, ž,
pro, předl. se 4. p.	за, по, заради
pracovat pro sebe	работи за себе си
jít pro vodu	оди за вода, по вода
četba pro děti	четиво за деца
pro nic za nic	за ништо
probíhat, -ám, ned.	тече, одвива се
probit (se), -iji (se), dok.	пробие (се), изби
probíjet (se), -íjím (se), ned.	пробива (се), избива
problém, m	проблем
problematický, příd.	проблематичен
procento, s	процент, m, отсто, přísl.
procesí, s	литија, ž
proclít, -ím, dok.	оцарини
proclívat, -ám, ned.	царини
pročíst, -čtu, dok.	прочита
pročítat, -ám, ned.	прочитува, чита
prodat, -ám, dok.	продаде
prodávat, -vám, ned.	продава
prodejna, ž	продавница
prodloužení, s	продолжение, пролонгација
prodloužit, -ím, dok.	продолжи
prodlužovat, -uji, ned.	продолжува, пролонгира
prodrat (se), -deru (se), dok.	изби
produkce, ž	продукција
profesionál, m	професионалец
profesor, m	професор
prognóza, m	прогноза
program, m	програма, ž
programovat, -uji, ned.	програмира
prohlásit (se), -ím (se), dok.	изјави, прогласи (се)
prohlášení, s	изјава, ž, соопштение, s,
	декларација, ž
prohlašovat (se), -uji (se), ned.	изјавува, прогласува (се), тврди
prohlédnout, -nu, dok.	извиди, прегледа, разгледа

prohlídka, ž

prohlížet, -ím, ned.
prohrát, -aji, dok.
prohrávat, -ám, ned.
procházet (se), -ím (se), ned.
projednat, -ám, dok.
projednávat, -ávám, ned.
projekt, m
projet, -jedu, dok.

projet mimo
projev, m
projevit, -ím, dok.
projevovat, -uji, ned.
projít, -jdu, dok.
prokázat, -ážu, dok.
proklít, -eji, dok.
prokurátor, m
prokaratura, ž
přeměna, ž
proměnlivý, příd.
proměnit, -ím, dok.
proměňovat, -uji, ned.
promítání, s
promítání filmů
promovat, -uji, ned. i dok.
promyslet, -ím, dok.
promýšlet, ím, ned.
pronajímat, -mám, ned.
pronajmout, -jmu, dok.
pronásledovat, -uji, ned.
pronášet, -ím, ned.
pronést, -nesu, dok.
pronikat, -ám, ned.
propast, ž
propást, -su, dok.
propouštět, -ím, ned.
propustit, -ím, dok.

prorazit, -ím, dok.
prorážet, -ím, ned.
prosadit, -ím, dok.
proszovat, -uji, ned.
prosba, ž

преглед, m, смотра, парада
претрес, m
прегледува, извидува
изгуби
губи
шета се, поминува
разгледа
разгледува
проект
помине, измине
одмине
израз, исказ, знак, говор
покаже, изрази, пројави
покажува, изразува, пројавува
помине, измине
покаже, изрази, укаже, докаже
проколне
јавен обвинител
обвинителство, s
промена
наизменичен, променлив
измени, размени, расипи (пари)
менува, разменува, расипува
проекција, ž
филмска проекција
промовира
размисли
размислува
наема се
наеме се
прогонува, гони
изрекува, произнесува
изрече
проникнува
бездна
промаши, пропушти
пушта, отпушта, ослободува
пушти, отпушти, ослободи
пропушти
продре, пробие
продира, пробива
наметне, наложи
налага, наметнува
молба

prosinec, m
proslav, m
prospěch, m
prospět, -ěji, dok.
prospívat, -ívám, ned.
prostěradlo, s
prostředek, m
prostředí, s
protékat, -ám, ned.
protest, m
protestovat, -uji, ned.
proti, předl. s 3. p.

proti nádraží
proti všem
je proti ní starý
ty jsi vždycky proti
nemám nic proti
protiklad, m

protivit se, -ím se, ned.
protivník, m
protože, spoj.
proud, m

provádět, -ím, ned.

provádět pokusy
provdát (se), -ám (se), dok.
provedení, s
prověřit, -ím, dok.
provést, -edu, dok.

provinilec, m
provinít se, -ím se, dok.
provokace, ž
provokovat, -uji, ned.
próza, ž
prozaický, příd.
prozkoumat, -ám, ned.
prožít, -žiji, dok.
prožívat, -ám, ned.
prs, m
prsa, pomn.

декември
реч, ž
корист, ž, успех
успее
успева
чаршаф, m
средство, s
средина, ž, амбиент, m
тече
приговор, протест, револт
протестира
против, контра, наспроти,
во споредба со,
наспроти станицата
против сите
во споредба со неа е стар
ти си секогаш контра
немам ништо против
противоположност, ž, контраст
спротивност, антитеза, ž
противи се
противник, ривал
затоа што, дека, оти
течење, s, струја, ž, стру-
ење, s
изведува, извршува, одржува
спроведува
прави опити
омажи (се)
изведба, ž
провери
изведе, рашета, поводи
спроведе
виновник, престапник
направи грешка, згреши,
предизвик, m, провокација
провоцира, предизвикува
проза
прозаичен, прозен
простудира, проследи
доживее
доживува
боска, ž
гради

prst, m
to si mohu spočítat na prstech

malíček, m
má v tom prsty
s nepořízenou
pršet, -í, ned.
pršelo lilo
průběh, m
průdce, přísl.
průduška, ž
průdušky, pomn.
průduškový, příd.
průjem, m
průkaz, m
průklep, m
průměr, m
průměrný, příd.
průmysl, m
průmyslový, příd.
průřez, m
průvan, m
průvod, m
průzračný, příd.
první, čisl.
prvořadý, příd.
prý, část.
přádelna, ž
přát (si), přeji (si), ned.
přát všechno nejlepší
přátelství, s
přece, část.
přečíst, -čtu, dok.
před (přede), předl. se 4. a 7. p.
postavit se před něho
předvolat před soud
před svátky
dávej si před ním pozor
předat, -ám, dok.
předávat, -ám, ned.
předehra, ž
předem, přísl.
předevčírem, přísl.
předcházet, -ím, ned.

прет
тоа можам да си го бројам на прстите
малиот прет
има прсти во тоа
со прстот во устата
врне
поројно врнеше
тех, развој
нагло, силно, енергично
бронха
бронхи
бронхијален
пролив, растројство, s
легитимација, ž
копија, ž
просек, дијаметар
просечен
индустрија, ž
индустриски
пресек
течење, s
поворка, ž
бистар
прв
првенствен
божем, наводно
предилница
пожелува, посакува, сака
ти пожелува се најубаво
пријателство, другарство
сепак
прочита
пред, од
застане пред него
повика пред суд
пред празниците
пази се од него
предаде
предава
увертура, пролог, m
однапред
некни, завчера
претходи

предkládat, -ám, ned.
предložit, -ím, dok.
предložka, ž
předmět, m
přednášet, -ím, nned.
přednáška, ž
přednost, ž
přednosta, m
předplatit, -ím, dok.
předplatitel, m
předpoklad, m
předpokládat, -ám, m
předpověď, ž
 předpověď počasí
předpovídat, -ám, ned.
předseda, m
 předseda vlády
předsednictvo, s
představení, s
představený (kláštera)
představit (si), -ím (si), dok.
představovat (si), -uji (si), ned.
předškolní, příd.
předurčit, -ím, dok.
předurčovat, -uji, ned.
přehazovat, -uji, ned.
přehlasovat (při hlasování),
-uji, ned.
přehlídka, ž
přehnaný, příd.
přehodit, -ím, dok.
přehrada, ž
přecházet, -ím, ned.
přechod, m
přejít, -jdu, dok.
překážet, -ím, ned.
překážka, ž
překlad, m
překládat, -ám, ned.
překladatel, m
překonat, -ám, dok.

překonávat, -ám, ned.
překvapit, -ím, dok.

предлага
предложи
предлог, m (грам.)
предмет, объект
предава, држи предаваща
предавање, s, лекција
предност, приоритет, m
началник, шеф
претплати, уплати
претплатник
предуслов
претпоставува
прогноза
 прогноза за времето
прогнозира, предвидува
претседател
 премиер
претседателство
претстава, ж
настојник, m
претстави (си), презентира
представува (си), презентира
предучилиштен
намени, предодреди
наменува, предодредува
префрлува

надгласува
преглед, m, парада
претеран
префрли, размести
брана
поминува, преминува, минува
премин, климактериум
помине, мине, премине
пречи
пречка
превод
преведува
преведувач
преодолее, одолее, совлада,
надмине
одолува, совладува, надминува
изненади

překvapovat, -uji, ned.	изненадува
přelévat, -ám, ned.	прелева, пресипува, претура
přelít, -iji, dok.	пресипе, претури, прелее
přelud, m	сениште, привидение
přeměna, ž	трансформација, промена
přeměnit, -ím, dok.	измени, промени, претвори
přeměňovat, -uji, ned.	претворува, изменува, промe- нува, менува
přemlouvát, -ám, ned.	наговара
přemluvit, -ím, dok.	наговори
přemýšlet, -ím, ned.	размислува, мисли
přepočítat, -ám, dok.	пресмета
přepracování, s	преработка
přepracovat, -uji, dok.	преработи
přepych, m	луксуз
přerušit, -ím, dok.	прекине, спречи
přerušovat, -uji, ned.	прекинува
přes, přese, předl. se 4. p.	преку, врз, по, во текот на
přejít přes most	мине преку мост
přes řeku	преку реката
dát si nohu přes nohu	стави нога врз нога
je mu nad padesát	има над педесет (години)
přes tisíc korun	преку иљада корони
přesila, ž	надмоќ
přesnost, ž	точност, прецизност
přespat, -ím, dok.	преспие, преноки
přespávat, -ám, ned.	песпива, пренокува
přestávka, ž	пауза, прекин, m
přestěhovat, -uji, dok.	пресели, премести
přestože, spoj.	иако
přestupek, m	прекршок
přesvědčit (se), -ím (se), dok.	увери (се), убеди (се)
přesvědčovat, -uji, ned.	уверува, убедува
přetěžovat, -uji, ned.	оптоварува
přetížit, -ím, dok.	оптовари
přetrpět, -ím, dok.	претрпи
převaha, ž	доминација, надмоќ
převážet, -ím, ned.	превезува, пренесува
převažovat, -uji, ned.	доминира, преовладува
převézt, -zu, dok.	пренесе, превезе
převlékárna, ž	соблекувална
převyprávět, -ím, ned.	прераскажува
převzít, -ezmu, dok.	презеде, преземе
přezkoumat, -ám, ned.	преиспита

prezkoumávat, -ávám, ned.
při, předl. s 6. p.
domek při silnici
jsem při vás
vše zůstalo při starém
příbuzenstvo, s
příbuzný, příd.
přicestovat, -uji, dok.
příčestí, s
přidat, -ám, dok.
přidávat, -ávám, ned.
přídavek (dětský), m
přihlásit (se), -ím (se), dok.
přihlásit se o slovo
přihláška, ž
příhoda, ž
přicházet, -ím, ned.
příchod, m
přijatelný, příd.
přijatý, příd.
příjem, m
příjemný, příd.
přijet, -jdu, dok.
příjetí, s
přijímat, -ám, ned.
příjmení, s
přijmout, -jmu, dok.
příkaz, m
příkaz k prohlídce
platební příkaz
přikázat, -ázu, dok.
přikazovat, -uji, ned.
příklad, m
přilákat, -ám, dok.
příležitost, ž
příliš, přísl.
příliš raný
příliš spokojený
příliš velký
přiliv, m
příloha, ž
v příloze

преиспитува
при, кај, покрај, по, со
куќа покрај патот
сум со вас
се остана по старому
род, m, роднина, ж, роднин-
ство, s
роднина, ж
допатува
глаголски прилог, партицип
додаде
додава
додаток
пријави (се), јави (се)
се јави за збор
пријава
случај, m, случка, историја,
доживување, s
доаѓа, стигнува
доаѓање, s
прифатлив
примен, прифатен
доход, прием, приход
пријатен
дојде, пристигне
прием
прима, прифаќа, усвојува
презиме
прими, прифати, усвои
налог, наредба, ж, заповед
налог за претрес
платен налог
нареди
наредува
пример
привлече
прилика, случај, повод
премногу
преран
презадоволен
преголем
прилив, плина, прилив, плима, ж
прилог, додаток
во прилог

příloha k jídlu	додаток кон јадењето
přímoří, s	крајморје
přímý, příd.	директен, прав, исправен
přinášet, -ím, ned.	донесува
přínos, m	придонес
přinutit, -ím, dok.	принуди, присили
případ, m	случај, случка, ž
případat, -ám, ned.	припаѓа, изгледа
případnout, -nu, dok.	припадне
případný, příd.	евентуален
připít (si), -iji (si), dok.	наздрави
připíjet, -ijím, ned.	наздравува
přípítek, m	наздравица, ž
připojit se, -jím se, dok.	придружи се
připojka, ž	приклучок, m
připomenout, -nu, dok.	потсети
připomínat, -nám, ned.	потсетува
připomínka, ž	напомена, белешка
přípona, ž	наставка, суфикс
příprava, ž	подготовка
připravit, -ím, dok.	подготви
připravovat, -uji, ned.	подготвува
příroda, ž	природа
přírodní, příd.	природен
příručka, ž	прирачник, m
příruční, příd.	прирачен
přírůstek, m	пораст
příslovce, s	прилог, m, адвербиум
příslovní, s	пословица, ž, поговорка, ž
příslušet, -ím, ned.	припаѓа
příslušník, m	припадник
příslušnost, ž	припадност, надлежност
státní příslušnost	државјанство, s
přísnost, ž	строгост
přísný, příd.	строг, ригорозен, сериозен
příspěť, -ěji, dok.	придонесе
příspěvek, m	придонес, помош, ž, статија, ž
příspěvat, -ám, ned.	придонесува, соработува
přistoupit, -ím, dok.	пријде, пристапи
přístup, m	пристап
přísudek, m	прирок, предикат
přítáhnout, -nu, dok.	привлече, стегне
přítahovat, -uji, ned.	привлекува, влече, стега
přitažlivý, příd.	привлечен

přítel, m
přítelkyně, ž
přítom, přísl.
hraje a přítom zpívá
přítomnost, ž
přítomný, příd.
příušnice, pomn.
přívál, m (vody v dešti)
přivést, -du, dok.
přívlastek, m
přivrženec, m
příze, ž
příznačný, příd.
příznat, -ám, dok.
příznávat, -ávám, ned.
příznivý, příd.
příznivé podmínky
přízrak, m
přízvuk, m
příživník, m
psát, píšu, ned.
pstruh, m
psychický, příd.
psychologický, příd.
pštros, m
pták, m
ptát se, ptám se, ned.
publikum, s
půda, ž
puchýř, m

půjčit, -ím, dok.
půjčka, ž
půjčovat, -uji, ned.
půlnoc, ž
pult, m
dostat zboží zpod pultu

punčocha, ž
vlněné punčochy
pupecní, příd.
pupecní šňůra
pupek, m
pusa, ž

пријател, другар
пријателка, другарка
притоа
свири и притоа пее
присуство, s
присутен
заушки, помн.
порој
доведе
атрибут
приврзаник, симпатизер
преѓа
карактеристичен, типичен
признае
признава
поволен
поволни услови
привидение, сениште, s,
акцент
паразит
пишува
пастрмка, ж
психички
психолошки
ној
птица, ж
прашува се, прапа се
публика, ж
почва, терен, m
плуска, ж, плускавец, плуска-
вица, ж
позајми
заем, m
позајмува
पूर्ण
тезга, ж, пулт
доби стока испод
тезгата
чорап, m
волнени чорапи
папочен
папочна врвца
папок
уста

stát s otevřenou pusou
nedát do pusy
působit, -ím, ned.
pustit, -ím, dok.
původ, m
původní, příd.

pytel, m

R

racek, m
rád, příd. častěji v platnosti
přisl.
rád pracuji
rád to pro vás udělám

jsem rád, že vás vidím
mám ho ráda

rada, ž
rádce, m
radiace, ž
radiátor, m
rádio, s
radit, -ím, ned.
radní, m
radnice, ž
radost, ž
radovat se, -uji se, ned.
rajče, s
rajský : rajske jablko
rak, m
raketa, ž
rakev, ž
rakije, ž
rakovina, ž
rámec, m
rameno, s
rampouch, m
rána, ž
raněný, příd.
ráno, s
raný, příd.
rasistický, příd.

стои со отворена уста
не кладе в уста
влијае, делува, дејствува
пушти
потекло
првенствен, оригинален, из-
ворен, првобитен
вреќе, s

галеб
со радост, со задоволство
сакам, мило ми е
со радост работам
со радост ќе го напра-
вам за вас
мило ми е што ве гледам
го сакам, го љубам

совет, m
советник, m
радијација
радијатор
радио
советува
општински советник
кметство, s, градска куќа
радост
радува се
домата, ž
домата, ž
рак
ракета
сандак, мртовечки сандак, m
ракија
рак, m
рамка, ž
рамо
ледник, мразулец, мразулка, ž
рана
ранет
наутро, утро
ран
расистички

ratolest, ž
ráz, m
město má starobylý ráz

razit, -ím, ned.
razit peníze
razit tunel
razítko, s
rčení, s
reagovat, -uji, ned.
reakce, ž
reakční, příd.
realistický, příd.
realita, ž
realizace, ž
realizátor, m
realizovat, -uji, ned.
reálný, příd.
recenze, ž
recenzentský, příd.
redakce, ž
redaktor, m
redigovat, -uji, ned.
redukce, ž
referát, m
referendum, s
reforma, ž
region, m
registrovat, -uji, ned.
regulovaný, příd.
regulovat, -uji, ned.
rehabilitace, ž
rekonvalescence, ž

rekord, m
světový rekord
rekordní, příd.
rekreant, m
rekvalifikace, ž
relace, ž
rozhlasová relace
relativní, příd.
remiza, ž
reorganizace, ž

гранка, ветка, мало дете, s
карактер
градот има старински ка-
рактер
печати, продира, пробива
печати пари
пробива тунел
печат, m
поговорка, ž, пословица, ž
реагира
реакција
реакционерен
реалистички
реалност, стварност
реализација
реализатор
реализира, исполнува
реален
рецензија, приказ, m
рецензентски
редакција
уредник
уредува
редукција
извештај, реферат
референдум, m
реформа, преобразба
регион
регистрира, пријавува
регулиран
регулира
рехабилитација
реконвалесценција, опораву-
вање, s
рекорд
светски рекорд
рекорден
летувач
преквалификација
релација, емисија
радио- емисија
релативен
реми, s
реорганизација, преобразба

reprezentant, m	репрезентативец
reprezentovat, -uji, ned.	претставува
repríza, ž	реприза
reprodukcce, ž	репродукција
reprodukovat, -uji, ned.	репродуцира
reproduktor, m	звучник
republika, ž	република
republikový, příd.	републички
reputace, ž	репутација
restaurace, ž	ресторан, m
restrikce, ž	рестрикција
resumé, s	резиме
revize, ž	ревизија
revolta, ž	револт, m
revoluce, ž	револуција
revoluční, příd.	револуционерен
revolver, m	револвер
rezerva, ž	резерва
rezervní, příd.	резервен
rezervoár, m	резервоар
režie, ž	режија
režijní, příd.	режисерски
režim, m	режим
režisér, m	режисер
režisérka, ž	режисерка
režiséřský, příd.	режисерски
rigorozní, příd.	ригорозен, строг
risk, m	ризик
riskovat, -uji, ned.	ризикува
ročenska, ž	годишник, алманах, m
roční, příd.	годишен
rod, m	род
být rodem z Brna	родум е од Врно
rodič, m	родител
rodiče, mn.	родители
rodina, ž	семејство, s, фамилија
rodinný, příd.	семеен, фамилијарен
rodit (se), -ím (se), ned.	раѓа се
rodiště, s	родно место
rodný, příd.	роден
rodný kraj	роден крај
rodný bratr	роден брат
rodný jazyk	мајчин јазик
roh, m	рог, агол, кош, корнер(во)

úplná tma
roh : lesní,
roj, m
včelí roj
rok, m
školní rok
Nový rok
role, ž
titulní role
román, m
romantický, příd.
rostlina, ž
rovina, ž
rovněž, písl.
rovnodennost, ž
rovnoprávnost, ž
rovnost, ž
rovnostářství, s
rovnováha, ž
rovný, příd.
rovná cesta
rovná čára
rozbít, -íji, dok.
rozbíjet, -íjím, ned.
rozbor, m
rozbřesk, m
rozbřesknout se, -ne se, dok.
pouze 3. os. jed. čís.
rozbřesklo se
rozcestí, s
rozčarování, s
rozčarovat, -uji, dok.
rozdat, -ám, dok.
rozdat karty
rozdávat, -vám, ned.
rozdělení, s
rozdělit, -ím, dok.
rozdělovat, -uji, ned.
rozdíl, m
rozedma, ž (plic)
rozednit se, -í se, dok.
rozednívat se, -ívá se, ned.
rozechvět se, -ím se, dok.

футбалот)
како во рог
труба, ž
рој
рој пчели
година, ž
школска година
Нова година
улога
главна улога
роман
романтичарски, романтичен
растение, s
рамнина, рамница
исто
еквинокција
рамноправност
еднаквост, равенство
уравниловка, ž
рамнотежа
прав, рамен
рамен пат
права линија
скрши, разбије
крши, разбија
разбор, анализа, ž
зазорување, s, мугра, ž
зазори се
зора се зазори
крстопат
разочарување
разочара
раздаде, раздели
раздели карти
дели, раздава
поделба, ž, распределба, ž
раздели, подели
дели
разлика, ž
емфизема, ž
раздени се
разденува се
рострепери се, рестресе се

rozejít se, -jdu se, dok.
rozmach, m
rozmanitý, příd.
rozměr, m

rozmazlenec, m
maminčin miláček
rozmyslit si, rozmyslet si, -ím si, dok.
rozpaky, pomn.

přivést do rozpaků
být v rozpacích
rozpárat, -ám, dok.
rozpočet, m
státní rozpočet
udělat někomu čáru přes roz-
počet

rozpor, m
rozpracovaný, příd.
rozpracovat, -uji, dok.
rozprava, ž
rozprávět, -ím, ned.
rozptýlit (se), -ím (se), dok.

rozptylovat (se), -uji (se), ned.

rozpukat, -ám, dok.
rozrušit (se), -ím (se), dok.
rozsah, m
rozsekat, -ám, ned.
rozseknout, -nu, dok.
rozsoudit, -ím, dok.
rozsudek, m
rozšířit, -ím, dok.
rozšiřovat, -uji, ned.
rozšlapat, -u, dok.
rozšlápnout, -nu, dok.
rozštěp, m
rozštěpit (se), -ím (se), dok.
roztát- aji, dok.
sníh roztál
roztok, m
rozrhat, -ám, dok.
rozrhat šaty, dopis

раздели се
подем, напредок, полет
разновиден
димензија, ж, големина, ж,
размер

галеник
мајчин галеник
размисли
недоумение, s, недоумица, ж
забуна, ж

доведе во забуна
е во недоумица
распара
буџет
државен буџет

му ги осуети плановите
противречност, ж
разработен
разработи
расправа, дебата, дискусија
расправа
растури, распрсна, развесели,
расее
расејува (се), растура, раз-
веселува

истресна, пукна
возбуди (се)
размер, обем
расечува, исечува
расече, исече
расуди
осуда, ж, пресуда, ж
рашири, прошири
проширува, раширува, шири
разгази, погази
разгази, погази
расцеп, раскол
расцепи (се)
стопи се

снегот се стопи
раствор
скине
скине облека, писмо

roztržitý, příd.
roztržást, - řesu (se), dok.
roztržást se zimou
rozum, m
rozumět, -ím, ned.
rozumný, příd.

rozvázat (se), -žu (se), dok.
rozvazovat (se), -uji (se), ned.
rozvědčík, m
rozvědka, ž
rozvíjet, -ím, ned.
rozvinout, -nu, dok.
rozvoj, m
rozvojový, příd.
rozvrat, m
rozvrh, m
rozvrhovat, -uji, ned.
rtěnka, ž
rub, m
rub a líc
ručička, ž
ručit, -ím, ned.
ručit hlavou
ručitel, m
ruční, příd.
ruční práce, výrobek
ručník, m
ruka, ž
rukavice, ž
rukopis, m
rukovat, -uji, ned.

ruměnc, m
ruměný, příd.
ruměné tváře
Rumun, m
Rumunsko, s
rumunský, příd.
Rus, m
Rusko, s
ruský, příd.
růst, m
růst, -rostu, ned.

расеан
растресе (се)
се растресе од студ
разум, ум
разбира
разумен, мудар, умен
рационален
разврзе (се)
разврзува (се)
разузнавач
разузнавачка служба
развива
развие
развиток, развој
развоен
растројство, s, разврат
распоред
распоредува
руж, m
наличје, s, обратна страна
лице и наличје
стрелка
гарантира
гарантирам со животот
гарант
рачен
ракотворба, ж
пешкир
рака
нараквица, ракавица
ракопис
оди за одслужување војниот
рок
руменило, s, руменица, ж
румен, руменолик
румено лице
Романец
Романија, ж
романски
Русин
Русија
руски
пораств, растеж
расте

je urostlý, ramenatý
rušit, -ím, ned.
různobarevný, příd.
různý, příd.
růženec, m
ryba, ž
rybíz, m
 černý rybíz
rýč, m
rychlík, m
rychle, přísł.
rychlost, ž
 omezená rychlost
rychlý, příd.
rýma, ž
rysovat, -uji, ned.
rýt, ryji, ned.
rytec, m
rytina, ž
rytmus, m

Ř

řád, m
 jednací řád
 jízdni řád
 hotel třetího řádu
řada, ž
 v první řadě
 lístek do první řady
 řada událostí
 svazek klíčů
řádek, m, řádka, ž
řadit (se), -ím (se), ned.
řádny, příd.
Řecko, s
řecký, příd.
řeč, ž
 mateřská řeč
 mluvit společnou řečí

 како на биволско млеко
 да растел
нарушува, поништува, возне-
мирува, укинува
разнобоен
разен, различен, разновиден
бројница, ж
риба
рибизла, ж
 црна рибизла
лизгар
брз воз
бргу, брзо, скоро
брзина
 ограничена брзина
брз, брзоног
кивавица, рема
црта, шарка
копа со лизгарот, гавира
гравер
гравура
ритам

орден, ред, наредба, ж,
правилник, разред, категорија, ж
 дневен ред
 возен ред
 хотел од трета катего-
 рија
низа, ред, m, редица
 во прв ред
 билет за првиот ред
 низа настани
 низа клучеви
ред, редица, ж
реди (се)
редовен, регуларен
Грција
грчки
реч, јазик, говор, m
 мајчин јазик
 има идентично мислење

řečník, m
ředitel, m
ředitelství, s
Řek, m
řeka, ž
řemen, m
řemeslník, m
řemeslo, s
řetěz, m
řez, m
řezba, ž (na dřevě)
řezbář, m
řezník, m
říci, říct, -řeknu, dok.
řídít, -ím, ned.
 řídít auto
 řídít orchestr
řídký, příd.
říjen, m
říkat, -ám, ned.
 co na to říkáš?
Řím, m
říše, ž
řízek, m

S

s, se, předl. se 7., 2. a 4. p.
 žít s maminkou
 pracovat s elánem
 sejít se s kamarádem
 voda teče se (ze) skály
 skočit s(z) mostu
sáček, m
sádlo, s
 zakládat na sádlo
sádra, ž
sahat, -ám, ned.
sál, m
salaš, ž
saldo, s
sám, samý, záj.
 sám to víš nejlépe
 to si udělám sám

говорник, оратор
директор, управник
дирекција, ž, управа, ž
Грк
река
ремен, каиш
занаетчија
занает, m
синцир, верига, ž
пресек, рез
резба, копаница, дрворез, m
дрворезец, копаничар
месар
рече, каже
управува
 вози
 диригира
редок
октомври
кажува, вели
 што велиш за тоа ?
Рим
империја
шницла, ž

со, од (горе долу)
 живее со мајка си
 работи со елан
 се состана со пријателот
 водата тече од стената
 скокна од мостот
ќесе, s, горбиче, s
сало
 се дебели
гипс, m
посега, гиба, пипа
сала, ž
колиба
салдо
сам
 самиот го знаеш најдобро
 тоа самиот ќе си го направам

samet, m	кадифе, s
sametový, příd.	кадифен
sametová revoluce	кадифена револуција
samohláska, ž	самогласка
samospráva, ž	самоуправа
samovláda, ž	самовластие, s
samosprávce, m	самоуправувач
samosprávný, příd.	самоуправен
samospravovat, -uji, ned.	самоуправува
samostatnost, ž	самостојност
samostatný, příd.	самостоен
samota, ž	самотија, самот
saň, ž	ламја
sanace, ž	санација
sanační, příd.	санационен
sanitka, ž	санитарна кола, амбуланта
sanitní, příd.	санитетски
sankce, ž	санкција
Saúdská Arábie, ž	Саудиска Арабија
sazenice, ž	садница
sázet, -ím, ned.	сади
sběratel, m	колекционер
sbírat, -ám, ned.	собира
sbírka, ž	збирка
sbírka veršů	стихозбирка
sbohem, citosl.	збогум !
rozloučit se	си земе збогум
sbor, m	хор, уметничко друштво, s
diplomatický sbor	дипломатски кор
scéna, ž	сцена
scénář, m	сценарио, s
scénický, příd.	сценски
sdělit, -ím, dok.	соопшти
sdělovat, -uji, ned.	соопштува
sdružení, s	асоцијација, ž, здружение
sdružit se, -ím se, dok.	здружи се
sdružovat se, -uji se, ned.	здружува се
se, zájm. zvrat.	себе си, се, себе
nedělej se chytrým	не се прави итар
dívat se na sebe v zrcadle	се гледа себеси во огледалото
drží se za ruku	се држат за рака
sebevražda, ž	самоубиство, s
sebraný, příd.	собран
sebrat, -eru, dok.	собере

sedět, -ím, ned.

sedět jak na trní

zůstat ve zdraví

mluvit na rovinu, otevřeně

sedm (osob), čís.

sednout, -nu, dok.

sehrát, -aji, dok.

sejít, -jdu, dok.

sejmout, -mu, dok.

sekat, -ču, ned.

sekce, ž

sekretariát, m

sekretář, m

sektor, m

sekunda, ž

sekvence, ž

sekyra, ž

selekce, ž

semeno, s

semifinále, s

sen, m

senzace, ž

senzibilita, ž

série, ž

servírka, ž

servítek, m

sestavit, -ím, dok.

sestavovat, -uji, ned.

sestra, ž

zdravotbí sestra

sestrojit, -ím, dok.

sestřenice, ž

sešít, m

setkání, s

setkat se, -ám se, dok.

setkávat se, -ávám se, ned.

sever, m

Severka, ž

Severní Irsko, s

seznam, m

telefonní seznam

seznámit (se), -ím (se), dok.

seznamovat (se), -uji (se), ned.

седи

седи како на клинци

седи со здравје!

криво да седиме, право

да зборуваме

седуммина, седум

седне

изигра

слезе, собере се

симне

сече

секција, отделение, s

секретаријат

секретар

сектор

секунда

секвенција

секира

селекција

семе

полуфинале

сон

сензација

сензибилитет, m

серија

келнерка

салфетка, ž

состави

состаува, сочинува

сестра

медицинска сестра

конструира

братучеда и братучетка

тетратка, ž

средба, ž, состанок

сретне, наиде

среќава се (наидува)

север

Северница

Северна Ирска, ž

список

именик (телефонски)

запознае (се), информира

запознава (се), информира

sezona, ž
sféra, ž
 sféra zájmů
shledání, s
shledat (se), -ám (se), dok.
shledávat (se), -ávám (se), ned.
shoda, ž
shodný, příd.
shrnovat, -uji, ned.
shromáždění, s

Národní shromáždění

shromážděný, příd.
shromaždiště, s
shromáždit, -ím, dok.
shromažďovat, -uji, ned.
schéma, s
schizofrenie, ž
schod, m
schody, pomn.
schopný, příd.
 on není s to to udělat
schopnost, ž
 schopnost mluvit
schovat (se), -ám (se), dok.
schovávat (se), -ávám (se), ned.
schránka, ž
 poštovní schránka

schůze, ž
schválit, -ím, dok.
schvalovat, -uji, ned.
sibiřský, příd.
sice, přísl.
 udělej to, sice bude zle

 přišel sice pozdě, ale přece

 odjede zítra, a sice v šest
 hodin
sídlíště (městské), s
sídlo, s
signatura, ž
síla, ž

сезона
сфера
 сфера на интереси
средба, ž
сретне (се), виде се
среќава се, видува се
согласност, идентичност
идентичен, согласен
резимира
собрir, m, собрание, парла-
мент, m

Народно собрание

собран
собиралиште
собоере
собира
шема, ж, схема, ж
шизофренија, шизофренија
скапило, s, стапило, s
скала, ж
способен, надарен, кадар
 тој не е кадар за тоа
дарба, способност
 дарба за говорење
скрие (се)
крие (се)
кутија
 кутија за писма, пош-
 тенска кутија
состанок, собир, m
одобри, утврди
одобрува, утврдува
сибирски
впрочем, инаку, и тоа, но
 направи го, инаку ќе се
 лутат
 дојде впрочем касно, но
 ипак дојде
 ќе си оди утре, и тоа во
 шест часот
населба (градска)
седиште
сигнатура
сила, моќ

kupní síla
silou ničeho nedosáhneš

silou, násilím
sílit, -ím, ned.
silnice, ž
silný, příd.
Singapur, m
Singapuřan, m
sít', ž
sít'nice, ž (v oku)
situace, ž
sjednocený, příd.
sjednocovat, -uji, ned.

sjednotit, -ím, dok.
sjezd, m
skála, ž
zdráv jak býk
skelný, příd.
skepse, ž
skica, ž
sklad, m
úschovna
skládací, příd.
skládat (se), -ám se, ned.

skladatel, m
skladba, ž
sklánět se, -ím se, ned.
sklenice, ž
sklep, m
sklíčenost, ž
sklizeň, ž
sklizeň hroznů
sklo, s
sklon, m
skloněný, příd.
sklonit se, -ím se, dok.
skloňování, s
skočit, -ím, dok.
skon, m
skonat, -ám, dok.
Skopje, ž

куповна моќ
со сила убавина не би-
дува
со сила
јакне
пат, m, сообраќајница
силен, јак, моќен
Сингапур
Сингапурец
мрежа
мрежница
ситуација
соединет
соединува, обединува, изедна-
чува
соедини, изедначи, обедини
конгрес
карпа, скала
здрав како карпа
стаклен
скепса
скица, нацрт, m
склад, магацин
склад на станица, гардероба
составен
составува, компонира, со-
стои се
композитор
композиција, синтакса (грам.)
наведува се, клања се
чаша
визба, ж, подрум
депресија, угнетеност
жетва, берба
гроздобер
стакло
наклоност, тенденција, ж
навален, наклонет, наведен
склони се, наведе се
деклинација, ж
скокне
смрт, ж
умре
Скопје, s

skopský, příd.	скопски
skořápka, ž	љуска, лушпа
skripta, pomn.	скрипти, mn.
skromný, příd.	скромен
skulina, ž	напукнатина, пукнатина, треснатина
skumavka, ž	епрувета
skutečně, přísl.	навистина
skutečnost, ž	стварност, факт, m
skutek, m	дело, s, чин, факт, постапка, ž
skvělý, příd.	блескав, сјаен, одличен
skvit se, skvím se, ned.	блеска, сјае
skvrna, ž	дамка
slabika, ž	слог, m
slabost, ž	слабост, слабота
slabý, příd.	слаб
sladký, příd.	сладок
slalom, m	слалом
slaný, příd.	солен
slavík, m	славеј
slavista, m	славист
slavistika, ž	славистика
slavit, -ím, ned.	слави, прославува
slavnost, ž	свеченост, прослава
slavnostní, příd.	свечен, празничен
slavnostní přehlídka	дефиле, m
slavný, příd.	славен
slučna, ž	госпоѓица
sledovat - uji, ned.	следува, следи
slepec, m	слепец
slepice, ž	кокошка
jak mokrá slepice	како кокошка на дожд
hladové slepici o prosu se	гладна кокошка просо
zdává	сонува
slib, m	обеќање. s, ветувачка, ž
slíbit, -ím, dok.	обеќа, вети
slíbovat, -uji, ned.	обеќава, ветува
slina, ž	лига, плунка, плуканица
slintáček (dětský), m	лигавче, лигувче
slintavý, příd.	лигав
sliznice, ž	слузокожа, слузница
sloh, m	стил
sloj, m	слој
sloup, m	столб, дирек

sloužit, - ím, ned.
Slovák, m
Slovensko, s
slovenský, příd.
Slovinec, m
Slovinsko, s
slovinský, příd.
slovník, m
slovo, s
 prázdná slova
 jedním slovem
 hlásit se o slovo
složení, s
složený, příd.
složitý, příd.
sluha, m
sluch, m
slunce, s
sluneční, příd.
slupka, ž
služba, ž
 prokázat službu
 mít službu (v práci)
služební, příd.
slyšení, s
slyšet, - ím, ned.
slza, ž
smát se, směji se, ned.

smělost, ž
smělý, příd.
směna, ž
směr, m
 tím směrem, dále
směrnice, ž
směřovat (se), -uji (se), ned.
směs, ž
směšný, příd.
smět, smím, ned.
 smím říci
smíchat, (se), -ám (se), ned.
smířit (se), -ím (se), dok.
smlouva, ž
smlouvat, - ám, ned.

служи
Словак
Словакија и Словачка, ж
словачки
Словенец
Словенија, ж
словенечки
речник
збор, m
 празни зборови
 со еден збор
 бара збор
состав, m
составен
сложен
слуга, служител (v instituci)
слух
сонце
сончев
лушпа, љуспа
служба, услуга
 направи услуга
 дежури, има дежурство
службен
аудиенција, ж, слух, m
слуша
солза
смее се, насмејува се,
насмевнува се
смелост, храброст
смел, храбар
смена
насока, ж, правец
 натаму
директива
насочува (се)
смесица, мешаница
смешен
смее, може
 смеам ли да кажам ?
смеша (се)
смири (се)
пакт, m, договор, m, спогодба, ж
спогодува, договара

smluvený, příd.	договорен
smrt, ž	смрт
hrdinská smrt	јуначка смрт
zápatit se smrtí	се бори со смртта
smrtný, příd.	смртен
na smrtné posteli	на смртното легло
smrtný případ	смртен случај
smutek, m	жалост, тага, жал, m
smutný, příd.	тажен, нажален, жалосен
mysl, m	смисла, ž
snadný, příd.	лесен
snaha, ž	стремеж, тенденција
mít snahu	има добра воља
snášet, -ím, ned.	несе (јајца), издржува,
	изнесува
snátek, m	браќ
snazit se, -ím se, ned.	труди се, стреми се
sněm, m	собор, собрание, s, парла- мент, m
snést, snesu, dok.	издржи, изнесе, снесе, претрпи
sníh, m	снег
sněhový, příd.	снежен
sněhulák, m	снешко, m
snímat, -ám, ned.	снима, фотографира
sníst, sním, dok.	симнува
snít, -sním, ned.	изеде
snít věčný sen	сонува
snížit (se), -ím (se), dok.	мртвов е
snížovat (se), -uji se, ned.	намали (се)
snoubenec, m	намалува (се)
snoubenka, ž	вереник
snubní, příd.	вереница
snubní prsten	венчан
sobě, zájm.	венчан прстен
sobota, ž	себеси, си
sobotní, příd.	сабота
socialismus, m	саботен
socialistický, příd.	социјализам
sociální, příd.	социјалистички
sodovka, ž	социјален
socha, ž	кисела вода, сода
sok, m	скулптура
	ривал, соперник

solidarita, ž
solidní, příd.
solista, m
solit, -ím, ned.
solo, s
solventnost, ž
Somálec, m
Somálsko, s
sotva, sotvaže, přisl.
souběžný, příd.
souboj, m
soubor, m

soubor jevů
soubor domů
současník, m
současnost, ž

současný, příd.

součást, ž

součet, m
soud, m
odvolací soud
podle mého soudu

soudce, m
soudcovský, příd.
soudit (se), -ím (se), ned.
soudní, příd.
soudní jednání
soudní proces
soudní věc
soudní síň, ž
soudruh, m
soudružka, ž
soudružství, s
souhlasný, příd.
souhlasit, -ím, ned.
souhrnný, příd.
soukromí, s
soukromý, příd.
soulož, ž

солидарност
солиден
солист
насолува, соли
соло
ликвидност
Сомалиец, Сомалец
Сомалија, ž
одвај, тукушто
паралелен
дуел
хор, уметничко друштво, s
комплекс, ансамбл
комплекс од појави
комплекс од куќи
современик
современост, истовременост
сегашност
современ, едновремен, сега-
шен
составка, составен дел
состојка, ингредиенција
сума, ž
суд, мислење, s,
апелационен суд
според мене, по мое
мислење
судија
судиски
суди (се)
судски
рочиште
спор
дело
судилиште, s, судница, ž
другар
другарка
другарство
согласен
согласува се
целокупен, општ
приватен живот
приватен
полов однос

souložit, -ím, ned.
сoумѣрнѣй, пѣид.

soumrak, m

soupeř, m

soupis, m

soused, m

sousední, пѣид.

sousedský, пѣид.

soustava, ž

sousto, s

soustrast, ž

soustředění, s

soustředit (se), -ím (se), dok.

soustřed'ovat (se), -uji (se), ned.

soutěž, ž

soutěžít, -ím, ned.

souvislost, ž

jakou to má s tím souvislost?

v souvislosti s...

souvztažný, пѣид.

soužení, s

soužit se, -ím se, ned.

soužití, s

sovětský, пѣид.

spáchat, -ám, dok.

spáleniště, s

spánek, m

mluvit ze spánku

spása, ž

spasit (se), -ím (se), dok.

spát, -spím, ned.

spatřit, -ím, dok.

specialista, m

speciální, пѣид.

specifický, пѣид.

specifikum, s

spěchat, -ám, ned.

spěšný, пѣид.

spisovatel, m

spisovný, пѣид.

полово општува

симетричен, сразмерен, про-

порционален

квечерина, ž, самрак

соперник, ривал

список

сосед, комшија

соседен

соседски, комшиски

систем, m

залак, кашеј

сочувство, s

концентрација, ž, сосре-

доточение, s

концентрира (се), сосре-

доточи се

концентрира (се), сосре-

доточува се

натпревар, m

натпреварува се

контекст, врска

каква врска има со тоа ?

во врска со...

соодносен, корелативен

мака, ž

мачи се

сожителство, коегзистенција, ž

советски

изврши, направи

пепелиште

сон, слепоочница, ž (na hlavě)

зборува на сон

спас, m

спаси (се)

спиe

виде, согледа

специјалист, стручњак

посебен, специјален

специфичен

посебност, ž

ита, брза

итен, брз

писател, книжевник

книжевен, литературен

spisovný jazyk

spjatý, příd.
 splav, m
 splnit, -ím, dok.
 splodit, -ím, dok.
 spodní, příd.
 spoj, m
 autobusový spoj
 spojenec, m
 spojenecký, příd.
 spojení, s
 přímé spojení
 krátké spojení
 spojený, příd.
 spojovat, -uji, ned.
 spokojený, příd.
 spokojit (se), -jím (se), dok.
 spokojovat se, -uji se, ned.
 společenský, příd.
 společenství, s
 společně, přísł.
 společník, m
 společnost, ž

 společný, příd.
 spolek, m
 spolu, přísł.
 spolubojovník, m
 spolubydlicí, m
 spoluhráč, m
 spolupráce, ž
 spolupracovat, -uji, ned.
 spolupracovnice, ž
 spolupracovník, m
 spontánní, příd.
 spor, m
 sport, m
 sportovec, m
 sportovní, příd.
 sportovní bunda
 spořít, -ím, ned.
 spořitelna, ž
 potřeba, ž

книжевен, литературен
 јазик

поврзан, врзан
 јаз
 исполни, изврши, реализира
 роди, плоди
 долен
 врска, ж, spoj
 автобуска врска
 сојузник
 сојузнички, сојузен
 врска, ж, контакт, m, spoj, m
 директна врска
 краток spoj, m
 поврзан, соединет
 поврзува, соединува
 доволен
 задоволи (се)
 задоволува се
 општествен
 заедница, ж, општност, ж
 заедно, наедно
 ортак, соговорник
 општество, содруштво, ком-
 панија, ж
 заеднички, општ
 здружение, s, сојуз
 заедно
 соборец
 состанар
 соиграч
 соработка
 соработува
 соработничка
 соработник
 спонтан
 спор (soudní), процес
 спорт
 спортист
 спорски
 виндјакна
 штеди
 штедилница
 потрошувачка

správa, ž
správce, m
spravedlivý, příd.
spravedlnost, ž
správný, příd.
spravovat, -uji, ned.
sprcha, ž
sprchovat (se), -uji (se), ned.
spustit, -ím, dok.
srážet (se), -ím (se), ned.
srážka, ž
Srb, m
srbocharvátský, příd.
Srbsko, s
srbský, příd.
srdce, s
 na lačno
 s radostí
srdečnice, ž
srovnat, -ám, dok.
srovnávat, -ávám, ned.

srpen, m
sršeň, m
stabilizovat, -uji, ned.
stadium, s
stahovat, -uji, ned.
stáj, ž
stálý, příd.

stan, m
standard, m
stání, s
stanice, ž
stanovisko, s
stanovit, -ím, dok.
stanovovat, -uji, ned.
starat se, -ám se, ned.
staroba, ž
starosta, m
 starosta města
starožitnost, ž
start, m
startovat, -uji, ned.

управа
управник
праведен
праведност, правда
исправен, правилен
управува
туш, m
тушира (се)
спушти
соборува, судрува се
судир, m, врнеж, m
Србин
српскохрватски
Србија, ж
српски
срце
 на гладно срце
 со драго срце
аорта
спореди, израмни, изедначи
споредува, израмнува, изед-
начува
август
стршен
стабилизира
стадиум, m
стега
штала
перманентен, постојан
стабилен
шатор
стандард
стојање, рочиште (u soudu)
станица
становиште, став, m
определи, одреди
определува, одредува
туди се, грижи се
старост
кмет
 градоначалник
старина
старт
стартува

starý, příd.
stáří, s
stát (se), stojím, ned.
kolik to stojí ?
mít něco před sebou
stát v čele
stát, m
statečný, příd.
statistika, ž
státní, příd.
státnost, ž
status, m
statut, m
stav, m
stávat se, -ává se, ned.
stavba, ž
stavební, příd.
stavět (se), -ím (se), ned.
stavět se proti
stávka, ž
stávkovat, -uji, ned.
stávkový, příd.
stáž, ž
stěhovat se, -uji se, ned.
stěhovavý, příd.
stěhovavý pták
stejnomený, příd.
stejnokroj, m
stejnorodý, příd.
stejnost, ž
stejný, příd.
stereotypní, příd.
stesk, m
stezka, ž
stín, m
stipendium, s
stížnost, ž
stmívat se, - vá se, ned.

sto, čísl.
stolář, m
století, s
stopa, ž
stopovat, - uji, ned.

стар
старост, ž, возраст, ž
стои, случи се, станува
колку струва ?
претстои
предводи
држава
храбар, смел
статистика
државен
државност
статус
статут
состојба, ж, положба, ж
случува се, станува
градба, зграда
градежен
гради, се однесува против
спротивставува се
штрајк, m
штрајкува
штрајкувачки
стажа
населува се, преселува се
прелетен
селица, ж
истоимен
униформа, ж
еднороден, хомоген
еднаквост, еднородност
ист, еднаков
стереотипен
тага, ж
патека
сенка, ж
стипендија, ж
поплака, жалба
мрачи се (jen 3.os. sg.)
темнее
сто, стотина
столар, дрводелец
век, m, столетие
трага
стопира

strádat, -ám, ned.
strach, m
strachovat se, -uji se, ned.
strana, ž
stranický, příd.
stránka, ž
strašit, -ím, ned.
strašný, příd.
strategický, příd.
strava, ž
stravovat se, -uji se, ned.
stráž, ž
strážce, m
strážník, m
strkat (se), -ám (se), ned.
strniště, s
strofa, ž
stroj, m
 psací stroj
strojní, příd.
 strojní inženýr
 strojní (strojový) olej
strojvedoucí, m
strom, m
stručně, přísl.
struktura, ž
strýček (otcův bratr), m
středa, ž
středisko, s
střednědobý, příd.
střední, příd.
 střední obránce
 střední útočník
středoškolák, m
středoškolský, příd.
střecha, ž
střela, ž
 střel ho!, zastřel ho!
střelka, ž
střet, m
střetávat se, -ávám se, ned.

střeva, mn.
střídavý, příd.

пати, страда
страв
страхува се, плаши се
партија, странка, страна
партиски
страница
плаши
страшен, ужасен
стратегиски
исхрана, храна
јаде
стража
чувар, стражар
стражар
турка (се)
стрниште
строфа
машина, ж
 машина за пишување
машински
 машински инженер
 машинско масло
машинист, машиноводач
дрво, mn. čís. дрвја
накуси, накратко
структура
чичко
среда
центар, m, средиште
среднорочен
среден
 центархалф
 центарфор
средношколец
средношколски
стреа, покрив, m
курушум, m, стрела
 удри му еден курушум!
стрелка
судир
судрува се, среќава се,
наидува на...
црева, mn., утроба, ж
наизменичен

stříhat, -ám, ned.
střílet, -ím, ned.
student, m
studentý, příd.
studie, ž
studovat - uji, ned.

stuha, ž
stůl, m
 sklízet ze stolu
 prostírat na stůl
 psací stůl
stupeň, m
stupínek, m
styk, m
styl, m
stylový, příd.
subjekt, m
subjektivní, příd.
substance, ž
subverzní, příd.
sufix, m
sugerovat, -uji, ned.
sůl, ž
 kuchyňská sůl
summit, m
sundat, -ám, dok.
sundávat, -ávám, ned.
sušárna, ž
suverenita, ž
suverénní, příd.
svalit se, -ím se, dok.
svalnatý, příd.
svalovat se, -uji se, ned.
svářeč, m
sváteční, příd.
svátek, m
svatý, příd.
svaz, m
svázat, -žu, dok.
 svázat rukama nohama
svazek, m
 svazek klíčů
svazovat (se), -uji (se), ned.

крои, стриже, сече
стрела
студент
студен, ладен
студија
студира, школува се, изучува,
проучува
лента, панделка
маса, ж, трпеза, ж
 ја собира масата
 клава на масата
 маса за пишување
степен
скала, ж, стапало, s
врска, ж, контакт
стил
стилски
субјект
субјективен
супстанција
супверзивен
наставка, ж, суфикс
сугерира
сол
 готварска сол
самит
симне
симнува
сушална
суверенитет, m
суверен
струполи се
мускулест, мускулозен
струполува се
заварувач
свечен, празничен
празник
свет, светец
сојуз
врзе
 врзе со раце и со носе
том, книга, ж, низа, ж, сојуз
 низа клучеви
поврзува (се)

svazový, příd.	сојузен
svědčit, -ím, ned.	сведочи
svědectví, s	сведоштво
svědek, m	сведок
svědomí, s	совест, ž
svědomitý, příd.	совесен
svérázný, příd.	своевиден
svěřit, -ím, dok.	довери
svěřovat, -uji, ned.	доверува
svět, m	свет
širý svět	бел свет
být k světu	изгледа добро
světadíl, m	континент
světlo, s	светло, светлина, ž, виде- лина, ž
Sýrie, ž	Сирија
Syřan, m	Сириец
denní světlo	дневна светлина
rožhnout světlo	запали светло
světluška, ž	светулка
světlý, příd.	светол, јасен
světový, příd.	светски
svévolný, příd.	произволен, самоволен
svěží, příd.	свеж
svěží vzduch	свеж воздух
svěží síly	свежи сили
svícen, m	свешник, свекник, свекарник
svičkař, m	свекар, свештар
svit, m	зора, ž,
od úsvitu so soumraku	од зора до самрак
svítání, s	зора, ž, мугра, ž
svítat, -á, neos. ned.	зазорува (се)
svítit, -ím, ned.	свети
svléci, svléct, svléknout (se), -ču (se), -knu (se), dok.	соблече (се)
svlékat (se), -ám (se), ned.	соблекува (се)
svoboda, ž	слобода
svobodný, příd.	слободен
svolat, -ám, dok.	свикне
svolávat, -ávám, ned.	свикнува
svorný, příd.	еднодушен, единствен
svrab, m	краста, ž
svrhnout, -nu, dok.	собори
svrhovat, -uji, ned.	соборува

svůj (svá, svoje, ž, své, své, s)
sýček, m
sýkorka, ž
symbol, m
symetrický, příd.
symfonický, příd.
sympatický, příd.
sympatie, ž
sympozium, s
syn, m
syndikát, m
synovec, m (bratrův syn)
(sestřin syn)
syntéza, ž
sýpka, ž
sypký, příd.
sýr, m
syrový, příd.
systém, m
syty, příd.

Š

šachista, m
šachta, ž
šalvěj, ž
šampion, m
šampionát, m
šampionka, ž
šance, ž
šarlatán, m
šáteček, m
šátek, m
šaty, pomn.
šéf, m
šero, s

šest, čísl.
šestnáct, čísl.
šetřit (se), -ím (se)
šetřit peníze
šetřit si zdraví
šíje, ž
šíkmo, přísl.

свој
кукумјавка, ж
сеница
симбол
симетричен
симфоничен
сумпатичен
симпатија
симпозиум, m
син
синдикат
внук од брат
внук од сестра
синтеза
амбар, m
растресит
сирење, s
суров
систем
сит

шахист
рудник, m
жалфија
првак, шампион
првенство, s
првенка
шанса, изглед, m
шарлатан
марамче, s, шамиче, s
марама, ж, шамија, ж
алишта, ромн.
шеф, началник
квечерина, ж, самрак, m,
мугра, зора, ж
шест
шеснаесет
штеди, чува се
штеди пари
си го чува здравјето
врат, m, шија, тил, m
откосо

šikmý, příd.	кос, крив
šikovný, příd.	умешен, вешт
šíp, m	стрела, ž, трн
šípek, m	шип, шипинка, шипка, ž
široký, příd.	широк
širit, -ím, ned.	распространува, шири
šiška, ž	шипарка
škoda, ž	штета
škodit, -ím, ned.	штети
to škodí zdraví	тоа му штети на здравјето
škola, ž	школа, училиште, s
školka, ž	детска градинка, расадник
školní, příd.	школски, училиштен
školství, s	школство
škorpion, m	скорпија, ž
škrabat, -bu, ned.	гребе
škrtit, -ím, ned.	гуши, дави
škubat, -bu, ned.	кубе
škubat si vlasy	си кубе коса
šok, m	шок
šovinismus, m	шовинизам
Španěl, m	Шпањолец и Шпанец
Španělsko, s	Шпанија, ž
španělský, příd.	шпански
špatný, příd.	недобар, лош, долен
špičkový, příd.	врвен
špion, m	шпион
špionáž, ž	шпионажа
štáb, m	штаб
šťastný, příd.	срекен
šťáva, ž	сок, m
štkat, -ám, ned.	лае
štkot, m	лаеж
štěstí, s	срека, ž
mnoho štěstí	многу срека, со лесно
šváb, m	лебарка, ž
švagr (manželův bratr), m	девер, m
(manželčin bratr)	шура, m
(sestřin manžel)	зет, m
(muž manželčiny sestry)	бацанак, m
švagrová (manželová sestra), ž	золва, ž
(manželčina sestra)	свеска, ž
(manželky bratrů)	јатрви (sg. јатрва, ž)
(bratrova manželka)	снаа, ž

Švéd, m
Švédsko, s
švédský, příd.
Švýcar, m
Švýcarsko, s

T

tabák, m
tabákový, příd.
tábor, m
 koncentrační tábor
 pionýrský tábor
táborový, příd.
 táborový oheň
tabule, ž
tabulka, ž
Tádžik, m
Tádžikistán, m
tah, m
tahas (se), -ám (se), ned.
táhnout, -nu, ned.

tajemník, m
tajemství, n
tajfun, m
tajný, příd.
 tajný agent
 tajný vchod
tak, přísl.
 jak jsi mi řekl, tak jsem udě-
 lal
 tak to bylo a tak to zůstalo
 tak že...
 on i tak je připraven
 tak i tak
 ano, tak je to
 atd. = a tak dále
tak tak (i taktak), přísl.
tak tolik
tak velký, příd.
také, přísl.
takhle, přísl.
takový, zájm.
taktika, ž

Швеѓанец
Шведска
шведски
Швајцарец
Швајцарија, ж

тутун
тутунски
логор
 концентрационен логор
 пионерски логор
логорски
 логорски оган
табла
табела, таблица
Таџикистанец
Таџикистан
потег
тегли (се), трга (се)
трга, извлекува (се), влече
секретар
тајна, ж, тајност, ж
тајфун
таен
 таен агент
 таен влез
така, онака
 како што ми рече, така
 направив
 така беше и така остана
 така што
 тој и така е спремен
 и така и вака
 да, така е
 итн. = и така натаму
одвај
олку
толкав
исто
вака, онака
таков, ваков
тактика

takto, viz takhle	таканаречен (т.нар.)
takzvaný (tzv.), příd.	дарба, ž, талант
talent, m	надарен, талентиран
talentovaný, příd.	чинија, ž
taliř, m	таму
tam, přisl.	оној
tamhleten, zájm.	пак таму, на исто место
tamtěž, zájm. přisl.	игра, танцува, игра оро
tancovat, -uji, ned.	игра, танц
tanec, m	танчарка, играчица, игроорка
tanečnice, ž	играч, танчар, игроорец
tanečník, m	тапет, m
tapeta, ž	торба, чанга
taška, ž	оваа, таа
tato, zájm.	такса
taxa, ž	поход, m
tažení, s	тече
téci, téct, teču, ned.	точка
tečka, ž	тогаш
tehdy, přisl.	технички
technický, příd.	техника
technika, ž	технологија
technologie, ž	течен
tekutý, příd.	телешко (месо)
telecí, příd.	телефон
telefon, m	телефонски
telefonní, příd.	телефонски именик
telefonní seznam	телеграма
telegram, m	тело
těleso, s	небеско тело
nebeské těleso	телевизија
televize, ž	телевизиски
televizní, příd.	екран (мал екран)
televizní obrazovka	телевизор
televizor, m	тело
tělo, s	делови на телото
části těla	има убаво тело
mít pěkné tělo	гимнастичка сала
telocvična, ž	физичка култура
tělovýchova, ž	тема, ž
téma, s	тематски
tematický, příd.	речиси, скоро
téměř, přisl.	темнее
temnět, -ím, ned.	

obloha začíná temnět
mám tmu před očima
temno, s, temnota, ž
temný, příd.
tempo, s
ten, zájm.
tendence, ž
tendenční, příd.
tenis, m
tenisový, příd.
tenista, m
tenistka, ž
tenký, příd.
tento, zájm.
tentokrát, přísl.
teoretický, příd.
teorie, ž
tep, m
teplo, s
teplota, ž
teplý, příd.
teprve, přísl.
terapeutický, příd.
terč, m
terén, m
terénní, příd.
teritoriální, příd.
teritorium, s
termín, m
teror, m
terorismus, m
tesař, m
tesknota, ž
teskný, příd.
těsný, příd.
těsné styky
ocitl se v úzkých
test, m
testovaný, příd.
těžit (se), -ím (se), ned.
text, m
textilní, příd.
textilní dělník
textilní závod

небото започна да темнее
ми се темнее пред очите
темнина, темница, ж, мрак, m
темничав, мрачен, темен
темпо
тој
тенденција
тенденциозен
тенис
тениски
тенисер
тенисерка
танок, тенок, суптилен
овој
овојпат
теоретски
теорија
пулс
топлина, ж
температура
топол
допрва
терапевтски
нишан, цел, ж
терен
теренски
територијален
територија, ж
рок, термин
терор
тероризам
дрводелец
тага
тажен
тесен
тесни врски
тој се најде во тесно
тест
тестиран
радува (се), теши (се)
текст
техтилен
текстилец
текстилка

teze, ž
těž, přísl.
těžký, příd.
tchán, m
tchyně, ž
ticho, s
tichý, příd.
tisíc, m
tisíce, mn.
dva tisíce
tisk, m
tisknout (si), -nu (si), ned.
tisknout si ruce (s někým)
tiše, přísl.
titul, m
titulní, příd.
tkalcovna, ž
tkalcovská dílna, ž
tkalcovský stav
tkát, tkám, ned.
tlačit (se), -ím (se), ned.
tlak, m
krevní tlak
tlouci, tlouct, -tluču., ned.
tloustnout, -nu, ned.
tlustý, příd.
tma, ž

od tmy do tmy
tma jak v ranci, v pytli

náhle, nečekaně
jdi mi z očí !
tmavý, příd.
točit (se), -ím (se), ned.
cesta se točila
točí se mi hlava
tok (průtok), m
horní tok řeky
tolik, přísl.
ton, m
tonout, -nu, ned.
tonový, příd.
totální, příd.

теза
исто, исто така
тежок
тест, свекор
тешта, ž, свекрва, ž
тишина, ž, спокој, m
тивок, спокоен, мирен
иљада, ž
иљадници
две иљади
печат
печати
ракува се
тивко, полека
наслов, титула
насловен
ткајачница, ž
ткајачница, ž
разбој, m
ткае
притиска, турка (се)
притисок
крвен притисок
удира, чука
дебели се, пополнува
дебел, полн
темнина, темница, мрак, m
невиделица
од мрак до мрак
мрак како во рог,
мрак како во вреќа
од невиделица
невиделица да фатиш !
темен, црн
врти (се)
патот се вртеше
ми се врти главата
тек, поток
горниот тек на реката
толку
тон
тоне, дави се
тонски
тотален

totožnost, ž	идентитет, m
touha, ž	копнеж, m
továrna, ž	фабрика
tradice, ž	традиција
tradicionalismus, m	традиционализам
tradiční, příd.	традиционален
tragédie, ž	трагедија
tragický, příd.	трагичен
traktor, m	трактор
traktorista, m	тракторист
trám, m	грета, ž
transformace, ž	трансформација
transport, m	транспорт
trápení, s	мака, ž, тегоба, ž
mám trápení	ме мачи нешто
velká trápení	судни маки
trápit se, -ím se, ned.	мачи се, напатува
trat', ž	пруга
železniční trat'	железничка пруга
tráva, ž	трева
travnatý, příd.	тревен
trefa, ž	погодок, m
trefit (se), -ím (se), dok.	погоди
trend, m	тренд
trenér, m	тренер
trénink, m	тренинг
trénovat, -uji, ned.	тренира
trest, m	казна, ž
trest smrti	смртна казна
trestat, -ám, ned.	казнува
trestní, příd.	кривичен
trestní zákoník	кривичен законик
trh, m	пазар
tribuna, ž	трибина
trik, m	трик
tirkotáž, ž	трикотажа
trilion, m	трилион
triumf, m	триумф
trn, m	трн
trochu, přisl.	малку, малу
trojka, ž	тројка
trouba, ž	рерна (електрична), труба
troubit, -ím, ned.	труби
trpělivost, ž	стрпливост

trpělivý, příd.
trpět, -ím, ned.
truhla, ž (rakev)
trůn, m
trus, m
trvalý, příd.
trvat, -ám, ned.
trýzeň, ž
třásti (se), -třesu (se), ned.
třebaže, přísł.
třetí, čísl.
třetina, ž
tři, čísl.
třicet, čísl.
třída, ž

třídít, -ím, ned.
třídni, příd.
třídni učitel
třikrát, čísl.
třit, -tři, ned.
tučnost, ž
tučný, příd.
mastné anekdoty, vtipy
mastná barva
tuk, m
tulipán, m
tuna, ž
tunel, m
Tunisan, m
Tunisko, s
Turecko, s
turecký, příd.
Turek, m
turismus, m
turista, m
turistický, příd.
turistika, ž
Turkmen, m
Turkmenistán, m
turnaj, m
turné, s
tvar, m
tvář, ž

стрплив
пати, страда, сноси, трпи
сандак, m, мртвечки сандак
престол
лајно, s
постојан, траен
настојува, инсистира, трае
мака
тресе (се), трепери
иако, макар (и) да, макар што
трет
третина
три, тројца
триесет
клас (во училиштето), класа
(социјална), училиница
сортира, дели
класен
класен раководител
трипати
трие
маснотија
мрсен
мрсни приказни
мрсна боја
маст, ж
лале, s
тон, m
тунел
Тунисанец
Тунис, m
Турција, ж
турски
Турчин
туризам
турист
туристички
туризам
Туркменистанец
Туркменистан
турнир
турнеја, ж
форма, ж, облик, m
лик, лице, s

tvor, m
tvorba, ž
tvořit, -ím, ned.

tvrdit, -ím, ned.
tvrdý, příd.
tvrdá hlava, ruka
tvrdý spánek

tvůrce, m
tvůrčí, příd.
ty, zájm.

týden, m
tento týden
každý týden
minulý týden
jednou týdně
týdně

týdeník, m
týdenní, příd.
týkat se, - á se, -če se, ned.

týl, m
tým, m
typ, m
typický, příd.
týž, tentýž, záj.

U

u předl. s 2. p., zřídka s 6.p.
stát u okna
žít u rodičů
u nás hodně vydělává
kapsa u kalhot
sloužit u vojska
zaklepat u sousedových dveří

být celé večery u televizoru

uběhnout, -nu, dok.
ubezpečit, -ím, dok.
ubezpečovat, -uji, ned.
ubíhat, -ám, ned.
ublížít, -ím, ned.

существо, s, створ
творештво, s
создава, твори, гради
образува, прави, сочи-
нува

тврди
цврст, тврд
тврда глава, рака
тврд сон

творец
творечки, креативен
ти

недела, седмица, ž
оваа недела, неделава
секоја недела
минатата недела
еднаш неделно
неделно

неделник
неделен, седмичен
однесува се

тил
тим
тип
типичен
ист

покрај, при, крај, во, на
стои покрај прозорецот
живее при родителите
кај нас многу заработува
цеб во панталоните
служи во војска
чукне на вратата на со-
седот
е многу вечери пред теле-
визорот

измине
увери, убеди
уверува, убедува
изминува
навреди, наштети

ubližovat, -uji, ned.
ubohý, příd.
ubrat, -uberu, dok.
ubrat rychlost
ubrousek, m
mluvit bez ubrousku
ubrus, m
ubytování, s
ubytovat (se), -uji (se), dok.
ubytovávat, -ávám, ned.
ubytovna, ž
ucelený, příd.
úcta, ž
s úctou
uctivý, příd.
účast, ž
účastník, m
účastnit se, -ím se, ned.
učebna, ž
učební, příd.
učební osnovy
učebnice, ž
účel, m
účes, m
účet, m
běžný účet (u banky)
pracovat na svůj účet
máme vyrovnané účty
máme ještě staré účty
účetnictví, s
účinek, m
učinit, -ím, dok.
učit, -ím, ned.
učit se, -ím se, ned.
učil jsem tvé děti

studuji na doktora
dnes nemáme vyučování
učitel, m
učitelka, ž
účtárna, ž
údaj, m
údajně, přísł.
údajný, příd.

навредува, наштетува
сиромав, беден, клет
смали, одзде
смали скорост
салфетка, ž
говори отворено
чаршаф
сместување
смести (се), настани (се)
сместува (се), настанува (се)
нокевалиште, s
целосен
почит, чест, респект, m
со почит
учтив, љубезен
учество, s, удел, m
учесник
учествува
училница
учебен
учебен програм
учебник, m
цел, ž
фризура, ž
сметка, ž
тековна сметка
работи за своја сметка
сметките ни се чисти
имаме уште стари сметки
сметководство
дејство, s
стори, направи
обучува, предава, учи
учи
јас сум ги учил твоите
деца
учам за доктор
денеска не учиме
наставник, учител
учителка, наставничка
сметководство, s
податок, информација, ž
божем, наводно
наводен

událost, ž
 udání, s
 udat, udám, dok.
 udavač, m
 udávat, -ávám, ned.
 úděl, m

 udělat, -ám, dok.
 udělit, -ím, dok.
 udělovat, -uji, ned.
 úder, m
 udeřit (se), -ím (se), dok.
 údolí, s
 uhádnout, uhodnout, -nu, dok.
 uhájit, -jím, dok.
 uhasit, -ím, dok.
 Uher, m
 Uhersko, s, Uhry, pomn.
 uhlí, s
 kamenné uhlí
 dřevěné uhlí
 uhostit, -ím, dok.
 uhrančivý, příd.
 uhrančivé oči
 uhranout, -nu, dok.
 uchazeč, m
 uchazečka, ž
 ucházet se, -ím se, ned.
 ucházet se o děvče
 ucho (mn. čís. uši), s
 slyšet to na vlastní uši
 hučí mi v uších
 oslí uši
 našpicovat uši
 ucho jehly
 uchovat, -vám, dok.
 uchvacovat, -uji, ned.
 uchvátit, -ím, dok.
 úchylka, ž
 úchylný, příd.

 ujasnit (si), -ím (si), dok.
 ujasňovat (si), -uji (si), ned.
 ukázat (se), -žu (se), dok.

настан
 пријава, ž
 пријави, искодоши
 кодош
 кодоши
 судба, ž, судбина, ž,
 удел, m
 стори, направи
 додели
 доделува
 удар
 удри (се)
 долина, ž
 погоди
 одбрани
 угасне, загасне
 Унгарец
 Унгарија, ž
 јаглен, m
 камен јаглен
 дрвен јаглен
 послужи, гости
 урочлив
 урочливи очи
 урочи (се)
 претендент, кандидат
 кандидатка, претендентка
 претендира, бара
 бара, моли девојка
 уво
 со свои уши го чув тоа
 ми бучи во ушите
 магарешки уши
 начули, наостри уши
 иглени уши
 сочува, запази
 преземам, присвојувам
 презеде, присвои
 отстапка, девијација
 девијантен, отстапен, ненор-
 мален, дефектен
 објасни
 објаснува
 јави (се), покаже (се), укаже

ukazováček, m
ukazovat (se), -uji (se), ned.

ukazatel, m
uklidit, -ím, dok.
uklidnit (se), -ím (se), dok.
uklidňovat (se), -uji (se), ned.
uklízet, -ím, ned.

úkol, m
ukolébavka, ž
ukončit, -ím, dok.

ukončit studia
Ukrajina, ž
Ukrajinec, m
ukrajinský, příd.
ukrýt, -ukryji, dok.
ukrývat, -ám, ned.

úl, m
ulehčit, -ím, dok.
ulehčovat, -uji, ned.

ulice, ž
úloha, ž

um, m
ztratil rozum
přišel k rozumu
na tolik mu stačí rozum

není normální, nemá to v pořádku

máš rozum ?
jednej rozumně
porad' se s ní

umělec, m
umělecký, příd.
umění, s
výtvarné umění
úměrný, příd.

umět, umím, ned.
umíněný, příd.
umínit si, -ím si, dok.
umiňovat si, -uji si, ned.
umírat, -ám, ned.

посочи
кажипрст
појавува се, покажува се,
укажува, посочува
показател
уреди, среди
смири (се)
смирува (се)
уредува, реди
задача, ж, акорд, налог
успивна песна
заврши, сврши
дипломира

Украина
Украинец
украински
сокрие
сокривам
улиште, s
олесни
олеснува
улица
улога, удел, m, задача
ум, разум
си го загуби умот
му дојде умот
толку му сече (му фаќа)
умот
не е токму со умот

имаш ли ум во главата?
бери ум
барај од неа ум

уметник
уметнички
уметност, ж
ликовна уметност
сразмерен, пропорционален
односен

умее
упорен
науми, реши се
наумува, решава се
умира, измира

umírám hlady
umístit (se), -ím (se), dok.

umíst'ovat (se), -uji (se), ned.

umný, příd.

úmorný, příd.

úmorná práce

umožnit, -ím, dok.

umožňovat, -uji, ned.

umřít, -řu, dok.

úmysl, m

skrytý úmysl

umyvadlo, s

únava, ž

unavený, příd.

unavit (se), -ím (se), dok.

unavovat (se), -uji (se), ned.

unést, -esu, dok.

unie, ž

uniforma, ž

únik, m

unikat, -ám, ned.

uniknout, -nu, dok.

univerzální, příd.

univerzita, ž

univerzitní, příd.

únor, m

upadat, -ám, ned.

upadnout, -nu, dok.

upevnit (se), -ím (se), dok.

upevňovat, -uji, ned.

úplatek, m

brát úplatky

úplně, přísł.

úplně souhlasím

úplný, příd.

uplynout, -nu, dok.

uplývat, -vám, ned.

upomenout, -nu, dok.

upomínat, -ám, ned.

умирам за јадење

смести, намести, освои

пласира се, постави се

сместува, наместува, осво-

јува, пласира се, поставува се

умен, умешен

уморен

уморна работа

овозвозможи

овозможува

умре

намера, ž

задна намера

мијалник, m

умор, замор, m

изморен, уморен, заморен

умори (се), замори (се)

измори (се)

уморува (се), заморува (се)

изморува (се)

однесе, грабне, киднапира

унија

униформа

бегство, s

бега

избегне, побегне

универзален

универзитет, m

универзитетски

февруари

пропаѓа, паѓа

пропадне, падне, струполи се

зајакне, закрепи се, закрепи се

јакне, закрепува, закрепува

мито, s

зема мито

потполно, сосем, докрај

наполно

сум наполно согласен

потполн, комплетен

одмине

одминува

потсети, спомене

потсетува, споменува

upomínka, ž.
upozornění, s
upozornit, -ím, dok.

upozorňovat, -uji, ned.

úprava, ž
úprava knihy
upravený, příd.
upravit, -ím, dok.
upravovat, -uji, ned.
uprchlík, m
uprchnout, -nu, dok.
uprostřed, přisl.

uprostřed vesnice
upřesnit, -ím, dok.
upřesňovat, -uji, ned.
upřímnost, ž
upřímný, příd.
úraz, m
urazit (se), -ím (se), dok.
urážet (se), -ím (se), ned.
urážka, ž
urážlivý, příd.
urbanistický, příd.
urbanní, příd.
určení, s
určit, -ím, dok.
určitě, přisl.
určitý, příd.
určovat, -uji, ned.

úroda, ž
urodit (se), -ím (se), dok.
úroveň, ž
úřad, m

úřední, příd.
usadit (se), -ím (se), dok.
usazenina, ž
kávová usazenina
uschňopnit, -ím, dok.
uschňopňovat, -uji, ned.

опомена, спомен
опомена, ž
обрати внимание, навести
опомене
обраќа внимание, навестува,
опоменува
средување, s, корекција, ž
опрема на книгата
уреден, среден
оформи, среди, опреми
оформува, средува, реди
бегалец
избега
сред, во центарот, посред
насред
насред село
уточни, прецизира
уточнува, прецизира
искреност, отвореност
искрен, отворен
повреда, ž
навреди (се)
навредува (се)
навреда
навредлив
урбанистички
урбан
намена, ž, одредба, ž
определи, одреди
сигурно, бездруго
извесен, одреден
одредува, определува, наме-
нува, назначува
реколта, ž
роди (се)
ниво, s, висина, ž
установа, уред, канцела-
рија, ž
официјален
насели се, наталожи се
талог, m
талог на кафе
оспособи
оспособува

úsek, m
úschovna, ž
úsilí, s
usilovat, -uji, ned.
úskočný, příd.
úskok, m
uskutečnit, -ím, dok.
uskutečňovat, -uji, ned.

úslolí, s
uslyšet (se), -ím (se), dok.
usměrnit, -ím, dok.
usmát se, usměji se, dok.
usměřňovat, -uji, ned.
úsměv, m
usmívat se, -ěji se, ned.
usmyslit si, usmyslet si, -ím si, dok.
usínat, -ám, ned.
usnadnit, -ím, dok.
usnadňovat, -uji, ned.
usnout, -nu, dok.
úspěch, m
úspěšný, příd.
uspořádaný, příd.
uspořádat, -ám, dok.

ústa, pomn.
poslouchat s otevřenými ústy
nemít chuť

to není pro tebe

mléko mu teče po bradě
zacpal mu ústa
ustání, s
pracovat bez ustání
ustat, -nu, dok.
ústav, m
ústava, ž
ustavit, -ím, dok.
ústavní, příd.
ustavovat, -uji, ned.

дел, сектор, отсек
гардероба
стремеж, ž
стреми се
лукав
лукавост, ž, лукавство, s
реализира, оствари, изврши
реализира, остварува, извр-
шува, исполнува
изрека, ž
слушне (се), чуе (се)
насочи (се)
насмевне се
насочува (се)
насмевка, ž, насмев
насмевнува се

науми
заспива
олесни
олеснува
заспие
успех
успешен
уреден, организиран, среден
уреди, организира, среди
приреди
уста, ž
слуша со отворена уста
не ми се клавира залак
в уста
не е таа лажица за твоја-
та уста
устата му мириса на млеко
тој му ја затна устата
престан
работи без престан
престане, застане
институт, завод, установа, ž
устав, m
основа, организира
уставен
основа, организира, конститу-
ира

ustlat, -elu, dok.	постеле
ústně, přísl.	усно
ustoupit, -ím, dok.	отстапи
ústředí, s	центар, m, средиште
ústředna, ž	централа
ústřední, příd.	централен
ústupek, m	отстапка, ž
ustupovat, -uji, ned.	отстапува
úsvit, m	мугра, ž
svítá, jen 3. os.sg.	мугри се
za úsvitu	од темна мугра
ušetřit, -ím, dok.	наштеди,
utéci, utéct, uteču, dok.	избега
útěk, m	бегство, s
úterý, s	вторник, m
útes, m	карпа, ž
utíkat, -ám, ned.	бега, трча
utišit, -ím, dok.	успокои
utišovat, -uji, ned.	успокојува
útlak, m	гнет
útlý, příd.	слаб, тенок, суптилен
útočit, -ím, ned.	јуриша, атакува, напаѓа
útočník, m	напаѓач, агресор
útočný, příd. sport.	навален
útok, m	напад, атака, јуриш
do útoku !	на јуриш !
utrácet, -ím, ned.	троши
útrata, ž	трошок
utratiť, -ím, dok.	потроши
utrpení, s	мака, бол, болка
utvrdit, -ím, dok.	убеди, увери
uvádět, -ím, ned.	наведува, доведува, приведува
uvádět do souladu	воведува
úvaha, ž	усогласува
uvážit, -ím, dok.	размислување, s, расуду-
uvědomělý, příd.	вање, s
uvědomění, s	свари, зготви
uvědomit, -ím (někoho), dok.	совесен, свесен
uvědomit si	сознание, свест, ž
uvědomovat (někoho), -uji, ned.	извести
uvědomovat si	сознае, сфати
úvěr, m	известува
	сознава, сфаќа
	кредит

úvěrový, příd.	кредитен
úvěrová banka	кредитна банка
uveřejnit, -ím, dok.	objavi, публикува
uveřejňovat, -uji, ned.	objavuva, публикува
uvěřit, - ím, dok.	поверува
uvést, - edu, dok.	доведе, приведе, воведе
uvést divadelní hru	постави пиеса, ž
uvést do souladu	усогласи
uvěznit, - ím, dok.	уапси, затвори
uvidět, -ím, dok.	види, согледа
uvidíme, co se dá dělat	ќе видиме што може да
	се направи
uvidíme !	ќе видиме !
uvítací, příd.	поздравен
uvítací projev	поздравна реч
uvítat, -ám, dok.	дочека, поздрави
uvnitř, přisl.	внатре
úvod, m	вовед, увод
úvodní, příd.	уводен, воведен
úvodník, m	уводна статија
uvolnit, - ím, dok.	попушти, олабави, испразни,
	(místo), ослободи
uvolnit z funkce	резреша од должноста
uvozovky, ž, mn. č. gram.	наводници
Uzbek, m	Узбекистанец
Uzbekistán, m	Узбекистан
uzel, m	врзоп
území, s	територија, ž
územní, příd.	територијален
územní požadavky	територијални претензии
úzkoprsý, příd.	тесноград
úzký, příd.	тесен
slavit v úzkém kruhu	празнува во тесен круг
uznání, s	признание, s, афирмација, ž
uznat, - ám, dok.	признае
uznal svou chybu	ја призна својата грешка
uznávat, - ávám, ned.	признава
uzrát, -ám, dok.	созрее
uzrávat, -ám, ned.	созрева
už, přisl.	веќе
už neprší	веќе неврне
užít, -iji, dok.	искористи
užitečný, příd.	корисен
užitek, m	корист

užívat, -ám, ned.
uživatel, m
užovka, ž

V

v, ve, předl. s 6. a se 4. p.

ve vlaku
v domě
věrný v lásce
být v práci
v poledne
vada, ž
vadnout, -nu, ned.
vagon, m
váha, ž
 decimální váha
 specifická váha
vaječník, m
Valach, m
Valašsko, s
válčit, -ím, ned.
válka, ž
vana, ž
vánoce, pomn.
vánočka, ž
vápno, s
varhany, pomn.
varianta, ž
varovat, -uji, ned.
vaříč, m
vařit, -ím, ned.
váš, zájm.
vášeň, ž
vášnivý, příd.
vát, věje, ned.
 vát sníh
vavřín, m
vavřínový, příd.
 vavřínový věnec
vaz, m
 zlomit si vaz
 zlom vaz !
vázanka, ž

користи, ужива
корисник, уживател
смок, m

во, на
 во возот
 во куката
 верен во љубовта
 е на работа
 на пладне
мана
вене
вагон
тежина, вага
 децимална вага
 специфична тежина
јајчник
Валах
Валахија, ж
војува, бори се
војна
када
божик, m
плетеница
вар, m
оргула, ж
варијанта
предупредува, опоменува
решо
готви, вари
ваш
страст
страстен
дува, вее
 вее снег
лавор
лавров
 лавров венец
тил, шија, ж
 се уби
 ти пожелувам успех
кравата

vázat, -žu, ned.
vážený, příd.

vážený pane
vážit -ím, ned.
vážit si (rodičů)
vážit se, -ím se
kolik to váží ?

vážně ?
vážnost, s
vážný, příd.
to je vážná věc
čas, přisl.
časný, příd.

včela, ž
včelař, m
včelín, m
včera, přisl.

včera večer
vdát se), vdám (se), dok.
vděčit, - ím, ned.

vděčnost, ž
vděčný, příd.
vděk, m
vdova, ž
vdovec, m
věc, ž

věc na památku
osobní věci
ministerstvo vnitra

věc je v tom, že
věcný, příd.

večer, m
dobrý večer
třetí večer
dnes večer
večerní, příd.

večerní mše
večeře, ž
večeřet, -ím, ned.
večírek, m

врзува
почитуван

почитуван господине
оценува, цени
почитува (родителите)
мери се

колку е тешко ?
сериозно ?
сериозност
сериозен

тоа е сериозна работа
навреме, благовремено
благовремен, навремен
своевремен

пчела
пчелар
пчеларник
вчера

синоќа
омажи (се)
благодари
благодарност, признание
благодарен
благодарност

вдовица
вдoveц
нешто, s, работа, ствар
дело, s

сувенир
лични работи, нешта
министерство за внатреш-
ни работи
работата е в тоа што
деловен, стварен, конкре-
тен

вечер, ж, навечер
добро вечер
трета вечер
вечерва

вечерен
вечерна, ж
вечера
вечера
вечеринка, ж

věda, ž	наука
vědec, m	научник
vědecký, příd.	научен
vedení, s	раководство, s, водство, s
vědět, vím, ned.	знае
vědkyně, ž	научничка
vedle, přísl.	покрај, крај, до
u břehu	покрај брегот
seděl vedle mě	седеше покрај мене
vedle něho	до него
vědomí, s	сознание, свест, ž, знаење
přišel k vědomí	се осозна
bez mého vědomí	без да знам
vědomý, příd.	свесен
jsem si vědom toho	свесен сум за тоа
vedoucí, m	раководител, водач
vědro, s	ведро, кофа, ž
vejce, s	јајце
vejce na měkko	ровко јајце
vejít, vejdu, dok.	влезе
vějíř, m	ветрило, s
věk, m	век, столетие, s, возраст, ž
středověk	среден век
velbloud, m	камила, ž
veletrh, m	саем, велесаем
velikán, m	колос, гигант, великан
velikonoce, pomn.	велигден
velikonoční	велигденски
velikost, ž	големина
vel(i)ký, příd.	голем
velká událost	голем настан
velitel, m	командант, командир, началник
Velká Británie, ž	Велика Британија
velkobulharský, příd.	великобугарски
velkolepý, příd.	величествен, импозантен, велико- лепен
velkomyslný	великодушен
velkorysý, příd.	великодушен
velký, příd.	голем, крупен
velmi, přísl.	мошне, доста, мошне многу
velmi pěkně	многу убаво
velmi silný	мошне, доста јак, силен
velmistr, m	велемајстор
velryba, ž	кит, m

velvyslanec, m	амбасадор
velvyslanectví, s	амбасада
vemeno, s	виме
ven, přísl.	надвор
vyšel ven	излезе надвор
Venezuela, ž	Венецуела
Venezuelan, Venezuelec, m	Венецуелец
venkov, m	село, s, провинција, ž
venkovan, m	селанец
venkovský, příd.	селски, селански
venku, přísl.	надвор
venku je zima, chladno	надвор е студено
věno, s	мираз, m, прика, ž, прике, s,
	прикија, ž
věnovat, -uji, dok.	посвети, подари
Venuše, ž	Венера
vepř, m	свиња, ž
divoký vepř	дива свиња
vepřinec, m	свињарник
vepřová, ž	свинско (meso), s
verifikovat, -uji, ned.	верифицира
věrný, příd.	верен
verš, m	стих
verze, ž	верзија
veřejnost, ž	јавност
veřejný, příd.	јавен
věřit, -ím, ned.	верува
ves, ž	село, s
veselí, s	веселба, ž
vesmír, m	вселена, ž
vesnice, ž	село, s
vesnický, příd.	селски, селански
vesničan, m	селанец
vést, vedu, ned.	води, предводи, раководи
vestibul, m	хол, вестибил
veš, ž	вошка
věšák, m	закачалка, ž
veškerý, zájm.	цел, сиот
věta, ž	реченица
veterán, m	ветеран
veterán národně sovobozenec- kého boje	првоборец
veterinář, m	ветеринар, ветеринарен лекар
větev, ž	гранка, ветка

většina, ž	мнозинство
veverka, ž	верверица
vězeň, m	затвореник
vězení, s	затвор
věž, ž	кула
vodní věž	водна кула
naftová věž	нафтена кула
Babylonská věž	Вавилонска кула
vhodný, příd.	згоден, пригоден
vchod, m	влез
víc(e), přísl.	повеќе
tím více	толку повеќе
víceméně (i více méně)	повеќе или помалу
viceprezident	потпретседател
vid, m , gram.	вид
dokonavý vid	свршен вид
nedokonavý vid	несвршен вид
vidět, -ím, ned.	гледа, согледува
viditelný, příd.	видлив
Vietnam, m	Виетнам
Vietnavec, m	Виетнамец
vichřice, ž	виор, m
vina, ž	вина
vinař, m	лозар, винар
vinařský, příd.	лозарски, винарски
vinařství, s	лозарство, винарство
vinice, ž	лозје, s
viník, m	виновник
vinná réva	лоза, винена лоза
vinný (vinen, vinna), příd.	крив, виновен, винов
víno, s	вино
violoncello, s	виолончело
vír, m	вир
víra, ž	верба, вера
víra v budoucnost	вера во иднината
jemu nelze věřit	тој не е за вера
vítat, -ám, ned.	дочекува, пречекува
vítěz, m	победник
vítězit (v soutěži), -ím, ned.	победува, натпреварува (се)
vítězka, ž	првенка
vítězný, příd.	победоносен
vítězství, s	победа, ž, триумф, m
vítr, m	ветер
vize, ž	визија

vizum, s
vkus, m
vláda, ž
vládní, příd.
vládnoucí, příd.
vládnout, -nu, ned.
vlajka, ž
vlak, m
vlákno, s
vlas, m
vlasy, mn. č.
vlast, ž
vlastenectví, s
vlastně, přísl.
vlastní, příd.
vlastní gól
vlastnictví, s
vlastník, m
vlastnost, ž
vlastovčí, příd.
vlastovčí hnízdo
vlastovka, ž
jedna vlastovka jaro nedělá

vlát, vlaji, ned.
vlažný, příd.
vlčák, m
vlčí, příd.
vlhký, příd.
vlídný, příd.
vliv, m
vlivný, příd.
vlk, m
vlna, ž
vlněný, příd.
vlnový, příd.
vlnová délka
vloni, přísl.
vložit, -ím, dok.
vnější, příd.
vnitřní, příd.
ministerstvo vnitra

vnitřnosti, mn., ž

виза, ž
вкус
влада
влади́н
владельчи
владеє
знаме, s
воз
влакно
косма, ž, влас, влакно, s
коса, ž, коси, mn.
татковина
патриотизам
всушност
сопствен, својствен
автогол
сопственост, ž
сопственик
својство, s, особина
ластовичен, ластовички
ластовичко седело
ластовица, ластовичка
једна ластовичка про-
лет не прави
вее
млак, влажен
волчјак
волчешки
влажен, воден
љубезен
влијание, s, дејство, s
влијателен
волк
волна, бран
волнен
бранов
бранова должина
лани
вложи, вклопи
надворешен
внатрешен
министерство на внатреш-
ните работи
дроб, внатрешности, утроба, ž

vnucovat (se), -uji (se), ned.

vnutit (se), -ím (se), dok.

voda, ž

pitná voda

kolínská voda

minerální voda

promoknout do niti

tichá voda

teritoriální vody

vodárna, ž

vodojem, m

vodový, příd.

voják, m

vojenský, příd.

vojenská služba

vojenská osoba

vojsko, s

volat, -ám, ned.

volavka, ž

volba, ž

volby, mn.

volební, příd.

volejbal, m

volejbalista, m

volič, m

volit, -ím, ned.

vonět, -ím, ned.

nesnese jeden druhého

теče mu ještě mléko po bradě

vous, fous, m

vozidlo, s

vozka, m

vpád, m

vpodstatě, přísl.

vpodvečer, přísl.

vprostřed, přísl.

vpřed, přísl.

vracet (se), -ím (se), ned.

vrah, m

vrátit (se), -ím (se), dok.

vražda, ž

vrážet, -ím, ned.

налага се, диктира

наложи се

вода

во за пијење

колонска вода

кисела вода

вир вода сторен, жива

вода

тивка вода

територијални води

резервоар, m

резервоар за вода

воден

војник

воен

воен рок

воено лице

војска, ž

вика

цапја

избор

избори, mn.

изборен

одбојка, ž

одбојкар

гласач, избирач

избира

мириса

тие не се мирисаат

устата уште на млеко

му мириса

брада, ž

возило

возач

напад, навала, ž

всушност

приквечерина

среде, посред

напред

враќа (се), возвраќа

убиец

врати (се)

убиство, s

турка (се)

vrhat (se), -ám (se), ned.
vrch, m
vrchol, m
vrcholový, příd.
vrozený, příd.
 vrozená vada
vrstevník, m
vrstva, ž
vrtět (se), -ím (se), ned.
vřídlo, s
vřít, vřu, ned.
vskutku, přísl.
vstát, -nu, dok.
vstávat, -vám, ned.
vstoupit, -ím, dok.
vstříc, přísl.
vstupenka, ž
vstupovat, -uji, ned.
však, spoj.
všední, příd.
všechen, zájm.
všelijak, zájm. přísl.
všelijaký, zájm. neurč.
všemocný, příd.
všeobecný, příd.

všestranný, příd.
všude, přísl.
vteřina, ž
vtip, m
vůbec, přísl.
vůdce, m
vůle, ž
vůně, ž
vůz, m
 železniční vůz
vy, zájm.
výběhnout, -nu (za někým), dok.
výběr, m
výběrčí, m
vybírat, -ám, ned.
vybojovat, -uji, dok.
výbor, m
výborně

фрла се, нафрлува се
врв
врв
врвен
вроден
 вродена мана
врсник
слој, m
врти (се)
топол извор
врие
навистина
стане
станува
влезе, стапи
во пресрет
билет, m, влезница
влегува, стапува
впрочем
секојдневен
цел, целокупен
секако
секаков
семоќен
сеопшт, општ, тотален, уни-
верзален
сестран
насекаде, секаде
секунда
виц, анегдота
воопшто
предводник, водач
воља
мирис, m, миризба
кола, ж
 железничка кола
вие
истрча
избор, селекција, ж
избирач, собирач
избира
избори, извојува
избор, комитет, одбор
браво

mít se výborně
výborný, příd.
vybrat (si), -eru (si)
vybudovat, -uji, dok.
vyčíslit, -ím, dok.
vyčištěný, příd.
výčitka, ž
výdaj, m
cestovní výdaje
vydání, s
vydat, -ám, dok.
vydat se, -ám se (na cestu)
vydatný, příd.
vydatný déšť
vydávat, -ám, ned.
vydávat se, -ám se (na cestu)
vydavatel, m
vydavatelský, příd.
vydavatelství, s
vydělat, -ám, dok.
vydělávat, -vám, ned.
vydělit, -ím, dok.
vydělovat, -uji, ned.
vydobýt, vydobudu, dok.
vydržet, -ím, dok.
vydržovat, -uji, ned.
vygumovat, -uji, dok.
vyhánět, -ím, ned.
vyhazovat, -uji, ned.
výherce, m
vyhlásit, -ím, dok.
vyhlašovat, -uji, ned.
výhled, m
vyhledat, -ám, dok.
vyhledávat, -ávám, ned.
vyhnanec, m
vyhnanství, s
vyhnat, vyženu, dok.
vyhnout se, -nu se, dok.
vyhnout se nebezpečí
výhoda, ž
vyhodit, -ím, dok.
vyhodit do výšky
výhodný, příd.

живее одлично
одличен
избере (си)
изгради
пресмета
исчистен
укор, m
трошок
патни трошоци
издание
издаде
тргне (на пат)
обилен
обилен дожд
издава
трга, тргнува (на пат)
издавач
издавачки
издателство, издавачка куќа
спечели, заработи
печели, заработува
издвои
издвојува
извојува
издржи, претрпи
издржува
избрише
изгонува, истерува
изфрлува, отфрлува
добитник
прогласи, изјави
прогласува, изјавува
изглед, поглед, глетка, ж
побара, потражи
тражи, бара
изгнаник
изгнанство
изгони, истера
избегне, одбегне
избегне опасност
корист, предност, привилегија
исфрли
потфрли
поволен, корисен, погоден

vyhostit, -ím, dok.
vyhovět, -ím, dok.
vyhovět žádosti
vyhovovat, -uji, ned.
to mi vyhovuje
vyhrát, -aji, dok.
vyhrávat, -ám, ned.
vycházka, ž
vycházet, -ázím, ned.
slunce vychází
vyšel mu vstříc
východ, m
východisko, s
východisko ze situace
výhodní, příd.
výchova, ž
výtvorná výchova
vychovat, -ám, dok.
vychovávat, -ávám, ned.
výchovní, příd.
vyjádřit (se), -ím (se), dok.
vyjadřovat (se), -uji (se), ned.
vyjasnit (se), -ím (se), dok.
vyjasnilo se
vyjasňovat (se), -uji (se), ned.
vyjednávání, s
vyjednat, -ám, dok.
vyjednávat, -ám, ned.
výjimečný, příd.
výjimka, ž
s výjimkou
vyjít, -jím, dok.
vyjít, -jdu, dok.
vykácet, -ím, dok.
výkal, m
výklad, m
vykládač, m
vykládat, -ám, ned.
vyklíčit, -ím, dok.
výkon, m
výkon služby
vykonat, -ám, dok.
vykonávat, -ám, ned.
výkop, m

истерa, протера, прогони
задоволи
задоволи молбата
задоволува, одговара
тоа ми одговара
добие, спечели
добива, печели
прошетка, излет, m
излегува, изгрева (сонцето)
сонцето изгрева
му излете во пресрет
исток, излез, исход
излез, исход
излез од ситуацијата
источен
воспитание, s, воспитување, s
ликовно воспитување
воспита
воспитува
воспитен
изрази (се)
изразува (се)
изјасни, објасни, разведри
се разведри
разведрува се
преговори, m, mп., договарање
договори
договара, преговара
исклучителен, исклучив
исклучок, m
со исклучок
изеде
излезе
исече
лајно, s
образложение, s, објаснение, s
толкувач
толкува, истоварува
из 'рти, никне
резултат на работата, ефект
дежурство, s
изврши, направи
извршува, прави, врши
ископ

vykopat, -pu, dok.	ископа
vykopávka, ž	раскопка, ископина
vykřiknout, -nu, dok.	извика
vykřikovat, -uji, ned.	извикува, вика
výkup, m	откуп, набавка
vyléčit, -ím, dok.	излечи
výlet, m	излет
vylézat, -ám, ned.	извлекува се, излегува
vylézt, -zu, dok.	извлече, излезе
vyloučit, -ím, dok.	исклучи
vyložit, -ím, dok.	истовари, објасни, истолкува
výlučný, příd.	исклучителен, исклучив
vylučovat, -uji, ned.	исклучува
výměna, ž	размена
výměna názorů	размена на мислења
vyměnit, -ím, dok.	размени, промени
vyměňovat, -uji, ned.	разменува, менува, променува
vymírat, -ám, ned.	изумира
vymlouvat se, -ám se, ned.	изговара се
výmluva, ž	изговор
vymluvit se, -ím se, dok.	изговори се
vymyslit, vymyslet, -ím, dok.	измисли, науми
vymyšlený, příd.	измислен, смислен
vymýšlet, -ím, ned.	измислува, смислува, наумува,
vynález, m	изум, пронајдок
vynalézat, -ám, ned.	пронајдува, изумува, изнајдува
vynalézt, -lezu, dok.	пронајде, изуми, изнајде
vynášet, -ím, ned.	изнесува
výňatek, m	извадок, одломка, ž
vynechání, s	пропуст, m
vynechat, -ám, dok.	пропушти, испушти, исфрли
vynechávat, -ám, ned.	пропушта, испушта, исфрлува
vynést, -esu, dok.	изнесе
vynikající, příd.	одличен, истакнат
vynikat, -ám, ned.	одликува се, истакнува се
vyniknout, -nu, dok.	одликува се, истакне се
výnos, m	наредба, ž, одлука, ž, реше- ние, s
výpad, m	испад
vypadat, -ám, ned.	изгледа
vypálit, -ím, dok.	изгоре, запали, истрела
vypátrat, -ám, dok.	пронајде, откри
vypínat, -ám (světlo), ned.	исклучува
vypít, -iji, dok.	испие

vyplácet, -ím, ned.
vyplatit, -ím, dok.
vyplnit, -ím
vyplňovat, -uji, ned.
výplod, m
vyplynout (z čeho), -ne, dok.
vyplyvat, -á, ned.
vypnout (světlo, motor),-nu, dok.
výpočet, m
výpověď, ž
vypouštět, -ím, ned.
dostal výpověď
vypovědět, -vypovím, dok.
vypovídat, -ám, ned.

vypovědět válku
vypracovat, -uji, dok.
vyprávěcí, příd.
vyprávění, s
vyprávět, -ím, ned.
vyprazdnit, -ím, dok.
vyprazdňovat, -uji, ned.
vyprovázet, -ím, ned.
vyprovodit, -ím, dok.
vyprovokovat, -uji, ned.
vyptat se, -ám se, dok.
vyptávat se, -vám se, ned.
vypustit, -ím, dok.
vypustit raketu
výr, m
vyrábět, -ím, ned.
výraz, m
vyrazit, -ím, dok.

vyrazit okno, dveře
zítra vyrazím na cestu
výrazný, příd.

vyrážet, -ím, ned.

výroba, ž

výrobce, m
výrobek, m

исплатува
исплати
пополни, исполни
пополнува, исполнува
производ, плод, продукт
произлезе, резултира
произлегува, резултира
исклучи
пресметка, резултат
исказ, изјава, отказ
испушта, пушта, лансира
го отпуштија
изјави, искаже, откаже
изјавува, искажува се,
откажува
објави војна
изработи, разработа
раскажувачки
раскажување, приказна
прикажува, раскажува
испразни
испразнува
испраќа
испрати
предизвика
праша
прашува
испушти, лансира, спушти
лансира ракета
був
произведува, прави
израз
изрази, разбие, скрши,
тргне
скрши прозорец, врата
утре ќе тргнам на пат
изразит, типичен, каракте-
ристичен
изразува, разбива, крши,
тргнува,
производство, с, изработка, ж
продукција, ж
производител
производ, продукт

vyrobiť, -ím, dok.
výrobní, příd.
výročí, s
vyrovnať (se), -ám (se), dok.

vyrovnávať (se), -ám (se), ned.

vyrozumět, -ím, dok.
vyrozumívat, -ám, ned.
vyrůst, -rostu, dok.
vyrůstat, -ám, ned.
výrůstek, m
vyrušit, -ím, dok.
vyrušovat, -uji, ned.
vyřešit, -ím, dok.
vyřezat, -řežu, dok.
vyřezávat, -ám, ned.
výsada, ž
vysavač, m
vysávat, -ám, ned.
vysekat, -seču, dok.
vysekávat, -ám, ned.
vysílání, s
rozhlasové, televizní vysí-
lání
vysílat, -ám, ned.

vyskakovat, -uji, ned.
vyskočit, -ím, dok.
výsledek, m
výslech, m
vyslovit (se), -ím (se), dok.
výslovnost, ž
vyslovovat (se), -uji (se), ned.

vysočina, ž
vysokoškolský, příd.
vysoký, příd.
vyspat se, -ím se, dok.
vyspávat, -ám, ned.
výstava, ž
výstavba, ž
výstaviště, s
vystavit, -ím, dok.

произведе, изработи
производен
годишнина, ж, jubilej, m
израмни, урамнотежи
изедначи, исплати
израмнува, урамнотежува се,
изедначува, исплаќа
извести
известува
израсне, израсте, порасте
израснува, расте
грпка, ж
вознемири
вознемирува
разреша, реши
изреже
изрежува
привилегија
правосмукачка, ж
шмука, смука
исече, посече
сече
емисија, ж, пренос, m
радио-емисија, телевизис-
ка емисија
испраќа, емитува,
прикажува (на телевизијата)
скока, скокнува
скокне
резултат, последица, ж
сослушување, s
изрече, искаже (се), изјасни
изговор, m, артикулација
изговара, искажува се, изјас-
нува се, изрекува
вусорамнина
вусокошколски
висок
наспие се
наспива се
изложба
изградба
сајмиште
изложи

vystavovat (se), -uji (se), ned.
vystavovatel, m
vystoupení, s (před publikem)
vystoupit, -ím, dok.

výstroj, ž
výstřel, m
vystřelit, -ím, dok.
vystupovat, -uji, ned.

vysvědčení, s
vysvětlit, -ím, dok.
vysvětlovat, -uji, ned.
vyšetření, s

lékařské vyšetření
vyšetřování, s
vyšetřovat, -uji, ned.
vyšetřovatel, m
vyšít, vyšiji, dok.
vyšivačka, ž
vyšiváný, příd.
vyšívat, -ám, ned.
výška, ž
výťah, m
vytáhnout, -nu,
vytahovat, -uji, ned.
vytahovat se (dělat se důleži-
tým), -uji se, ned.

výtečný, příd.
vytékat, -ám, ned.
řeka vytéká z hor
výtisk, m
výtka, ž
vytrvalý, příd.
vytrvat, -ám, dok.
vytřepat, -pu, dok.
vytřepávat, -ám, ned.
výtvárník, m
výtvorný, příd.

výtavné umění
vytvářet, ím, ned.
vytvořit, -ím, dok.
vytknout, -nu, dok.

излага (се)
излагач
настап, m
настапи, истапи, се симна
(од возот)
опрема
истрел
истрела
настапува, истапува, качу-
ва се
свидетелство
објасни, изјасни
објаснува, толкува
преглед, m
медицински преглед
истрага, ж
истражува, прегледува
истражувач
извезе
везилка
везен
извезува
висина, височина
лифт
извлече, извади
извлекува, вади

се крева наголемо, се пра-
ви наголемо, се држи наголемо
одличен
извира, тече
реката извира во планината
примерок
укур, m, мунса, ж
настојчив, издржлив
издржи, истрае
истресе
тресе
сликар
ликовен
ликовна уметност, ж
создава, твори, образува
создаде, створи, изгради
мунсоча, укори

vytýkat, -ám, ned.
vyučovací, příd.
vyučovací předmět
vyučování, s
vyučovat, -uji, ned.
vyučující, příd.
výuka, ž
využít, -iji, dok.
využitelnost, ž
využívat, -ám, ned.
vyvarovat se, -uji se, dok.
vývoj, m
vývojový, příd.
vývojové období

vyvolání, s
vyvolat, -ám, dok.
vyvolávat, -ám, ned.
vývoz, m
výzbroj, ž
výzdoba, ž
vyzdobit, -ím, dok.
vyzkoušet, -ím, dok.
význam, m
vyznamenání, s
vyznamenat, -ám, dok.
vyznamenávat, -ám, ned.
významný, příd.
vyznání, s

vyznání lásky
vyzout (se), -zují (se), dok.
vyzouvat (se), -ám (se), ned.
vyzrát, -aji, dok.
vyzrávat, -ám, ned.
výzva, ž
telefonická výzva
vyzvat, -zvu, dok.
vyzvědač, m
vyzvědačství, s
vyzvědat, -am, ned.
výzvědný, příd.
vyzývat, -ám, ned.
vyžádat, -ám, dok.

укорува, мунсосува
наставен
наставен предмет
настава, обука
изучува
наставник, учител
настава, обука
искористи, примени
искористеност
искористува, применува
одбегне, избегне
развиток, развој
развоен
развоен период, m, развојна
фаза, ж
предизвик, повик, m
предизвика, повика, викне
предизвикува, вика, повикува
извоз, експорт
опрема, ж
декор, украс, m
украси
испита, испроба
значење, s
одликување, орден
одликува
одликува
значаен, угледен
вера, s, вероисповед, ж
религија, ж, изјава, ж
изјава на љубовта
собуе (се)
собува (се)
надмудри, созре, дозре
надмудрува, созрева, дозрева
апел, m, повик, m
телефонски повик
апелира, повика
шпион, m
шпионажа, ж
разузнава
разузнавачки
апелира, повикува
побара, посака

vyžadovat, -uji, ned.
výživa, ž
výživný, příd.
mléko je velmi výživné

vyživovat, -uji, ned.
vzácný, příd.
vzájemný, příd.
vzbudit, -ím, dok.
vzbuzovat, -uji, ned.
vzdálenost, ž

vzdálený, příd.
vzdálit se, -ím se, dok.
vzdalovat se, -uji se, ned.
vzdělání, s
vzdělávací, příd.
vzdělávat se, -ám se, ned.
vzdor, m
vzdorovat, -uji, ned.
vzdorovitý, příd.
vzduch, m
vzdušný, příd.
vzdušná čára
vzejít, -vzejdu, dok.
vzhled, m
vzhůru, přísł.
vzhůru po řece
sem-tam
vcházet, -ím, ned.

vzít, -vezmu, dok.
vzal si knihu
on to vzal sebou
vzít v úvahu
vzkázat, -žu, dok.
vzkazovat, -uji, ned.
vzklíčit, -ím, dok.
vzkřísit, -ím, dok.
vzkříšení, s
vzlyk, m
vzlykat, -ám, ned.
vzlyknout, -nu, dok.
vznik, m

бара, тражи, сака
исхрана, храна
хранлив
млекото е многу хран-
ливо
храни
драгоцен, редок
меѓусебен, взамен, замен
разбуди, собуди, предизвика
буди, предизвикува
далечина, дистанција
оддалеченост
оддалечен, далечен
оддалечи се
оддалечува се
образование
образовен
образува се
инат, отпор, непокор
инати се, противставува се
непокорен
воздух
воздушен
воздушна линија
излезе, произлезе, никне
изглед
нагоре
нагоре по реката
нагоре- надолу
излегува, произлегува, ник-
нува
земе
ја зеде книгата
тој го зеде со себе
зеде предвид
порача
порачува
никне, излезе
освести, воскреси, оживи
воскресение
липот
липа
липне
раѓање, s, потекло, s

vznikat, -ám, ned.
vzniknout, -nu, dok.
vzor, m
být vzorem
vzorec, m
vzorek, m
vzorný, příd.
vzpomenout (si), -nu (si), dok.
vzpomínat (si), -ám (si), ned.
vzpomínka, ž
(mn. vzpomínky)
vzpoura, ž
vzpruha, ž

vzpružit se, -ím se, dok.
vzpružovat se, -uji se, ned.
vzruch, m
život plný vzruchu
vzrůst, m
vzrušení, s, viz vzruch
vzrušený, příd.
vzrušit (se), -ím (se), dok.
vzrušivý, příd.
vzrušovat (se), -uji (se), ned.
vztah, m
vzteek, m
praskne zlostí
vztekать se, -ám se, ned.
vzteknout se, -nu se, dok.
vzteklina, ž
vzteklý, příd.
vždy(cky), zájm. přísł.
vžít se, vžiji se, dok.

Z

z, ze, předl. s 2. p.
vzal knihu z knihovny
zvednout se ze země
spadnout ze žebře
to je ze dřeva
překlad z češtiny do makedon-

појава, ж, возникнување, s
возникнува, појавува се
возникне, појави се
образец, пример
служи за пример
формула, ж
мостра, ж
примерен
спомене, сети се
споменува, сеќава се
спомен
(спомени, мемоари)
востание, s, бунт, m
освежување, s, стимул, m,
поттик, m
освежи се
освежува се
возбуда, ж
живот полн со возбуди
раст, растеж

возбуден
возбуди (се)
возбудлив
возбудува (се)
однос, релација, ж
бес, m, јад, m, злоба, ж
тој ќе пукне од јад
јадосува се, беснее
јадоса се, бесни, беснее
бес
бесен
секогаш
навикне се, присособи се

од
зеде книга од библио-
теката
се крена од земјата
падна од скалата
тоа е од дрво
превод од чешки на маке-

štiny
ze dne na den
z druhé strany
z přední strany
zábal, m
zabalit, -ím, dok.
zabarvit (se), -ím (se), dok.
zabarvovat (se), -uji (se), ned.
zábava, ž
taneční zábava
zábavný, příd.
zábavná hudba
zábavné čtení, s
zabezpečení, s
sociální zabezpečení
zabezpečit, -ím, dok.
zabezpečovat, -uji, ned.
zabít, -zabiji, dok.
zabíjet, zabíjím, ned.
zabití, s
zabitý, příd.
spí jak zabítý
zabloudit, -ím, dok.
zabočit, -ím, dok.
zábradlí, s
zabránit, -ím, dok.
zabraňovat, -uji, ned.
zabrat, -beru, dok.
zabručet, -ím, dok.
zabrzdit, -ím, dok.
zabudovat, -uji, dok.
zabudovávat, -vám, ned.
zabušit, -ím, dok.
zabývat se, -ám se, ned.
záclona, ž
zácpa, ž
začáteční, příd.
začátečnický, příd.
začátečník, m
začátek, m
začít, -nu, dok.
začínat, -nám, ned.
záda, pomn.

донски
од ден на ден
одзади, од другата страна
однапред, од предната страна
завивка, ž
спакува, зави
обои, бојадиса
бојадисува, обојува
забава, ž, разонода, ž
игранка
забавен
забавна музика
забавно четиво
осигурување
социјално осигурување
осигури
осигурува, обезбедува
убие
убива
убиство
убиен
спије како убиен, заклан
залута
завие, свие
наслон
спречи, забрани
спречува, забранува
завземе, окупира
прогрмори
сопре, закочи
вгради
вградува
чукне, тупне
занимава се
перде, s, завеса
запек, m
почетен
почетнички
почетник
почеток
почне, започне, отпочне
почнува, започнува, отпоч-
нува
грб, m

at' tě tu nevidím !
má krytá záda(má podporu)
otočit se k někomu zády

zadarmo, zdarma, přísl.

zadek, m

zadělat, -ám, dok.

zadržet, -ím, dok.

zafoukat, -ám, dok.

záhada, ž

záhadný, příd.

zahájit, -jím, dok.

zahajovat, -uji, ned.

zahalit, -ím, dok.

zahánět, -ím, ned.

zahazovat, -uji, ned.

záhlaví, s

zahnat, -ženu, dok.

zahnat do kouta

zahnat na útěk

zahnout, -nu, dok.

zahodit, -ím, dok.

záhon, m

zahrada, ž

zahradnický, příd.

zharadnik, m

zahýbat, -ám, ned.

zahraničí, s

zahraniční, příd.

ministerstvo zahraničních

věcí

ministerstvo pro styky se

zahraničím

zahřát, -eji, dok.

zahřívát (se), -ám (se), ned.

zahřmět, zahřmit, zahřímat,

záhyb, m

zacházet, -ím, ned.

záchod, m

zachovat, -ám, dok.

záchrana, ž

zachránit (se), -ím (se), dok.

zachvacovat, -uji, ned.

záchvat, m

да ти го видам грбот!

има грб

му го сврти грбот

бесплатно

задник

замеси

фати, уапси

задува, започна да дува

загатка

загадочен

отвори, започна

отвора, започнува

покрие, закрие

тера

отфрла, фрла, исфрла

наслов

натера, истера

натера в агол

натера во бегство

завие, свие

отфрли, фрли, исфрли

леа, ž

градина, бавча

градинарски, бавчанциски

градинар, бавчанција

завива, свива

странство

надворешен, странски

министерство за над-

ворешни работи (пунí

se nazývá министерство за

односи со странство - MOS)

загрее, стопли

загрева, топли, грее

загрми, згрми

свиок, дипла, ž, завиок

заоѓа (сонцето), ракува

(со нешто)

нужник, клозет

сочува, зачува

спас, m

спаси (се)

освојува, окупира

напад

hysterický záchvat
zachvátit, -ím, dok.
záchvěv, m
zachycovat (se), -uji (se), ned.
zachytit, -ím, dok.
zajatec, m
zájem, m
zájemce, m
zájezd, m
zájezdní: hostinec
zajíc, m
v tom je zakopaný pes
zajímat (se), -ám (se), ned.
zajímavý, příd.
zajistit, -ím, dok.
zajišťovat, -uji, ned.
zájmeno, s
zákal, m
zakalit, -ím, dok.
zákaz, m
zakázka, ž
zákazník, m
obsluž zákazníka

základ, m
zakládat, -ám, ned.
základna, ž
základní, příd.

základní část
základní kámen
zaklepat, -u, dok.
zakoktat se, -ám se,
zákon, m
jménem zákona
zakončit, -ím, dok.
zakončovat, -uji, ned.
zákoník, m
občanský zákoník
zákop, m
zakopat, -pu, dok.
zakořenit, -ím, dok.
zakořeňovat, -uji, ned.
zákrok, m

хистеричен напад
освои, окупира
трепет, трептеж
фака се, задржува (влага)
фати се, задржи
пленик, заробеник
интерес
интересент
екскурзија, турнеја, ž
ан, m
зајак
во тој грм лежел заекот
интересира (се)
интересен
осигури, обезбеди
осигурува, обезбедува
заменка, ž
мрежа, катаракта
замати (водата), закали
забрана, ž
порачка
купувач, муштерија, клијент
послужи го муште-
ријата
темел, основа, ž, почва, ž
основа, втемелува, создава
база
основен, темелен, фундамен-
тален
главнина, ž
темелен камен, темелник
чукна, удри
затревливи
закон
од името на законот
заврши
завршува
законик
граѓански законик
окоп
закопа
закорени (се)
закоренува (се)
интервенција, ž

chirurgický zákrok
zákrut, m
zakrýt (se), -yji (se), dok.
zakrývat, -ám, ned.
zákulisní, příd.
zákusek, m
zalechtat, -ám, dok.
zalepit, -ím, dok.
zalesnit, -ím, dok.
zalesňovat, -uji, ned.
záležet, -í, ned.
to záleží na vás
záležitost, ž
to je moje záležitost
záliba, ž
zálíbit se, -ím se, dok.
záliv, m
záloha, ž
založit, -ím, dok.
záložní, příd.
záložní důstojník
záložník, m
zámečnický, příd.
zámečnictví, s
zámečnick, m
strojní zámečnick
zámek, m (ve dveřích)
zámek, m
zaměnit (se), -ím (se), dok.
zaměňovat (se), -uji (se), ned.
záměr, m
záměrný, příd.
zamést, -tu, dok.
zaměstnání, s
zaměstnaný, příd.
zaměstnat (se), -ám (se), dok.
zaměstnávat (se), -ám (se), ned.
zaměstnavatel, m
zametač, m
zametat, -ám, ned.
zamilovaný, příd.
zamilovat se, -uji se, dok.
zamilovat si, -uji si, dok.
zamilovávat se, si, -ám se, si, ned

хируршка интервенција
кривина, кривулица, ž
покрие (се)
покрива (се)
заткулисен
колач, десерт
гитне
залепи
пошуми
пошумува
држи на нешто, зависи
тоа зависи од вас
работа
тоа е моја работа
склоност, хоби
допадне се
залив
резерва, аванс, m, капар, m
основа, создаде
резервен
резервен офицер
резервен војник, халф (спорт.)
браварски
браварница, ž
бравар
машински бравар
брава, ž
замок
замени (се)
заменува (се)
замисла, намера, ž
намерен
избрише, замете, исчисти
занимање, професија, ž
вработен
вработи (се)
вработува
работодавец, работодател
чистач
бриши, мете, чисти
заљубен, вљубен
заљуби се
заљуби си
заљубува се, си

zamknout, -nu, dok.
zamlžit (se), -ím (se), dok.
zamlžovat (se), -uji se, ned.
zamykat, -ám, ned.
zamyslit se, zamyslet se, -ím se, dok
zanedbaný, příd.
zanedbat (se), -ám se, dok.
zanedbávat (se), -ám (se), ned.
zanechat, -ám, dok.
zanechávat, -ávám, ned.
zanepřázněný, příd.
zánět, m
 zánět průdušek
zanítit se, -ím se, dok.
zánik, m
zanikat, -ám, ned.
zaniknout, -nu, dok.
zaostalý, příd.
zaostat, -nu, dok.
zaostávat, -ávám, ned.
zaostřit, -ím, dok.
zaostřovat, -uji, ned.
západ, m
 západ slunce
zápal, m
zápalka, ž
 zápalky, mn.
zápas, m
zaplatit, -ím, dok.
záplava, ž
zaplnit, -ím, dok.
zaplňovat, -uji, ned.
zapochybovat, -uji, ned.
zapojit se, -jím se, dok.
zapojovat, se, -juji se, ned.
zapomenout, -nu, dok.
zapomínat, -ám, nnd.
zápor, m
zarmoutit (se), -ím, (se), dok.
zarmucovat (se), -uji (se), ned.
záruka, ž
zářít, s
zařítit, -ím, dok.
zařizovat, -uji, ned.

заклучи
замагли (се)
замаглува (се)
заклучува
замисли, помисли
занемарен
занемари (се)
занемарува (се)
остави, напушти
остава, напушта
зафатен
воспаление, s
 бронхит, m
запали се, одушеви се
престан, исчезнување, s
исчезнува
исчезне
назаден, неразвиен
назадне, изостане
назаднува, изостанува
изостри
изострува
запад, залез, заод
 залез на сонцето
воспаление, s, одушевление, s
кибритна клечка
 кибрит
борба, ж, мач, m,
плати, уплати, наплати
поплава
пополни, исполни
пополнува, исполнува, полни
посомнева
вклучи се
вклучува се
заборави
заборавува
негација, ж
нажали (се)
нажалува (се)
гаранција
септември, m
уреди, намести, мебелира
уредува, наместува, мебе-

zásada, ž
zasadit, -ím, dok.
zásah, m

zasáhnout, -nu, dok.
zasahovat, -uji, ned.
zasazovat, -uji, ned.
zasedání, s
zásilka, ž

poštovní zásilka
zasnoubit se, -ím se, dok.
zasnubovat se, -uji se, ned.
zásnuby, pomn.

zásoba, ž
slovní zásoba
zásobit se, -ím se, dok.
zásobovat, -uji, ned.
zastavení, s
zastavit (se), -ím (se), dok.
zastavovat (se), -uji (se), ned.
zastavit se (u někoho), dok.
zastavovat se, -uji se, ned.
zástupce, m
zastupitelství, s
zásuvka, ž
zasvěcovat, -uji, ned.
zasvětit, -ím, dok.
zastávka, ž
záškrť, m
zatačka, ž
zatímco (i zatím co), spoj.
zátiší (obraz), s
zatěžovat, -uji, ned.
zatížit, -ím, dok.
zátka, ž
zatknout, -nu, dok.
zatýkat, -ám, ned.
zaujímat, -jímám, ned.
zaujmout, -jmu, dok.
zavazadlo, m
závazek, m
závěj, ž

лира
начело, s, принцип, m
посади, засади
интервенција, ž, мешање, s,
погодок, m
интервенира, погоди, зададе
интервенира, погодува, задава
сади
седница, ž, заседание
пратка
поштенска пратка
сврши се
свршува се
армас, m, годож, m, свршу-
вачка, ž
резерва
речнички фонд
набави, снабди (се)
набавува, снабдува(се)
прекин, m,
застане, сопре
застанува, сопира
наврати
навраќа
претставник, заменик
претставништво
фиока, чекмеце, s, приклучица
посветува, упатува
посвети, упати
станица, застанка, постојка
дифтерија, ž
кривина, кривулица
додека
мртва природа, ž, натурморт, m
оптоварува
оптовари
тапа
уапси, стави в затвор
апси, става в затвор
фаќа, завзема
фати, зазеде
багаж, m
обврска, ž
намет, m, преспа

sněhové návěje
závěr, m
závod, m
zavolat, -ám, dok.
 zavolat lékaře
zaznamenat, -ám, dok.
zanamenávat, -ávám, ned.
zázrak, m
zběsilý, příd.
zboží, s
 zboží široké spotřeby

zbraň, ž
zbrojit, -ím, ned.
zbýt, zbude, dok.
zbytečně, přísl.
zcela, přísl.
 jsem zcela zdrav
zda, zdali, spoj.
zdaleka, přísl.
zdání, s
zdánlivě, přísl.
zdánlivý, příd.
zdat se, - zdá se, ned.
 zdá se mi, že
zde, zájm. přísl.
zdejší, příd.
zdokonalit, -ím, dok.
zdokonalovat, -uji, ned.
zdravotnický, příd.

zdůraznit, -ím, dok.
zdůrazňovat, -uji, ned.
zeď, ž
zejména, část.
zelenina, ž
 ovoce a zelenina
země, ž
zezadu, přísl.
zhodnocovat, -uji, ned.
zhodnotit, -ím, dok.
zhora, přísl.
zhotovit, -ím, dok.
zhotovovat, -uji, ned.

снежни намети
заклучок, затворац
претпријатие, s, трка, ž
повика, телефонира
 повика лекар
забележи, одбележи
забележува, одбележува
чудо, s
бесен
стока, ž
 стока за широка потро-
 шувачка
оружје, s
вооружува
преостане
попусто, излишно
наполно, сосем
 сум наполно здрав
дали
оддалеку
привид, m, илузија, ž
навидум, привидно
привиден
изгледа, чини се (3.os. sg.)
 ми се чини дека
тука, овде, овдека
овдепен
усоврши
усовршува
медицински, санитарски,
здравствен
нагласи, подвлече
нагласува, подвлекува
сид, m
особено, пред сѝ, имено
зеленчук, m
 овошје и зеленчук
земја, почва
осади
оценува, процесува
оцени, процени
одозгора
изработи, направи
изработува, прави

zinek, m	цинк
zisk, m	корист, ž, печалба, ž, профит, m
získat (si), -ám (si), dok.	стекне, освои, придобие
získat si úctu	стекне почит
získávat, -ám, ned.	придобива, стекнува, освојува
zítra, přísl.	утре, утреден
zítrejší, příd.	утрешен
zjara, přísl.	напролет
zjevný, příd.	очигледен, очевиден
zklamat, -mu, dok.	разочара
zkoumat, -ám, ned.	проучува, изучува
zkoušet, -ím, ned.	испитува, проба, обидува се
zkouška, ž	испит, m, проба, репетиција, ž, обид, m
zkratka, ž	кратенка
zkušenost, ž	искуство, s, практика, ž
zkušený, příd.	искусен
zlatokop, m	копач на злато
zlepšit, -ím, dok.	подобри
zlepšovat, -uji, ned.	подобрува
zlo, s	зло, несреќа
dělá zlo	прави лошо
zlo přichází samo	лошото само доаѓа
je mi zle	ми се лоши, лошо ми е
zlobit (se), -ím (se), dok.	лути (се)
zločinec, m	злосторник
zloděj, m	крадач, крадец
zlomek, m	фрагмент
zlomit, -ím, dok.	скрши
zlost, ž	гнев, m, љутина, инат, m
děláš mi to na zlost	ми го правиш за инат
zlý, příd.	лош
změnit (se), -ím (se), dok.	измени (се), промени (се)
zmenšit (se), -ím (se), dok.	смали (се), намали (се)
zmenšovat (se), -uji (se), ned.	смалува (се), намалува (се)
zmizet, -ím, dok.	исчезне
značka, ž	ознака, белег, m, знак, m
znak, m	сигнатура, ž
státní znak	знак, ознака, ž,
znamení, s	државен грб
časové znamení	сигнал, m, знак
známka, ž	знак за точно време
	марка, оценка

známý, příd.
znárodnění, s
znehodnotit, -ím, dok.
zneklidnit, -ím, dok.
znemožnit, -ím, dok.
zničit, -ím, dok.
znova, znovu, přísl.
zopakovat, -uji, dok.
zorat, -ám, dok.
zorganizovat, -uji, dok.
zotavit se, -ím se, dok.
zotročit, -ím, dok.
zotročovat, -uji, ned.
zout se, zuji se, dok.
zouvat se, -ám se, ned.
zpět, zpátky, přísl.
zpěvák, m
zpívat, -ám, ned.
zpracování, s
zpracovat, -uji, dok.
zpráva, ž
způsob, m, též gram.
 způsob výroby
 způsob života
 tím nebo oným způsobem
 takovým způsobem
způsobit, -ím, dok.
způsobovat, -uji, ned.
zrádce, m
zrádcovský, příd.
zradit, -ím, dok.
zrak, m
zranit (se), -ím se, dok.
zručnost, ž
zrušit, -ím, dok.
zřejmý, příd.
zřetel, m
 se zřetelem k...
 mít na zřeteli
zřetelný, příd.
zřít, -ím, dok.
zřít se, -ím se, dok.
zřizovat, -uji, ned.

познат, извесен
национализација, ž
поништи, обесцени
вознемири
оневозможи
уништи
одново, пак
повтори
изора
организира, природи, одржи
опорави се, одмори се
пороби
поробува
собуе се
собува се
назад
пејач
пее
обработка, ž
обработи
вест, новина, извештај, m
начин
 начин на производство
 начин на живеење
 по еден или друг начин
 по тој начин
нанесе
нанесува
предавник
предавнички
предаде
вид
рани се
умешност, вештина
укине
очигледен, евидентен, уочлив
обсир, предвид
 со обсир на..
 има предвид
видлив, јасен
основе
струполи се, падне
основа, основува, консти-
туира

ztotožnit, -ím, dok.
ztotožňovat, -uji, ned.
ztrácet, -ím, ned.
ztratit, -ím, ned.
zuřit, -ím, ned.
zuřivý, příd.
zůstat, -nu, dok. (pozadu)
zůstávat, -ám, ned.
zúžit, -ím, dok.
zužovat, -uji, ned.
zvat, zvu(hosty), ned.
zvedat (se), -ám (se), ned.
zvědavost, ž
zvědavý, příd.
zvednout, -nu, dok.
zvednout ruku (na někoho)
zvednout ruce
zvěrolékařský, příd.
zvítězit, -ím, dok.
zvládnout, -nu, dok.
zvláštní, příd.

zvláštnost, ž

zvolat, -ám, dok.
zvolit, -ím, dok.
zvonit, -ím, ned.
zvykat (si), -ám (si) ned.
zvyknout (si), -nu (si), dok.-

Ž

žádat, -ám, ned.
žádný, příd.
v žádném případě
žádost, ž
na vlastní žádost
žák, m
žákyně, ž
žalobce, m
žárlivost, ž
žárlivý, příd.
on na ni žárlí
že, spoj.

идентификува
идентификува, изедначува
губи
изгуби
беснее
бесен
изостане, преостане, остане
изостанува, останува, процтанува
стесне
стеснува
кани, поканува
крева (се)
љубопитност, љубопитство, s
љубопитен
крене
крене рака (на некого)
крене раце
ветеринарен
победи
совлада
особен, посебен, специјален
своевиден
посебност, специфичност, сво-
евидност, особеност, одлика
извика, викне
избере
свони
навикнува (се)
навикне (се)

моли, побарува, бара
никој, ниеден
во никој случај
молба
по сопствена молба
ученик
ученичка
обвинител, тужител
љубомора
љубоморен
тој е љубоморен на неа
дека, што, нели

viděl, že vlak odjíždí
situaci vyřešil tím, že odešel

tolik prosila, že nakonec sou-
hlasili

ona se vdala, že?

nu, že je to tak?

žebrák, m

žebřík (žebříček), m

železnice, ž

úzkokolejný trať

metro

železniční, příd.

železniční souprava vagonů

ženich, m

žert, m

žertem

žertovat, -uji, ned.

žít, -žiji, ned.

ať žije oslavenec

žít na venkově

živel, m

živelný, příd.

živnost, ž

živočích, m

život, m

životu nebezpečné

životaschopný, příd.

živý, příd.

živá bytost, ž

žloutenka, ž

žlučník, m

žralok, m

žvýkačka, ž

žvýkat, -ám, ned.

виде дека возот тргнува
положбата ја реши така
што си отиде

толку молеше што на

крајот се согласија

таа се омажила, нели ?

е, нели е така ?

питаач, просјак

лествица, ž, скала, ž

железница

железница со тесен

колосек

подземна железница, метро

железнички

композиција, ž

зет, момче, s

шега, ž, мајтап, m

на мајтап

шегува се, игра мајтап,

прави мајтап

живее

да живее славеникот

живее на село

стихија, ž

стихиен, спонтан

занаат, m

животно, s

живот

опасно за животот

(chybně опасно по живот)

витален, способен за живот

жив

живо суштество, s

жолтица

жолчка, ž

ажула, ž

гума за цвакање

цвака

Од македонската граматика

Речников е изработен за оние што сакаат брзо да го научат македонскиот јазик. Македонските зборови од речников се определени со компјутер по Цифовите закони, според кои првите 4 000 зборови што се повторуваат во некој јазик овозможуваат 97,5 % разбирање на неговата основна лексика. Точно таков речник е пред вас. Составен е од зборови избрани главно од новинарската лексика од најдолготрајниот македонски весник „Нова Македонија“. Предаден е со македонското традиционално писмо азбуката (кирилска), што содржи 31 буква: а, б, в, г, д, ё, е, ж, з, с, и, ј, к, л, љ, м, н, њ, о, п, р, с, т, ќ, у, ф, х, ц, ч, џ, ш.

Консонантскиот систем има 26 гласови. Се изговараат релативно тврдо како и во другите европски јазици, освен 6 посебни знаци: обичните њ и џ, омекпаното љ, карактеристичните ќ и ѓ и посебниот македонски знак ѕ. Позначајни консонантски групи се шт, жд, здр: уште, дожд, здравје.

Вокалниот систем се состои од 5 самогласки: и, е, а, о, у + вокално р, што стои во неколку почетни и суфиксномедјални позиции и се означува со 'р: 'рга, за 'рга. Сите вокали се изговараат без редукција, независно дали се пред, под или по акцент.

При разни зборовни творби се јавуваат удвоени вокали: читаа, сее, змии. При појава на 3 вокали еден покрај друг, по претпоследниот се додава ј.

Македонскиот правопис е фонетски. Секој глас, каде и да се наоѓа пред, под и по акцент секогаш се изговара еднакво.

Македонскиот акцент е јакостен и фонолошки определен. Јакоста (динамичноста) нема видливи музички должини. Определеноста на македонскиот акцент има 2 основни правила:

1. кај едно-, дво-и тросложни зборови тој стои на првиот слог од зборот: ден, дење, денеска и 2. ако зборот има повеќе од три слога тогаш акцентот стои на третиот слог од крајот: денешнина, денешнината, татковина, татковината.

Мал број македонски зборови имаат акцент на вториот слог од крајот. Тоа се некои прилошки форми како: зборувајќи, седејќи, сечејќи, годинава, зимава или именки како апсана, февруари, декември.

Пододна примените туѓи зборови се, главно, акцентски недопирливи. Тие најчесто носат немакедонски акцент: сижé, билéт, студéнт, цименти́ра, капитули́ра и др.

Помал број новопримени зборови го добиле македонскиот акцент: телевизија, директор, прогрес и слични.

Од гласовните промени на консонантите позначајна е регресивната асимилација (едначее по звучност). Кога две разнозвучни согласки при деривативните варијанти дојдат една покрај друга се врши звучно едначее според втората согласка. Еднаш незвучната станува звучна:

велик + ден = Велигден, мирис + ба миризба; другпат звучната станува незвучна пред незвучна согласка: из + пит = испит, под + претседател = потпретседател. Но и при оваа појава има отстапувања како во: овчар, вторник, наследство и др.

Зборовите во речникот се, најчесто, предадени само со по едно значење на зборот, што претставува 80 % од целото значење на зборот.

Бидејќи е даден соодветникот само на номиналниот збор, во напишан морфолошки приказ ќе ги прикажеме само најважните дериватски патишта на македонската граматичка структура. Секој од овие зборови во речникот, ако е полнозначен како именката, заменката, бројот, придавката и глаголот може да има 10, 20 или над 50 граматички варијации. Ако е помошен, како сврзникот, предлогот или партикулата, има само една форма: и, а, но, на, од, до, не, да, но не и едно значење, што станува граматичко-синтактички или стилистички проблем.

Полнозначните зборови: именката, заменката, бројот и придавката имаат разни граматички категории. За сите, во основа, е карактеристичен аналитичкиот строеж. Тој се изразува со една номинативна (основна) форма (понекогаш и членувана), пред којашто стои или не предлог. Така, на пример, целата парадигма од именката книга со аналитички пренос гласи: книга, од книга, на книга, книго, со книга и кај книга.

Втора заедничка карактеристика е тројниот постпозитивен член кај именките: книга (основна форма)

1. член	2. член	3. член
книгата	книгава	книгана

Кај некои заменски форми: мој - мојот, мојов, мојон; кај придавките: стара - старата, старав, старана; кај броевите: една - едната, еднава, еднана.

Во овие форми родот е троен: машки, женски и среден, а кај бројот, освен еднина и множина, постои и избројана множина: две книги; и збирна множина: книжје, лисја.

Глаголите во македонскиот јазик немаат синтетичка инфинитивна форма, туку се изразуваат со 3. лице еднина сегашно време, како што се забележани во речникот и свршуваат на а: изучува, собира, на е: грее, мине, и на и: вари, гори.

Глаголите се најсложена зборовна група во македонскиот јазик. Секој глагол од горниве групи може да се менува во, најмалку, 14 глаголски форми (8 прости/основни и 6 сложени). Посебна неправилна форма има помошниот глагол сум/биде. Но и глаголите од е и и група имаат свои неправилности. Најправилно се менуваат глаголите од а група. За показ ќе го земеме глаголот верува. Еве ги неговите промени во простите/основните форми:

1. Сегашно време (презент)

еднина	множина
1. верувам	веруваме
2. веруваш	верувате
3. верува	веруваат

2. Минато определено несвршено време (имперфект)

еднина	множина
1. верував	верувавме
2. веруваше	верувавте
3. веруваше	веруваа

Оваа форма се образува од несвршени глаголи!

3. Минато определено свршено време (аорист)

еднина	множина
1. заверував	заверувавме
2. заверува	заверувавте
3. заверува	заверуваа

Ова форма се образува од свршени глаголи!

4. Заповеден начин (императив)

еднина	множина
верувај	верувајте

5. Глаголска -л форма (актив)

еднина	множина
верувал, -а, -о	верувале

6. Глаголска придавка (пасив)

еднина	множина
веруван, -а, -о	верувани

7. Глаголски прилог (партицип)

верувајќи

8. Глаголска именка

верување

Сложени глаголски форми:

за минатост (со помошниот неправилен глагол сум во презент и имерфект)

9. Минато неопределено време (перфект)

еднина	множина
1. јас сум верувал, -а, -о	ние сме верувале
2. ти си верувал, -а, -о	вие сте верувале
3. тој верувал	тие верувале
таа верувала	
тоа верувало	

10. Предминато време (плусквамперфект)

еднина	множина
1. бев верувал, -а, -о	бевме верувале
2. беше верувал, -а, -о	бевте верувале
3. беше верувал, -а, -о	беа верувале

За идност (со партикула ќе)

11. Идно време (футур 1)

еднина	множина
1. ќе верувам	ќе веруваме
2. ќе веруваш	ќе верувате
3. ќе веруваш	ќе веруваат

12. Идно минато време (футур 2)

еднина	множина
1. ќе верував	ќе верувавме
2. ќе веруваше	ќе верувавте
3. ќе веруваше	ќе веруваа

13. Идно прекажано време (футур 3)

еднина	множина
1. ќе сум верувал, -а, -о	ќе сме верувале
2. ќе си верувал, -а, -о	ќе сте верувале
3. ќе верувал, -а, -о	ќе верувале

За можност (со партикула би)

14. Можен/условен начин (кондиционал)

еднина	множина
1. јас би верувал, -а, -о	ние би верувале
2. ти би верувал, -а, -о	вие би верувале
3. тој би верувал	тие верувале
таа би верувала	
тоа би верувало	

Заменката (личната) единствена одржала стара синтетичка падежна флексија. Постојат 3 падежи:

еднина		
номинатив	генитив	датив
1. јас	мене ме	мене ми
2. ти	тебе те	тебе ти
3. тој, тоа, таа	него го	нему му
	неа ја	нејзе и
множина		
номинатив	генитив	датив
ние	нас не	нам ни
вие	вас ве	вам ви
тие	нив ги	ним им

Придавките (посебно описните) имаат значајна аналитичка категорија - степенување што се образува со додавање на партикулите по- и нај- пред позитивот: убав, поубав, најубав.

Броевите се најуниверзалните поврзувачи на луѓето и македонските се слични како и во другите словенски и несловенски народи и од 1 до 22 гласат: 1 еден, 2 два, 3 три, 4 четири, 5 пет, 6 шест, 7 седум, 8 осум, 9 девет, 10 десет, 11 единаесет, 12 дванаесет, 13 тринаесет, 14 четринаесет, 15 петнаесет, 16 шеснаесет, 17 седумнаесет, 18 осумнаесет, 19 деветнаесет, 20 дваесет, 21 дваесет и еден, 22 дваесет и два, а од 30 до 1000: 30 триесет, 40 четириесет, 50 педесет, 60 шеесет, 70 седумдесет, 80 осумдесет, 90 деведесет, 100 сто, 200 двесте, 300 триста, 400 четирестотини, 500 петстотини, 600 шестотини, 700 седумстотини, 800 осумстотини, 900 деветстотини, 1000 иљада. Ако научите барем иљада зборови од речников ќе ја разбирате македонската пишувана реч околу 85 %! Останатите броеви сами ќе потечат.

Помошните зборови во нашиов речник го заземаат највисокиот ранг. Најмногу ги има во првите 15 или 100 зборови. Но тие имаат главна поврзувачко-функционална задача. Така на пример сврзниците овозможуваат врски на десетици типови зависно-независни реченици, предлозите покажуваат бесконечен број односи меѓу луѓето и предметите: од мене, до тебе, пред мене, напред, назад, горе, долу, лево, десно, до долу, надолу, од тука, до тука итн. Сите тие проблеми ги толкуваат поголемите наши граматики. Наше е да дојдеме до тука!

Драги Стефанија

MAKEDONSKO – ČESKÝ SLOVNÍK

A

a, spoj.

јас ја чекав, а таа не дојде
тој живееше во Брно,
а повремено одеше и во Прага
а мајка ми ме виде, се
расплакала
а-а: а тој, а јас-се едно
јакo citoslovce: no, nu, ale
а, не може така!
а бре, Петре, јунак си ти!

авангарда, ж

авантура, ж

август, m

авијатичар, m

авион, m

автобус, m

автогол, m

автоматски, příd.

автомобил, m

автомобилизам, m

автомобилски, příd.

автономен, příd.

автопат, m

автор, m

авторитет, m

авторитетен, příd.

автохтон, příd.

агент, m

агендија, ж

агол, m

агресивен, příd.

адаптација, ж

адвокат, m

административен, příd.

администрација, ж

адреса, ж

аеродром, m

a, ale, jakmile, buď-nebo

řekl jsem jí , ale nepřišla

bydlel v Brně, ale čas od času jezdil
také do Prahy

jakmile mě matka viděla, rozplakala
se

Buď já nebo on, to je jedno

no, tak to nejde!

no, Petře, to jsi teda junák!

avantgarda

dobrodružství

srpen

letec

letadlo

autobus

vlastní gól

automaticky

automobil

automobilismus

automobilový

autonomní

dálnice

autor

autorita, f

požívající autority, autoritativní

autochtonní

agent

agentura

roh, úhel

agresivní

adaptace

advokát

administrativní

administrace

adresa

letišťe, s

академија, *ž*
ако, spoj., *část*.

дојди, ако можеш
ако е учител, не значи дека мора
да биде и мудар
ако ти не сакаш, јас сакам
ако е болен, тој пак оди на
работа
ако, *částice*
акт, *m*
актер, *m*
актерски, *příd.*
активен, *příd.*
активира (се), *dok. i ned.*
активност, *ž*
актуелен, *příd.*
акумулација, *ž*
акушерка, *ž*
акцент, *m*
акција, *ž*
алатен, *příd.*
албански, *příd.*
албум, *m*
алишта, *romn.*
алтернатива, *ž*
ама, *spoj. hovor.*
амам, *m*
амандман, *m*
аматер, *m*
аматерски, *příd.*
амбалажа, *ž*
амбасадор, *m*
амбиент, *m*
амбиција, *ž*
амбуланта, *ž*
Американец, *m*
американски, *příd.*
ами, *spoj.*
ан, *m*
анализа, *ž*
анализира, *dok., ned.*
анатомија, *ž*
ангажира (се) *ned. i dok.*
ангажираност, *ž*

akademie
jestli, třebaže, аť,
li, jestliže, kdybych, přestože,
ačkoli, třebaže
můžeš-li, přijď!
je-li učitel, to ještě neznamená, že
musí být moudrý
jestli ty nechceš, já chci
ačkoli (třebaže) je nemocen, chodí
zase do práce
аť, dobře, nevádi
akt, dějství
herec
herecký, herecky
aktivní
aktivizovat (se)
aktivita
aktuální
akumulace
porodní asistentka
důraz
akce
instrumentální
albánský
album
šaty
alternativa
ale, ovšem
turecké lázně, koupele
doplňěk k zákonu
amatér
amatérský
obal, balení
velvyslanec
prostředí
ambice
ambulance
Američan
americký
ale, avšak, nýbrž
zájezdni hostinec
analýza
analýzovat
anatomie
angažovat (se)
angažovanost

ангажман, m
англиски, прід.
анемичен, прід.
ансамбл, m
антијугословенски, прід.
антикомунистички, прід.
антитеза, ж
антифашистички, прід.
апарат, m
апелира, dok. i ned.
апетит, m
аплауз, m
апокалиптички, прід.
април, m
априлски, прід.
апси, ned.
апсолутен, прід.
аптека, ж
арапски, прід.
аргумент, m
армија, ж
артилериски, прід.
артист, m
артистка, ж
архаичен, прід.
архив, m
архивски, прід.
архитектонски, прід.
архитектура, ж
ас, m
асистент, m
асоцијација, ж
аспект, m
астма, ж
атентат, m
атентатор, m
атентаторски, прід.
атлетика, ж
атлетичар, m
атлетски, прід.
атмосфера, ж
атомски, прід.
атрактивен, прід.
афера, ж
афирмација, ж
афирмира (се), dok. i ned.

ангажма, ангажовани
англиски
чудокревни
субор
антијугословски
антикомунистички
антитеза, протиклад, m
антифашистички
апарат
апеловат
чућ, апетит
потлеск, аплаус
апокалптички
дубен
дубновы
затыкат
абсолютни
лѣкарна
арабски
аргумент
армада
дѣлострѣлски
herec
hereчка
zastaralý, archaický
archív
archívni
architektonický
architektura
eso
asistent
sdružení, asociace
aspekt
astma, s
atentát
atentátor
atentátnický
atletika
atlet
atletický
ovzduší, atmosféra
atomový
atraktivní
aféra
uznání, potvrzení
získat si uznání

африкански, příd.

Б

баба, ž

баба ми

баба Марта

ти си баба

бавен, příd.

база, ž

бајка, ž

бакалница, ž

бактерија, ž

балет, m

балистички, příd.

балкански, příd.

банка, ž

бања, ž

беџ на бањи

бања (се), ned.

бара (се), ned.

барем, přísł.

бег, m

бега, ned.

бегалец, m

бегство, s

беда, ž

без, předl.

без вода не се живее

месец без три дена

часот е два без пет

без време умре, без ден умре

безбеден, příd.

безбедност, ž

безболен, příd.

безброј, přísł.

бездна, ž

бездруго, přísł.

безотпаден, příd.

безуспешен, příd.

бек, m

бел, příd.

бели стихови

бела недела

бел дроб (бел цигер)

africký

babička

moje babička

měsíc březen (mart), tchyně,

porodní bába

ty jsi srab, slabý

pomalý

základna

pohádka

koloniální obchod

bakterie

balet

balistický

balkánský

banka

koupele, koupelna, koupele, lázně

byl jsem v lázních

koupe se (ve vaně)

hledat, prosit, žádat, vyžadovat

aspoň

beg, bej

utíkat, běžet, ukrývat se

uprchlík

útěk

bída, neštěstí

bez

...bez vody nelze žít

...ještě tři dny chybějí do měsíce

za pět minut dvě hodiny

on zemřel velmi mladý

bezpečný

bezpečnost

bezbolestný

nesčetný

propast

určitě

bezodpadový

bezúspěšný

obrátce

bílý, světlý, šťastný, jasný, prošedivělý

blankvers

masopustní neděle

plíce

бел трн
црно на бело
белградски, прід.
белег, m
бележи, dok. i ned.
белешка, ž
беља, ž
бензин, m
берберски, прід.
бере (се), ned.
раната бере гној
ова грне собира два литри
тој бере дуња
тој бере гајле
никаде не го бере
бери ум!
беседа, ž
бесен, прід.
беснее, ned.
беспрекорен, прід.
бетон, m
бивш, прід.
бидува, ned.
бидувало тоа и друг пат
видов дека инаку не бидува
од него човек не бидува
бидува!
За тоа го бидува
бидувачка, ž
бие (се), ned.
бик, m
биланс, m
билет, m
биологија, ž
бистар, прід.
бит, m
битен, прід.
битие, s
битка, ž
битолски, прід.
Битолчанин
благ, прід.
благовремен, прід.
благодарение, прісл.
благодари (се), dok. i ned.

hloh
черне на бѣлѣм
бѣлѣрадскѣй
знак, значка
зазначиват
позначка
нещѣстї, s, старост
бензин
холицкѣй
сбират (се), склизет, побрат, obsahovat
рана се сбїра
до этого хрнца се веждоу два литры
он ма на каханку, умїра
он си дѣла старости
он никде нема станї
jednej rozumně!
beseda, rozhovor
зурївїй, збѣсїлїй
зурїт, бѣснїт
безухононїй
бетон
бывалїй
быват, стават се
то уѣ се ставало
видѣл жсем, же то жинак нежде
з нѣго чловѣк nebude
добра! добре!
то му седї, он је schopен, он на то
ма
existence
бїт (се), жertovat, bojovat
бѣк (тѣж ve znamení zvěrokruhu)
bilance
vstupenka, lístek
biologie
прузрачнїй, чїстїй
зпұсоб жївота
podstatnїй, důležitїй
byті
bitva
bitolskїй
Bitolčan
sladkїй, mїrnїй, něžnїй
včasnїй
dїky
děkovat, poděkovat (se)

благодарност, ž	vděk, vděčnost
блед, příd.	bledý
блеска, ned.	blýskat se
блескав, příd.	skvělý, znamenitý
близина, ž	blížkost
близнак, m	dvojče, bliženec
близнаци, romn.	dvojčata, bliženci (ve znamení zvěrokruhu)
близок, příd.	blízky
близу, přísł.	blízko
блика, ned.	vyvěrat (o řece, pramenu), prosakovat, tryskat
блиску, přísł.	blízko
блокиран, příd.	blokovанý
богат, příd.	bohatý
богатство, s	bohatství
Богданчанец, m	Bagdančan
бод, m	ostří, steh, hrot, bod
бодовен, příd.	bodový
божем, přísł.	údajně, prý
боја, ž	barva
мрсна боја	olejová barva
водена боја	акварел
пушта боја	poušet barvu
боја на гласот	barva hlasu, témbre
тој се покажа во својата	ukázal se v pravém svetle
вистинска боја	
бокс, m	box
боксер, m	boxer
боксува, ned.	boxovat
бол, m	bolest, utrpení
болен, příd.	nemocný
болест, ž	nemoc
боли, ned. (jen 3. os.)	bolet
болка, ž	bolest
болница, ž	nemocnice
болнички, příd.	nemocniční
бомба, ž	bomba
бомбардира, dok. i ned.	bombardovat
борба, ž	boj, zápas
борбен, příd.	bojový
борбеност, ž	bojovnost
борец, m	bojovník
бори, (се) ned.	bojovat, zápasit (sport.)
бравар, m	zámečník
браво, citosl.	výborně, bravo

брада, *ž*
бразда, *ž*
брак, *m*
бран, *m*
брани (се), *ned.*
брат, *m*
братски, *пříd.*
братство, *s*
братучед, *m*
брашно, *s*
бргу і брго, *пřísl.*
бре, бреј! *цитослов.*
бре, зар не го знаеш него
кој си ти, бре
арно, бре, момче
брег, *m*
бреме, *s*
брз, *пříd.*
брзина, *ž*
брзоног, *пříd.*
брзоплетост, *ž*
бригада, *ž*
британски, *пříd.*
брод, *m*
брои (се), *ned.*
кој те брои тебе за човек?
број, *m*
бројка, *ž*
бронхијален, *пříd.*
бронхит, *m*
брошура, *ž*
бугарски, *пříd.*
буди (се), *ned.*
буен, *пříd.*
буква, *ž*
буквален, *пříd.*
бункер, *m*
бура, *ž*
бурен, *пříd.*
буржоазија, *ž*

В

вага, *ž*
вагон, *m*
вади, *ned.*

брада, vousy на брадѐ
бразда
сџатек
влна
hájit, bránit (се)
bratr
bratrský
bratrství
bratranec
mouka, *ž*
rychle
ha, hele, co, nu
ha, jako bys ho neznal!
a kdo jsi ty, co?
nu tak dobrá, chlapče.
břeh
břímě, tíha
rychlý, spěšný
rychlost
rychlý
kvapnost
brigáda
britský
lod'
počítat, považovat, uznávat, zahrnovat
kdo tě považuje за člověka?
číslo, cifra, počet
číslo, cifra
průduškový
záněť průdušek
brožura
bulharský
budit (се), probouzet (се)
bujný
písmeno, *s.*
doslovný
bunkr
bouře
bouřlivý
buržoазie

váha (váhy ve zvěrokruhu)
vagón
vytahovat, vyjímat, dobývat, vydělávat

тој ми ја извади думата
вади, ned.
важечки, příd.
важи, ned.
пресудата веќе важи
тоа за мене не важи
важи!
важност, ž
вака, přísl.
ваков, zájm.
ваков човек уште не сум видел
вардарски, příd.
вари (се), ned.
варијанга, ž
варира, dok. i ned.
варшавски, příd.
ваш, zájm.
вгради, dok.
вградува, ned.
вдовица, ž
вее (се), ned.
вее снег
веднаш, přísl.
ведро, s
везен, příd.
век, m
веќе, přísl.
веќе се вратија
веќе три дена вrne (дожд, снег)
не можам веќе да пишувам
велемајстор, m
вели (се), ned.
што велиш
не му вели на никој
се вели, дека
како се велиш?
како те велат?
великобугарски, příd.
велосипед, m
велосипедски, příd.
венчава (се), ned.
верба, ž
верен, příd.
верзија, ž

utahal mě k smrti
zalévat, polévat
platný
mít platnost
platit, být v platnosti
rozsudek už vstoupil v platnost
to pro mne neplatí
platí! jsem pro!
důležitost, platnost, hodnota
takto, takhle
takový
takového člověka jsem ještě neviděl
vardarský
vařit (se)
varianta
obměňovat
varšavský
váš
zabudovat
zabudovávat
vdova
foukat, dout, vanout, plápolat
padá sníh
hned, ihned
vědro, okov
vyšívání
věk, století, období
už, již
už se vrátili
už tři dny prší
už nemohu psát
velmistr
říkat, mluvit
co říkáš?
neříkej to nikomu
prý, říkáte se, že
jak se říká
jak se jmenuješ?
jak ti říkají?
velkobulharský
kolo, velocipéd
kolový, velocipédový
oddávat (se)
víra, důvěra
věrný
verze

верифицира, dok. i ned.
верност, ž
веројатен, прід.
верува, ned.
веселба, ž
весник, m
вест, ž
ветер, m
ветеран, m
ветеринарен, прід.
вети (се), dok.
ветува (се), ned.
вечен, прід.
вечер, ž
вечера, ž
вечерен, прід.
вештерка, ž
вештина, ž
вид, m
виделина, ž
види (се), dok.
видлив, прід.
вие, ned.
виза, ž
визба, ž
визија, ž
вика (се), ned.

како те викаат?, како се викаш?
вика за помош
како што се вика (вели)
вина, ž
винарски, прід.
виндјакна, ž
вино, s
виновен, прід.
виновник, m
виолончело, s
виор, m
виси, ned.
ми виси над главата
виси на конец
висина, ž
висок, прід.
височина, ž
вистина, ž

verifikovat
věрnost
pravděpodobný
věřit, důvěřovat
veselí, s, hostina
noviny, pomn.
zpráva
vítr
veterán
zvěrolékařský
slíbit, zaslíbit se
slibovat, zaslíbovat se
věčný
večer, m.
večeře
večerní
čarodějnice
dovednost, mistrovství, s
zrak, vid
světlo, s
uvidět (se), zdát se
viditelný, zřetelný
výt, vít
vízum
sklep
přízrak, m, vize
volat, křičet, řvát, jmenovat se, říkat,
zvat, vyzývat
jak se jmenuješ?
volat o pomoc
jak se říká
vina
vinařský
sportovní bunda
víno
vinný, provinilý
vinník
violoncello
vítr, vichřice
viset
stojí u mně jak přišitý
visí na vlásku
výška, úroveň
vysoký
výška
pravda

вистински, příd.	opravdový
витален, příd.	schopný života
виц, m	vtip
вклопи (се), dok.	zasadit, vložit, zapojit se
вклопува (се), ned.	zapojoovat, vkládat, zasazovat, vsazovat
включен, příd.	celkový
вкус, m	chuť, vkus
влада, ž	vláda
владее, ned.	vládnout, ovládat (jazyk)
владеечки, příd.	vládnoucí
влажен, příd.	vlhký, vlažný
влакно, s	vlas, m, vlákno
власт, ž	moc
влева (се), ned.	влévat (se)
влегува, ned.	вstupovat, vcházet
влез, m	вход, vjezd
влезе, dok.	vejít, vstoupit
влезница, ž	вstupenka
влече (се), ned.	táhnout (se), přitahovat, plazit se
влијае, ned.	působit, mít vliv
влијание, s	vliv
влијателен, příd.	vlivný
вложи, dok.	vložit, vynaložit (úsilí)
вложува, ned.	vkládat, vynakládat (úsilí), přikládat
вљубеник, m	zamilovaný
вмеша се, dok.	míchat se, vmísit se, zaplést se, zamotat se
вмешува се, ned.	vměšovat se, zaplétat se, zamotávat se
внатре, přisl.	uvnitř
внатрешен, příd.	vnitřní
внимание, s	pozor, pozornost
внимателен, příd.	pozorný
в, во, před.	v, ve, na
живеам во Брно	bydlím v Brně
во мај е најубаво	v květnu je nejkrásněji
в среда	ve středu
во среда	každou středu
во средата	ve středu (minulou)
во четири очи	mezi čtyřma očima
човек во години	člověk v letech
истолче во прав	rozemlet, rozdrtit na prach
овевде, dok.	uvést, zavést, zřídít
овевдува, ned.	uvádět, zavádět, zřizovat
вода, ž	voda
водач, m	vůdce, vedoucí
воденица, ž	mlýn, m.

водечки, příd.
води, ned.
тој води на табелата
тој го игра орото

тој води грижа
тој води војна
тој водеше сметка за сè
води сметка
јас ја водам сестра му
јас се водам со сестра му

водолија, ž
водство, s
воедино, přisl.
воен, příd.
воз, m
возач, m
возбуда, ž
возбуден, příd.
возбуди (се), dok.
возбудив, příd.
возбудува (се), ned.
возврати, dok.
возвраќа, ned.
воздух, m
воздухопловство, s
воздушен, příd.
вози (се), ned.
возило, s
вознемири (се), dok.
вознемирува (се), ned.
возрасен, příd.
возраст, ž
војна, ž
војник, m
војнички, příd.
војска, ž
волја, ž
волк, m
и волкот сит, и овците на број
гладен како волк

волна, ž
волнен, příd.
волонтерски, příd.
вон, přisl.
вонреден, příd.

вудќи
вѐст, vodit, бѝт в ђеле
је в ђеле табулкы
он ту мѝ slovo, он hraje vedoucí
úlohu
он се stará, pečuje
он váлќи, vede válku
он počítal se vším
dej si pozor!
mám jeho sestru za manželku
máme se s jeho sestrou rádi

vodnáf, m
vedení
najednou, spolu
vojenský
vlak
vozka, převozník, řidič
vzrušení, vzruch
vzrušený
vzrušit (se), zneklidnit se
vzrušivý
vzrušovat (se), zneklidňovat se
oplatit, revanšovat se, odpovědět, vrátit
oplácet, vracet
vzduch
letectví
vzdušný
řídít vozidlo, vozit
vozidlo
zneklidnit (se), бѝт neklidný
zneklidňovat (se), znepokoјovat (se)
dospělý
stáří, věk
válka
voják
vojenský
vojsko
vůle
vlk
vlk se nažral a koza zůstala celá
hladový jak vlk

vlna
vlněný
dobrovolnický
mimo
mimořádný

воопшто, přisl.
вооружен, příd.
вооружи (ce), dok.
вооружува (ce), ned.
воспаление, s
воспитание, s
воспитан, příd.
воспостави, dok.
воспоставува, ned.
востание, s
впечатлив, příd.
впечаток, m
впрочем, přisl.
вработи (ce), dok.
вработува (ce), ned.
врат, m
врата, ž
врати (ce), dok.
врака (ce), ned.
врв, m

на врв глава си ми се качил
на врв јазик ми е тој збор
врвен, příd.
вреден, příd.
вредност, ž
вреднува, ned.
вреди, ned.
пет пари не вреди
вреди злато
овој документ повеќе не вреди
време, s
точно време
време е за ручек
летно време
времето е убаво
идно време
временски, příd.
врз, předl.
врзе (ce), dok.
врзан, příd.
врзува (ce), ned.
врие, ned.
врнеж, m
врска, ž
врсник, m

вůbec, celkem
ozbrojený
vyzbrojit (se)
zbrojit se, vyzbrojovat se
zápal
výchova
vychovaný
obnovit
obnovovat
povstání
dojímavý, citlivý
dojem
ostatně, však, sice
zaměstnat (se)
zaměstnávat (se)
šíje, krk
dveře
vrátit se
vracet se
vrch, vrchol, horní část společnosti,
špička
mám tě až po krk
mám to slovo na jazyku
vrcholový, špičkový
pečlivý, schopný
cennost, hodnota
oceňovat, hodnotit
stát, mít hodnotu, být v platnosti
nestojí ani za zlámanou řečí
má hodnotu zlata
tento doklad už neplatí
čas, počasí, doba
přesný čas
je čas obědvat
letní čas
počasí je pěkné
budoucí čas
časový
na, nad
svázat (se), přivázat (se), zavázat (se)
svázaný, spjatý
vázat (se), přivazovat se, zavazovat se
vřít, kysat
dešťové srážky
styk, spojení
vrstevník

врти (се), нед.
тој му го сврти грбот
тој ги врати на прав пат
ја врти како што сака
ме вртат коските
врти-сучи
ми се врти главата

врховен, přid.
врши, нед.
всушност, присл.
втор (и), přid.
втори падеж
од втора рака
за вторпат
вторник, м
второлигаш, м
второлигашки, přid.
вторпат, присл.
вчера, присл.

Г
газда, м
галерија, ж
гаранција, ж
гас, м
гасовод, м
Гевгеличанец, м
генерал, м
генерален, přid.
генерација, ж
германски, přid.
гест, м
гимназија, ж
гитарист, м
глава, ж
бистра глава
тоа му ја скина главата
глава на семејството
глава на шајка
глава кромид
и на ваша глава! (пřáni)
не е со сите во главата
ја клава главата в торба
си ја бие главата
главен, přid.

točit (se), vrtět (se), otáčet (se)
otočil se k němu zády
vrátil je na správnou cestu
dělá si s ní co chce
jsem jak polámaný
jednou to, podruhé ono
točí se mi hlava

nejvyšší
vykonávat, mlátit (obilí)
vlastně, v podstatě
druhý
druhý pád
z druhé ruky
podruhé
úterý
druholigový
druholigový
podruhé
včera

domáci pán, boháč
galerie
záruka
plyn
plynovod
obyvatel Gevgelije
generál
generální
generace, pokolení, s
německý
gesto, posunek
gymnázium, s
kytarista
hlava, rozum, kapitola, hlavička
jasný rozum, bystrá hlava
to mu zlomilo vaz
hlava rodiny
hlavička hřebíku
hlávka cibule
přát totéž jako odpověď na přání
nemá všech pět pohromadě
nasazovat život
rvát si vlasy, tlouci se do hlavy
hlavní

главнина, ž
главоболка, ž
глас, m
со глас вика
вика колку глас го држи
добар глас
наука за гласовите
гласа, ned.
гласач, m
гласи (се), ned.
гледа, ned.
оттука се глега добро
не гледам добро
тој гледа од високо
тој гледа да не излаже
јас те гледам тебе
синот ќе ја гледа на старост
тој не гледа
ја гледаш ли таа куќа
сега гледам дека си бил прав
како ти се гледа костумот
се гледа дека не е здрав
ми се гледа дека направи грешка
гледалиште, s
гледач, m
гледниште, s
глетка, m
глув, рјид.
гума, ž
гнев, m
говор, m
говори, ned.
говорник, m
година, ž
в година, до година
од година на година
годинашен, рјид.
годишен, рјид.
годишнина, ž
гол, рјид.
гол како го роди мајка
гол - голеничок
гола вистина
со голо око
голем, рјид.
големина, ž

základní část, kapitál
bolesti hlavy, starosti
hlas, zpráva, reputace, hlas (volební)
volat nahlas
křičí jako kdyby ho brali na nůž
má dobré jméno, reputaci
fonetika
hlasovat
volič
vydávát hlas, ozývat (se)
dívat se, vidět, hledět
odtud je dobře vidět
nevidím dobře
on se dívá na to spatra
on nás chce oklamat
beru si z tebe příklad
syn se o ni bude na stáří starat
on je slepý (nevidí)
vidíš ten dům?
nyní vidím, žes měl pravdu
řekni, jak se ti líbí oblek
je vidět, že není zdrav
zdá se mi, žes udělal chybu
hledišťe
divák
hledisko
výhled
hluchý
hra herce
hněv
mluva, nářečí, řeč, projev
mluvit
řečník
rok
příští rok
z roku na rok
letošní
roční
výročí
holý, nahý, nepokrytý, chudý
byl jak ho matka porodila
úplně nahý
holá pravda
prostým okem
velký
velikost, rozměr

големосрпски, příd.

голман, m

голмански, příd.

гора, ž

горд, příd.

гордее се, ned.

гордост, ž

горе, přisl.

горен, příd.

гори, ned.

гориво, s

господин, m

гостин, m

гостински (соба)

гостува, ned.

готов, příd.

грабне (се), dok.

грав, m

гравира, ned.

град, m

градба, ž

градежен, příd.

гради, ned.

гради, помн.

градина, ž

градоначалник, m

градски, příd.

граѓанин, m

граѓански, příd.

граѓанство, s

граматика, ž

граница, ž

гранка, ž

грб, m

гребе (се), ned.

греда, ž

грее (се), ned.

грешка, ž

грижа, ž

грижлив, příd.

гркоман, m

грло, s

дома храни пет грла

лошо грло

ме боли грлото

има три грла добиток

velkosrbský

brankář

brankářský

les

hrdý

být hrdý, pyšnit se

hrdost

nahoře

horní

hořet, pálit

palivo, hořlavina, pohonné látky

pan

host

pokoj pro hosty

hostovat, přijet na návštěvu

hotový

unést, zabrat, uchopit

fazole

rýt (dělat rytiny)

město

výstavba, stavba

stavební

stavět

prsa, hrud'

zahrada

starosta města

městský

občan

občanský

občanství, občanstvo, obyvatelé města

mluvnice, gramatika

hranice

větev, odvětví

záda, erb

škrabat (se), drápat

trám

hřát (se), svítit (o slunci, měsíci)

chyba

péče

pečlivý

grekofil

krk, hrdlo, hltan, hlas

doma živí pět krků

záškrť

bolí mě v krku

má tři kusy dobytka

гроздовер, m
грозје, s
суво грозје
кога ќе роди врба грозје
грпка, ž
груб, příd.
група, ž
грчки, příd.
губи (се), ned.
гума, ž
гурман, m
густо, s
гушка (се), ned.

Д

да, část.

да не си луд
да ми даваше барем леб
веднаш да се вратиш
да си жив и здрав
брзам да не задоцнам
утре сака да си оди
дојде без да го поканиме
дава (се), ned.

тој му даде две илјади
тој ми даде мака
дава глас
дава на знаење
даде, dok.
дал ти бог добро
како му е дадено
не се даде

далеку, přísl.
далечен, příd.
далечина, ž
дали, část.
дама, ž
дамка, ž
дамнешен, příd.
дарба, ž
датум, m
два, čísl.
дваесет, čísl.
дваесетти, příd.

sklizeň hroznů
hrozny, pomn.
rozinky
až napří a bude sucho
výrůstek, hrbol
hrubý
skupina
řecký
ztrácet se, prohrávat, mizet
guma, pneumatika
gurmán
gusto
objímat se, tulit se

ano, aby, proto, aniž
nejsi ty blázen?
kdyby mi aspoň dal chleba.
vrať se hned!
buď živ a zdrav! hodně štěstí!
spěchám, abych se neopozdil
zítra chce odejít
přišel, aniž jsme ho pozvali
dávat, předávat, dodávat, rodit (plody,
úrodu), vydávat
on mu dal dva tisíce
dal mi zabrat
vydává hlas
oznamuje, dává na vědomost
dát, předat, vzdát, urodit (se)
pomáhej pánbůh
tak, jak se patří
on se nedal

daleko
vzdálený
vzdálenost
zda
dáma
skvrna, skvrnka
dávny
dar, schopnost, talent
datum, s
dva
dvacet
dvacátý

двајца, čisl.
дванаесет, прісл.
двапати, прісл.
два-три, прісл.
движење, s
тој не може да се движи
денес има големо движење
движење на екологистите
движи (се), ned.
дводневен, прід.
двоен, прід.
двојка, ж
двор, m
двостих, m
дебарски, прід.
дебата, ж
девет, čisl.
девиза, ж
девизен, прід.
девица, ж
девијантен, прід.
девојка, ж
дебел, прід.
дебела жена
дебела сенка
дебела глава
дебел глас
дежурство, s
дејност, ж
дејство, s
дејствува, ned.
дека, spoj.
му реков дека ќе дојдам
тој дојде дека (зашто) го повика
брат му
што дека!
дека, dial. місто кај, каде
дека одиш?
дека е татко ти?
декан, m
декември, m
декларација, ж
декор, m
дел, m
делегат, m
делегатски, прід.

dva (o mužích)
dvanáct
dvakrát
dva, tři, několik
pohyb, hnutí, ruch (dopravní)
on se nemůže pohybovat
dnes je velký dopravní ruch
hnutí zelených
pohybovat (se), hýbat (se)
dvoudenní
dvojité
dvojice, pár
dvůr
dvojverš
debarský
debata, diskuse
devět
deviza, heslo, devizy
devizový
panna (též ve znamení zvěrokruhu)
deviantní
dívka, děvče
tlustý, silný, tučný, hustý
tlustá žena
silný stín
nemehlo, trdlo, klacek, tupan
silný a nízký hlas
služba, výkon služby
činnost
účinek, vliv, děj
jednat, působit
že, protože
řekl jsem mu, že přijdu
přišel, protože ho pozval bratr
to nevadí! a co?
kam jdeš?
kde je tvůj otec?
děkan
prosinec
deklarace
výzdoba, dekorum
část, díl
delegát
delegační

делегација, *ž*
дели (се), *ned.* i *dok.*

оваа лубеница дели
дело, *s*

покажи га на дело
тоа е дело на син ми
уметничко дело
собрано дело
кривично дело

деловен, *пříd.*

делува, *ned.*

делумен, *пříd.*

демократија, *ž*

демократски, *пříd.*

демонстрант, *m*

демонстрација, *ž*

демонстрира, *ned.*

ден, *m*

живее од ден на ден
цел ден е работа
пишуваше со денови
пред некој ден
без ден умре
до ден денешен
среде ден
преку ден
оној ден
еден ден се појави пред нас

под стари денови
во наши денови
добар ден
денот (pouze s členem)

денес i денеска, *пříd.*

денешен, *пříd.*

депресија, *ž*

дерби, *s*

дервиш, *m*

десен, *пříd.*

десет, *čisl.*

десетерец, *m*

десетина, *ž*

десетица, *čisl.*

десница, *ž*

детал, *m*

delegace

dělit, rozdělovat, rozdávat, rozdat,

vyznačovat se

tento meloun se liší od

dílo, skutek, soudní věc, práce, proces

dokaž to skutkem

to je práce, dílo mého syna

umělecké dílo

sebrané dílo

soudní věc

pracovitý, věcný

působit

částečný

demokracie

demokratický

demonstrant

demonstrace

demonstrovat

den

žít ze dne na den

celý den je v práci

psával celé dny

před několika dny

zemřel mladý

dosud

za bílého dne

každý druhý den, obden

v těchto dnech

jednoho krásného dne se před námi

objevil

na stáří

v naší době

dobry den

pout'

dnes

dnešní

deprese, sklíčenost

derby

derviš

pravý

deset

deseterec

desátek, desetina, deset

deset

pravá ruka, pravice (polit.)

podrobnost, *ž*, detail

дете, s
детски, прід.
дефанзива, ž
дефиле, s
дефинитивен, прід.
деценија, ž
дијалог, m
диктира, ned.
дилема, ž
димензија, ž
динамика, ž
динамичен, прід.
динар, m
дипломатски, прід.
дипломира, ned. i dok.
дирек, m
директен, прід.
директива, ž
директор, m
дирекција, ž
дискусија, ž
дискутира, dok. i ned.
диспечер, m
дисциплина, ž
дисциплински, прід.
дише, ned.
диабина, ž
диабок, прід.
диабочина, ž
дневен, прід.
дневница, ž
дневничар, m
дно, s
во дното на душата
до, прѣдл.
седи до масата
неговата нива е до мојата
стигна до градот
до крајот на месецов
до ден
до дваесетина души
театрот собира до петстотини
души
не е до мене
до над глава
до пред некој ден беше тука

дítě
dětský
obrana, defenziva
defilé, slavnostní přehlídka
konečný, definitivní
desetiletí
dialog
diktovat, vnucovat
dilema
rozměr, míra, dimenze
dynamika
dynamický
dinár
diplomatský
ukončit studia diplomem
sloup, opora, opěra
přímý
směrnice, direktiva
ředitel
ředitelství, s
diskuse
diskutovat
dispečer
disciplína, kázeň, vědní obor
disciplinární, kázeňský
dýchat
hloubka
hluboký
hloubka
denní
denní výdělek, diety
nádeník
dno, konec
v hloubi duše
do, vedle, asi, u, až, k
sedí u stolu
jeho pole je vedle mého
dorazil až do města
do konce tohoto měsíce
do úsvitu
asi dvacet lidí
divadlo pojme až pět set lidí (osob)
to nezáleží na mně
až nad hlavu
před několika dny tu ještě byl

cé do халер
пишувам до брат ми
доаѓа, ned.
добар, příd.
добие, ned.
добитник, m
добре, přisl. (pouze v určitých
spojeních)
добре дојде
добре најдов !

доброволец, m
доведе, dok.
деведува, ned.
доверба, ž
довери (се), dok.
доверува (се), ned.
доволен, příd.
догматизам, m
догматски, příd.
договара (се), ned.
договор, m
договорен, příd.
договори (се), ned.
додава, ned.
додаде, dok.
додаток, m
додека, spoj.
додели, dok.
доделува, ned.
дожд, m
доживее, dok.
доживува, ned.
доза, m
дозвола, m
дозволи, dok.
дозволува, ned.
дознава, (се), ned.

дознае (се), dok.
дојде, dok.
тој веќе дојде
дојде време да си одам
јеп s 3. os. sg. ми дојде жал
дојде си
дојде на себе си

вше do halěře
пишу братрови
пřичázет
добры
достат, vyhrát, narodit se
výherce

vítej!
kéž byste ve zdraví byli (odpověď na
předchozí spojení добре дојде)
dobrovolník
přivést, dovést
přivádět, dovádět
důvěra
svěřit (se)
svěřovat (se)
dostatečný, spokojený
dogmatismus
dogmatický
domlouvat (se), dořici
smlouva, dohoda, domluva
smluvený, smluvní
domluvit (se)
doplňovat, přidávat
doplnit, přidat
doplňek, přídavek
zatímco
udělit, propůjčit, oprávnit
udělovat, propůjčovat, opravňovat
děšť
dožít, dočkat se
dožívat, dočkávat se
dávka
povolení
povolit, dovolit
povolovat, dovolovat
dovídat se, doptávat se, stávat se
známým
dovědět se, doptat se
přijít, přijet, dorazit, dojet, objevit se
on už přišel
už přišel čas, abych odešel
bylo mi líto
vrátil se domů
přijít k sobě

ми дојде до гуша
докаже, ned.
докажува, ned.
доказ, m
доколку, přisl.
докрај, přisl.
доктор, m
документ, m
докупи, dok.
долар, m
долг, m
долг, příd.
долгогодишен, příd.
долен, příd.
должен, příd.
должина, ž
должност, ž
долу, přisl.
дом, m
домаќин, m
домаќинка, ž
домаќински, příd.
домаќинско дете

домаќински коњ
домаќинство, s
домашен, příd.
домен, m
домет, m
доминација, ž
доминира, ned.
донекде, přisl.
донесе, dok.
донесува, ned.
допадлив, příd.
допатува, dok.
допир, m
допира (се), ned.
дописник, m
дополни, dok.
дополнителен, příd.
дополнува, ned.
допрва, přisl.
допре (се), dok.
дорасне, dok.
досега, přisl.

mám toho až po krk
dokázat, dořici
dokazovat, dopovídat
důkaz
pokud, dokud
úplně, zcela, do konce
lékař, doktor
doklad, dokument
dokoupit, přikoupit, skoupit
dolar
dluh, povinnost
dlouhý
dlouholetý
spodní, špatný
mající dluhy, povinný
délka
povinnost
dole
dům, komora (v parlamentě)
domáci, hospodář, ctěný člověk
domáci, hospodyňka, šetrná paní
hospodářský, hospodyňský
dítě z dobré rodiny, dobře vychované
dítě
kůň vhodný ke všem pracím
domáci hospodářství, rodina, dům
domáci
pole působnosti, doména
dosah
převaha
převažovat, dominovat
částečně, do jisté míry
donést, přivést, přijmout usnesení
donášet, přinášet, přijímat usnesení
přitažlivý
přicestovat, přijet
dotek, kontakt
dotýkat se, přitiskovat se
dopisovatel
doplnit, zaplnit, dodat
dodatečný, doplňovací
doplňovat, dodávat, zaplňovat
teprve, teprve až
dotknout se, přitisknout se
dorůst, dospět
dosud

досегашен, příd.
досие, s
доследен, příd.
доста, přisl.
доставен, příd.
доставува, ned.
достигне
достоинствен, příd.
дострел, m
досуди, dok.
дотера (се), dok.

таа се дотера
тој далеку ја дотерал
дотерува (се), ned.

дотогашен, příd.
дотолку, přisl.
доход, m
доцент, m
доцна, přisl.
дочека, dok.
драгоцен, příd.
драма, ž
драмски, příd.
дрво, s
дрводелец, m
дрес, m
држава, ž
државен, příd.
држи (се), ned.

држи ја книгата
бочката држи
држи десно
убаво време држи
тој го држи како свое дете

тие го држат св. Никола
таа држи диета
држи до себе
тој за тоа држи сметка
таа уште се држи добро
ако му држи!
го држи главниот збор
не го држи местото

dosavadní
doklady, dossier
důsledný
dost
doporučovací, dodávací
dodávat, doručovat
dosáhnout, dostihnout
důstojný
dostřel
dosoudit, přisoudit
dohnat, zahnat, dát do pořádku,
zkrášlit, uklidit, k něčemu dospět
ta se dokonale upravila
on to dotáhl daleko
dohánět, zahánět, dávat do pořádku,
zkrášlovat, uklízet, dospívat k něčemu
dřívější
natolik, v takové míře
příjem
docent
pozdě
dočkat se, uvítat
vzácný, drahocenný
drama, s
dramatický
dřevo, strom, m
tesař, stolař
dres
stát
státní
držet (v ruce), držet (v různých
významech), mít (za někoho), slavit
podrž tu knihu
bečka neteče
drž se pravé strany
trvá pěkně počasí
on se k němu chová jako k vlastnímu
dítěti
oni slaví Mikuláše
ona drží dietu
má o sobě vysoké mínění
on to vede v patrnosti
ona se ještě drží dobře, dobře vypadá
jen ať to zkusí!
má rozhodující slovo
nemá stání

колку што глас го држи
држи диета
дроб, m
дробѝ (се), ned.
дрога, ж
друг, пѝд.
тој е сега сосем друг
друг пат ќе ти го кажам
оди по друг пат
со други здорови
друго венчање
другар, m
другарка, m
другарство, s
друштво, s
нашето друштво е демократско
тој е член на едно научно
друштво
Друштво на народите
дува, ned.
дуел, m
дует, m
дупка, ж
дури, част., spoj.
дух, m
духовен, пѝд.
душа, ж
од душа ти давам
жими душа
тој човек е без душа
пуста душа
душа моја

Г

ѓавол, m
ѓаволски, пѝд.
ѓаволштина, ж
ѓеврек, m
ѓердан, m
ѓубре, s
вештачко ѓубре
ѓубриште, s
ѓургина, ж

nahlas, co mu stačí hlas
držet dietu
vnitřnosti
drobit, dělit na kousky
droga
jiný, rozličný
on je teď docela jiný
až podruhé ti to řeknu
jde jinou cestou
jinými slovy
druhý sňatek
soudruh, přítel, manžel
soudružka, přítelkyně, manželka
přátelství, soudružství
společnost, spolek, parta, organizace
naše společnost je demokratická
on je členem jedné vědecké
společnosti
Společnost národů
foukat
souboj
dueto, duo
díra, otvor, jáma, nora
dokud, dokonce
duch
duchovní
duše (v různých významech)
to ti dávám z duše, ze srdce
na mou duši
ten člověk nemá duši, srdce
chudák, ubožák, nebožák
drahoušku, srdéčko!

čert, ďábel
čertovský, ďábelský
čertovina
preclík (obvykle se sezamem nebo
s mákem)
náhrdelník
smetí, hnojivo, sběř, ž, luza, ž
sebranka, ž
umělé hnojivo
smetiště, skládka odpadů, ž
jiřina

E

e, část.

евакуација, ž

еве, část.

евентуален, příd.

евидентен, příd.

евиденција, ž

европски, příd.

евтин, příd.

егејски, příd.

егзистенција, ž

египетски, příd.

1. еден, čís.

за еден час

еден по еден

еден пат

2. еден,-на, příd.

ние сме една врст

тоа беше еден многу тежок

живот

тоа е сè едно

3. еден,-дна, zájm neurč.

си беше едно Голомеше

тате, те бара еден човек

ти говедо едно!

едни викаат, други молчат

си помагаат еден со друг

4. еден,-на, m

тој едно мисли, а друго зборува

сакам да ти кажам само едно

единаесетмина, čís.

единаесетти, příd.

единица, ž

единствен, příd.

единство, s

еднаквост, ž

еднаков, příd.

еднаш (ка), přísl

еднаш за секогаш

еднаш на ден

еднаш ќе биде добро

еднаш беше еден цар

тамhle, nu, no

евакуаце

hle

пřípadný, eventuelní

zřejmý, evidentní

evidence

evropský

laciný

egejský

existence

egyptský

1. jeden

za hodinu

jeden za druhým

jednou

2. stejný, rovný

jsme stejně staří

to byl takový velmi těžký život

to je jedno

3. jistý, kterýsi, jakýsi

žilo bylo jakési Golomeše (Holé

bříško-postava z pohádek)

tati, hledá tě jakýsi člověk

ty hovado jedno!

jedni křičí, druzí mlčí

pomáhají jeden druhému

4. jedno

on jedno myslí, ale něco jiného

mluví

chtěl by ti říci jen jedno

jedenáct osob (mužů nebo mužů a žen)

jedenáctý

jednotka

jediný, jednotný

jednota

stejnost, rovnost

stejný

jednou, kdysi, někdy

jednou provždy

jednou denně

jednou bude dobře

kdysi byl jeden král

еднобоен, příd.	jednobarevný
едновремен, příd.	současný
едногласен, příd.	jednomyslný, souzvučný
еднодушен, příd.	jednomyslný, svorný
едноставен, příd.	jednoduchý
едностран, příd.	jednostranný
езеро, s	jezero
экипа, ž	mužstvo, s
эколог, m	ekolog
эколошки, příd.	ekologický
экономија, ž	ekonomie, jmění
экономист, m	národní hospodář
экономичен, příd.	hospodárny
экономски, příd.	hospodářský, ekonomický
екран, m	projekční plátno
експеримент, m	pokus, experiment
експериментален, příd.	pokusný, experimentální
експлозив, m	výbušnina, třaskavina
експлозија, ž	výbuch
експресивен, příd.	expresivní, výrazný
екстремен, příd.	výstřední, extrémní
елан, m	elán
елегантен, příd.	elegantní
елегија, ž	elegie
елегичен, příd.	elegický
елек, m	živůtek, kabátek bez rukávů
електричен, příd.	elektrický
элемент, m	prvek, element
елиминира, ned.	zbavit, odstranit
еманципација, ž	emancipace
емигрантски, příd.	emigrantský
емиграција, ž	emigrace
емотивен, příd.	citový, emotivní
енергетика, ž	energetika
енергетски, příd.	energetický
енергија, ž	energie
енергичен, příd.	energický
епилог, m	doslov, epilog
епитет, m	epiteton, s
эпопеја, ž	эпопеј
эпоха, ž	epocha, doba
эра, ž	эра
эребица, ž	koroptev
эсен, ž	podzim, m
эсенски, příd.	podzimní
эстетски, příd.	estetický

етапа, *ž*
ете, *časť*.
етика, *ž*
етикета, *ž*
етички, *пříd.*
етнички, *пříd.*
ефект, *m*
ефектен, *пříd.*
ефикасен, *пříd.*
ефикасност, *ž*

Ж

жаба, *ž*
градна жаба
жал, *m*
жал ми е
за жал
тој е за жал
жалба, *ž*
книга за жалби, за поплаки
жали (се), *ned.*
жариште, *s*
ждред, *m*
ждреде, *ned.*

жед, *ž*
жеден, -дна, *пříd.*
жеднее, *ned.*
жедник, *m*
желба, *ž*
желка, *ž*
желудник, *m, i* желудок, *m*
желудочен, *пříd.*
желурок, *m*
желче, *s* *здгob.*
железен, *пříd.*
железничар, *m*
жена, *ž*
мажена жена
женин, *пříd.*
женица i женичка, *ž*
женка, *ž*

женкар, *m*
женољубец, *m*

етапа
hle
etika
etiketa
etický
etnický
efekt
efektní
efektivní
efektivnost

žába
angina pectoris
smutek, zármutek, soucit, lítost
je mi líto
bohužel
on je k politování
smutek, stesk, stížnost, odvolání
kniha stížností
truchlit, litovat, stýskat si, stěžovat si
ohnisko, střed
los, osud, úděl, kostky
vrhat kostky, rozdělovat to, co padlo
v kostkách
žízeň

žíznivý, kdo žízni
začínat mít žízeň, žíznit
žíznivec, člověk mající žízeň

пřání
želva
žaludek
žaludeční
želva (samec)
želvička
železný
železničář
žena, manželka, choť
vdaná žena
ženin
ženuška, žínka
samice, samička, zbabělec, baba
(o člověku bázlivém)
záletník, holkař
záletník, holkař

женски, příd.
жесток, příd.
жетва, ž
жи - (v přísahách, hovorově)

жими ти
жими децата
жити мајка!
жими бога!

жив, příd.
жива мера
жив јазик
живо месо
жива рана
жива вода
јас станав жива вода
сум жив умрен
жив гладен
жив ненаспан

живее, нед.
јас живеам во Прага
да живее невестата
тој живее нашироко
тој живее како бубрег во лој

живот
начин на живот
кучешки живот
политички живот

животен, příd.
животински, příd.

животно, s
жилав, příd.
жител, m
жица, ž

гласни жици
конец од три жици
телефонска жица
боцлива жица
жица за виолина
жичара, ž
жолт, příd.
жрепка, ž
жртва, ž

ženský
krutý, ukrutný, surový
žně, úroda

присахам на тебе
присахам на деџи
присахеј на свову матку
присамбоху

живý
жива ваћа
живý јазык
сырове масо
отеврена рана
жива вода (v pohádkách)
zmokl jsem do niti
јsem polomrtvý, ani živý ani mrtvý
mám strašný hlad
být strašně nevyspaný

žít, existovat, bydlet
bydlím v Praze
ať žije nevěsta
on si žije na vysoké noze
žije si jak prase v žitě

život, existence
způsob života
psí život
politický život0

životní
zvířecí
živočich, dobytek
žilnatý, silný, otužilý
obyvatel

drát, struna, nit, nitka, příze, geol. žíla,
schopnost

hlasivky
nit ze tří přízí
telefonní drát
ostnatý drát
houslová struna

lanovka
žlutý
los, osud, úděl
oběť

3

за, předl.

тоа е за тебе
 го фати за рака
 тој зборуваше за тебе
 тој е за глава повисок
 тој ќе дојде за Божик
 за 24 часа
 го купи за пет корони
 те избравме за претседател
 ти знаеш ли за тоа
 имаш ли лек за глава
 тоа е за чудо
 за жал не е така
 јас одам за Прага

заб, м

ме боли забот
 ми извадија три заби
 млечни заби
 катни заби
 детето вади заби
 кучешки заби

забележи, dok.

забележлив, před.

забележува, ned.

забелешка, ž

заблуда, ž

заболен, před.

заболи, dok.

мајка ми се разболи

ме заболе главата

заболува, ned.

ме заболува глава

заболување, s

заборава (се), ned.

заборави (се), dok.

забрана, ž

забрза, dok.

завет, м

зависи, ned.

зависност, ž

завод, м

завој, м

заврти, dok.

таа му го заврти умот

за, pro, o, do

то је про тебе

chytil ho za ruku

on mluvil o tobě

on je o hlavu vyšší

on přijde na vánoce (o vánocích)

za 24 hodin, po 24 hodinách

koupil to za pět korun

zvolili jsme tě předsedou

ty víš o tom?

máš lék od bolesti hlavy?

to udivuje, vyvolává údiv

bohužel to tak není

jeďu do Prahy

zub, zoubek

bolí mě zub

vytáhli mně tři zuby

mléčňáky

stoličky

dítěti rostou zuby

tesáky

poznámenat, zaznamenat

nápadný, viditelný, zřejmý

poznámenávat

poznámka

blud, omyl, chyba

onemocnělý

onemocnět, ulehnot pro nemoc,

rozbolet (jen 3. os. sg. i pl.)

maminka onemocněla

rozbolela mě hlava

onemocnět, rozbolavět, rozbolet

někdy mě bolívá hlava

onemocnění, nemoc

zapomínat (se)

zapomenout (se)

zákaz, klatba

zrychlit, urychlit

závěť, odkaz, přísaha

záviset

závislost

ústav, závod, zařízení

obvaz, zátáčka, meandr

otočit (se), zatočit (se), omotat (se),

zamotat (se)

ona mu zamotala hlavu

тој не се заврте дома	on se doma nezdržel, on doma téměř nebyl
завртува (се), нед.	otáčet (se), zatáčet (se), omotávat (se), zamotávat (se)
завршен, příd.	závěrečný
завршеток, m	konec, zakončení
заврши (се), док.	zakončit, skončit
завршница, ž	zakončení, koncovka (v šachu)
завршува (се), нед.	končit
загатка, ž	hádarka, záhada
загине (се), док.	ztratit, zahynout, zmizet
загинува, нед.	hynout, ztrácet (se), mizet
заговор, m	spiknutí
загриженост, ž	znepokojení, s, nepokoj, m
загрижи (се), док.	znepokojit, postarat se,
загрижува (се), нед.	znepokojovat, zneklidňovat, starat se
загрози (се), док.	ohrozit, být ohrožen
загрозува (се), нед.	ohrožovat, být ohrožován
загуба, ž	ztráta, prohra, úbytek, m
загуби, док.	ztratit, prohrát
загубува (се), нед.	ztrácet, prohrávat, scházet z cesty, folkl. mizet, propadávat se
зад, předl.	za, zad, pozadu, po
зад планина	za horou
зад мене одеше тој	za mnou šel on
зад Велигден	po velikonočních
задача, ž	úkol
заднина, ž	pozadí, tyl
задоволи (се), док.	uspokojit (se)
задоволува (се), нед.	uspokojovat (se)
задолжителен, příd.	povinný
задржи (се), док.	zadržet, podržet, zdržet se
задржува (се), нед.	zadržovat, zastavovat, zdržovat se, držet, přidržovat
задуши (се), док.	zadusit (se), potlačit, uškrтит
задушува (се), нед.	dusit, škrтит, rdousit
задушница, ž	dušičky (2. 11.)
заедница, ž	společenství, svaz, kooperace
заеднички, příd.	společný, kolektivní, spojený
заедно, přisl.	spolu, společně
заем, m	půjčka
зазема (се), нед.	zaujímat, zabírat, obsazovat
заземе (се), док.	zaujmout, zabrat, obsadit
заигра, док.	začít tancovat, zatancovat, začít hrát, rozveselit
синоќа тие заиграа карти	včera večer oni si zahráli karty

срцето ми заигра од радост
заигрува, ned.

зајакне (се), dok.

зајакнува, ned.

зајде, dok.

сонцето зајде

детето зајде

уште на патот ќе ве зајде

зајдисонце, s

на зајдисонце

откај зајдисонце

закаже, dok.

закажува, ned.

заканува, ned.

заклучи (се), dok.

заклучува (се), ned.

заклучок, m

закон, m

од името на законот

не ни дава законот

законитост, ž

законски, příd.

закоп, viz погреб

закопа (се), dok.

закрепи (се), dok.

закрепнува, ned.

залага (се), ned.

залажува (се), ned.

залак, m

не ми се клава залак в уста

залепи (се), dok.

залепува (се), ned.

заложи (се), dok.

залуден, příd.

замени (се), dok.

заменик, m

заменува (се), ned.

замине, dok.

заминува, ned.

замисла, ž

srdce mi poskočilo radosti
začínat tancovat, začínat hrát,
rozveselovat (někoho)

upevnit (se), ztvrdnout, zotavit se
upevňovat (se), zpevňovat, zotavovat
se

zajít, zapadnout (o nebeských tělesech)

zadusit se (pláčem ap.)

slunce zapadlo

dítě se počalo dusit

ještě na cestě vás zastihne tma

západ slunce

při západu slunce

ze západní strany

určit, stanovit, svolat

určovat, svolávat, stanovovat

začínat zvat (hosty)

zamknout (se), uzavřít, učinit závěr

zamykat (se), dělat závěry, uzavírat,

zakončovat

závěr

zákon, náboženství, víra

jménem zákona

náboženství (víra) nám to nedovoluje

zákonnost, zákonitost

zákonný

pohřeb

začít kopat, pohřbit, zakopat (se)

upevnit, připevnit, zesílit, upevnit si

zdraví

upevňovat, zesilovat, sílit

dávat do zastavárny, zasazovat se (za

něco, někoho), usilovat

šidit (se), klamat

sousto, s

nemám chuť

zalepit (se), přilnout

zalepovat (se), lepit (se), lnout

dát do zastavárny, zastat se

zbytečný, marný

zaměnit (se), měnit (se)

náměstek

zaměňovat (se), měnit (se)

odejít, odjet

odjíždět, odcházet

úmysl, záměr

замисли, (ce) dok.	zamyslet se, představit si
замислува, (ce), ned.	представovat si, zamýšlet se
замине, dok.	odejít, odjet
заминува, ned.	odjíždět, odcházet
замоли, dok.	poprosit
замолува, ned.	prosit
занает, m	řemeslo, s
зандана, ž	věznice, vězení, s
занимава (ce), ned.	zabývat se, zajímat se, bavit se
занимање, s	zaměstnání, povolání
занимлив, příd.	zajímavý
заоѓа, ned.	zacházet, zapadat (o nebeských tělesech)
заокружи, dok.	obklopit, zaokrouhlit
заокружува, ned.	obklopovat, obkličovat, zaokrouhlovat, zakulacovat
заостане, dok.	zaostat
заостанува, ned.	zaostávat
запад, m	západ
западен, příd.	západní
запали (ce), dok.	zapálit, podpálit, rozsvítit, zapnout, zatopit
запалува (ce), ned.	zapalovat, podpalovat, rozsvěcovat (svíčku), zapínat (rádio), zapálit se (pro něco), zatopit (v kamnech)
запис, m	záznam, zápis, poznámka
записник, m	protokol, úřední spis
запише (ce), dok.	zapsat se, vepsat
запишува (ce), ned.	zapisovat se, vpisovat
запознае (ce), dok.	seznámit (se)
запознава (ce), ned.	seznamovat (se)
започне (ce), dok.	začít
започнува, ned.	začínat
запре (ce), dok.	zastavit, zdržet se
зар, část.	což, copak
заработи, dok.	vydělat, začít pracovat
заработува, ned.	vydělávat, začít pracovat
заработувачка, ž	výdělek
заради, předl.	kvůli
зарадува (ce), dok.	zaradovat se, těšit se
зарем, část.	což, cožpak
зароби (ce), dok.	zajmout, vzít do zajetí, zotročit
заробува (ce), ned.	brát do zajetí, zotročovat
засади, dok.	zasadit
засадува, ned.	sadit, zasazovat
засега, přisl.	zatím, dosud

заседание, s	zasedání
засекогаш, přisl.	provždy, navždy
заслепен, příd.	zaslepený
заслуга, ž	zásluha
заслужен, příd.	zasloužilý, zasloužený
заслужи, dok.	zasloužit si
заслужува, ned.	zasluhovat si
заслуша (се), dok.	zaposlouchat se
заснове (се), dok.	založit, zřídit, zosnovat
застане, dok.	zastavit se
застапи, dok.	zastoupit, prezentovat, obhájit (názor)
застапува	zastupovat, prezentovat, hájit
застари, dok.	zastarat, zestárnout
застарува, ned.	stárnout, zestarávat
заstraшувачки, příd.	ohrožující, zastrašující
затвор, m	věznice, ž, vězení, s
затвора (се), ned.	zavírat (se), věznit
затворен, příd.	zavřený, uzavřený
затвореник, m	vězeň
затвореност, ž	uzavřenost, tmavost (barev)
затворски, příd.	vězeňský
затоа, přisl.	proto
затресе (се), dok.	zatřást, otráст, zachvět se
ме затресе (jen 3. os. sg.)	mám zimnici
затресува (се), ned.	začínat se třást, zachvívat se, otrásat se
ме затресува (jen 3. os. sg.)	začínám mít zimnici
зафат, m	obchvat, zákrok (chirurgický)
зафати (се)	začít (si), obsadit, zaplnit, uchwátit, ujmout se
тој го зафати тоа место	on to místo obsadil
ги зафати страв	jal je strach
цвеќето се зафати	květina se ujala (zakořenila)
зацртан, příd.	zaškrtnutý
зачекори, dok.	vykročit
зачекорува, ned.	vykračovat
зачести, dok.	častěji se opakovat
зачува, dok.	uschovat, uchránit
заштеди, dok.	ušetřit
заштедува, ned.	šetřit (peníze), ukládat (peníze)
заштита, ž	obrana, záštita, obhajoba
заштити (се), dok.	obhájit (se), ohradit se (proti něčemu), zaštitit (se)
заштитен, příd.	obranný, ochranný
заштитиува (се), ned.	bránit (se), hájit (se), chránit
зашто, spoj.	proč
збидне се, dok. (jen 3. os. sg. a pl.)	uskutečnit se, realizovat se

збиднува се, ned. (jen 3. os. sg. a pl.)
збиднување, s
збир, m
збирка, ž
зближи (се), dok.
зближува (се), ned.
збогати (се), dok.
збогатува (се), ned.
збор, m
со збор, на зборови
два збора
збор да нема
чесен збор
со еден збор
тој не му дава да дојде до збор
човек од збор
збор станува за...
зборен, příd.
зборне, dok.
зборни за мене
зборува, ned.
се зборува
не сакам да ме зборуваат
зборник, m
збуни (се), dok.
збунува (се), ned.
збунет, příd.
звање, s
звук, m
звучи, ned.
звучник, m
згазне, dok.
згазнува, ned.
зголемен
зголеми (се), dok.
зголемува (се), ned.
зграда, ž
згреши, dok.
згура, ž
здив, m
му смрди здивот
ми се зеде здивот
без здив

uskutečňovat se, realizovat se
uskutečnění
součet, suma
sbírka, kolekce
sblížit se
sblížovat se
zbohatnout
obohacovat se
slovo, slib, souhlas
samá slova, jen slova
pár slov, několik slov
to se rozumí
čestné slovo
jedním slovem
nepustí ho ke slovu
člověk slova
jde (jedná se) o...
sběrný, vybraný
promluvit, říci, pronést projev
řekni o mně (v můj prospěch)
mluvit, besedovat, pronášet projev
mluví se, říká se, prý
nechci, aby mě pomlouvali
sborník, sbírka
pobouřit (se), podnítit, zneklidnit,
zmást, splést, přijít do rozpaků
pobuřovat (se), bouřiti (se),
podněcovati, zarážeti se, zneklidňovat
se, přicházet do rozpaků
pobouřený, zneklidněný
hodnost, povolání, profese
zvuk
znít, zvučet
reproduktor
šlápnout, rozšlapat, porušit (zákon)
šlapat, rozšlapávat, porušovat (zákony)
zvětšený
zvětšit (se)
zvětšovat (se)
budova
chybit, splést si (cestu)
škvára, struska
dech, dýchání
páchne mu z úst
nemohu popadnout dech
ani nedýchal

здива, ned.
здивне
здобива се, ned.
здобие (се), dok.
здодевен, příd.
здрав, příd.
здраво, přísl.
 здраво (pozdrav)

здравје, s
здравствен, příd.
здравство, s
здружен, příd.
здружение, s
здружи (се), dok.
здружува (се), ned.
зеде, dok.
зелен, příd.

зелено, s
 купува на зелено

 излеговме на зелено

зеленчук, m
зеде (се), dok.
 ја зеде книгата
 тој го зеде со себе
 колку го зеде костумот?
 ми се зеде виделото

земја, ž
земјин, příd.

земјиште, s
земјоделски, příd.

земјоделство, s

зет, m

зима, ž

зиме, přísl.

зимски, příd.

злато, s

злоупотреба, ž

злоупотреби, dok.

злоупотребува, ned.

знае (се), ned.

 не знае за страв

 те знам што стока си

дýчат, vzdychat
повздечnout, vydechnout

dosahovat, nabývat, získávat
domoci se, dosíci, získat

dotěrný, neodbytný, nudný

zdravý

silně, pevně, solidně

 nazdar, buď zdrav! buďte zdraví!

 na shledanou!

zdraví

zdravotní

zdravotnictví

spojený, sdružený

sdružení, svaz, asociace

sjednotit (se), sblížit (se)

sdružovat (se), sjednocovat (se)

vzít

zelený (barva) nezralý, nazelenalý (o

nemocném člověku)

zeleň

 kupovat s předstihem, dokud plody

 jsou zelené, nezralé

 vyšli jsme se podívat na jarní zeleň,

 začalo jaro

zelenina

vzít, odvést, koupit

 vzal si knihu

 vzal si ho s sebou

 Za kolik jsi koupil ten oblek?

 ztratil jsem zrak

země, ž, půda, stát, ž

zemský (vztahující se k planetě Zemi)

země, půda

zemědělský

zemědělství

zeť, ženich

zima

v zimě

zimní

zlato

zneužití, s

zneužit

zneužívát

vědět, znát, umět, chápat

 neví, co je to strach

 já víme, co jsi zač

не е кој знае што
тоа се знае; се знае
знак, m

знаме, s
значаен, příd.
значи, нед.
значителен, příd.

зора, ž
зора (се) зори
в зори
од рани зори до доцна вечер

зошто, přísl.

зрак, m

зрел, příd.

зрелост, ž

зрно, s

зрно пшеница

зрно бисер

S

свезда, ž

свезда зорница, Деница

морска свезда

таква му била свездата

филмска свезда

северна свезда

свони, нед.

сид, m

сидар, m

сиден, příd.

И

и, spoj.

и сега што ќе правиме

и јас, и ти, и тој

бевме и во Брно

и, část.

ќе го направиш тоа, и без да

сакаш

иако, spoj.

игра, ž

игра (се), нед.

децата си играат надвор

тој си игра со нас

není bůhví co

to se ví

znak, znamení, symptom, signál,

značka (obchodní)

prapor, m

významný, důležitý

označovat, mít význam

značný, významný

úsvit, červánky, jitřenka

svítá

na úsvitě

od rána do večera

proč

paprsek

zralý

zralost

zrno, úroda

pšeničné zrno

perla

hvězda, osud

jitřenka, jitřní hvězda

mořská hvězdice

tak mu bylo souzeno

filmová hvězda

polárka, severka

zvonit

zed'

zedník

nástěnný

a, i, také, rovněž

a co teď budeme dělat?

i já, i ty, i on

byli jsme také v Brně

i kdyby, dokonce i

uděláš to, dokonce i kdybys nechtěl

ačkoli, třebaže, přesto, že

hra, tanec

hrát, tancovat, hrát si

děti si hrají venku

on si s námi dělá legraci

тој игра карти
ке одиш и оро ке играш
тој ја игра улогата на Хамлет
не ми се игра

играч, m
играчка, ž
иде, ned.
тој иде секој ден
ми иде да плачам

идеален, příd.
идеен, příd.
идеја, ž
иден, příd.
идентитет, m
идентификација, ž
идентификува, ned. i dok.
идеологија, ž
идеолошки, příd.
идиличност, ž
иднина, ž
избега, dok.
избегне, dok.
избегнува, ned.
избегува, ned.
избере, dok.
избие, dok.
избира, ned.
избирач, m
избор, m
избори (се), dok.
избори, mn.
избрише (се), dok.
извади, dok.

извади го палтото
му го извадија забот
ем ја извади душата
ми извадија име
извадив пасош

изведба, ž
изведе, dok.
изведен, příd.
изведува, ned.
извезе, dok.
извесен, příd.
известити, dok.

он hraje karty
пўјдеš a ani necekneš
он hraje roli Hamleta
nechce se mi tancovat, hrát

hrač, tanečník
hračka
přicházet, přijíždět
он přichází každý den
chce se mi plakat

ideální
ideový
myšlenka, idea, nápad
budoucí, příští
identita, totožnost
identifikace, totožnost
identifikovat, ztotožňovat
ideologie
ideologický
idyličnost, blaženost
budoucnost
utéci, uprchnout, ukrýt se
vyhnout se, uniknout
vyhýbat se, unikat
utíkat, prchat, ukrývat se
vybrat, zvolit
prodrat se, probít se
vybírat, volit
volič, výběrčí
výběr, volba, výbor
vybojovat, probojovat se
volby
vygumovat, zamést
vyjmout, vytáhnout, vytrhnout (zub
ap.), vydělat, sdělat

sdělej si kabát
vytrhli mu zub
utahal mě až k smrti
dali mu přezdívkou
udělal jsem si nový pas
provedení, s
provést, uvést (hudbu, hru)
provedený, uvedený
uvádět, provádět, odvozovat
vyšít, vyvézt
známý, určitý, jistý
uvědomit, oznámit

известува, ned.	oznamovat, zpravovat
извештај, m	zpráva, ž, oznámení, s
извиди, dok.	prozkoumat, prohlédnout
извика, dok.	zvolat, vykřiknout
извира, ned.	pramenit, vytékat
извичник, m, gram.	vykřičník
извлекува, ned.	vytahovat, vylézat
извлече, dok.	vytáhnout, vylézt
извоз, m	vývoz, export
извојува, dok.	vybojovat, vydobýt
извонреден, příd.	mimořádný
извор, m	vývoz, export
изворски, příd.	pramenný
изврши, dok.	vykonat, splnit, realizovat
извршува, ned.	vypadat, zdát se
изглед, m	vzhled, vzezření, šance
изгледа, ned.	vypadat, zdát se
изговара (се), ned.	vyсловovat, omlouvat (se), vymlouvat (se)
изговор, m	výmluva, s, výslovnost, ž
изградба, ž	výstavba
изгради, dok.	vybudovat, vytvořit
изградува, ned.	budovat, tvořit, zdokonalovat
изгрева, ned.	vycházet (o nebeských tělesech), zahřívát
изгрее (се), dok.	vyjít (o nebeských tělesech), zahřát se
изгуби, dok.	ztratit, prohrát
издава, (се), ned.	vydávat (se)
издавач, m	vydavatel
издавачки, příd.	vydavatelský
издаде (се), dok.	vydat se, vyjít
издание, s	vydání
издвои (се), dok.	oddělit (se), odmístit se, uznat za schopnějšího
издвојува (се), ned.	oddělovat (se), odměšovat se
издвоен, příd.	oddělený
издржи, dok.	vydržet, snést, dodržet
издржува, ned.	vydržovat, snášet, dodržovat
изеде (се), dok.	sníst, vyjíst, vykousat
изедначи (се), dok.	srovnat, sjednotit, ztotožnit
изедначува (се), ned.	srovnávat (se), přirovnávat (se), ujednocovat (se)
изјава, ž	prohlášení, oznámení
изјави, dok.	prohlásit, oznámit
изјавува, ned.	prohlašovat, oznamovat
изјасни (се), dok.	vysvětlit, vyjasnit (se)

изјаснува (се), ned.

излегува, ned.

излез, m

излезе, dok.

излезе на виделина

излезе на крај

книгата излезе

излезе дека сум бил прав

изложба, ž

изложен, příd.

измами (се), dok.

измамник, m

измамува (се), ned.

измени (се), dok.

изменува (се), ned.

измине, dok.

изминува, ned.

изморен, příd.

изнајде (се), dok.

изнаоѓа (се), ned.

изненади, dok.

изненадува, ned.

изнесе, dok.

изнесува, ned.

износ, m

изора, dok.

изорува, ned.

изостане, dok.

изостанува, ned.

изострен, příd.

изотоп, m

изработи, dok.

изработува, ned.

израдува (се), dok.

израз, m

изрази, dok.

изразит, příd.

изразува (се), ned.

израмни, dok.

израмнува, ned.

израсне, dok.

израсте, dok.

изреже, dok.

изрежува, ned.

изрече, dok.

высвѣтловат, выјасноват (се)

выхázet, vystupovat

вýchod, východisko

vyjít, ukázat se, vystoupit, vylézt, vzejít

vyšlo najevo

vyřídil si to (s někým)

kniha vyšla

ukázalo se, že jsem byl v právu

výstava

vystavený

zalhat, ošidit (se), oklamat

podvodník, lhář

lhát, klamat, šidit (se)

změnit (se), přeměnit (se)

měnit (se), přeměňovat (se)

projít, projet, uběhnout

procházet, ubíhat, projíždět

unavený, znavený

najít, vynalézt, objevit, vymyslet

nalézat, nacházet, objevovat

překvapit

překvapovat

vynést, snést, vyvézt

vynášet, snášet, vyvážet

částka, celková suma

zorat, přeorat

orat, přeorávat

opozdit se, zůstat pozadu

opozďovat se, zůstat pozadu

vyostřený, zaostřený

izotop

vypracovat, vyrobit, odpracovat

vypracovávat, vyrábět, opracovávat

zaradovat (se), potěšit (se)

výraz

vyrazit, vyjádřit

výrazný, jasný

vyjadřovat (se), vyrážet

vyrovnat, srovnat

vyrovnávat, srovnávat

vyrůst

vyrůst

vyřezat, vypilovat

vyřezávat, vypilovávat

vyсловit (se), pronést, vynést

(rozsudek)

изрекува (се), ned.

из'рти, dok.

изумира, ned.

изумре, dok.

изучи (се), dok.

изучува, ned.

илегален, příd.

илегалец, m

или, spoj.

илинденски, příd.

илјада, ž

илјадници, přisl.

има, ned.

тој има пари

тој има што да носи

имам за пишување

има да донесеш!

тој има да умре

jen 3. os. sg. ve významu býti:

има ли уште леб?

таму има многу народ

јас те имав за чесен човек

имагинација, ž

име, s

именка, ž

имено, přisl.

императивен, příd.

империја, ž

импозантен, příd.

импресивен, příd.

импресионира, ned.

инаков, příd.

инаку, přisl.

инвалид, m

инвалидност, ž

инвалидски, příd.

ивентивност, ž

инвестира, dok. i ned.

инвестиција, ž

инвестиционен, příd.

индивидуален, příd.

индивидуалност, ž

индустрија, ž

индустриски, příd.

инженер, m

выслововат (се), pronášet, vynášet
(rozsudek)

vyklíčit, prorůst

vymírat, odumírat

vymřít, odumřít

prostudovat, vyučit, nastudovat

studovat, zkoumat, vyučovat

ilegální

ilegální pracovník, spiklenec

nebo

ilindenský

tisíc, m

tisíce, mnoho tisíc

mít

on má peníze

on má co si obléci

mám cosi psát

ty to musíš donést!

on musí umřít

je ještě chleba?

tam je moc lidí

měl jsem tě za čestného člověka

imaginace

jméno

podstatné jméno

právě, zejména

kategorický

impérium, s, říše

velkolepý, impozantní

dojímavý

dojímá

jiný

jinak

invalida

invalidita

invalidní

důvtipnost, invence

investovat

investice

investiční

individuální

individuálnost

průmysl, m

průmyslový

inženýr

иницијатива, <i>ž</i>	инициатива
инсект, <i>m</i>	hmyz
инсистира, <i>dok. i ned.</i>	trvat (na něčem)
инспектор, <i>m</i>	inspektor
инспекција, <i>ž</i>	inspekce
инспекциски, <i>пříd.</i>	inspekční
инспирација, <i>ž</i>	inspirace
инспириран, <i>пříd.</i>	inspirovaný
институт, <i>m</i>	institut, ústav
институција, <i>ž</i>	instituce
инструкција, <i>ž</i>	instrukce
инструмент, <i>m</i>	nástroj
интеграција, <i>ž</i>	integrace
итегритет, <i>m</i>	integrita, <i>ž</i>
интелектуален, <i>пříd.</i>	intelektuální
интензивен, <i>пříd.</i>	intenzivní
интензитет, <i>m</i>	intenzita, <i>ž</i>
интервенира, <i>dok. i ned.</i>	zasahovat, intervenovat
интервенција, <i>ž</i>	intervence, zásah
интервју, <i>m</i>	interview, s
интерес, <i>m</i>	zájem, interest
интересен, <i>пříd.</i>	zajímavý
интересира (се), <i>dok. i ned.</i>	zajímat (se)
интернационализам, <i>m</i>	internacionalismus
интерпретација, <i>ž</i>	interpretace
интерпретира, <i>dok, i ned.</i>	interpretovat
интимен, <i>пříd.</i>	intimní
инфаркт, <i>m</i>	infarkt
инфилтриран, <i>пříd.</i>	prosáknutý
инфлација, <i>ž</i>	inflace
информација, <i>ž</i>	informace
информира, <i>dok. i ned.</i>	informovat
инцидент, <i>m</i>	incident
иредентизам, <i>m</i>	iredenta, <i>ž</i>
иредентист, <i>m</i>	iredentista
иредентистички, <i>пříd.</i>	iredentistický
исекува, <i>ned.</i>	kácet, sekat, štípat (dříví), stříhat, obřezávat
исече, <i>dok.</i>	vykácet, vysekat
искаже (се), <i>dok.</i>	vysslovit se
искажува (се), <i>ned.</i>	vysslovovat se
исказ, <i>m</i>	projev, výpověď
исклучен, <i>пříd.</i>	vyloučeny
исклучи, <i>dok.</i>	vyloučit, vypnout (světlo)
исклучив, <i>пříd.</i>	výlučný, výjimečný
исклучителен, <i>пříd.</i>	mimořádný, zvláštní, neobyčejný

исклучок, m	výjimka, vyloučení
исклучува, ned.	vylučovat, vynechávat, vypínat
ископа, dok.	vykopat, vyrýt, rozkopat
ископува, ned.	vykopávat, vyrývat, rozkopávat
искористеност, ž	využitelnost
искористи, dok.	využít, použít
искористува, ned.	využívat, používat
искрен, příd.	upřímný
искусен, příd.	zkušený
искуство, s	zkušenost, ž
искушение, s	pokoušení
испад, m	výpad, útok
исписе, dok.	vypít
испит, m	zkouška
испита, dok.	vyzkoušet, vyzkoumat, probádat
испитува, ned.	zkoušet, zkoumat, bádat
исполни (се), dok.	vyplnit (se), zaplnit, uskutečnit
исполнува (се), ned.	vyplňovat (se), naplňovat, realizovat
исправен, příd.	rovný, přímý, přesný, správný
испрати, dok.	odeslat, vyprovodit
испраќа, ned.	odesílat, vyprovázet
испушта, ned.	vypouštět, vynechávat, upouštět
испушти, dok.	vypustit, vynechat, upustit
ист, příd.	stejný, týž, podobný
истакне (се), dok.	zdůraznit, zvýraznit, vyniknout
истакнува (се), ned.	zdůrazňovat, zvýrazňovat, vynikat
истапи, dok.	vystoupit, předstoupit, vyjít
истапува, ned.	vystupovat, předstupovat, vycházet
истера (се), dok.	vyhnat, vyrazit, vystrčit
истерува, ned.	vyhánět (dobytek), vyrážet, vystrkovat
исто, přísl.	také, rovněž
истовремен, příd.	současný
истовременост, ž	současnost
истоимен, příd.	stejnojmenný
исток, m	východ
историја, ž	dějiny, pomn., historie
историски, příd.	dějinný, historický
историчар, m	historik
источен, příd.	východní
истрага, ž	vyšetřování, s, pátrání, s
истражува, ned.	vyšetřovat, pátrat
истражувач, m	vyšetřovatel, badatel
истражувачки, příd.	badatelský
истрел, m	výstřel
истрела, dok.	vystřelit
истрча, dok.	vyběhnout, rozběhnout se

истрчува (се), ned.

исфрли, dok.

исфрлува, ned.

исход, m

исхрана, ž

исчезне, dok.

исчезнува, ned.

исчистен, příd.

исчисти (се), dok.

исчистува (се), ned.

итен, příd.

итн.

Ј

ја! citosl.

ја што прави тој

ја, část.

и тој сака леб? сака, ја!

ја, spoj. ja...ja

ја едното, ја другото

јаболкница, ž

јавен, příd.

јави (се), dok.

јавност, ž

јавува (се), ned.

јад, m

ме фати јад

тој ќе пукне од јад

јаде, ned.

јадење, s

јадро, s

јазик, m

мајчин јазик

говорен јазик

туѓ јазик

литературен јазик

јазичен, příd.

јајце, s

јакне, dok.

јалов, příd.

јама, ž

vybíhat, rozbíhat se, dávat se do běhu,
naběhávat se

vyhodit, vynechat, vystřelit

vyhazovat, vynechávat, střílet

východ, východisko

strava

zmizet

mizet

vyčištěný

vyčistit, očistit (se)

čistit (se), očišťovat (se)

neodkladný, spěšný

atd.

hle

hle, co on dělá

ano, samozřejmě

on také chce chleba? Samozřejmě!

buď - nebo

buď jedno nebo druhé

jabloň

veřejný

oznámít, ohlásit (se)

veřejnost

oznamovat, ohlašovat (se)

smutek, utrpení, zloba, hněv, vztek

rozlobil jsem se, vztekl jsem se

on praskne zlostí

jíst, stravovat se

jídlo, jezení, stravování

jádro

jazyk, řeč, ž

mateřský jazyk

mluvený jazyk

cizí jazyk

spisovný jazyk

jazykový

vejce

sílit, upevňovat se

jalový, neplodný

jáma

јануари, m
јарец, m
јас, zájm.
јасен, příd.
јасност, ž
јорган, m
југ, m
југословенски, příd.
јужен, příd.
јули, m
јунак, m
јуни, m
јуриш, m .
јуриша, ned.

К

кабина, ž
кавал, m
кадар, m
1. каде, přísł.
каде е татко ти?
каде одиш?
2. spoj.
ке видиме каде одат парите
3. předlož.
тој седеше каде масата
каде нас
přeneseně: каде не
каде што сакаш
кадрав, příd.
кадровски, příd.
каже (се), dok.
кажува (се)
казна, ž
казнет, příd.
казни, dok.
казнува, ned.
како, přísł.
како сте?
како да ви кажам?
му реков како да зборува
како годе
како кога
како да не!
тој е како татко му

leden
kozel, kozoroh (ve zvěrokruhu)
já
jasný
jasnost
prošivaná deka
jih
jugoslávský, jihoslovanský
jižní
červenec
hrdina, junák
červen
útok
útočit

kabina
pišťalka pastýřská, ž
záběr (filmu)
1. kde, kudy, kam
kde je tvůj otec?
kam jdeš?
uvidíme, kam jdou peníze
3. asi, kolem, vedle, nedaleko, u
on seděl u stolu
u nás
všude
kdekoli chceš
kudrnatý
kádrový
řici, povědět, ukázat (se)
říkat, povídat, ukazovat (se)
trest, m
potrestaný
potrestat, pokutovat
trestat, pokutovat
jak, jako
jak se máte?
jak vám to řici?
řekl jsem mu, jak má mluvit
ledajak
jak kdy
jak by ne!
on je jako jeho otec

уште од мал беше итар
каков, přísl.
каков човек е тој?
човек каков што нема повеќе
каков беше, а каков си сега
кактус, m
калдрма, ž
калкулација, ž
камен, m
каменолом, m
камера, ž
камерен, příd.
камоли, přísl.
кампања, ž
канал, m
канарка, ž
кандидат, m
кандидатура, ž
кандидира, dok. i ned.
канцелар, m
канцеларија, ž
капацитет, m
капетан, m
капитален, příd.
капитен, m
капка, ž
карактер, m
карактеризира, dok. i ned.
карактеристика, ž
карактеристичен, příd.
кариера, ž
карикатаура, ž
карпа, ž
карта, ž

возна карта
лична карта
членска карта
игра со отворени карти
дописна карта
визит-карта
картичка
картон, m
каса, ž
кат, m
катадневен, příd.

již jako dítě byl chytrý
jaký
co je to za člověka?
člověk, jakého už nenajdeš
jaký jsi byl a jaký jsi teď
kaktus
dlažba
kalkulace
kámen
kamenolom
kamera
komorní
natož, neřku-li
kampaň
kanál
kanár, m
kandidát
kandidatura
kandidovat
kancléř
kancelář
kapacita, ž
kapitán (u armády)
1. kapitálový, 2. hlavní, 3. základní
kapitán (sport.)
kapka
charakter, povaha, ž
charakterizovat
charakteristika
charakteristický, příznačný
kariéra
karikatura
skála, útes, m
mapa (zeměpisná), jízdenka, doklad,
karta
jízdenka
občanský průkaz, průkaz totožnosti
straničský průkaz
mluví, jedná otevřeně
korespondenční lístek
navštívenka
pohlednice
lepenka, karton
pokladna
podlaží, poschodí, kout
každodenní

катализатор, m
катастрофа, ž
категорија, ž
катедрала, ž
кашпа, нед.
кашлица, ž
 црна кашлица, магарешка
 кашлица
квадратен, прíd.
квалитет, m
квалитетен, прíd.
квантитет, m
квачка, ž, astr.
квечерина, ž
квота, ž
келнер, m
кивавица, ž
кикс, m
килограм, m
кисел, прíd.
китка, ž
клавир, m
кланица, ž
клас, m
класен, прíd.
класичен, прíd.
клевета, ž
клима, ž
клиника, ž
клуб, m
клуч, m
клучен, прíd.
книга, ž
книжевен, прíd.
книжевност, ž
книшка, ž
коалиција, ž
коалиционен, прíd.
кобалт, m
1. кога, прíсл.
 кога го виде татко ти?
 кога да е
 кога тога (когаш-тогаш)
2. кога, spoj.
 се враќаше дома кога сакаше
 кога (и) да

katalyzátor
katastrofa
kategorie
katedrála
kašlat
kašel, m
 černý, dusivý kašel (u dětí)
čtvřečný
jakost, ž, kvalita, ž
jakostní, kvalitní
množství, ž, kvantita, ž
kvočna, souhvězdí Plejád
soumrak, šero, podvečer
kvota
číšník
rýma
kiks
kilogram
kyselý
kytice
klavír, piano, s
jatky, jatka, pomn.
třída, klas
třídní
klasický
pomluva, kleveta
podnebí, s, klima, s
klinika
klub
klíč
klíčový
kniha, svazek, m, hovor. papír
literární, knižní
literatura, písemnictví, s
knížka
koalice
koaliční
kobalt
1. kdy
 kdy jsi viděl otce?
 kdykoli
 dříve nebo později
2. když, kdy, jestliže
 vracel se domů kdy chtěl
 ať je to kdykoli

кога човек е млад, добро е	když je člověk mladý, je dobře
кога е така, ќе си одам	jestliže je to tak, odejdu
кого, zájm.	koho, viz koj
кожа, (до кожа)	kůže, pleť, (až na kůži)
кожув, m	kožich
кој, zájm.	kdo, někdo
кој ме вика?	kdo mě volá?
кај кого сте?	u koho jste? (se nacházíte)
од кого (на кого) е виново?	čí je to víno?
кој спие, кој работи	někdo spí, někdo pracuje
кој знае од кога	kdoví odkdy
кој-годе	kdokoli
којшто, zájm.	kdo, který, jenž, viz koj
кол, m	kůl
кола, ž	vůz, povoz, automobil
Колата, ž, astr.	Velká medvědice neboli Velký vůz
	Malá medvědice neboli Malý vůz
колектив, m	kolektiv
колективен, příd.	kolektivní
колера, ž	cholera
колиба, ž	chatrč, salaš
количество, s	množství
колкав, zájm.	jak (velký)
колку, přisl.	kolik
коло, s.	kolo, koleso
колона, ž	kolona
колонија, ž	kolonie
колос, m	kolos, velikán
команда, ž	povel, m, rozkaz, m
командант, m	velitel
командир, m	vellitel
комбинат, m	kombinát
комбинација, ž	kombinace
коментар, m	komentář
коментатор, m	komentátor
комесара, ned.	komentovat
комесар, m	komisař
комисија, ž	komise
комитет, m	výbor
компанија, ž	společnost, družstvo, s
компјутер, m	počítač, computer
комплекс, m	souhrn, soubor, komplex
комплет, m	úplný počet, komplet
комплетен, příd.	úplný, kompletní
композитор, m	skladatel
композиција, ž	hudební skladba, kompozice

кому, zájm.
комуникација, ž
комунист, ž
комунистички, příd.
комшија, m
комписки, příd.
кон, předl.
патот кон градот
љубов кон татковината
кон крајот на неделава
кон полноќ
кон сто луѓе
конвертибилен, příd.
конгрес, m
конечен, příd.
конзервативен, příd.
конзервира, dok. i ned.
конзуларен, příd.
конкретен, příd.
конкурент, m
конкуренција, ž
конкурс, m
конкурсен, příd.
консеквенција, ž
константа, ž
констатација, ž
констатира, dok. i ned.
конституира, dok. i ned.
конструкција, ž
контакт, m
контекст, m
континент, m
континуитет, m
контра, přісл.
контрареволуционерен, příd.
контраст, m
контрола, ž
контролира, dok. i ned.
контролор, m
конференција, ž
конфликт, m
концентрација, ž
концепт, m
концерт, m
концертен, příd.
ковъ, m

komu
komunikace
komunista
komunistický
soused
sousedský
k, ke, směrem k, asi
cesta k městu
láska k vlasti
ke konci tohoto týdne
k půlnoci
asi sto osob
konvertibilní
sjezd, kongres
konečný, definitivní
konzervativní
konzervovat
konzulární
konkrétní
konkurent
konkurence
konkurs
konkursní
důslednost, důsledek, m, následek, m
konstanta, stálá neproměnná veličina
zjištění, s, konstatování, s
konstatovat
ustavovat, zřizovat
konstrukce, sestavení, s
styk, kontakt, spojení, s
souvislost, ž, kontext
světadíl, kontinent
kontinuita, ž, nepřerušenosť, ž
proti
kontrarevoluční
opak, protiva, ž, kontrast
kontrola
kontrolovat
kontrolor
konference
konflikt
soustředění, ž, koncentrace, s
koncept, náčrt
koncert
koncertní
kůň

копач, m	kopáč, zlatokop
копнеж, m	touha, ž, silné přání
кора, ž	kůra, list těsta,
кори, romn.	nudle
коректен, příd.	korektní
корекција, ž	oprava, korekce
корен, m	kořen
корисен, příd.	užitečný
корисник, m	uživatel
корист, m	užitek, zisk, prospěch
користи, ned.	užívat, používat
кормило, s	kormidlo
корнер, m	rohový kop (sport.)
коса, ž	vlasy, kosa
котел, m	kotel
коцка, ž	kostka
кош, m	koš
кошарка, ž	košíková
кошаркар, m	košíkář, basketbalista
кошаркарски, příd.	košíkářský
краен, příd.	krajní, konečný
крај, m	konec, kraj, oblast
роден крај	rodný kraj, rodiště
без крај	bez konce, nekonečně
на крајот на краиштата	konec konců
од крај време	odjakživa, odnepaměti
не му се гледа крајот	nedohlédneš konce
крајбрежје, s	pobřeží
крал, m	král
красица, ž	královna
кралски, příd.	královský
кратковиден, příd.	krátkozraký
краток, příd.	krátký
кроста, ž	svrab, m
красавица, ž	okurka
крв, ž	krev
крвав, příd.	krvavý
крвен, příd.	krvní
креативен, příd.	tvůrčí
крева, ned.	zvedat, nést, zvyšovat (ceny)
кревет, m	lůžko, s, postel, m
кредит, m	úvěr, kredit
крене, dok.	zvednout, unést, zvýšit (ceny)
кривина, ž	nespravedlnost, zatáčka
кривичен, příd.	restný, restní
крие (се), ned.	krýt, ukrývat (se)

криза, *ž*
кризен, *пřід.*
крило, *s*
криминал, *m*
критериум, *m*
критика, *ž*
критикува, *dok. i ned.*
критичар, *m*
критички, *пřід.*
кромид, *m*
крпа, *ž*
круг, *m*
крупен, *пřід.*
круша, *ž*
крши, *ned.*
кубен, *пřід.*
куга, *ž*
кука, *ned.*
кула, *ž*
кулинарски, *пřід.*
кулг, *m*
кулгура, *ž*
кулгурен, *пřід.*
кум, *m*
кумановски, *пřід.*
куп, *m*
купи, *dok.*
купува, *ned.*
курс, *m*
куршум, *m*
кус, *пřід.*
кутија, *ž*
куќа, *ž*
куќен, *пřід.*
куфер, *m*
куче, *s*

Л

лабораторија, *ž*
лав, *m*
лава, *ž*
лаеж, *m*
лажица, *ž*
лад, *m*
лажичка, *ž*

krize
krizový
křídlo
kriminál
kritérium, *s*
kritika
kritizovat
kritik
kritický
cibule
hadr, *m*, utěrka, *cár, m*
kruh
velký, *značný*
hruška, *hrušeň*
lámat, *rozbíjet, porušovat (smlouvu)*
kubický, *krychlový*
mor
kukat
věž
kuchařský
kult
kultura
kulturní
kmoťr
kumanovský
hromada, *ž, kupa, ž*
koupit
kupovat
kurs
kulka, *střela*
krátký
krabice, *schránka*
dům, *m*
domovní
kufr
pes, *m*

laboratoř
lev (též ve znamení zvěrokruhu)
láva
štěkot
lžíce
chlad
lžička

лак, m
лакован, příd.
лани, přísl.
лаци, ned.
леб, m
лев, příd.
левица, ž
левичарски, příd.
легенда, ž
летне, dok.

си легна на брашното
легна болен
легна веќе
летнува, ned.
таа го летнува детето
лежерен, příd.
лежи, ned.
лек, m
лекар, m
лекарски, příd.
лекарство, s
лекува (се), ned.
лента, ž
лепи (се), ned.
леплив, příd.
лесен, příd.
лет, m
лета, ned.
летен, příd.
летне, dok.
тој му ја летна
летна да бега
летнува, ned.
лето, s
леток, m
ли, část. tázací, zesilující děj,
podmiňující
знаеш ли дека врне?
кога ли ќе дојде?
бега ли бега
либе, příd. (folk.)
либерал, m
ливада, ž
ливадски, příd.
ливче, s

лак
lakovaný
loni
třídít, rozdělovat, očišťovat
chleba
levý
levá ruka, levice
levicový
legenda
lehnout si, ulehnout, slehnout, uklidnit
se
pokoiť se, podlehnout, podrobiť se
ulehl, je nemocen
už se uklidnil
uléhat, lehat si, uklidňovat se
ona ukládá dítě k spánku
nedbalý, ležérní, lehkovážný
ležet, být nemocen, být ve vězení
lék
lékař
lékařský
lékařství, medicína, ž
léčit (se)
stuha, pentle, pásek
lepit, přilepovat, m
lepkavý
lehký, snadný
let
létat, letět
letní
vyletět, vzletět, odletět
on zmizel, vypařil se
začal utíkat
odlétat, vzlétat, vylétat
léto
leták

víš, že prší?
kdypak přijde?
utíká, co mu síly stačí
milovaný, milovaná
liberál
louka
luční
lísteček, m

лига, ž
лидер, m
лизга се, ned.
лизгачка, ž
лик, m.
ликвидност, ž
ликовен, příd.
лимит, m
линија, ž
лирика, ž
лист, m
листа, ž
литар, m
литература, ž
литературен, příd.
лифт, m
лице, s
личен, příd.
личи, ned.
ти личиш на мајка си
не ти личи тоа што го правиш
не ти личи таа капа
шумите ја личат нашата земја
личност, ž
ловец, m
логичен, příd.
логор, m
лозје, s
лозница, ž
локален, příd.
локација, ž
локомотива, ž.
лорд, m
лош, příd.
лошо, přisl.
лукав, příd.
лукуз, m
лути (се), ned.

Љ

љубезен, příd.
љубен, příd.
љубител, m
љубов, ž
љубопитен, příd.

liga
leadr, politický vůdce
klouzat se
klouzačka
tvář, ž, tvar, obraz
solventnost
výtvarný
limit
linie, linka, čára
lyrika
list, listí
seznam, m, jídelníček, m
litr
literatura
literární
výťah, zdviž, ž
osoba, ž, tvář, ž, líc
osobní
podobat se, být na někoho podobný
ty jsi podobný na maminku
to, co děláš, ti nesluší
ta čepice ti nesedí, nesluší
lesy kráslí naši zemi
osobnost
lovec
logický
tábor
vinice, ž
réva, pnoucí se po stěně
lokální, místní
lokalita, umístění, s
lokomotiva
lord
zlý, špatný
špatně, zle
úskočný, lstivý
přepych, luxus
pálit (o paprice), zlobit se

laskavý, přívětivý
milý, milovaný
milovník, amatér
láska
zvědavý, všetečný

љубопитност, ž

M

маало, s
мава, ned.
магазин, m
маж, m
мај, m
мајка, ž
мајор, m
мајстор, m
мајсторски, příd.
мајсторство, s
мака, ž
макар, přísl.
македонски, příd.
максимален, příd.
максимум, m
мал, příd.
малку, přísl.
 пред малку
 ни најмалку
малуброен, příd.
малцинство, s
манастир, m
мандат, m
манипулира, dok. i ned.
манифестација, ž
маратон, m
маркира, dok. i ned.
март, m
маршрута, ž
маса, ž
маска, ž
масло, s
маснотија, ž
масовен, příd.
математика, ž
материја, ž
материјал, m
материјален, příd.
матурант, m
машина, ž
машинист, m
машински, příd.

zvědavost, všetečnost

čtvrť (města), ž
bít, mávat, kývat (hlavou)
sklad, obchod, ilustr. časopis
muž
květen, máj
matka
major
mistr
mistrovský
mistrovství
trápení, s, soužení, s, trýzeň
třebaže, aspoň, ačkoli
makedonský
maximální
maximum, s
malý
trochu, málo
 před chvílí
 ani v nejmenším
nepočtený, málopočetný
menšina
klášter, monastyr
mandát
manipulovat
manifestace
maraton
značkovat, markovat, označovat
březen
maršruta, plán cesty, dráha
stůl, m, hmota, masa
mul, m, mezek, m, maska
olej
tučnost, tuk, m
hromadný, masový
matematika
látko, hmota
materiál
materiální, hmotný
maturant
stroj, m
strojvůdce, strojvedoucí
strojový

машки, příd.
мебел, m
медал, m
медицина, ž
медицински, příd.
меѓу, předl.
меѓувреме, s
меѓународен, příd.
меѓурегионален, příd.
меѓусебен, příd.
меѓутоа, přísl.
меѓучовечки, příd.
мека, ned.
менаџер, m
ментален, příd.
менува (се), ned.

мера, ž
меридијан, m
мерило, s
мерка, ž
месен, příd.
месец, m
месечев, příd.
месечен, příd.
месност, ž
месо, s
место, s
метар, m
метафора, ž
метод, m
методологија, ž
методолошки, příd.
механизам, m
механизација, ž
механички, příd.
меч, m
секој меч има две острици
меша (се), ned.
мешаница, ž
миг, m
миленик, m
милијарда, ž
милион, m
милја, ž
мина, ž

муžský
nábytek
medaile, ž
lékařství, s, medicína
lékařský, medicinský
mezi
mezičas, mezitím
mezinárodní
meziregionální
vzájemný, obapolný
ovšem, mezitím, zatím
mezilidský
bečet, mečet, bekat
manažer
duševní, mentální
měnit (se), směňovat, gram. skloňovat,
časovat
míra
poledník, meridián
míra, ž, měřítko
míra, opatření, s
masný, masitý
měsíc
měsíční
měsíční
místnost
maso
místo
metr
metafora
metoda, ž
metodologie
metodologický
mechanismus
mechanizace
mechanický
meč
každá hůl má dva konce
míchat (se), mísit (se)
směs, míchanice, mela
okamžik, mžik
milý, milovaný
miliarda
milion
míle
mina, ž

минато, s	minulost, ž
минатогодишен, příd.	loňský
мине, dok.	přejít, projít, projet
минимален, příd.	minimální
минимум, m	minimum, s
минира, dok. i ned.	podminovávat
министер, m	ministr
министер председател	premiér, předseda vlády
министерство, s	ministerstvo
минува, ned.	procházet, projíždět
минувач, m	kolemjoucí, pocestný
минута, ž	minuta
мир, m	mír
мирен, příd.	klidný
мирис, m	vůně, ž, aroma, s, smrad, zápach
мисла, ž	mysl, myšlenka, nápad, m
мисли (се), ned.	myslet, přemýšlet, zamýšlet
мит, m	mýtus
митинг, m	mítink
млад, příd.	mladý
младина, ž	mládež
младинец, m	jinoch, mladý člověk
младински, příd.	mládežnický
младост, ž	mládí, s, mladost
млак, příd.	vlažný, trochu teplý
млеко, s	mléko
многу, přisl.	moc, mnoho, velmi, dlouho
многуброен, příd.	četný, početný
многумина, přisl.	mnoho
многупати, přisl.	mnohokrát, nejednou
множество, s	množství, hojnost, ž
множина, ž, gram.	množné číslo
мнозина, přisl. (jen o mužích nebo o ženách)	mnoho, mnozí, mnohé
мнозинство, s	většina, ž
мобилен, příd.	pohyblivý, hybný
мобилизација, ž	mobilizace
мобилизира, dok. i ned.	mobilizovat
мода, ž	móda
модел, m	model
модерен, příd.	moderní
може, ned.	moci, snad, možná
можеби, přisl.	možná, snad
можност, ž	možnost
мозаик, m	mozaika, ž
мозок, m	mozek

мозочен, příd.
мој, zájm.
молба, ž
молчи, ned.
мома, ž
момент, m
моментен, příd.
момина солза
момче, s
монарх, m
монополен, příd.
монополски, příd.
монотон, příd.
монтажа, ž
монументален, příd.
мора, ned.
морален, příd.
море, s
морфолошки, příd.
мост, m
мотив, m
мотивира, dok. i ned.
мотор, m
моќ, ž
моќен, příd.
мошне, přísl.
мраз, m
мрак, m
мрачен, příd.
мрежа, ž
мрежи се, ned.
солзите ú го мрежеа погледот
мртов, příd.
мугра, ž
мудро, přísl.
музеј, m
музика, ž
музичар, m
музички, příd.
муниција, ž
мустак, m

Н

на, předl.
книгата е на масата

mozkový
můj
prosba, žádost
mlčet
dívka, panna
okamžik, moment
okamžitý, momentální
konvalinka
chlapec, m, jinoch, m, ženich, m
monarcha
monopolní
monopolní
monotónní
montáž
monumentální
muset
morální
moře
morfologický
most
motiv
motivovat
motor
moc, síla
mocný, silný, mohutný
velmi, značně
led, mráz, chlad
tma, ž, temno, s, temnota
temný, mračný, zamračený
sít', blána
zamlžovat se
slzy jí zamlžovaly oči
mrtvý
úsvit, m, ranní červánky
moudře, rozumně
muzeum, s
hudba, muzika
hudebník
hudební
munice
knír

на, v, do, за, o
kniha je na stole

одам на кино
 на младост
 на Велигден
 на пладне
 на сон
 пет километри на час
 на гладно срце
 му раскажа на соседот
 книгата на учителот
 тој се сомнева на него
 набој, m
 набргу, přisl.
 набрзо, přisl.
 набросн, přid.
 навала, ž
 навален, přid.
 наведе (ce), dok.
 наведува (ce), ned.
 навестува (ce), ned.
 навечер, přisl.
 навива (ce), ned.
 навивач, m
 навидум, přisl.
 навика, ž
 навикне (ce), dok.
 навикнува (ce), ned.
 навистина, přisl.
 навод, m
 наврати, dok.
 навраќа, ned.
 навреме, přisl.
 наврши, dok.
 навршува, ned.
 нагласи (ce), dok.
 нагласува (ce), ned.
 нагло, přisl.
 награда, ž
 награден, přid.
 награди, dok.
 наградува, ned.
 над, předl.
 над главата
 над пет години
 тој беше јунак над јунаци
 тој долго размислуваше над
 својата задача

jdu do kina
 v mládí
 na velikonoce
 v poledne
 ve spánku
 pět kilometrů za hodinu
 na lačno
 povyprávěl sousedovi
 učitelova kniha
 on o něm pochybuje
 mozol, kuří oko, s
 narychlo, brzy
 narychlo, brzy
 napočítaný
 nával, m, vpád, m, nápor, m
 útočný, útočící, opřený
 sklonit (se), uvést
 sklánět (se), uvádět
 dávat na srozuměnou, napovídat
 večer, navečer
 namotávat (se), fandit
 fanoušek (sport.)
 na první pohled, zdánlivě
 zvyk, m
 zvyknout (si), přivyknout (si)
 zvykat (si), přivykat
 skutečně, vskutku, opravdu
 odkaz, citát
 usměrnit, navštívit
 usměřňovat, navštěvovat
 včas
 dosáhnout
 dosahovat (věku)
 zdůraznit, urovnat
 zdůrazňovat, urovnávat
 prudce, přikře, ostře
 odměna
 odměněný
 odměnit
 odměňovat
 nad, nade, o
 nad hlavou
 nad pět let, více než pět let
 on byl junák nad junáky
 on dlouho přemýšlel o své úloze

надарен, příd.
надвор, přísl.
надворешен, příd.
надградба, ž
надева се, ned.
надеж, ž
надзор, m
надзира, ned.
надигра, dok.
надигрува (се), ned.

надлежност, ž
надмине, dok.
надминува, ned.
надмоќен, příd.
надмоќност, ž
надмудри, dok.
надолу, přísl.
надолу-надоре
надомести, dok.
надоместува, ned.
наеднаш, přísl.
наедно, přísl.
наем, m
назад, přísl.
назначи, dok.

назначува, ned.

наиде, dok.
наидува, ned.
наизменичен, příd.
најави, dok.
најавува, ned.
најде, dok.
најдува (се), ned.
најпосле, příd.
наклонет, příd.
наклоност, ž
накрај, předl.
накратко, přísl.
накусно, přísl.
налага, ned.
налог, m
наложи (се), dok.
намали (се), dok.

nadaný, talentovaný
venku, vně, mimo
vnější, zahraniční
nadstavba
doufat, spoléhat se
naděje
dozor, dohled
dohlížet, dozírat
obehrát, vyhrát, předčít
předstihovat v tanci, vítězit v tanci,
vyhrávat, soutěžit v tanci, hře apod.
náležitost, kompetentnost
překonat, předčít
předčít, překonávat, předhánět
přesilový, mající převahu
přesila
vyzrát na někoho
dolů, směrem dolů
sem tam
nahradit, kompenzovat, vynahradit
nahrazovat, kompenzovat
najednou, náhle
najednou, společně
nájem, pacht
zpět, zpátky, vzadu
označit, naznačit, jmenovat (do
funkce)
označovat, naznačovat, jmenovat (do
funkce)
narazit, naletět, setkat se (s ohlasem)
narážet, setkávat se (s ohlasem)
proměnlivý, střídavý
uvědomit, oznámit
uvědomovat, oznamovat
najít, odhalit
nacházet se, odhalovat
konečně, konec konců
nakloněný, sklonný
sklon, m, náklonnost
na konec, nakonec
krátce, stručně
krátce, stručně
vnucovat, nutit
úkol, pokyn, instrukce, ž
vnutit
snížit se, zmenšit se

намалува (се), ned.	snižovat (se), zmenšovat (se)
намена, ž	určení, s, předurčení, s
намени, dok.	пředurčit, určit
наменува, ned.	пředurčovat, určovat
намера, ž	úmysl, m
намести, dok.	umístit, rozmístit
наместува, red.	umíst'ovat, rozmíst'ovat
наместо, přísl.	místo
намет, m	závěj, ž
наметне, dok.	пřehodit, nahodit
наметнува, ned.	пřehazovat, nahazovat
нанесе, dok.	snést, způsobit
наоди се, dok.	nachodit se, unavit se chůzí
наоѓа (се), ned.	nacházet (se), nalézat (se), mít za to
напад, m	napadení, s, útok
нападне, dok.	napadnout, zaútočit, vrhnout se
напаѓа, ned.	napadat, útočit, vrhat se
напаѓач, m	útočník, agresor
напати се, dok.	natrápít se, namučit se
напис, m	článek, krátká zpráva, ž
напојува се, ned.	napájet se, inspirovat se
наполно, přísl.	zcela, úplně
напор, m	nátlak, nápor
направи, dok.	udělat, vykonat, zhotovit
напрегне, dok.	napnout (se)
напред, přísl.	vpředu, kupředu
напредок, m	pokrok
напредува, ned.	prospívat, dělat pokroky
напролет, přísl.	zjara, na jaře
напротив, přísl.	naopak
напушти, dok.	opustit, zapustit
наредба, ž	nařízení, s, rozkaz, m
нареден, příd.	následující
нареди, dok.	nařídít, přikázat, uklidit
нарекува, ned.	nazývat, jmenovat
нарече, dok.	nazvat, pojmenovat
наречува, ned.	nazývat, jmenovat
наркоман, m	narkoman
наркоманија, ž	narkománie
народ, m	lid
народен, příd.	národní, lidový
народноослободителен, příd.	národněosvobozenický
народност, ž	národnost, lidovost
нарушува, ned.	rušit, porušovat, narušovat
насекаде, přísl.	všude
населба, ž	osada, městské sídliště, s

населен, příd.
население, s
насети, dok.
наскоро, přisl.
наследи, dok.
наследство, s
наслов, m
насмее се, dok.
насока, ž
насоли, dok.
насочен, příd.
насоченост, ž
насочува (се), ned.
наспрема, предл.
наспроти, přisl.
настава, ž
наставен, příd.
наставка, ž
наставник, m
настан, m
настане, dok.
настанува, ned.
настап, m
настапи, dok.
настапува, ned.
настинка, ž
настојува, ned.
натамошен, příd.
натаму, přisl.
натера, dok.
натерува (се), ned.
натлак, m
натлачи, dok.
натлачиште, s
натлачува, ned.
натпревар, m
натпреварува (се), ned.
наука, ž
наутро, přisl.
научен, příd.
научи се, dok.
научник, m
научничка, ž
нафрли, dok.
нафта, ž
нација, ž

osídlený
obyvatelstvo
pocítit, ucítit
brzy
následovat, zdědit
dědictví, pozůstalost
záhlaví, název, titulek
nasmát se, pousmát se
směr, m
posolit, nasolit
namiřený, nasměrovaný
zamířenost, orientace
usměrňovat, orientovat (se)
k, ve srovnání s
naproti, ve srovnání s
výuka
vyučovací, výukový
přípona
učitel, vyučující
událost
nastat, nadejít, stát se
nastávat, nadcházet
vystoupení, s, nástup
vystoupit, nastoupit
vystupovat, nastupovat
nastuzení, s, nachlazení, s
trvat
další, následující
tím směrem, dále
přinutit, donutit
nutit (se)
nános (jílu při záplavách)
nanést, nanosit
místo zanesené nánosem, jílem
nanášet
soutěž, ž, soutěžení, s
zvítězit v soutěži, soutěžit
věda
zrána, ráno
vědecký
naučit se
vědec
vědkyně
naházet, načrtnout
nafta
národ

национален, příd.	národní
национализам, m	nacionalismus
национализација, ž	znárodnění, s
националист, m	nacionalista
националистички, příd.	nacionalistický
националност, ž	národnost
нацрт, m	náčrt, skica, ž, plán
началник, m	náčelník, velitel
начело, s	zásada, ž, princip, m
начин, m	způsob
наш, zájm.	náš
не, část.	ne
небаре, přisl.	jako by, zrovna jako
небо, s	nebe, obloha, ž
небранет, příd.	nehájený, nezakázaný
неверојатен, příd.	neuvěřitelný
невиделица, ž	tma, temnota
невиден, příd.	nevidaný
невистина, ž	nepravda, lež
невнимание, s	nepozornost
невнимателност, ž	nepozornost, ž
невозможен, příd.	nemožný
невработен, příd.	nezaměstnaný
неврзан, příd.	nezúčastněný, neangažovaný
нега, ž	пéče, starost
негативен, příd.	negativní, záporný
негира, dok. i ned.	popírat, zavrhovat, odmítnout
негов, zájm.	jeho
негува, ned.	pečovat, starat se
недалеку, přisl.	nedaleko, blízko
недвосмислен, příd.	nedvojsmyslný
недела, ž	neděle, týden, m
неделева, ž	tato neděle
неделен, příd.	nedělní, týdenní
недисциплина, ž	nekázeň
недисциплиниран, příd.	nedisciplinovaný
недоволен, příd.	nedostatečný
недозволен, příd.	nedovolený
недопее, dok.	nedozpívat
недоречен, příd.	nedovyslovený
недоследен, příd.	nedůsledný
недоследност, ž	nedůslednost
недостатува, ned.	nedostávat se
недостаток, m	nedostatek
недостиг, m	nedostatek, manko, s, schodek
неефикасен, příd.	neefektivní

независен, příd.
независност, ž
незадоволен, příd.
незадоволство, s
незаменилив, příd.
незапирлив, příd.
незаслужен, příd.
незгоден, příd.
неизвесен, příd.
неизвесност, ž
неискористен, příd.
неискусен, příd.
нејзин, příd.
нејке, ned.
нека, část.
некаде, přísł.
некаков, příd.
некогаш, přísł.
некогашен, příd.
некој, zájm.
неколку, přísł.
неколкумина, příd.
неколкупати, přísł.
некомпетентен, příd.
некритички, příd.
нели, část.
неликвидност, ž
нема, ned.
неминовен, příd.
немир, m
немоќ, ž
немоќен, příd.
необичен, příd.
неодамна, přísł.
неодамнешен, příd.
неодбранлив, příd.
неодговорност, ž
неодржлив, příd.
неоправдан, příd.
неопходен, příd.
неорганизиран, příd.
неосвоен, příd.
неоспорен, příd.
неофицијален, příd.
неочекуван, příd.
непишан, příd.

независlý
независlost
nespokojený
nespokojenost, ž
nezamenitelný
nezadržitelný
nezasloužený
nevhodný, nepohodlný
neznámý
neznámost
nevyužitý
nezkušený
její
nechtít, nepřát si
at', necht'
někde, asi
nějaký
někdy
někdejší
někdo
několik
několik (mužů, nebo mužů a žen)
několikrát
neúplný, nekompletní
nekritický
že, neniliž pravda
nesolventnost
nemít
nezbytný, neodvratný
neklid
bezmocnost, slabost
bezmocný, slabý
neobvyklý
nedávno
nedávný
nehajitelný
neodpovědnost
neudržitelný
neomluvitelný
nezbytný
neorganizovaný
neosvojený, nezvládnutý
nesporný
neoficiální
nečekaný, náhlý
nepsaný

неповолен, příd.
неповратен, příd.
непознат, příd.
непокор, m
неполн, příd.
непоражен, příd.
непосреден, příd.
непотребен, příd.
неправда, ž
неправилен, příd.
неправилност, ž
непредвиден, příd.
непрекинат, příd.
непремостив, příd.
непрецизен, příd.
непечен, příd.
непријател, m
непријателски, příd.
непријатен, příd.
неприфатлив, příd.
непроценлив, příd.
неразбирање, s
неразвиен, příd.
неразвиеност, ž
нерамноправен, příd.
нервозен, příd.
нереален, příd.
неретко, přisl.
нерешен, příd.
нерешлив, příd.
несебичен, příd.
несигурен, příd.
неснаодлив, příd.
неоснаодливост, ž
несомнен, příd.
непогодба, ž
неспокоен, příd.
неспокој, m
неспортски, příd.
неспособен, příd.
несреќа, ž
несреќен, příd.
нестручен, příd.
несфатлив, příd.
нетрпение, s
неумолив, příd.
непријателски, příd.
непријатен, příd.
неприфатлив, příd.
непроценлив, příd.
неразбирање, s
неразвиен, příd.
неразвиеност, ž
нерамноправен, příd.
нервозен, příd.
нереален, příd.
неретко, přisl.
нерешен, příd.
нерешлив, příd.
несебичен, příd.
несигурен, příd.
неснаодлив, příd.
неоснаодливост, ž
несомнен, příd.
непогодба, ž
неспокоен, příd.
неспокој, m
неспортски, příd.
неспособен, příd.
несреќа, ž
несреќен, příd.
нестручен, příd.
несфатлив, příd.
нетрпеливост, ž
недољакост, ž
неупросný

неуморен, příd.
неусовршен, příd.
неуспех, m
неуспешен, příd.
нешто, zájm.
ни, část.
нивни, zájm.
ниво, s
ние, zájm.
ниеден, příd.
низ, předl.
низа, ž
низок, příd.
нијанса, ž
никаков, příd.
никогаш, přísł.
никој, zájm.
нити, ниту, část.
нишка, ž
ништо, zájm.
но, spoj.
нов, příd.
новина, ž
новинар, m
новински, příd.
новост, ž
нога, ž
носембри, m
нож, m
ножици, помн.
норма, ž
нормален, příd.
нос, m
носач, m
носи (се), нед.
носител, m
ноќ, ž
нуди, нед.
нужен, příd.
нуклеарен, příd.

O

оаза, ž
обвинет, příd.
обвини, док.

неúnavný
nedokonalý
neúspěch
neúspěšný
něco
ani, ni
jejich
úroveň, ž
my
ani jeden, žádný
podél, přes
řada, nit, svazek, m
nízký
odstín, m, nuance
žádný, nijaký
nikdy
nikdo
ani
nit, nitka
nic
ale, avšak
nový
novinka, novina
novinář
novinový
novinka, nová zpráva
noha
listopad
něž
něžky, помн.
norma
normální
nos
nosič
nosit (se)
nositel
noc
nabízet
nutný, potřebný
nukleární

оаза
обвинěný
обвинит, podat žalobu

обвинител, m	žalobce, prokurátor
обвинителство, s	obžaloba, ž, prokuratura, ž
обврска, ž	závazek, m, povinnost
обедини (се), dok.	sjednotit (se)
обезбедува (се), dok.	zajistit, zabezpečovat (se)
обележје, s	charakteristický rys, m
обете, čisl.	obě
обид, m	pokus, zkouška, ž
обиде (се), dok.	pokusit se, zkusit
обидува (се), ned.	pokoušet se, zkoušet
обилен, příd.	hojný, vydatný, bohatý
обичен, příd.	obyčejný, obvyklý
објави, dok.	oznámit, ohlásit, vyhlásit, uveřejnit
објавува, ned.	oznamovat, uveřejňovat
објасни, dok.	vysvětlit, objasnit
објаснува, ned.	vysvětlovat, objasňovat
објект, m	objekt, předmět
објективен, příd.	objektivní
облак, m	oblak, mračno, s
област, ž	oblast, kraj, m
облачен, příd.	oblačný
облека, ž	oděv, m
облекува (се), ned.	oblékat se
облече (се), dok.	obléci se
облик, m	vzezření, s, tvar, forma, ž
обликува, ned.	dodávat podobu, tvar
обработка, ž	zpracování, s, obdělání, s
образец, m	vzor, vzorek, příklad
образование, s	vzdělání, tvoření
образовен, příd.	vzdělávací
образува (се), ned.	vytvářet, tvořit, sestavovat
обратен, příd.	obrácený
оброк, m	doba přijímání potravy, porce, ž
обртен, příd.	otáčivý, otočný
обуе (се), dok.	obout (se)
овде, овдека, přisl.	zde
овдешен, příd.	zdejší
овен, m	beran (též ve znamení zvěrokruhu)
овозвозможи, dok.	umožnit
овозможува, ned.	umožňovat
овој, zájm.	tento
овојпат, přisl.	tentokrát
овошје, s	ovoce
овошка, ž	ovocný strom, m
огласи, dok.	ohlásit, oznámit
оглед, m	prohlídka, přehled, ohled

ограда, ž
ограничен, příd.
ограничи (ce), dok.
ограничува (ce) ned.
огромен, příd.
од, předl.
одаја, ž
одамна, přísl.
одбегне, dok.
одбегнува, ned.

одбележи, dok.
одбележува, ned.
одбива (ce), ned.

одбие (ce), dok.

одбојка, ž
одбојкар, m
одбор, m
одбрана, ž
одбранбен, příd.
одбранува, ned.
одвај, přísl.
одвива (ce), ned.
одвреме, přísl.
одгледа, dok.
одгледува, ned.
одговара, ned.
одговор, m
одговори, dok.
одговорен, příd.
одговорност, ž
оддалеку, přísl.
оддалеченост, ž
оддалечува (ce), ned.
оддел, m
одделен, příd.
одделение, s
оддели (ce), dok.
одделува (ce), ned.
одеднаш, přísl.
одекне, dok.
одекнува, ned.

одзади, přísl.

ограда, plot, m
omezený, ohraničený
omezit (se), vymežit
omezovat (se), vymezovat
ohromný
od, z, ze, za, než
pokoj, m
dávno, odedávna
vyhnout se, uvarovat se, prchnout
vyhýbat se, uvarovávat se, utíkat,
prchat
zaznamenat, poznamenat
zaznamenávat, poznamenávat
odmítat, odrážet (útok), strhávat (z
platu)
odmítnout, odrazit (útok), ~strhnout (z
platu)
odbíjená, volejbal
odbíjenkář, volejbalista
výбор
obrana, obhajoba
obranný
obhajovat, bránit, hájit
sotva, tak tak
odmotávat, odvíjet, rozvíjet se
odedávna, odjakživa
vypěstovat, odchovat, vychovat
pěstovat, chovat, vychovávat
odpovídat
odpověď, ž
odpovědět
odpovědný
odpovědnost
zdaleka
vzdálenost
vzdalovat se
oddělení, odbor, část
oddělený, odloučený
oddělení, sekce, ž
oddělit (se), vydělit (se)
oddělovat (se), vydělovat (se)
náhle, najednou
rozléhat se, rozšířit se
rozběhat se, rozšiřovat se, šířit se,
ozývat se (o ozvěně)
zezadu, zpoza, z druhé strany

одзема, ned.	odebírat, odnímat, zkracovat
одземе, dok.	odebrat, odejmout, zkrátit
одсив, m	ohlas, ozvěna
оди, ned.	jít, chodit, jet, jezdit, odjíždět, odcházet
оди си!	jdi!
јаc си одам	já odcházím
одам на работа	jdu do práce
детето оди на училиште	dítě chodí do školy
одевме свршени една година	chodili jsme zasnoubeni jeden rok
тој оди со лоши луѓе	on má špatnou společnost
тие одат одамна	oni spolu chodí už dávno
колата одеше брзо	auto jelo rychle
тоа не ми оди од рака	to mi nejde od ruky, nedaří se mi to
каде оди овој пат	kam vede tato cesta
денеска не ми се оди на работа	dnes se mi nechce do práce
не ми оди в глава	nechápu
одигра (се), dok.	odehrát se
одигрува (се), ned.	odehrávat se, probíhat
одлика, ž	odlišnost, zvláštnost
одликува (се), ned.	odlišovat se, lišit se
одличен, příd.	výborný, výtečný
одложи, dok.	odložit
одложува, ned.	odkládat
одлука, ž	rozhodnutí, s
одлучи (се), dok.	rozhodnout (se)
одлучува (се), ned.	rozhodovat (se)
одмазда, ž	pomsta
одминува, ned.	minout, projet mimo, uplynout
одмор, m	odpočinek, dovolená
одмори (се), dok.	odpočinout si
однапред, přisl.	předem, z přední strany
однесе, dok.	odnést, odvést, unést, dotýkat se
однесува (се), ned.	odnášet, týkat se, unášet
одново, přisl.	znovu
однос, m	vztah
односен, příd.	souvztažný, úměrný
одобри, dok.	schválit, dovolit, povolit, potvrdit (ve funkci)
одобрува, ned.	schvalovat, dovolovat
одовде, přisl.	odtud
одозгора, přisl.	zvrchu, zhora
одолее, dok.	přemoci, překonat
одошто, spoj.	než
одраз, m	odraz
одрази (се), dok.	odrazit (se), odvrátit (se)
одразува (се), ned.	odrážet (se), odvracet (se)

одред, m
одредба, ž
одреден, příd.
одреди, dok.
одредува, ned.
одречен, příd.
одржи, dok.
одржува, ned.
озборува, ned.
ознака, ž
означи, dok.
означува, ned.
океан, m
око, s
околен, příd.
околина, ž
околност, ž
околу, předl.
октомбри, m
окупатор, m
окупација, ž
окупационен, příd.
олимписки, příd.
олку, přіsl.
оловен, přід.
олово, s
омраза, ž
онака, přіsl.
оневозможи, dok.
оневозможува, ned.
оној, zájm.
опасен, přід.
опасност, ž
опера, ž
операција, ž
оперски, přід.
описе, dok.
описува, ned.
опозиција, ž
опозиционен, přід.
опомена, ž
оправда (се), dok.
оправдува (се), ned.
определба, ž
определи (се), dok.
определив, přід.

oddíl
předpis, m, nařízení, s
určitý, předepsaný
určit, předepsat, stanovit
určovat, odhadovat
odmítavý, odmítnutý
zorganizovat, provést
organizovat, konat
pomlouvat, klevetit
označení, s, poznamenání, s
označit, s, poznamenat, s
označovat, poznamenávat
oceán
oko
okolní, blízký
okolí, s, krajina kolem
okolnost
kolem, okolo
říjen
okupant
okupace
okupační
olympijský
tak tolik, hle tolik
olověný
olovo
nenávisť
tak, takto
znemožnit, neumožnit
znemožňovat, neumožňovat
tamten, onen
nebezpečný
nebezpečí, s
opera
operace
operní
popsat
popisovat
opozice
opoziční
upozornění, s, varování, s
ospravedlnit, omluvit
ospravedlňovat, omlouvat
určení, s, definice
určit, stanovit
určitý, určitelný

определува (се), ned	určovat, stanovovat
опрема, ž	výstroj, výzbroj
опстанок, m	existence, ž
оптимизам, m	optimismus
оптоварен, příd.	přetížený, zatížený, naložený
оптоварува, ned.	pretěžovat, nakládat
опус, m	opus, dílo, s
опфака, ned.	objímat, obepínat
опфати, dok.	obejmout, obepnout
општ, příd.	všeobecný, společný
општествен, příd.	společenský, veřejný
општество, s	společnost, ž, veřejnost, ž
општина, ž	obecní úřad, m, obština
општински, příd.	obecní
ора, нед.	orat
ораница, ž	orná půda
орган, m	orgán
организам, m	organismus
организатор, m	organizátor
организација, ž	organizace
организационен, příd.	organizační
организира, dok. i ned.	organizovat
орден, m	řád, vyznamenání, s
орев, m	ořech (strom i plod)
оригинален, příd.	originální, původní
оригиналност, ž	originalita
ориентација, ž	orientace
ориентира, (се) dok. i ned.	orientovat (se)
оркестар, m	orchestr
орудие, s	nástroj, m, nářadí
оружје, s	zbraň, ž, zbroj, ž
осамен, příd.	osamělý
осаменост, ž	osamělost
осведочен, příd.	osvědčený, ověřený
освен, předl.	kromě, mimo
освои, dok.	zachvátit, opanovat, osvojit
освојува, ned.	zachvacovat, obsazovat
осврт, m	přehled, zmínka
осетен, příd.	citelný, citlivý
осигуреник, m	pojištěnec
осигурува (се), ned.	pojišťovat (se), zajišťovat (se)
ослабен, příd.	oslabený
ослободи (се), dok.	osvobodit, uvolnit
ослободителен, příd.	osvobozenec
ослободува (се), ned.	osvobozovat (se)
осми, příd.	osmý

основа, ned.
основен, příd.
особен, příd.
особеност, ž
оспособи (се), dok.
оспособен, příd.
оспособува (се), ned.
остава, ned.
остави, dok.
остане, dok.
останува, ned.
остар, příd.
оствари (се), dok.
остварува (се), ned.
остров, m
осуца, ž
осуди, dok.
осум, přísl.
отвора, ned.
отворен, příd.
отежне, dok.
отежнува, ned.
оти, spoj.
отиде, dok.
откаже (се), dok.
отказ, m
откако, přísl.
отколку, spoj.
откосо, přísl.
открива (се), ned.
открие (се), dok.
отпаден, příd.
отпадок, m
отповикан, příd.
отпори, dok.
отпочне, dok.
отсекогаш, přísl.
отскокнува, ned.
отстапка, ž
отстапи, dok.

отстапува, ned.
отсто, s
отстрани, dok.
отстранува, ned.
отсуство, s

založit, zřídít, opřít se
základní, původní, hlavní
zvláštní
zvláštnost
vyučít (se), stát se užitečným
schopen práce, vyučený
uschopňovat, stávat se užitečným
zůstat, zanechávat
zůstat, zanechat, odložit
zůstat, zanechat
zůstat (pozadu), propadat (ve škole)
ostrý
uskutečnit (se), realizovat (se)
uskutečňovat (se), realizovat (se)
ostrov
rozsudek, m, ortel, m, odsouzení, s
odsoudit
osm
otvírat, zahajovat
otevřený, zahájený
ztěžknout, stát se složitý
stávat se těžkým, stávat se složitým
že, protože
odejít, odjet
odřící, odmítnout
odmítnutí, s, odepření, s, propuštění, s
od doby, co
než
šikmo, napříč
otvírat, odhalovat, objevovat
otevřít, objevit
odpadový, odpadní
odpadek
odvolaný
odpárat
začít
odnepaměti, odjakživa
odskakovat, uskakovat
ústupek, m, přenechání, s
odejít, odstoupit, ustoupit, odmítnout
(něco)
ustupovat, přenechávat
procento
odstranit, odvrátit
odstraňovat, odvracet
nepřítomnost, ž, nedostatek, m

оттаму, přisl.
оттука, přisl.
отфрла, ned.
отфрли, dok.
оф, citosl.
офанзива, ž
офанзивен, příd.
офицерски, příd.
официјален, příd.
оформува, ned.
офсајд, m
охрабрува, ned.
охридски, příd.
охриганец, m
оцени, dok.
оценка, ž
оценува, ned.
очекува, ned.
очигледен, příd.
очила, pomn.
оштети, dok.
оштетува, ned.

П

па, spoj.
на сепак
тој рече, па дурини напиша
па, část.
па ти знаеш, што прашуваш
па, přisl.
па ли ќе те чекам
падар, m
падне, dok.
паѓа, ned.
пазар, m
пак, spoj. a část.
пакт, m
палатализација, ž
памук, m
паничен, příd.
панорама, ž
парадокс, m
паразитски, příd.
паралелен, příd.
паралелка, ž

odtamtud
odtud
odmítat, odhazovat
odmítnout, odhodit
ach!
ofenzíva
ofenzivní
důstojnický
oficiální, úřední
upravovat, tvarovat
ofsajd
dodávat odvahy, povzbuzovat
ochridský
obyvatel Ochridu
ocenit, zhodnotit
hodnocení, s, známka
hodnotit, oceňovat
očekávat
zřejmý, jasný, zjevný
brýle, pomn.
poškodit
poškozovat

a, a pak, potom, ale
a přesto
on řekl a dokonce napsal
vždyť, no vždyť, nu, tak
vždyť ty víš, tak co se ptáš
znovu, opět, zase
opět tě mám čekat?
polní hlídač
padnout, spadnout, upadnout
padat, upadat, spadat
trh, den trhu
znovu, opět
pakt, smlouva, ž
palatalizace
bavlna, ž
panický
panoráma, s
paradox
parazitní
souběžný, paralelní
paralelka

пари, romn.
паричен, příd.
парк, m
парламентарен, příd.
парламент, m
парола, ž
партизан, m
партизански, příd.
партија, ž
партикуларизам, m
партиски, příd.
партнер, m
парцела, ž
парче, s
пасош, m
пат, m
патека, ž
пати, ned.
патика, ž
патофизиологија, ž
патриотизам, m
патува, ned.
пауза, ž
пациент, m
педагог, m
педагогија, ž
педагошки, příd.
пее, ned.
пејач, m
пејсаж, m
пеколен, příd.
пенал, m
пензија, ž
пензионер, m
пензионира, dok. i ned.
пензиски, příd.
пепелиште, s
пеперутка, ž
перална, ž
пере, ned.
период, m
перманентен, příd.
перница, ž
перспектива, ž
песна, ž
песнопоец, m

peníze
peněžní
park
parlamentní
parlament, shromáždění
heslo, s
partyzán
partyzánský
strana
partikularismus
stranický
partner
parcela, pozemek, m
kousek, m, kus, m
cestovní pas
cesta, ž
stezka
trpět, strádat
cvička, měkká botička pro batole
patofyziologie
vlastenectví, s
cestovat
přestávka, pauza
pacient
pedagog
pedagogika
pedagogický
zpívat
zpěvák, pěvec
krajina, obraz krajiny
pekelný
penalta, ž
důchod, m, penze
důchodce, penzista
dávat, jít do důchodu
důchodový
spáleniště, domácí krb, m
motýl, m
prádelna
prát
období, s
stálý, permanentní
polštář, m
perspektiva
píseň, báseň
náruživý zpěvák

песок, m	písek
пет, čísł.	pět
петмина, čísł.	pět (osob), patero osob
петнаесет, čísł.	patnáct
петолетка, ž	pětiletka
петорка, ž	pětka
печат, m	tisk, razítko, s
печати, ned.	tisknout
пече, ned.	péci, pálit
печка, ž	pec
писе, ned.	pít
пиетет, m	pieta, ž
пилот, m	letec, pilot
пилотски, příd.	pilotní
пинцета, ž	pinzeta
пипер, m	pepř
писател, m	spisovatel
писмен, příd.	pisemný, gramotný
писмо, s	dopis, m, písmo
акредитивни писма	pověřovací listiny
писта, ž	dráha (běžecká, jezdecká)
питач, m	žebrák
пишува, ned.	psát
плакат, m	plakát
пламен, m	plamen
план, m	plán
планета, ž	planeta
планина, ž	hora
планира, dok. i ned.	plánovat
ласира, dok. i ned.	odbyvat, hledat odbyt
ласман, m	odbyt (zboží)
ластичен, příd.	plastický
лати, dok.	zaplatit
латно, s	plátно
латформа, ž	platforma
лаќа, ned.	platit
лапи (се), ned.	plašit, strašit, bát se
пливач, m	plavec
пливачки, příd.	plavecký
плод, m	plod
плочка, ž	dlaždice, deska
по, část.	do, podle
подобар	lepší
помалку	méně
	někdy též ke srovnávání podst. jmen a sloves

тој е појунак
тој е помајстор
тој по знае
поаѓа, ned.
побара, dok.
побарува, ned.
победа, ž
победи, dok.
победник, m
победоносен, příd.
побуда, ž
побуди, dok.
побудува, ned.
поведе, dok.
повеќе, přísl.
повик, m
повика, dok.
повикува, ned.
повлекува (се), ned.
повлече (се), dok.
повод, m
повоен, příd.
поволен, příd.
повреда, ž
повреден, příd.
повремен, příd.
поврзан, příd.
поврзува (се), ned.
површина, ž
повторен, příd.
повтори, dok.
повторливост, ž
повторува (се), ned.
поглед, m
поговорка, ž
погоди (се), dok.
погодок, m
погреб, m
погрешен, příd.
подалеку, přísl.
податок, m
подвиг, m
подготви (се), dok.
подготвува (се), ned.
подготовка, ž
поддржи, dok.

on je větší junák
on je větší mistr
on ví více, je chytřejší
odcházet, odjíždět
vyhledat, vyžádat
hledat, žádat
vítězství, s
zvítězit
vítěz
vítězoslavný, vítězný
povzbuzení, s, podněcení, s, motiv, m
povzbudit, podnítit, iniciovat
povzbuzovat, podněcovat
vést, začít vést, zavést
více
křik, povyk, výzva, zvolání, apel
zavolat, vyzvat, povolat
povolávat, vyzývat
tahat, odtahovat, odvolávat
táhnout, odtáhnout, odvolat
uzda, ž, oprat', ž, důvod
poválečný
příznivý, vyhovující
poškození, s, poranění, s
poškozený, poraněný
periodický, dočasný
svázaný, spojený, spjatý
svazovat, spojovat
povrch, m, plocha
opětovný, opakovací
opětovat, zopakovat (se)
opakovanost, opakovatelnost
opakovat (se)
pohled, názor
přísloví, s, rčení, s
uhodnout, trefit, zasáhnout
trefa, ž, zásah
pohřeb
chybný, nesprávný
dál, dále
údaj
hrdinský čin, hrdinství, s
připravit (se)
připravovat (se)
příprava
podpořit

поддржува, ned.
поддршка, ž
поделба, ž
подели (се), dok.
подем, m
подобри (се), dok.
подобрува (се), ned.
подрачје, s
подруг, рфд.
поединец, m
поединечен, рфд.
поезија, ž
поема, ž
поен, m
поет, m
поетика, ž
поетски, рфд.
пожар, m
позив, m
позитивен, рфд.
позиција, ž
познава, ned.
познат, рфд.
поим, m
поинаков, рфд.
поинаку, рфсл.
појава, ž
појави (се), dok.
појавува (се), ned.
појде, dok.
покаже (се), dok.
покажува (се), ned.
показател, m
покраина, ž
покраински, рфд.
покрај, рфдл.
покрене (се), dok.
покренува (се), ned.
покрива (се), ned.
покрие (се), dok.
пол, m
поле, s
полека, рфсл.
полемика, ž
политика, ž
политичар, m

podporovat
podpora
dělení, s, rozdělení, s
rozdělit (se), podělit (se)
rozmach, rozkvět
zlepšit (se)
zlepšovat (se)
oblast, ž, obvod, m
poněkud jiný
jednotlivec
jedinečný, jednotlivý
poezie
poema
bod (ve sportu)
básník
poetika
básnický
požár
výzva, ž, povolání, s, přivolání, s
kladný, pozitivní
pozice
poznávat, dovídat se
známý
pojem, představa, ž
poněkud jiný
poněkud jinak
jev, m, zjev, m, persona
objevit se, ukázat se
objevovat se, ukazovat se
odejít, odjet
ukázat (se), projevit (se)
ukazovat (se), projevovat (se)
ukazatel, znak
kraj, m, oblast
krajský, oblastní
vedle, u
pozvednout (se)
pozvedávat (se)
pokrývat (se), zakrývat (se)
pokrýt (se), zakrýt (se)
pohlaví, s, pól, polovina, ž
pole
pomalu, zlehka, tiše
polemika
politika
politik

политички, příd.	politický
полн, příd.	plný, tlustý
पूर्ण, ž	půlnoc
половина, ž	polovina
положба, ž	poloha, postavení, s, stav, m
полски, příd.	polský, polní
полуфинале, s	semifinále
помага (се), ned.	pomáhat, poskytovat pomoc, vzájemně si pomáhat
поместен, příd.	přemístěný
помине, dok.	projít, přejít (kolem)
поминува, ned.	procházet, přecházet
помогне (се), dok.	помочи
помогнува (се), ned.	pomáhat, poskytovat pomoc, podporovat, vzájemně si pomáhat
помор, m	mor, hromadný úhyn, řež, ž
помош, ž	помоч
помошен, příd.	помочný
помошник, m	помочник, náměstek
понатаму, přísl.	дál, dále
понеделник, m	pondělí, s
понекогаш, přísl.	někdy
понекој, zájm.	lecko, ledakdo, někdo
поништи, dok.	anulovat, znehodnotit
поништува, ned.	anulovat, rušit platnost, znehodnocovat
понуди (се), dok.	nabídnout (se)
понудува (се), ned.	nabízet, nabízet své služby, nabízet se
поодамна, přísl.	дávno, dříve
поодделен, příd.	určitější
попладне, s	odpoledne
пополека, přísl.	pomaleji, tišeji
пополни, dok.	doplnit, zaplnit
пополнува, ned.	zaplňovat, doplňovat
поправа (се), ned.	opravovat, napravovat, zlepšovat (si) zdraví, zotavovat se
поправи (се), dok.	opravit, zotavit se, napravit
поприште, s	působišť, pole působnosti
популарен, příd.	populární
популаризира, dok. i ned.	popularizovat
популарност, ž	popularita
попусто, přísl.	zbytečně
попушта, ned.	ustupovat, slevovat (ceny), ochabovat
попушти, dok.	polevit, slevit, ustoupit
поради, předl.	kvůli
пораз, m	porážka, ž, rána, ž
поразговара, dok.	povyprávět, pohovořit

порази, dok.
порака, ž
поранешен, příd.
пораст, m
порасте, dok.
пороби (се), dok.

порубува, ned.
порој, m
посака, dok.

посакува, ned.
посвети (се), dok.
посветува (се), ned.
посебен, příd.
посебност, ž
посега, ned.
посегне, dok.

посета, ž
посети, dok.
посетува, ned.
последен, příd.
последница, ž
послужи (се), dok.
послужува (се), ned.
посматра, ned.
посматрач, m
посомнева, dok.
посочи, dok.
посочува, ned.
посреден, příd.
постави се, dok.
поставува се, ned.
постапка, ž
постапи, dok.
постапува, ned.
постепен, příd.
постига, ned.
постигне, dok.
постигнува, ned.
постоечки, příd.
постои, ned.
постојан, příd.
потаму, přісл.
потврда, ž

porazit, zarazit, otrást
poselství, s, příkaz, m
dřívější
růst, přírůstek
vyrůst, vychovat
zotročit, vzít do zajetí, stát se otrokem,
dostat se do zajetí
zotročovat, podmaňovat
přival vody (po dešti)
popřát, chtít, poprosit, požádat (o ruku)
přát, chtít, prosit, žádat (o ruku)
zasvětit, věnovat (se)
zasvěcovat (se), věnovat (se)
zvláštní, speciální
zvláštnost, specifikum, s
dotýkat se cti, sahat
dotknout se (cti), sáhnout, natáhnout se (po něčem)
návštěva
navštívit
navštěvovat
poslední
následek, m, důsledek, m, výsledek, m
posloužit, uhostit
sloužit, hostit (se), obsluhovat
dohlížet, dívat se, prohlížet
pozorovatel, dohlížitel
zapochybovat
ukázat, poukázat
ukazovat, poukazovat
nepřímý
postavit, umístit, uvést
umíst'ovat, rozestavovat
čin, m, jednání, s, postup, m
postoupit, jednat
jednat, postupovat
postupný, poslušný
dosahovat, dohánět
dosíci, dohonit
dosahovat, dohánět
existující, jsoucí
existovat, být
stálý, trvalý
dál, v dalším
potvrzení, utvrzení, doklad

потврди (ce), dok.
потврдува (ce), ned.
потег, m
потекло, s
потекнува, ned.
потем, předl.
потенцијал, m
поткуп, m
 примал поткуп
 давал поткуп
потоа, přisl.
поток, m
потпише (ce), dok.
потпишува (ce), ned.
потпретседател, m
потрага, ž
потреба, ž
потребен, příd.
потресе (ce), dok.
потресува (ce), ned.
потроши (ce), dok.
потрошува (ce), ned.

потрошувачка, ž
потсети (ce), dok.
поттик, m
потфат, m
потфрла, ned.

потфрли, dok.
потцени, dok.
потценува, ned.
пофали (ce), dok.
пофалува (ce), ned.
поход, m
почва, ž
почетен, příd.
почетнички, příd.
почеток, m
починат, příd.
починка, ž
почит, ž
почитува, ned.
почне (ce), dok.
почнува (ce), ned.
почувствува (ce), ned.

potvrdit, utvrdit
potvrzovat, utvrzovat
tah, rys
původ, m
pocházet
potom, posléze
potenciál
úplatek
 bral úplatek
 dával úplatek
potom, po té
potok, tok, proud
podepsat (se)
podepisovat (se)
místopředseda, viceprezident
stíhání, s
potřeba, nezbytnost
potřebný, nezbytný
otřást, potřást
otřásat, třást, zařásat, potřásat
utrátit, vyčerpat, vydat
utrácet, vydávat, čerpat, vynakládat,
spotřebovávat
spotřeba
připomenout (se), upomínat
impuls, podnět
podnikání, s, nápad, iniciativa
podhazovat, vyhazovat do výšky,
nadhazovat, podkládat
vyhodit do výšky
podcenit, nedocenit
podceňovat, nedoceňovat
pochválit, pochlubit se
chválit, chlubit se, chvástat se
tažení, s, pochod
půda, země, základ, m
začátečný
začátečnický
začátek
odpočatý, mrtvý
odpočinek, m
úcta
ctít, vážit si, uctívat
začít (se)
začínat (se)
pocítit (se)

пошта, ž	pošta
прав, m	prach, pyl, prášek
правда, ž	pravda, spravedlnost
праведен, příd.	spravedlivý
правен, příd.	právní
правец, m	směr, kurs
прави (се), ned.	dělat se, tvořit, vyrábět
правилен, příd.	správný
правилник, m	instrukce, ž, návod, reglament
правило, s	pravidlo
право, s	právo
правоговор, m	ortoepie, ž
праг, m	práh, pražec
празни (се), ned.	vyprazdňovat (se), uvolňovat
празник, m	svátek
пракса, ž	praxe
практика, ž	praxe, zkušenost
практичен, příd.	praktický
прасловенски, příd.	praslovanský
пратеник, m	kurýr, poslanec
пратенички, příd.	poslanecký
праша (се), ned. i dok.	ptát se, prosit, tázat se, klást otázky
прашува (се), ned.	ptát se, vypyávat se
прв, příd.	první
првак, m	politický vůdce, šampion
првенка, ž	šampionka, vítězka
првенствен, příd.	prvofadý, prvotní, původní
првенство, s	prvenství, přednost, mistrovství (sport.)
првин, přísl.	nejprve
првоборец, m	veterán nár. osvob. boje
првпат, přísl.	poprvé
преглед, m	přehled, prohlídka
прегледа (се), dok.	prohlédnout (se), přehlédnout
преговори, mn.	rozhovory, vyjednávání, s
преголем, příd.	převeliký, příliš velký
прегрее, dok.	prehřát, přetopit
пред, předl.	před
предава (се), ned.	předávat, přednášet, vzdávat se
предавнички, příd.	zrádcovský
предаде (се), dok.	předat, doručit, vzdát se
предвид, přísl.	zřetel
предвиди, dok.	předvídat, předpovědět
предвидува, ned.	předpovídat, předvídat
предводи, ned.	vést, stát v čele
предводник, m	vůdce, náčelník

предел, m
преден, příd.
предизборен, příd.
предизвик, m
предизвика, dok.
предизвикува, ned.
предилница, ž
предпага, ned.
предлог, m
предложи, dok.
предметен, příd.
предност, ž
предуслов, m
предучилищен, příd.
преџа, ž
презадоволен, příd.
презеде, dok.
преземе, dok.
презентира, dok. i ned.
презиме, s
преиспита, dok.
преиспитува, ned.
преквалификација, ž
прекин, m
прекине (се), dok.
прекинува (се), ned.
прекрасен, příd.
прекрои, dok.

прекројува, ned.
прекршок, m
преку, предл.
прелета, dok.
прелетува, ned.
преместуван, příd.
премиер, m
премија, ž
премин, m
премине, dok.

преминува, ned.
премногу, přísł.
пренесе (се), dok.
пренесува (се), ned.
пренос, m
преобразба, ž

крајина, ž, терэн, крај
пřední
předvolební
vyvolání, provokace
vyvolat, vyprovokovat
vyvolávat, provokovat
přádelna
navrhovat, předkládat
návrh, předložka, ž
předložit, navrhnout
předmětný
přednost, převaha
předpoklad, předběžná podmínka, ž
předškolní
příze
přiliš spokojený
převzít, uchvátit
převzít, uchvátit
představovat, prezentovat
příjmení
přezkoumat
přezkoumávat
rekvalifikace
přerušení, s, přestávka, ž
přerušit, přervat
přerušovat, přervávat
překrásný, nádherný
znovu rozkrájet, rozstříhat, změnit
stříh
měnit stříh, znovu stříhat
přestupek
přes
přeletět, proletět, mihnout se
přelétat, prolétat, míhat se
přemíst'ovaný, stěhovaný
předseda vlády, premiér
prémie
přechod, přejezd, brod
přejít, přejet, projet, převézt, přebrodit,
folk. umřít
přecházet, přejíždět
přiliš mnoho
přenést (se), převést, předat
přenášet (se), převážet
přenos, převoz
reorganizace, reforma

преовлада i преовладеe, dok.
преовладува, ned.
преоден, п'їд.
преокупација, ж
преостане, dok.
препознатлив, п'їд.
препорача (се), dok.
препорачува, ned.
препушта, ned.
препушти, dok.
преработка, ж
преран, п'їд.
прераскаже, dok.

прераскажува, ned.
пресвртница, ж
пресек, m
пресели (се), dok.
преселува (се), ned.
пресипе, dok.
пресипува, ned.
пресмета, dok.
пресметка, ж
пресметнува i пресметува (се), ned.

пресрет, m
престан, m
престане, dok.
престанува, ned.
престапен, п'їд.
престој, m
престојува, ned.
престол, m
престрелка, ж
пресуда, ж
пресуден, п'їд.
претвора (се), ned.
претвори (се), dok.
претежен, п'їд.
претензија, ж
претеран, п'їд.
претпазлив, п'їд.
претплатник, m
претпостави, dok.
претпоставува, ned.
претпријатие, s

прев`азит, зискат превahu
превладат, преважоват
преходни
занепразднeност
зустат, зб`ят
познателни, розезнателни
допоручит, порадит, д`ат допору`енї
допоручоват
понежават, проп`ужоват
понежат, проп`ужит, уд`елит оправнeнї
преправованї, s
п`рїлиш ран`и
превыправeт, повыправeт подруhе,
знову
превыправeт, znovu выправeт
обрат, m, змeна
розрeз, розст`рїh, пр`уrеz
п`рестeшоват се
стeшоват се
п`ресыпат, п`релит
п`ресыпават, п`релeват
вычїслит, п`рeпо`итат
выпо`ет, m, з`у`тованї, s
выпо`итават, вычїсловат, п`рeпо`итават,
зapo`итават (се)
вст`їц
устанї, s
п`рестат, устат, п`рeрушит
п`рестават, устават, п`рeрушоват
злочинни, трестуходни
побыт
побыват, ж`ит
тр`ун
п`рестрeлка
розсудек, m, ортел, m
розхудужїцї, осудни
п`рeтв`рeт, п`рeдeл`ават, п`рeмeн`оват (се)
п`рeтв`рїт, п`рeмeнит, п`рeдeлат
п`рeв`ажни
нарок, m, пожавeк, m
п`рїлишн`и, п`рeхнан`и
опатрни, остраж`иты
п`рeдплатител
допустит, п`рїпустит, п`рeдпокл`адат
п`рeдпокл`адат, п`рїпоуштeт
подник, m

претрес, m
претрпи, dok.
претрпува, ned.
претрча, dok.
претрчува, ned.
претседател, m
претседателство, s
претстава, ž
претстави (се), ned.
претставник, m
претставништво, s
претставува (се), ned.
претстои, ned. (jen 3. os. sg.)
претходен, прид.
префрли (се), dok.
префрлува (се), ned.

прецизен, прид.
прецизира, dok. i ned.
пречека, dok.
пречкува, ned.
пречи, dok.
пречка, ž
пречкрта, dok.
пречкртува, ned.
пречувствителност, ž
при, предл.
приближи (се), dok.
приближува (се), ned.
приватен, прид.
приведе, dok.

приведува, ned.
привилегија, ž
привилегиран, прид.
привлекува (се), ned.
привлече (се), dok.
привлечен, прид.
привремен, прид.
приговор, m
придобива, ned.
придонес, m
придонесе, dok.
придонесува, ned.
придружба, ž
придружи (се), dok.

прохлídka (policejní), ž, posouzení, s
п্রেত্ৰপ্ৰেত, snést, vydržet
trpět, snášet, strádat
přeběhnout, proběhnout
přebíhat, probíhat, zabíhat (se)
předseda
předsednictvo
představa, představení, s
představit (se)
představitel, zástupce
zastupitelství
představovat (se), reprezentovat
nastat, stát před kým
předchozí, předešlý
přehodit se, předhodit, překročit
přehazovat (se), předhazovat,
překračovat
přesný, precizní
upřesňovat, precizovat
uvítat, přijmout, dočkat se
vítat, přijímat
překážet
překážka
přeškrtnout, zaškrtnout
přeškrťávat, zaškrťávat
přílišná citlivost, přecitlivělost
při, u
přiblížit (se)
přibližovat (se)
soukromý
přivést, dovést do konce, předvést,
podvést
přivádět, uvádět, předvádět
privilegie, výsada
privilegovaný
přitahovat (se), přivlékat se, lákat
přitáhnout, přilákat
přitažlivý
dočasný
námitka, ž, protest
nabývat, získávat
příspění, s, příspěvek, přínos
příspěť
příspěvat
doprovod, m, procesí, s
doprovodit, připojit se

придружува (се), ned.

прием, m

призма, ž

признава, ned.

признае, dok.

признание, s

пријава, ž

пријави (се), dok.

пријател, m

пријателски, příd.

пријателство, s

пријатен, příd.

пријде, dok.

прикаже, dok.

прикажува, ned.

приказ, m

приказна, ž

приквечерина, přisl.

приклучок, m

прилепски, příd.

Прилепчанец, m

прилив, m

прилика, ž

приличен, příd.

прилог, m

галголски прилог, gram.

прима (се), ned.

примат, m

примен, příd.

примени, dok.

применува, ned.

пример, m

примерен, příd.

примерок, m

прими (се), dok.

принуди, dok.

принудува, ned.

принц, m

прицип, m

приод, m

приоритет, m

припадне, dok.

припадник, m

припадност, ž

припаѓа, ned.

doprovázet (též na klavír), připojovat se

příjem, přijetí, recepce

prizma, s, hranol, m

přiznávat, uznávat

přiznat, uznat

uznání, vděčnost, ž

udání, s, registrace

udat, registrovat (se)

přítel

přátelský

přátelství

příjemný, milý

přistoupit, přiblížit se

povyprávět, předvést

vyprávět, předvádět

vyprávění, s, předvádění, s, přehled

pohádka

vpodvečer

přípojka, ž

prilepský

obyvatel Prilepu

přiliv, nával

příležitost

příhodný

příloha, ž, přiložení, s

přechodník

přijímat (se), dostávat

primát

přijatý

použít, využít

používat, využívat

příklad

vzorný, příkladný

výtisk, kus

přijmout, dostat

přinutit, donutit, přimět

nutit, donucovat, vynucovat

princ

zásada, ž, princip

příchod, způsob, metoda

přednost, ž, priorita ž

připadnout, patřit

příslušník, přivrženec

příslušnost

příslušet, patřit, připadat

припише, dok.
припишува, ned.
приреди, dok.
приредува, ned.
природа, ž
природен, příd.
присили, dok.
присилува, ned.
приспособен, příd.
пристап, m
пристапи, dok.
пристигне, dok.
пристига, ned.
присуство, s
присуствува, ned.
присутен, příd.
притиска (се), ned.
притисне (се), dok.
притисок, m
притоа, přísl.
притрча, dok.
притрчува, ned.
прифати, dok.
прифатлив, příd.
прифака, ned.
приход, m
причина, ž
проба (се), dok.
пробив, m
пробива (се), ned.
проблем, m
проблематика, ž
проблематичен, příd.
провери, dok.
проверка, ž
провира (се), ned.
прогласен, příd.
прогласува (се), ned.
прогноза, ž
прогнозира, dok. i ned.
програма, ž
програмира, dok. i ned.
прогрес, m
прогресивен, příd.
продава (се), ned.
продавница, ž

dopsat, připsat
připisovat, dopisovat
uspořádat, zorganizovat
pořádat, organizovat, připravovat
příroda
přírodní, přirozený
donutit, přinutit
nutit, přinucovat
přizpůsobený
přístup
přistoupit, připojit se
přijet, dorazit, přijít
přicházet, přijíždět, dohánět
přítomnost, ž
být přítomen
přítomný
tlačit se, přitlačovat
přitlačit, přitisknout (se)
tlak
přítom
přiběhnout, doběhnout
dobíhat, přibíhat
přijmout, přichytit
přijatelný
přijímat, přichytávat
příchod, příjem, zisk
příčina
zkoušet, pokoušet se
průlom, otvor
prorážet, probíjet (se)
problém
problematika
problematický
prověřit, ověřit
prověrka
prostrkovat, protlačovat (se)
vyhlášený, prohlášený
vyhlašovat, prohlašovat
předpověď, prognóza
předpovídat
program, m
programovat
pokrok
pokrokový
prodávat (se)
prodejna

продаде (ce), ned.	prodat (se)
продолжение, s	prodloužení, pokračování
продолжи (ce), dok.	prodloužit (se), pokračovat
продолжува (ce), ned.	prodlužovat (se), pokračovat
продор, m	průnik, prorážení, s
продукт, m	výrobek, produkt
продуктивност, ž	produktivita
продукција, ž	výroba, produkce
проект, m	nárys, nákres, projekt
проскција, ž	průmět, m, promítání, s, projekce
проза, ž	próza
прозен, příd.	prozaický
прозорец, m	okno, s
проигра, dok.	prohrát
проигрува, ned.	prohrávat
произведе, dok.	vyrobiť, udělat (dojem)
произведен, příd.	vyrobený
произведува, ned.	vyrábět
производ, m	výrobek
производен, příd.	výrobní
произлегува, ned.	pocházet, vznikat, vyplývat
произлезе, dok.	vyplynout, vzniknout, vzejít
произнесува (ce), ned.	pronášet, proslovovat, vyslovovat (se)
произнесе (ce), dok.	pronést, proslovit, vyslovit (se)
прояви (ce), dok.	projevit se, odhalit
проявува (ce), ned.	projevovat se, odhalovat
прокнижи, dok.	zapsat do knihy
прокнижува, ned.	zapisovat do knihy
проколне, dok.	proklít
проколнува, ned.	proklínat
пролет, ž	jaro, s
пролонгира, dok. i ned.	prodlužovat, prolongovat
промаши, dok.	prošvihnout, propást
промашува, ned.	prošvihovat
промена, ž	proměna, přeměna
променлив, příd.	proměnlivý
промовира, dok. i ned.	promovat
промрмори, dok.	zabručet, zamumlat, zavrčēt
промрморува, ned.	mumlat, bručēt, breptat
пронајде, dok.	objevit, vypátrat, nalézt
пронајдок, m	objev, vynález
пронаоѓа, ned.	objevovat, nalézat, nacházet
проникне (ce), dok.	proniknout, prodrat se
проникнува, ned.	pronikat, prodírat se, zachvacovat
пропаганда, ž	propaganda
пропис, m	předpis, instrukce, ž

пропуст, m	vynechání, s, propustka, ž
пропушта (се), ned.	propouštět, promeškávat, vynechávat
пропушти (се), dok.	vynechat, propustit, promeškat
просветен, příd.	osvětový
просечен, příd.	průměrný
прослава, ž	oslava
прославен, příd.	oslavený
проследен, příd.	vypátráný, následovaný
прости се, dok.	odpustit, rozloučit se
просто, přisl.	prostě, jednoduše
простор, m	prostor
просторија, ž	místnost
простува (се), ned.	odpouštět, loučit se
протест, m	protest
протестира, dok. i ned.	protestovat
против, předl.	proti
противи (се), dok.	protivit se, odpírat
противнапад, m	protiútok
противник, m	protivník, nepřítel
противнички, příd.	nepřátelský
проучи, dok.	prostudovat, probádat, prozkoumat
проучува, ned.	zkoumat, studovat
професионален, příd.	profesionální
професионалец, m	profesionál
професор, m	profesor
профит, m	zisk
процент, m	procento, s
прочита, dok.	přečíst
прочитува, ned.	pročítat
прошири (се), dok.	rozšířit (se), rozprostřít (se)
проширува (се), ned.	rozšiřovat, prostírat se
пруга, ž	trať
пружи (се), dok.	natáhnout se, poskytnout (pomoc)
психички, příd.	duševní, psychický
психолошки, příd.	psychologický
птица, ž	pták, m
публика, ž	publikum, s, veřejnost
публикува, ned.	uveřejňovat, tisknout
публицист, m	publicista, žurnalista
пункт, m	bod, místo, s
пушка, ž	puška
пушкомитралез, m	minometná puška, ž
пушта, ned.	pouštět, vypouštět, vpouštět, spouštět
пушти, dok.	pustit, propustit, vypustit
пцуе, ned.	hanobit, nadávat

P

- раб, m
 работа, ž
 работен, příd.
 работи, ned.
 работилница, ž
 работник, m
 работнички, příd.
 рагби, romn.
 радијатор, m
 радијација, ž
 радио, s
 радост, ž
 радува (се), ned.
 раѓа (се), ned.
 разбере, dok.
 разбива (се), ned.
 разбије (се), dok.
 разбира (се), ned.
 разбирлив, příd.
 разбој, m
 развива (се), ned.
 развие (се), dok.
 развиток, m
 развоен, příd.
 развој, m
 разгледа, dok.
 разгледница, ž
 разгледува, ned.
 разговара (се), neč.
 разговор, m
 разен, příd.
 разигран, příd.
 разлигави (се), dok.
 разлика, ž
 разликува (се), ned.
 различен, příd.
 размена, ž
 размер, m
 размисли (се), dok.
 размислува (се), ned.
 разнобоен, příd.
 разновиден, příd.
 разочара (се), dok.
 разочарува (се), ned.
 отрок
 práce
 pracovní
 pracovat, zabývat se (něčím)
 dílna
 dělník
 dělnický
 ragby
 radiátor
 radiace
 rádio
 radost
 radovat se
 rodit (se), dávat úrodu, urodit se
 pochopit, porozumět, dorozumět se
 rozbít (se), lámat se
 rozbít se, zlomit se
 chápat, rozumět
 pochopitelný
 tkalcovský stav
 rozvíjet (se), vyvíjet, vyvolávat (fotky)
 rozvinout, vyvinout, vyvolat (snímky)
 rozvoj, vývoj
 rozvojový
 rozvoj
 prohlédnout, projednat
 pohlednice
 prohlížet, projednávat
 rozmlouvat, povídat, hovořit
 rozhovor, rozmluva, ž, konverzace, ž
 různý
 roztancovaný, přelstěný
 rozslintat se, rozplakat se
 rozdíl, m
 dělat rozdíl, rozlišovat
 různý, rozličný
 výměna
 rozměr
 popřemýšlet, promyslet
 přemýšlet, promyšlet
 různobarevný
 rozmanitý, různý, pestrý
 sklamat se, rozčarovat
 klamat se, rozčarovávat

- разработен, příd.
 разработка, ž
 разреши, dok.
 разузнавач, m
 разузнавачки, příd.
 разум, m
 рак, m
- рака, ž
 ракета, ž
 ракија, ž
 раководи (се), ned.
 раководител, m
 раководство, s
 ракотворба, ž
 ракува (се), ned.
 рамен, příd.
 рамка, ž
 рамнодушен, příd.
 рамноправен, příd.
 рамноправност, ž
 рамнотежа, ž
 рамо, s
 ран, příd.
 рана, ž
 ранг, m
 рандеву, s
 ранет, příd.
 расипе (се), dok.
- расипува (се), ned.
 расистички, příd.
 раскаже, dok.
 раскажува (се), ned.
 раскажувачки, příd.
 раскопен, příd.
 располага (се), ned.
 расположен, příd.
 расположение, s
 расположлив, příd.
 распоред, m
 распореден, příd.
 распореди (се), dok.
 распоредува, (се), ned.
 расправа, ž
 расправа (се), ned.
- rozpracovaný
 zpracování, s, obdělávání, s
 vyřešit, uvolnit (z funkce)
 rozvěděčik
 výzvědný
 rozum
 rak (též ve znamení zvěrokruhu),
 rakovina
 ruka
 raketa
 rakije (vodka z hroznů nebo ovoce)
 vést (se)
 vedoucí
 vedení
 ruční práce
 tisknout si ruce s někým
 rovný
 rámeц, m, rám
 lhostejný
 rovnoprávný
 rovnoprávnost
 rovnováha
 rameno
 raný, časný
 rána, zranění, s
 rang, pořadí, s
 dostaveníčko, setkání, rendez-vous
 raněný
 pokazit se, proměnit (peníze), rozsypat,
 rozházet
 kazit, proměňovat (peníze)
 rasistický
 povyprávět
 vyprávět
 vyprávěcí
 rozkošný, skvostný
 rozestavovat, disponovat
 rozestavený, disponovaný
 uspořádání, rozložení, dispozice, ž
 být k dispozici
 rozvržení, s, rozvrh
 rozvržený
 rozestavit, rozložit, umístit
 rozvrhovat, rozmísťovat (se)
 rozprava, diskuse
 rozprávět, diskutovat

распределба, ž
распределен, příd.
раст, m
расте, ned.
растеж, m
растение, s
растресит, příd.
растројство, s
расчисти (се), dok.
расчистува (се), ned.

рационален, příd.
рачен, příd.
реагира, dok. i ned.
реакција, ž
реакционерен, příd.
реален, příd.
реализатор, m
реализација, ž
реализира, dok. i ned.
реалистички, příd.
реалност, ž
ревизија, ž
револвер, m
револт, m
револуција, ž
револуционер, m
револуционерен, příd.
регион, m
регистрира, dok. i ned.
регуларен, příd.
регулиран, příd.
ред, m
редакција, ž
реди (се), ned.
редица, ž
редовен, příd.
редок, příd.
редукција, ž
режија, ž
режим, m
режисер, m
режисерка, ž
режисерски, příd.
рез, m
резерва, ž

rozdělení, s, distribuce
rozdělený
růst, vzrůst
růst, prorůstat
růst
rostlina, ž
kyprý, sypký
průjem, m, nepořádek, m
očistit se, osvětlit
očist'ovat (se), dávat do pořádku,
osvětlit, vnést jasno
rozumový, racionální
ruční
reagovat
reakce
reakční
reálný
realizátor
realizace
realizovat
realistický
realita
revize
revolver
protest, nevole, ž
revoluce
revolucionář
revoluční
oblast, ž, region
registrovat
pravidelný, řádný, regulérní
upravený, regulovaný
řada, ž, řádek, pořádek
redakce
řadit (se), upravovat, uklízet
řádek
pravidelný, řádný
vzácný, řídký
redukce
režie
režim
režisér
režisérka
režisérský, režijní
řez
rezerva, zásoba, záloha

резервен, příd.
резервиран, příd.
резервоар, m
резимира, dok. i ned.
резолюција, ž
резултат, m
резултатски, příd.
река, ž
рекорд, m
рекорден, příd.
рекордер, m
релативен, příd.
релација, ž
реми, s i m
репрезентативен, příd.
репрезенративец, m
репрезентација, ž
реприза, ž
репродукција, ž
република, ž
републички, příd.
репутација, ž
респект, m
ресторан, m
рестрикција, ž
реферат, m
референдум, m
референт, m
рехабилитација, ž
рецензентски, příd.
рецензија, ž
реч, ž
рече, dok.
речиси, přисл.
реченица, ž
 финална реченица
решава (се), ned.
решавачки, příd.
решение, s
решеност, ž
реши (се), dok.
решителен, příd.
решителност, ž
риба, ž
риби, мп.
ривал, m

резервни, záložní
резервованý
nádržka, ž, vodojem, резервоар
shrnovat, rezumovat
rezoluce
výsledek
výsledkový
řeka
rekord
rekordní
rekordér
relativní
spojová linka, vztah, m
remíza, ž
reprezentativní
reprezentant
reprezentace
repríza
reprodukce
republika
republikový
pověst, reputace
úcta, ž, respekt, ž
restaurace, ž
restrikce
referát
referendum, s
referent
rehabilitace
recenzentský
recenze
řeč, proslov, m, přednáška
řící
téměř
věta
 vedlejší věta
rozhodovat (se)
rozhodující
rozhodnutí, řešení
rozhodnost
vyřešit, rozhodnout
rozhodný, odhodlaný
rozhodnost, odhodlanost
ryba
ryby (ve zvěrokruhu)
soupeř, sok, protivník

ригорозен, příd.
рид, m
римски, příd.
ринг, m
рита, m
робува, ned.
род, m
роденден, m
роди (се), dok.
родител, m
роднина, ž
рок, m
роман, m
романтичарски, příd.
романтичен, příd.
рочиште, s
руда, ž
рудар, m
рударски, příd.
рударство, s
рудник, m
рулек, m
рунда, ž
рус, příd.
руски, příd.

C

c (v poezii, v nářečích), předl.

c кози, c овци

са, zájm.

са ноќ

са лето

са зима

сабота, ž

саботен, příd.

сад, m

сади, ned.

садница, ž

сака, ned.

ако сакаш дојди

сакам да дојдеш

само него го сакам

ти посакувам (сакам) сé

најубаво

пřísný, rigorózní
chlum, kopec, pahorek
římský
ring
rytmus
otročít, žít v otroctví
rod, příbuzenstvo, s
narozneniny, pomn.
porodit, urodit, narodit se
rodič
příbuzný, příbuzenstvo
lhůta, ž, termín
román
romantický
romantický
soudní síň
ruda, oj
horník
hornický
hornictví
důl, šachta, ž
kojenec
runda, kolo, s
rusý, plavý
ruský

s, se, celý

s kozami, s ovcemi

(pouze s podst. jmény označujícími čas)

celou noc

celé léto

celou zimu

sobota

sobotní

nádoba, ž

sázet

sazenice

chtít, přát (si), milovat

chceš-li, přijď.

chci, abys přišel

jen jeho miluji (chci)

přeji ti všechno nejlepší

што сака нека стане
месо не сака да ја деш
сакат, пфид.
сала, ж
салдо, s
сам, пфид.
самец, m
самит, m
самоволен, пфид.
самоопределува (се), нед.
самостоен, пфид.
самостојност, ж
самота, ж
самоубиство, s
самоуправа, ж
самоуправен, пфид.
самоуправува, нед.
самоуправувач, m
самрак, m
санационен, пфид.
сандак, m
саниран, пфид.
санитетски, пфид.
санкција, ж
сантиметар, m
сведок, m
сведочи, нед.
сведоштво, s
сведува (се), нед.
свеж, пфид.
свесен, пфид.
свест, ж
свет, m
светилка, ж
светлина, ж
светло, s
светол, пфид.
светски, пфид.
свечен, пфид.
свеченост, ж
свештар, m
свински, пфид.
свираз, m
свири, нед.
своевиден, пфид.
своевремен, пфид.

ат' се стане со се стане
масо бис немел јист
мрзак, инвалида
сал, s
салдо
сам
осамочену чловек
summit
свеволну, протизаконну
осамостатнуват се
самостатну
самостатност
самота, осамоченост
себевражда, ж
самосправа
самосправну
самосправуват
самосправце
сумрак, шери, s
саначни
трухла, бедна, куфр
лечену, вилечену
санитни, здравотничку
санкце
centimetr
сведек
сведчит
сведечтви
свадет дохромады, омезоват
черству, свежи, чили
уведомелу, s, ведому, пробудилу, s
ведому, уведомени
свеш, лиде
хофци свие, свичен, свешло
свешло, свит
свешло, освештени
свешлу
свештову
славностни, сватечни
славност
свичкаш
вешрову
храни, s, хвизд, пискот
храт, пискат, хвиздат
звлаштни, сверазну
вчасну, vhodну, пфидну

свој, zájm.	svůj
својствен, příd.	vlastní, vrozený, náležící
сврти (се), dok.	obrátit (se), otočit (se)
свртува (се), ned.	obracet (se), otáčet (se)
се, zájm.	vše, všechno
себе (си), zájm.	sebe, sobě
северен, příd.	severní
сега, přisl.	nyní
сегашен, příd.	nynější, současný
сегашност, ž	současnost
седи, ned.	sedět, bydlet
седми, čisl.	sedmý
седмица, ž	týden
седмичен, příd.	týdenní
седницфа, ž	zasedání
седум, čisl.	sedm
седуммина, čisl.	sedm (osob)
сеедно, přisl.	to je jedno
сезона, ž	sezóna
секаде, přisl.	všude
секако, přisl.	všelijak, jistě, v každém případě
секаков, zájm.	všelijaký
секвенција, ž	sekvence
секогаш, přisl.	vždycky, vždy
секој, zájm.	každý
секојдневен, příd.	každodenní, všední
секојдневје, s	každodennost
секретар, m	tajemník, sekretář
секретаријат, m	sekretariát
сектор, m	úsek, sektor
секунда, ž	vteřina, sekunda
селанец, m	vesničan
селекција, ž	výběr, m, selekce
село, s	vesnice, ž
селски, příd.	vesnický, venkovský
семе, s	semeno
семен, příd.	rodinný
семејство, s	rodina, ž
семокен, příd.	všemocný
сензација, ž	senzace, podiv, m, obdiv, m
сензибилитет, m	citlivost, ž, senzibilita, ž
сениште, s	přízrak, m, přelud, m
сенка, ž	stín
сепак, spoj.	přesto, přece
септември, m	září, s
серија, ž	série

сериозен, příd.	vážný, přísný, důležitý, seriózní
сериозност, ž	vážnost, důležitost, serióznost
сестра, ž	sestra
сестран, příd.	všestranný
сети (се), dok.	pocítit, vzpomenout si
секава (се), ned.	vzpomínat (si), cítit
сече, ned.	sekat, kácet, stříhat
сибирски, příd.	sibiřský
сигнатура, ž	signatura, značka
сигурен, příd.	bezpečný, jistý
сигурност, ž	bezpečnost, jistota
сила, ž	síla
силен, příd.	silný, mocný
симбол, m	symbol, znak, znamení, s
симетричен, příd.	souměrný, symetrický
симне (се), dok.	sejmout, sundat, svléci
симнува (се), ned.	snímat, sundávat, svlékat
симпатизер, m	přivrženec
симпатија, ž	sympatie
симпатичен, příd.	sympatický
симпозиум, m	symposium, s
симфониски, příd.	symfonický
син, m	syn
син, příd.	modrý
синдикат, m	odborní, pomn, syndikát
синоќа, přisl.	včera večer
синтеза, ž	syntéza
сиот (сите)	veškerý, celý
сирење, s	sýr, m
сиромашен, příd.	chudý, chudobný
систем, m	system, soustava, ž
сит, příd.	sytý, nasycený, najezený
ситен, příd.	drobný, malý
ситница, ž	drobnost, maličkost
ситуација, ž	situace
сјај, m	záření, s, lesk, velkolepost, ž
скала, ž	schody, žebřík, stupínek
скап, příd.	drahý
скепса, ž	pochybnost, skepse
скијање, s	lyžování
скица, ž	skica
склад, m	sklad
сковец, m	člen SKJ
скокне, dok.	skočit, vyskočit,
скопски, příd.	skopský
скоро, přisl.	rychle, brzy, nedávno, téměř

скорпија, ž	štír (též ve zvěrokruhu), m
скромен, příd.	skromný
скрши (се), dok.	rozbít (se), zlomit (se)
скульптура, ž	socha, skulptura
слаб, příd.	slabý, hubený
слабост, ž	slabost, hubenost
славеј, m	slavik
славен, příd.	slavný
слави, ned.	slavit, oslavovat
славист, m	slavista
славистика, ž	slavistika
слалом, m	slalom
следен, příd.	následující
следи, ned.	sledovat, následovat, vyplývat
следува, ned.	sledovat, náležet, vyplývat
слика, ž	obraz, fotografie
сликар, m	malíř, umělec, fotograf
сликарски, příd.	malířský, fotografický
сликарство, s	malířství, výtvarné umění
сличен, příd.	podobný
слобода, ž	svoboda
слободен, příd.	svobodný
слог, m	slabika, ž
сложен, příd.	složitý, komplikovaný
слој, m	vrstva, ž, sloj
слуга, m	sluha
служба, ž	služba
службен, příd.	služební
служи, ned.	sloužit, obsluhovat
слух, m	sluch, slyšení, s
случаен, příd.	náhodný, nahodilý
случај, m	případ, příležitost, ž, náhoda
случи (се), dok.	stát se, přihodit se
случка, ž	případ, m, příležitost, náhoda, ž
случува (се), ned.	stávat se, přiházet (se)
слуша, ned.	slyšet, poslouchat
слушне, dok.	uslyšet, poslechnout
смали, dok.	zmenšit, ubrat, zmírnit
смее (се), ned.	smát se, smět
смел, příd.	smělý, odvážný
смелост, ž	smělost, odvážnost
смена, ž	směna
смени (се), dok.	směnit, změnit (se)
сменува, ned.	měnit (se)
сместува (се), ned.	umíst'ovat, ubytovávat
смета (се), ned.	počítat (se)

сметка, ž
сметководство, s
смеша (се), dok.
смешен, příd.
смирен, příd.
смири (се), dok.
смисла, ž
смислен, příd.
смрт, ž
снајде, dok.
снаодлив, příd.
снег, m
снима (се), ned.
снимател, m
снимен, příd.
сними (се), dok.
сноси, ned.
со, předl.
соба, ž
собере (се), dok.
собир, m
собира (се), ned.
собиралиште, s
соблекувална, ž
собор, m
соборен, příd.
соборец, m
собори, dok.
соборува, ned.
собран, příd.
собрание, s
собраниски, příd.
собуе (се), dok.
совесен, příd.
совест, ž
совет, m
советник, m
советски, příd.
советува (се), ned.
совлада, dok.
современ, příd.
современик, m
современост, ž
совршен, příd.
согласен, příd.
согласува (се), ned.

účet, m
účtárna, ž
smíchat, poplést
směšný, zábavný
uklidněný, klidný
uklidnit se, smířit se
smysl, m
vymyšlený
smrt
poradit si, orientovat se
obratný, čilý
sníh
snímat, fotografovat
filmař, kinooperatér
nafilmovaný, vyfotografovaný
vyfotografovat se
snášet, trpět, odnášet
s, se
pokoj, m
sebrat (se), posbírat
shromáždění, s, mítink
sbírat, shromažďovat
shromaždiště
převlékárna
pout', ž, svátek, sněm
chrámový
spolubojovník
svalit, povalit, svrhnout
svrhovat, srážet
sebraný, shromážděný
shromáždění, schůze, ž
parlamentární
vyzout, zouvat (se)
svědomitý, čestný
svědomí, s
rada, ž, porada, ž
poradce, rádce
sovětský
radit (se)
zvládnout, překonat
současný, moderní
současník
současnost
dokonalý
souhlasící, shodný
souhlasit, uvádět do souladu

согледа, dok.	uvidět, všimnout si
согледува, ned.	vidět, pozorovat
соговорник, m	společník, spolubesedník
содржи, ned.	obsahovat
содржина, ž	obsah, m
содржински, příd.	obsahový
соединет, příd.	spojený, sjednocený
создава (се), ned.	vytvářet (se), zakládat
создаде (се), dok.	vytvořit, založit
сознание, s	vědomí, uvědomění
соиграч, m	spoluhráč
сојуз, m	svaz, spolek, aliance, ž
сојузен, příd.	svazový, spojenecký
сојузник, m	spojenec
сојузнички, příd.	spojenecký
сок, m	šťáva
сокриен, příd.	ukrytý, skrytý
солза, ž	slza
солидарност, ž	solidarita
солиден, příd.	solidní
солист, m	solista
соло, s	sólo
сомнева (се), ned.	pochybovat, podezřívat
сомнение, s	pochybnost, ž, podezření
сомнителен, příd.	pochybný, podezřelý, nedůvěřivý
сон, m	spánek, sen
сонува, ned.	snít
сонце, s	slunce
сончев, příd.	sluneční
сообраќаен, příd.	dopravní
сообраќај, m	doprava, ž
сообраќајница, ž	silnice
соодветен, příd.	odpovídající, příslušný, náležitý
соопшти, dok.	sdělit, oznámit
соопштува, ned.	sdělovat, oznamovat
соочи (се), dok.	zkonfrontovat
соочува (се), ned.	konfrontovat
сопира (се), ned.	zastavovat se
сопре (се), dok.	zastavit se
сопруга, ž	manželka
сопствен, příd.	vlastní
сопственост, ž	vlastnictví, s
соработка, ž	spolupráce
соработник, m	spolupracovník
соработничка, ž	spolupracovnice
соработува, ned.	spolupracovat

сорта, ž
сосед, m
соседен, příd.
сосем, přisl.
состojба, ž
состав, m
составен, příd.
составка, ž
составува (се), ned.
состанок, m
состои се, ned.
состojба, ž
состojка, ž
социјален, příd.
социјализам, m
социјалистички, příd.
сочини, dok.

сочинува, ned.
сочува (се), ned.
спална, ž
спас, m
спаси (се), dok.
специјален, příd.
специјализиран, příd.
специјалист, m
специјалност, ž
специфичен, příd.
специфичност, ž
спечали, dok.
спечалува, ned.
спиe, ned.
списание, s
список, m
сплетка, ž
спогодба, ž
спогоди (се), dok.
спогодува (се), ned.
спој, m
спокоен, příd.
спокојство, s
спомен, m
спомене, dok.
спонтан, příd.
спор, m
според, předl.

дruh, m, jakost
soused
sousední
zcela, úplně
stav, m
složení, s, sestavení, s, směs, ž
složený, sestavený, skládací
součást
sestavovat, skládat (se)
schůze, ž, setkání, s
skládati se, být
stav, m, situace
součást, ingredience
sociální
socialismus
socialistický
sestavit, vytvořit, stvořit, sepsat (např.
smlouvu)
sestavovat, tvořit
uchovat, zachovat
ložnice
záchrana, ž, spása, ž
zachránit se, spasit
speciální, zvláštní
specializovaný
odborník, specialista
obor, m, speciálnost
zvláštní, specifický
specifičnost
vydělat, vyhrát
vydělovat, vyhrávat
spát
časopis, m
seznam, soupis
pomluva, klep, m, kleveta
smlouva, domluva
domluvit se, smluvit se
smlouvat, domlouvat (se)
spojení, spoj
klidný, pokojný, tichý
klid, m, pokoj,
vzpomínka, ž, upomínka, ž
vzpomenout
spontánní, živelný
spor, soudní spor
podle, ve srovnání

споредба, ž	сrovnání, s
споредува (се), нед.	сrovnávat (se)
спорт, m	спорт
спортист, m	спортoвec
спортски, příd.	спортoвní
способен, příd.	schopný
способност, ž	schopnost
спрема, ž	výstroj, výzbroj
спречи, dok.	zabránit, přerušit
спроведе, dok.	provést, vyprovodit
спроведува, нед.	provádět, vyprovázet
спроти, předl.	proti, naproti, vpředvečer
спротивен, příd.	protější, opačný
спротивност, ž	opak, protiklad
спротивстави (се), dok.	odporovat, stavět se proti
спротивставува (се), нед.	odporovat
спушта (се), нед.	spouštět se, vypouštět, snižovat (ceny)
спушти (се), dok.	spustit, vypustit
сред, předl.	uprostřed
среда, ž	středa
средба, ž	setkání, s, shledání, s
среде, přisl.	vprostřed
среден, příd.	střední
среди (се), dok.	uspořádat, dát do pořádku
средина, ž	prostředí
средиште, s	středisko, centrum
среднорочен, příd.	střednědobý
средношколец, m	středoškolák
средношколски, příd.	středoškolský
средство, s	prostředek, m
сретне (се), dok.	potkat (se), setkat se
сретнува (се), нед.	potkávat se, setkávat se
сретсело, s	náměstí v centru obce
среќа, ž	štěstí, s
среќава (се), нед.	setkávat (se), potkávat (se)
среќен, příd.	šťastný
српски, příd.	srbský
српскохрватски, příd.	srbocharvátský
срце, s	srdce
десната и левата комора на срцето	pravá a levá komora srdeční
на гладно срце	na lačno
со драго срце	s radostí
од длабочината на срцето	z hloubi duše
срце мое	drahoušku můj!
стабилен, příd.	stálý, pevný, stabilní

стабилизација, <i>ž</i>	stabilizace
стабилизира, dok. i ned.	stabilizovat
стабилност, <i>ž</i>	stabilita
став, m	stanovisko, s, hledisko, s, pozice, <i>ž</i>
става, <i>ž</i>	postava, figura
стадион, m	stadion
стадиум, m	stadium, s
стаж, m	stáž, <i>ž</i> , odpracovaná léta
стан, m	byt
стандард, m	standard, standart
стандарден, příd.	standardní, standartní
стане, dok.	vstát, stát se
станица, <i>ž</i>	stanice, nádraží, s
становиште, s	stanovisko, hledisko
станува, ned.	vstávat, stávat se
стапи, dok.	vstoupit, stoupnout
стапка, <i>ž</i>	stopa, krok
стар, příd.	starý
старател, m	poručník, opatrovník
старост, <i>ž</i>	staroba, stáří, s, letitost
старт, m	start
стартува, ned.	startovat
стаса, dok.	dohnat, dostihnout, dorazit
статива, <i>ž</i>	stativ, m
статистика, <i>ž</i>	statistika
статус, m	status
статут, m	statut
стварност, <i>ž</i>	skutečnost, realita
стебло, s	kmen, m, peň stromu, m
стега (се), ned.	stahovat (se)
стекне, dok.	získat, dostat
стекнува, ned.	získávat, dostávat
степен, m	stupeň
стереотипен, příd.	stereotypní
стесни (се), dok.	zúžit se, omezit (právo)
стеснува (се), ned.	zúžovat (se)
стигне, dok.	dostihnout, dorazit, dojít, dojet
стигнува, ned.	dostihovat, docházet, dojíždět
стил, m	styl
стилски, příd.	stylový
стипендија, <i>ž</i>	stipendium, s
стих, m	verš
стихиен, příd.	živelný
стихозбирка, <i>ž</i>	sbírka veršů
стои, ned.	stát, nacházet se
стока, <i>ž</i>	zboží, s

стопанисува, ned.	hospodařit
стопански, příd.	hospodářský
стопанственик, m	hospodářský činitel
стопанство, s	hospodářství
стопира, ned. i dok.	stopovat
стопостотен, příd.	stoprocentní
стопроцентен, příd.	stoprocentní
стори (се), dok.	udělat, učinit
сторител, m	obžalovaný, odpůrce
стотина, čísl.	sto, stovka
страв, m	strach
страда, ned.	trpět, strádat
стража, ž	stráž, hlídka
стражар, m	strážník, strážce
стражарница, ž	policejní oddělení, s
страна, ž	strana, bok, m, větev
странец, m	cizinec
страница, ž	stránka
страничен, příd.	postranní, poboční
странка, ž	strana
странски, příd.	cizinecký, zahraniční
странство, s	cizina, zahraničí
страст, ž	vášeň
стратегиски, příd.	strategický
страхува (се)	bát se, strachovat se
страшен, příd.	strašný, strašlivý
стрела, ned.	střílet
стрела, ž	střela
стрелец, m	střelec (též ve zvěrokruhu)
стрелка, ž	střelka, ručička
стремеж, m	úsilí
стреми (се), ned.	usilovat
стркала (се), dok.	skutálet se, svalit se
стркалува (се), ned.	kutálet (se), svalovat (se)
стриште, s	strniště
строг, příd.	přísný
строгост, ž	přísnost
строфа, ž	strofa
стрплив, příd.	trpělivý
стрпливост, ž	trpělivost
струење, s	proudění, proud, m
струја, ž	proudění, s, proud, m
струка, ž	obor, m, povolání, s
структура, ž	struktura
Струмичанец, m	obyvatel Strumice
струполи (се), dok.	svalit se, upadnout, zřítit se

струполува (се), нед.
стручен, příd.
стручњак, м
струшки, příd.
студен, příd.
студент, м
студија, ж
студира, нед.
субјект, м
субјективен, příd.
сувенир, м
суверен, příd.
суверенитет, м
сугерира, док. и нед.
суд, м
судба, ж
судбина, ж
судбоносен, příd.
суди (се), нед.
судија, м
судир, м
судиски, příd.
судрува (се), нед.
судски, příd.
сум (1. ос. sg.)
сума, ж
сумира, док. и нед.
супа, ж
супстанција, ж
суптилен, příd.
суров, příd.
суровина, ж
суспендиран, příd.
сушална, ж
суштествен, příd.
суштество, s
суштина, ж
суштински, příd.
сфати, док.
сфаќа, нед.
сфера, ж
цена, ж
сценарио, s
сценски, příd.

сваловат се, upadat, řítit se
odborný
odborník, specialista
stružský
studený, chladný
student
studie
studovat
subjekt
subjektivní
památka, ж, věc na památku, ж, suvenýr
suverénní
suverenita
sugerovat
soud
osud, м, úděl, м
osud, м, úděl, м
osudový, fatální
soudit (se), vyslovovat soud
soudce
střet, srážka, ж, konflikt
soudní
střetávat se, srážet se
soudní
jsem
peněžní částka, suma, součet, м
считат, dělat úhrn, závěr
polévka
podstata, hmota, látka, substance
útlý, jemný, tenký
syrový, nezpracovaný
surovina
odstraněný, odstavený, subpendovaný
sušárna
podstatný, důležitý
bytost, ж, tvor, м, podstata, ж
podstata
podstatný
pochopit
chápat
obor, м, okruh, м, sféra
scéna
scénář, м
scénický

T

та, spoj.
 беше стар та неможеше да
 пешачи
 та ова, та она
 тоа, та тоа
 таа, zájm.
 табела, ž
 табла, ž
 тавче, s
 тага, ž
 таен, příd.
 тажен, příd.
 тајност, ž
 тајфун, m
 така, přisl.
 таканаречен, příd.
 таков, zájm.
 такса, ž
 тактика, ž
 талант, m
 таму, přisl.
 тапет, m
 татко, m
 татков, příd.
 татковина, ž
 творец, m
 творечки, příd.
 творештво, s
 тврд, příd.
 тврди, ned.
 театар, m
 театарски, příd.
 тежок, příd.
 теза, ž
 тек, m
 тековен, příd.
 текст, m
 текстилен, příd.
 текстилка, ž
 телевизија, ž
 телевизиски, příd.
 телевизор, m
 телеграма, ž
 телефонски, příd.
 тело, s

a

byl starý a nemohl chodit pěšky
 tu jedno, tu druhé
 stále jedno a totéž
 ona, tato
 tabulka
 deska, tabule, podnos, m
 pekáč, m, pánevčička, ž
 smutek, m, stesk, m, tesknota
 tajný
 smutný, teskný
 tajnost, tajemství, s
 tajfun
 tak
 takzvaný
 takový
 kolkovné, s, poplatek, m, taxa
 taktika
 nadání, s, talent
 tam
 tapeta, ž
 otec
 otcovský, otcův
 vlast
 tvůrce
 tvrdý, pevný
 tvorba, ž
 tvrdý, pevný
 tvrdit, prohlašovat
 divadlo, s
 divadelní
 těžký, nesnadný
 teze, disertace
 průběh, průchod
 tekoucí, běžný (účet)
 text
 textilní
 textilní závod, m
 televize
 televizní
 televizor
 telegram
 telefonní
 tělo, těleso, orgán, m

тема, <i>ž</i>	téma, s, námět, m
тематски, <i>пříd.</i>	tematický
темел, m	základ, fundament
темелен, <i>пříd.</i>	základní, fundamentální
темелиник, m	základní kámen
темен, <i>пříd.</i>	temný, tmavý
темнее (се), <i>ned.</i>	stmívat se, temnět
темнина, <i>ž</i>	tma, temnota
темница, <i>ž</i>	tma, temnota
температура, <i>ž</i>	teplota, temperatura
темпо, s	tempo
тенденција, <i>ž</i>	sklon, m, snaha, tendence
тенденциозен, <i>пříd.</i>	tendenční
тенис, m	tenis
тенисер, m	tenista
тенисерка, <i>ž</i>	tenistka
тениски, <i>пříd.</i>	tenisový
тенок, <i>пříd.</i>	tenký
теоретски, <i>пříd.</i>	teoretický
теорија, <i>ž</i>	teorie
терапевтски, <i>пříd.</i>	léčebný, terapeutický
терен, m	terén, půda
теренски, <i>пříd.</i>	půdní, terénní
територија, <i>ž</i>	území, s, teritorium, s
територијален, <i>пříd.</i>	územní, teritoriální
терор, m	teror
тероризам, m	terorismus
тесен, <i>пříd.</i>	úzký, těsný
тест, m	test
тестиран, <i>пříd.</i>	testovaný
тетовски, <i>пříd.</i>	tetovský (z města Tetova)
Тетовчанец, m	obyvatel Tetova
техника, <i>ž</i>	technika
технички, <i>пříd.</i>	technický
технологија, <i>ž</i>	technologie
тече, <i>ned.</i>	téci, protékat, probíhat
течен, <i>пříd.</i>	kapalný, tekutý, plynulý
тешкотија, <i>ž</i>	potíž, těžkost, nesnadnost
ти, <i>зájм.</i>	ty
тивко, <i>пřísł.</i>	tiše, klidně
тие, <i>зájм.</i>	oni, ony, ona
тим, m	mužstvo, s, družstvo, s, tým
тип, m	typ
типичен, <i>пříd.</i>	typický
тираж, m	tíráž, <i>ž</i>
Титоввелешанец, m	obyvatel Titova Velesu

титула, ž	titul, m, hodnost
ткајачница, ž	tkalcovská dílna
товар, m	náklad
тогаш, přisl.	tehdy
тој, zájm.	on, ten
токму, přisl.	právě, akorát
толкав, zájm.	takový, tak velký
толку, přisl.	tolik
толкува, ned.	vykládat, vysvětlovat
толкувач, m	vykladač, vysvětlitel
тон, m	tón, tuna, ž
тоне, ned.	tonout, potápet se
тонски, příd.	tónový
топ, m	dělo, s
топка, ž	koule, míč, m
топлина, ž	teplo, s, teplota, vlídnost
топол, příd.	teplý
тотален, příd.	všeobecný, totální
точен, příd.	přesný
точка, ž	tečka
трага, ž	stopa
трагедија, ž	tragédie
трагичен, příd.	tragický
традиција, ž	tradice
традиционален, příd.	tradiční
традиционализам, m	tradicionalismus
трае, ned.	trvat, pokračovat
трактор, m	traktor
тракторист, m	traktorista
транспорт, m	doprava, ž, transport
трасформација, ž	přeměna, transformace
трга (се), ned.	tahat, vydávat se
тргне (се), dok.	vytáhnout, vydat se
тргнува (се), ned.	tahat, vydávat se, trpět
трговски, příd.	obchodní
треба, ned.	muset
трева, ž	tráva
тревнат, příd.	travnatý
тренд, m	trend
тренер, m	trenér
тренинг, m	trénink
тренира, dok. i ned.	trénovat
треперлив, příd.	třesoucí se, chvějivý
тресе (се), ned.	třásti se, vytřepávat, chvět se
треска, ž	horečka
трет, čísl.	třetí

третина, ž
три, čisl.
трибуна, ž
трие (ce), ned.
триесет, čisl.
трик, m
трикотажа, ž
трилион, m
трипати, přisl.
триумф, m
трка, ž
тркала (ce), ned.
тркачки, příd.
трн, m
тројка, ž
тројца, čisl.
тропи (ce), ned.
трошок, m
трпеза, ž
трпи (ce), ned.
труба, ž
труби, ned.
труд, m
туди (ce), ned.
трупа, ned.
трча, ned.

трча во устата на гаволот

туѓ, příd.
тужен, příd.
тужител, m
тука, přisl.
туку, spoj.
тукушто, přisl.
тунел, m
туризам, m
турист, m
туристички, příd.
турка (ce), ned.
турнеја, ž
турнир, ž
турски, příd.
тутун, m
туш, m

третина
три
tribuna
třít se, roztírat se
třicet
trik
trikotáž
trilion
třikrát
vítězství, s, triumf
běh, m, závod, m
koulet se, kutálet se
závodní, běžecký
trn, osten, šíp
trojka
tři (muži, nebo muži a ženy)
drobit se, drolit se, utrácet
výdaj, útrata, ž
stůl, m, pohoštění, s
trpět
roh, m, trouba
troubit, hrát na roh
práce, ž
snažit se, starat se
hromadit, kupit
běhat, utíkat
strkat hlavu do oprátky, do smyčky
cizí
obžalovaný, obviněný
navrhovatel, žalobce
zde
ale, nýbrž
právě, sotvaže
tunel
turistika, ž, turismus
turista
turistický
strkat, vrážet, tlačit (se)
turné, s, zájezd, m
turnaj
turecký
tabák
sprcha, tuš

К

ке

ке пишувам

ке дојдам

келија, ж

керка, ж

У

у, предл.

уапси, док.

убав, прид.

убавина, ж

убеди (се), док.

убедлив, прид.

убедува (се), нед.

убиен, прид.

убиец, м

убиство, с

уверен, прид.

увери (се), док.

уверлив, прид.

уверува (се), нед.

увид, м

увиди, док.

увод, м

угледен, прид.

угостителство, с

угрева (се), нед.

угрее (се), док.

удар, м

удел, м

удира (се), нед.

удри (се), док.

ужива, нед.

укаже (се), док.

укажува (се), нед.

укине, док.

укинува, нед.

укор, м

улица, ж

улога, ж

умее, нед.

уметник, м

уметнички, прид.

částice k tvoření futura

буду psát

пřijdu

буňка, ж, cela, ж

dcera, dcerka

u, při

увěznit, zadržet

hezký, pěkný

krása

пřesvědčit (se), přemluvit

пřесвѣдчивý

пřесвѣдčovат (se)

zabitý, zastřelený

vrah

vražda, ж, zabití

пřесвѣдченý

пřесвѣдčit se, spolehnout se

пřесвѣдчивý

пřесвѣдčovат (se)

kontrola, ж, revize, ж

prohlédnout, uvidět

úvod

významný, urozený, vznešený

pohostinství

hřát (se), ohřívát, oteplotovat

ohřát (se), oteplít, vyjít (obvykle o slunci, měsíci)

úder

účast, ж, úloha, ж, úděl, osud

bít, tlouci (se), klepat

udeřit, uhodit, zaklepat

užívat si, požívat

ukázat se, prokázat

ukazovat se, prokazovat

zrušit, odvolat

rušit, odvolávat

výtka, ж, výčitka, ж

ulice

úloha, role

umět, dovést

umělec

umělecký

уметност, ž
умешност, ž
умира, ned.
уморен, příd.
умре, dok.
унапредува, ned.
универзален, příd.
универзитет, m
универзитетски, příd.
унија, ž
униформа, ž
уништен, příd.
уништи, dok.

уништува, ned.
уочлив, příd.
упати, dok.
упатува се, ned.
уплати, dok.
уплатува, ned.
упорен, příd.
упорност, ž
употреба, ž
употреби, dok.
употребува, ned.
управа, ž
управник, m
управува, ned.
урбан, příd.
урбанистички, příd.
уреден, příd.
уреди, dok.
уредник, m
уредува, ned.
усвои, dok.
усвојува, ned.
уследи, dok.
уследува, ned.
услов, m
услуга, ž
усно, přísł.
усоврши (се), dok.
усовршува (се), ned.
усогласи (се), dok.
усогласува (се), ned.
успева, ned.

умění, s
dovednost
umírat
unavený, úmorný
umřít
posunovat dopředu
všeobecný, univerzální
univerzita, ž
univerzitní
unie
uniforma, stejnokroj, m
zničený
zničit, vyhubit, vykořenit, zrušit
(smlouvu, rozsudek)
ničit, hubit, rušit (rozsudek)
patrný, zřejmý
usměrnit, zaslat, uvést do podstaty věci
usměrňovat, uvádět do podstaty věci
zaplatit, předplatit
předplácet, platit, vyplácet
umíněný, houževnatý
umíněnost, houževnatost
použití, s
použít, využít
používat, využívat
správa, ředitelství, s
správce, ředitel
spravovat, řídit
urbanní, městský
urbanistický
uspořádaný, pořádný
zařídit, dát do pořádku, zredigovat
redaktor
redigovat, dávat do pořádku
osvojit si
osvojovat si, přijmout
následovat
sledovat, následovat
podmínka, ž
služba, obsluha
ústně
zdokonalit (se)
zdokonalovat (se)
uvést v soulad
uvádět do souladu
prospívat, mít úspěch

успее, dok.
успех, m
успешен, příd.
успокои (се), dok.
успокојува (се), ned.
уста, ž
голема уста
не ми се клава залак в уста
тој има блага уста
в уста ми е (зборот)
тој ни уста не отвори
со половина уста
уста има, јазик нема
три усти чекаат дома од мене
уште имаш уста да зборуваш
устав, m
уставен, příd.
установа, ž
утврди (се), dok.
утврдува (се), ned.
утре, přísl.
утреден, přísl.
утрешен, příd.
утро, s
утроба, ž
учебен, příd.
ученик, m
ученичка, ž
учесник, m
учество, s
учествува, ned.
учи (се), ned.
училишен, příd.
училиште, s.
училница, ž
учител, m
уште, přísl.

Ф

фабрика, ž
фаворит, m
фаза, ž
факт, m
фактор, m
факултет, m

prospět, uspět
úspěch
úspěšný
uklidnit (se), utěšit (se), smířit (se)
uklidňovat (se), utiřovat
ústa, pomn., jícen, m, chřtán, m
velká ústa
nemám hlad
on má sladké řeči
mám to (slovo) na jazyku
neřekl ani slovo
napůl úst
mlčenlivý, uzavřený člověk
tři krky na mne doma čekají
to se nestydíš ještě mluvit
ústava, ž
ústavní
úřad, m, ústav, m, instituce
schválit, potvrdit, upevnit
schvalovat, potvrzovat, upevňovat
zítra
zítra (ve dne)
zítrejší
ráno, jitro
břicho, s, střeva, vnitřnosti
učebný, školní
žák
žákyně
účastník
účást, ž
účastnit se
učit, učít se
školní
škola, ž
třída
učitel
ještě

továrna, fabrika
oblíbenec, favorit
fáze, vývojové období, s, stav, m
fakt, skutek, skutečnost, ž
činitel, faktor
fakulta, ž

факултетски, příd.	fakultní
фалач, m	chvastoun
фамилија, ž	rodina
фантазија, ž	fantazie, obrazivost
фантастичен, příd.	fantastický
фати (се), dok.	chytit, zajmout, zaujmout
фаќа (се), ned.	chytat, zajímat, zaujímat
фаул, m	faul
фашизам, m	fašismus
фашист, m	fašista
фашистички, příd.	fašistický
февруари, m	únor
федерален, příd.	federální
федерализам, m	federalismus
федеративен, příd.	federativní
федерација, ž	federace
фелтон, m	fejeton, článek pod čarou
феномен, m	fenomén, neobvyklý jev
фер, příd., neskl.	fér, čestný, správný
фестивал, m	festival
фигура, ž	postava, figura, individuum, s
фигурација, ž	obraznost, ozdobnost
фигурира, dok. i ned.	figurovat
физика, ž	fyzika
физички, příd.	fyzický, fyzikální
филм, m	film
филмски, příd.	filmový
филозоф, m	filozof
филозофија, ž	filozofie
филозофски, příd.	filozofický
филхармонија, ž	filharmonie
фин, příd.	prvotřídní, jemný
финале, s	finále
финален, příd.	konečný, závěrečný, finální
финансира, dok. i ned.	financovat
финансиски, příd.	finanční
финиш, m	konec závodní dráhy, finiš
фирма, ž	firma
фонд, m	fond
форма, ž	forma, tvar, m
формалистички, příd.	formalistický
формација, ž	formace, útvar, m, (geologický)
формира, dok. i ned.	formovat, vytvářet
формула, ž	vzorec, m, formule
форум, m	fórum
фосфор, m	fosfor, s

фотографија, ž
фрагмент, m
франк, m
француски, příd.
фреска, ž
фрла, ned.
фрли (се), dok.
фронт, m
фрустрација, ž
фудбал, m
фудбалер, m
фудбалски, příd.
фундаментален, příd.
функција, ž
функционер, m
функционира, dok. i ned.

X

ха, citosl.
халф, m
хартија, ž
хектар, m
хемиски, příd.
хендикеп, m
хендикепиран, příd.
хероин, m
херој, m
херојски, příd.
хиерархиски, příd.
хируршки, příd.
хит, m
ходник, m
хол, m
холестерол, m
хомоген, příd.
хор, m
хоризонт, m
хотел, m
храбар, příd.
храна, ž
христијанин, m
христијански, příd.
хроничар, m
хуман, příd.
хуманистички, příd.

fotografie
zlomek, fragment
frank
francouzský
freska
házet, vrhat, metat
hodit, vrhnout (se)
fronta, ž
frustrace
kopaná, ž, fotbal
fotbalista
fotbalový
základní, fundamentální
funkce
funkcionář
fungovat, působit

ha!
obránce (ve fotbale)
papír, m, dokument, m, rukopis, m
hektar
chemický
handicap
handicapovaný
heroin
hrdina
hrdinský
hierarchický
chirurgický
hit
chodba, ž
hala, ž, vestibul
cholesterol
homogenní, stejnorodý
sbor (pěvecký)
obzor, horizont
hotel
chrabý, stastečný, odvážný
potrava, strava
křesťan
křesťanský
kronikář
humánní
humanistický

хунта, ž

Ц

цвет, m

цвеке, s

цврст, příd.

цеди, ned.

цел, ž

цел, příd.

целина, ž

целокупен, příd.

целосен, příd.

целост, ž

цена, ž

цени, ned.

центар, m

центарфор, m

центархалф, m

централа, ž

централен, příd.

централизам, m

центрира, dok. i ned.

церемонија, ž

цех, m

цивилизација, ž

циклус, m

цинк, m

цинков, příd.

цитат, m

црвен, příd.

црква, ž

црн, příd.

црта, ž

Ч

чад, m

чај, m

чамец, m

чаршаф, m

час, m

часовник, m

чаша, ž

чевел, m

чевларски, příd.

junta

květ, květina, ž

květiny, mn., květy, mn.

pevný, tvrdý

cedit, filtrovat, ždímat

cíl, m, účel, m, terč, m

celý, veškerý

celina, naleziště, s, ložisko, s

celý, všechen, souhrnný

celostný, ucelený, celistvý

celost, neporušenost

cena, hodnota

oceňovat, cenit, vážit si

centrum, s, středisko, s

střední útočník

střední obránce

ústředna, centrála

ústřední, centrální

centralismus

centrovat

obřad, m, upejpání, s, zdráhání, s

ceremonie

cech

civilizace

cyklus

zinek

zinkový

citát

červený

kostel, m, církev

černý, tmavý

rýsovat, malovat

dým, čmoud, čoud

čaj

lod'ka, ž, člun

ubrus, prostěradlo, s

hodina, ž, okamžik, moment

hodiny, pomn., hodinky, pomn.

sklenice, číše

bota, ž, pantofel

obuvnický

чедо, s
чека, ned.
чекор, m
челен, příd.
чесен, příd.
чест, ž
честита, ned.
честитка, ž
често, přísł.
честопати, přísł.
чета, ž
четворица, čísl.
четврти, čísl.
четвртина, ž
четири, čísl.
четиригодишен, příd.
четириесет, čísl.
чиј, zájm.
чин, m
чини, ned.
чини се, jen 3. os. sg.
 ми се чини
 така ти се чини
чинител, m
чист, příd.
чисти (се), ned.
чита, ned.
читател, m
чичко, m
член, m
членка, ž
човек, m
човеков, příd.
човечки, příd.
човештво, s
чува (се), ned.
чувар, m
чувствителен, příd.
чувство, s
чувствува (се), ned.
чуден, příd.
чудесен, příd.
чудо, s
чуе, dok.
чума, ž

дítě, chlapec, m
čekat, očekávat
krok
čelní, čelný
čestný, poctivý
čest, pocta, úcta
blahopřát, gratulovat
blahopřání, s, gratulace
často
častokrát
oddíl, m, četa, rota
čtyři, čtvero (žen, žen a mužů)
čtvrtý
čtvrtina
čtyři
čtyřletý
čtyřicet
čí
jednání, s, dějství, s, hodnost
dělat, činit, jednat

 zdá se mi
 tak se ti zdá
faktor, činitel
čistý
čistit, očist'ovat (se)
číst
čtenář
strýček (otcův bratr)
člen
členka
člověk
člověčí, lidský
lidský
lidstvo
chránit se, hlídat
hlídač, strážce, m
citlivý, choulostivý
cit, m, pocit, m
cítit se, pocit'ovat
divný, podivný
zázračný, nádherný, podivuhodný
zázrak, m, div, m
uslyšet
mor, m

Ц

цвака, ned.
цеб, m
цип, m

Ш

шалтер, m
шампион, m
шампионат, m
шампионски, příd.
шанса, ž
шарка, ned.
шарлатан, m
шатоп, m
шахист, m
шема, ž
шеснаесет, čísl.
шест, čísl.
шета (се), ned.
шекер, m
шеф, m
шепир, m
шивачка, ž
шизофренија, ž
шизофреник, m
шири (се), ned.
широк, příd.
ширум, přísl.
школа, ž
школство, s
школува (се), ned.
шовинизам, m
шок, m
шпански, příd.
шпион, m
шпионажа, ž
шпионски, příd.
шгаб, m
штала, ž
штеди (се), ned.
штета, ž
штити (се), ned.
штица, ž
што, zájm.
штом, spoj.

žvýkat
kapsa
džip

okénko (v pokladně, na poště), s
šampion
šampionát
šampionský
vyhlídka, šance
čmárat, škrabat, kazit papír
šarlatán, podvodník, mastičkář
stan
šachista
schéma, s
šestnáct
šest
procházet se
cukr
šéf, představený, protektor
klobouk
krejčová
schizofrenie
schizofrenik
šířit, rozšiřovat, rozpřahat ruce
široký
dokořán, kolem dokola
škola
školství
studovat, poskytovat vzdělání
šovinismus
šok
španělský
špion
špionáž
špionský
štáb
chlév, m, konírna, stáj
šetřit (se)
škoda
hájit se, chránit se
deska
co, že
jakmile, jestliže

штотуку, spoj.
штрајк, m
штрајкува, ned.
штрајкувачки, прід.
шума, ž
шут, прід.
шутира, dok. i ned.

právě, sotva, jen co
stávka, ž
stávkovat
stávkový
les, m, listí, s, listoví, s
bezrohý
kopat nohou do míče

**Česko–makedonský
a
Makedonsko–český slovník**

Ivan Dorovský

Dragi Stefanija

**Vydala Masarykova univerzita v Brně
pro filozofickou fakultu**

Náklad 200 výtisků Vydání 1., 1994

AA – 17,34 VA – 17,57

**Tisk Ediční středisko Vydavatelství MU,
Areál Kraví hora, Brno
Tématická skupina a podskupina 17/99
Pořadové číslo 2234**

ISBN 80-210-0929-2